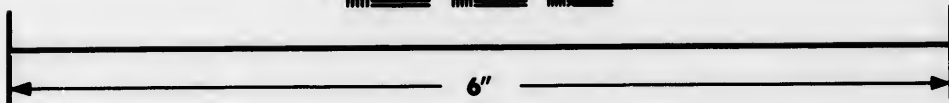
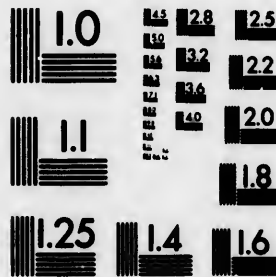

**IMAGE EVALUATION
TEST TARGET (MT-3)**

**Photographic
Sciences
Corporation**

23 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14590
(716) 872-4503

18 20 22 25
15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25

**CIHM/ICMH
Microfiche
Series.**

**CIHM/ICMH
Collection de
microfiches.**

Canadian Institute for Historical Microreproductions / Institut canadien de microreproductions historiques

10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25

© 1984

Technical and Bibliographic Notes/Notes techniques et bibliographiques

The Institute has attempted to obtain the best original copy available for filming. Features of this copy which may be bibliographically unique, which may alter any of the images in the reproduction, or which may significantly change the usual method of filming, are checked below.

L'Institut a microfilmé le meilleur exemplaire qu'il lui a été possible de se procurer. Les détails de cet exemplaire qui sont peut-être uniques du point de vue bibliographique, qui peuvent modifier une image reproduite, ou qui peuvent exiger une modification dans la méthode normale de filmage sont indiqués ci-dessous.

- Coloured covers/
Couverture de couleur
- Covers damaged/
Couverture endommagée
- Covers restored and/or laminated/
Couverture restaurée et/ou pelliculée
- Cover title missing/
Le titre de couverture manque
- Coloured maps/
Cartes géographiques en couleur
- Coloured ink (i.e. other than blue or black)/
Encre de couleur (i.e. autre que bleue ou noire)
- Coloured plates and/or illustrations/
Planches et/ou illustrations en couleur
- Bound with other material/
Relié avec d'autres documents
- Tight binding may cause shadows or distortion along interior margin/
La reliure serrée peut causer de l'ombre ou de la distortion le long de la marge intérieure
- Blank leaves added during restoration may appear within the text. Whenever possible, these have been omitted from filming/
Il se peut que certaines pages blanches ajoutées lors d'une restauration apparaissent dans le texte, mais, lorsque cela était possible, ces pages n'ont pas été filmées.
- Additional comments:/
Commentaires supplémentaires:

- Coloured pages/
Pages de couleur
- Pages damaged/
Pages endommagées
- Pages restored and/or laminated/
Pages restaurées et/ou pelliculées
- Pages discoloured, stained or foxed/
Pages décolorées, tachetées ou piquées
- Pages detached/
Pages détachées
- Showthrough/
Transparence
- Quality of print varies/
Qualité inégale de l'impression
- Includes supplementary material/
Comprend du matériel supplémentaire
- Only edition available/
Seule édition disponible
- Pages wholly or partially obscured by errata slips, tissues, etc., have been refilmed to ensure the best possible image/
Les pages totalement ou partiellement obscurcies par un feuillet d'errata, une pelure, etc., ont été filmées à nouveau de façon à obtenir la meilleure image possible.

This item is filmed at the reduction ratio checked below/
Ce document est filmé au taux de réduction indiqué ci-dessous.

10X	12X	14X	16X	18X	20X	22X	24X	26X	28X	30X	32X
				✓							

The copy filmed here has been reproduced thanks to the generosity of:

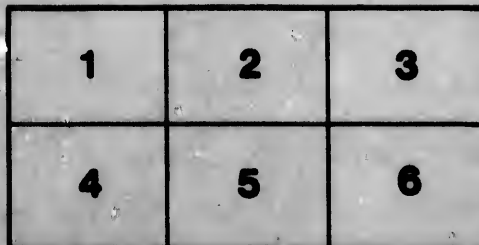
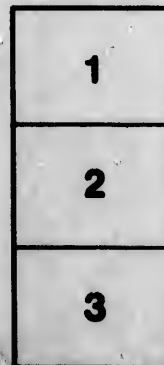
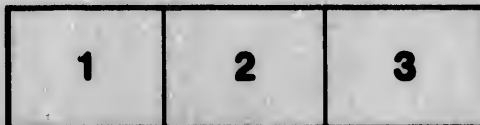
Library Division
Provincial Archives of British Columbia

The images appearing here are the best quality possible considering the condition and legibility of the original copy and in keeping with the filming contract specifications.

Original copies in printed paper covers are filmed beginning with the front cover and ending on the last page with a printed or illustrated impression, or the back cover when appropriate. All other original copies are filmed beginning on the first page with a printed or illustrated impression, and ending on the last page with a printed or illustrated impression.

The last recorded frame on each microfiche shall contain the symbol \rightarrow (meaning "CONTINUED"), or the symbol ∇ (meaning "END"), whichever applies.

Maps, plates, charts, etc., may be filmed at different reduction ratios. Those too large to be entirely included in one exposure are filmed beginning in the upper left hand corner, left to right and top to bottom, as many frames as required. The following diagrams illustrate the method:

L'exemplaire filmé fut reproduit grâce à la générosité de:

Library Division
Provincial Archives of British Columbia

Les images suivantes ont été reproduites avec le plus grand soin, compte tenu de la condition et de la netteté de l'exemplaire filmé, et en conformité avec les conditions du contrat de filmage.

Les exemplaires originaux dont la couverture en papier est imprimée sont filmés en commençant par le premier plat et en terminant soit par la dernière page qui comporte une empreinte d'impression ou d'illustration, soit par le second plat, selon le cas. Tous les autres exemplaires originaux sont filmés en commençant par la première page qui comporte une empreinte d'impression ou d'illustration et en terminant par la dernière page qui comporte une telle empreinte.

Un des symboles suivants apparaîtra sur la dernière image de chaque microfiche, selon le cas: le symbole \rightarrow signifie "A SUIVRE", le symbole ∇ signifie "FIN".

Les cartes, planches, tableaux, etc., peuvent être filmés à des taux de réduction différents. Lorsque le document est trop grand pour être reproduit en un seul cliché, il est filmé à partir de l'angle supérieur gauche, de gauche à droite, et de haut en bas, en prenant le nombre d'images nécessaire. Les diagrammes suivants illustrent la méthode.

J. S. S. S.

*Overwintering van de Victoria, en
samenkomst met de Eskimo's.*

DE
Reizen en Lotgevallen
VAN KAPITEIN

JOHN ROSS.

op zijne

ONTDEKKINGS TOGTEN

NAAR DE

Noordpools Gewesten.

Voor Jonge Lieden.

met

Zes Platen en eene Kaart.

UIT HET HOOGDUITSCH VERTAALD.

Te Amsterdam, bij
TEN BRINK & DE VRIES.

MDCCCXXXVII.

*Overwintering van de Victoria, en
samenkomst met de Eskimo's.*

J. v. d. ...

NW
998
R82Are

we
du
ge
lon
ble
me
lei
ge
ta
me
ge
gi
do
an
zi
w
w
pa
de

ve
ve
m

VOORBERIGT.

Verlangt gij, jeugdige lezers, voor wie het werkje, waarvan u hier eene vertaling uit het Hoogduitsch wordt aangeboden, in het oorspronkelijke opgesteld is, rondgeleid te worden in aangename, lommerrijke streken; in vruchtbare, door veelvuldige bloemen versierde landen; verlangt gij, in van marmer en andere fraaije steenen prachtig gebouwde paleizen te worden ontvangen, en daar als het ware getuigen te zijn van luisterrijke, vrolijke feesten; verlangt gij menschen, die alleen op het gemak en vermaak van het leven bedacht zijn, te zien handelen en genieten — doorlees deze bladzijden niet. Maar, wilt gij weten wat al ondernomen is om één bepaald nuttig doelwit te bereiken; wilt gij het u getroosten niet veel anders dan uitgestrekte zeeën, sneeuw- en ijsbergen te zien, en niet dan onbeschaafde wilden te ontmoeten; wilt gij leeren, hoe veel de mensch kan dooretaan, wanneer hij met een ijzeren wil volhardt in werken, pogen en moed houden, zoo opent en leest met aandacht, dit boek.

De opsteller heeft ten uwen nutte, aan de beschrijving van de ontdekkingsreize van den Heer Ross, veel laten voorafgaan dat andere zeereizigers betreft, en zich de moeite getroost van, aangaande sommige u min bekende

of duistere zaken, ophelderingen te geven, die u zeker van dienst zullen zijn, tot regt verstand der hoofdzak.

De Heer ROSS zijn reisverhaal in den vorm van een dagboek geschreven hebbende, heeft ook genoemde opsteller, het vervelende van zulk een' verhaaltrant inziende, ten uwen gevalle eene andere manier gekozen, en wat ROSS gezegd had, vergeleken met, en vermeerderd door het bijvoegen van een en ander uit een tweede verslag van dezelfde reize, door iemand, die den Kapitein vergezeld had — met name WILLIAM LIGHT, en van alles te zamen een doorlopend verhaal, van tijd tot tijd door kinder-vragen afgewisseld, opge maakt.

De opsteller heeft alleen voor zijne Duitsche landgenooten gewerkt; de vertaler heeft bijzonder op de vermeerdering der kunde van de Nederlandsche jeugd getet; van daar eenig onderscheid in de voorstelling van sommige zaken, en in de aanhalingen van steden en plaatsen, welke degen die den tekst met de overzetting raadpleegde, ontdekken zou. In één punt echter wijken opsteller en vertaler geen haar breed van elkander af, namelijk in den wensch, dat hun arbeid den lezere welgevallig moge zijn, en tot eene even nuttige als onderhoudende verpozing van ernstigere studiën verstrekken.

Amsterdam 1837.

I N H O U D.

I.

Bladz.

Inleiding. — De vader en de kinderen. — De reis naar de Noordpool op gezamenlijke kosten in de warme kamer. — Waarom zich in de ijswoestijnen, omtrent de Noordpool, menschen met der woon gevestigd hebben? — De geographische lengte en breedte op de landkaarten. 1.

II.

Waarom zoo dikwijls reizen naar het Noorden ondernomen zijn? — Win- en eerezucht waren er de groote drijfveren van 10.

III.

De zeereizen van HANSON, CABOT en ROBERT THOMAS. 18.

IV.

De reizen van HOVE, WILLOUGHBY, BARROW, FROBISHER. (Vreemdsoortige zeevisschen. — De Eskimo te *Leipzig*. — De gouden bergen. — De steen van *Labrador*. De barbaarsche bewoners van *Labrador* werden van uit *Saksen* tot stille, vlijtige, vrome menschen yervormd.) 26.

V.

De reizen van GILBERT; — zijn dood en het inkhoorn-tje. — *New-Found-land*. — De reizen van Davis. — De *Davis*-straat. — De tooverende Groenlanders. 37.

VI.

Bladz.

De reizen van WILLEM BARENDI EN CORNELIS RIJF. — *Nova Zembla*. — *Spitsbergen*. — De instortende berg. — Overwintering in *Nova Zembla*. — Het gevecht met den ijsbeer. — Hoe tam de ijsbeer worden kan. — De vrolijke kers-avond. — Treurige vaart naar *Lapland*. 44.

VII.

Het eiland *IJsland*. — Vaart van daar naar *Groenland*. — De reize van HENDRIK HUDSON. — De *Hudsonsstraat* en *baai*, — Treurig einde van HUDSON. — Reize van BUTTON. — Reize van WILLEM SAFFIN en van de kapiteinen FOX en JAMES. — De scheurbuik. — De *Hudsons-Compagnie*. — De wilde inwoners van de *Hudsonsbaai*. 54.

VIII.

Reizen van PHIPPS. — Vaart van ROSS en MCGILL 1818. — De tolk SACHEUSE. — Het eiland *Disko*. — Ontmoeting met eenige Eskimo's 67.

IX.

Moeijelijke voortzetting der reize. — De bewoners van eene onbekende, nieuw ontdekte kust. — Omgang met dezen 75.

X.

Vervolg. — De Eskimo's komen op de schepen. (een dashond, het zwijn, de spiegel en het uurwerk). De rooskleurige sneeuw. — De terugtogt 82.

XI.

ladz.

Bladz.

Nieuwe reizen van kapitein FARRY 1819, 1821 en 1824. — Schipbreuk van de *Furie*. — Bespotting van kapitein ROSS in *Engeland*. — De koopman FELIX SOOTH geeft 200,000 gulden tot eene nieuwe ontdekkingsreize naar de Noordpool-zee. — ROSS koopt een stoomvaartuig genaamd *Victoria*, en huurt het bijchip den *Johannes*. 88.

44.

XII.

Uitrusting der *Victoria*. — De *Victoria* zeilt van *Londen* af. — Slechte toestand der stoommachine. — Droevig ongeluk den stoker overgekomen. — Weerspanningheid van het volk op den *Johannes*. . . . 95.

54.

XIII.

Aanvang der reize. — Een storm en stormvogels. — Invaart van straat *Davis*. — De *Victoria* komt bij een eiland voor anker. — Zamenkomst met den gouverneur en den leeraar van de Deensche Kolonië *Holsteinburg*. — Aangename berigten. — Heerlijke maaltijden op *Holsteinburg*. — De Eskimo's aldaar 102.

67.

XIV.

Vervolg. — Tuin van den gouverneur en kerk. — De *Victoria* zet hare reize voort. — Aangenaam zomerveder. — De magneet-naald houdt op met werken, en de vaart wordt moeilijk. — De kust, waarop in 1824 de *Furie* schipbreuk leed, wordt gevonden. — Het werp-touw en anker. — De landing 110.

75.

XV.

De voorraad van de *Furie*. — Nieuwe vaart en inbezitneming van het groote land *Boothia*. — Men loopt

82.

	Bladz.
groot gevaar door ijsbergen en ijsvelden. — Rendieren, Muskus-ossen en sneeuwhoenders. — Eind des zomers. — Sporen van inwoners. — Het ijs en de ijsbergen .	119.

XVI.

Inbezitneming van eenige ontdekte streken. — Steeds bezwaarlijker wordende vaart en eind derzelve. — Men schiets den eersten beer. — Voorzorgen om den winter door te brengen. — Van waar <i>Grog</i> deszelfs naam ontleent	129.

XVII.

Leefwijze op de, door het ijs ingeslotene <i>Victoria</i> . — De groote danspartij. — Luchtverschijnselen. — Laatste gezigter der zon. — Erge koude.	136.

XVIII.

Het vrolijke Kersfeest. — De Noorderlichten. — Waarom te middag de klokken der dorpskerken geluid worden. — Het vangen van een' walvisch-eenhoorn. — Iets over dat dier	142.

XIX.

Het nieuwe jaar. — Eerste zamenkomst met de wilden van het land. — Hun gedrag op het schip. — Wat doet de gewoonte niet al	148.

XX.

De Engelschen doen een tegenbezoek aan de Eskimo's — Beschrijving van hun dorp. — De lekkere Walvisch- traan. — Handigheid en welgemoedheid van de Eski- mo's. — Het houten been. — Geographische kundig- heden der Eskimo's	157.

Bladz.

XXI.

Bladz.

119.

De bekwame Eskimosche vrouw. — De toovenaar
 ooxiv. — Kleine dieverijen. — De eerste zonneshijn. —
 Dood van den smid van de *Victoria*. — De *Lucifer's*
match. — Het zakhorologie en de brandende rum. 163.

XXII.

129.

List tegen list. — Het groote Balet op *Boothia*. —
 Eetlust der Eskimo's. — De uitwerking van koude en
 van warmte, is dikwijls eenerlei. — De jonge Eskimo;
 de A. B. C. school 168.

XXIII.

136.

De sneeuw hutten van de Eskimo's. — Uitstap in het
 binnenland, ter ontdekking van een kanaal naar de
Stille Zee 176.

XXIV.

142.

Vervolg. — Omgang met de naburige Eskimo's en
 een zeer bedenkelijk voorval 184.

XXV.

Vervolg. — Jagt op een' muskus-os. — Vraatzucht
 der Eskimo's. — Verschrikkelijk weder 191.

XXVI.

148.

Boden des zomers. — De kommandeur aoss bespeurt
 de *Stille Zee*. — Gastvrijheid der Eskimo's. — De
 snedigste mensch kan soms van den eenvoudigste nog wel
 iets leeren. 200.

XXVII.

157.

De zomerdagen in *Felix Boothia*. — Overvloed van
 zalmen. — De *Victoria* gaat onder zeil, doch geraakt
 weder vast in het ijs 207.

XXVIII.

Bladz.
 Uitstappen in het Binnenland. — Sleden van ijs. —
 Ontdekking van de magneetpool 212.

XXIX.

De inboorlingen leeren netten kennen. — Treurige
 zomer. — Toebereidselen, die gemaakt worden, om over
 land den weg naar de *Baffinsbaai* te vinden. — De
Victoria wordt verlaten 219.

XXX.

De terugreize. — Aankomst op de *Furie*-spits. —
 Er wordt een huis gebouwd. — Afvaart in de boten,
 en groote gevaren op de kust. — Terugtocht naar de
Furie-spits. — Maaltijd van vossenvleesch. — Geen on-
 geluk is zoo groot, dat het niet in geluk veranderen kan. 227.

XXXI.

De treurige winter. — Dood van den timmerman. —
 De kaarten en het schaakspel. — De verschrikte beer. —
 Nieuwe afreize. — Men ontdekt de *Isabella* en de *Wil-*
liam Lee; en is gered 234.

XXXII.

Tehuisvaart en ontvangst in het Vaderland. — Oor-
 deel over kapitein Ross. — Hoe veel men vermag, door
 geduld, volharding en vertrouwen op eigene krachten. 243.

I.

De kinderen kwamen te huis; zij hadden zich vermaakt met op de gladde ijsbaan te glijden, en dewijl het degelijk koud was, zoo als het in ons Land toch somwijlen wezen kan, wreven zij de handen, en sprongen ijverig in het rond, om zich te verwarmen; want naar de heete kagchel te loopen kwam hun niet in de gedachte, dewijl hun reeds vroeger gezegd was, dat men door een' plotselingen overgang, van koude tot warmte, zeer veel gevaar loopt, dat een of ander lid des lichaams bevrieze. „Hebt gij het zoo doodelijk koud?” vraagde ik hun, lagchende; „o, gij koudkleumers! ziet hier, wat eerst koude heeten mag!”

Ik had juist voor mij liggen de ontdekkingsreize, welke de Engelsche Kapitein JOHN of JOHANNES ROSS in 1829 naar de gewesten in den omtrek van de Noordpool ondernomen, en waarvan hij in 1835 de beschrijving uitgegeven heeft, nadat hij vier volle jaren in die ijs- en sneeuwvelden had doorgebracht, en door de meesten zijner vrienden reeds als omgekomen betreurd geworden was.

„Hier kunt gij leeren, wat koude heet,” vervolgde ik. „Hier is bijna niets dan ijs en sneeuw te zien. Ijssvelden, ijsbergen, ijsschollen, sneeuwvlakten, sneeuwbergen vindt men hier bij iederen voetstap, en dat wel het geheele jaar door.”

„Dat boek zou ik wel eens willen lezen!” sprak een van de kinderen.

„Ik ook!” riep een ander.

„O ik ook!” zeide het derde en het vierde.

Nu gingen zij aan het bezien der fraaije platen, welke de ijssvelden en ijsbergen zoo duidelijk voorstellen, dat men bij het bloote aanschouwen bijna bevrozen zoude, en betuigden des te meer hun leedwezen, dat het boek in het Engelsch geschreven was.

„Ofschoon ik het u in uwe moedertaal overgebracht te lezen geven wilde,” antwoordde ik, „zoudt gij er welhaast bij in slaap vallen, want het is niet voor jonge lieden, gelijk gij zijt, geschreven, maar voor zeelieden, voor gelterden, of ten minste voor menschen, die velerlei kundigheden bezitten, welke u ontbreken. Dan, wacht, het is winter, wij zullen de reize naar de Noordpool op gezamentlijke kosten ondernemen. Elken avond, een uur lang, wil ik u, in onze warme kamer gezeten, zoo veel daarvan verhalen, dat gij den ganschen nacht door van de bewoners dier ijswoestijnen, van hun lijden en van hunne vretigde, van zeehonden en walvisschen, muskus-ossen, zalmen, witte beeren en vossen en andere voorwerpen, die zich daar vertoonen, droomen sult.”

„Men moet zich toch verwonderen,” zeide FREDERIKA, het oudste kind, den vinger met eene bedachtzame houding tegen het voorhoofd drukkende, „dat men-

schen het in hunne gedachten kunnen nemen, zich in zulke barre woestenijen neder te zetten!"

„Zich verwonderen," was mijn antwoord, „ja zeker, indien men niet den drang der omstandigheden, den nood, en de kracht der gewoonte in aanmerking name. De *Eskimo's*, zoo als de talrijke volkstam genoemd wordt, die de uitgestrekte landen bij de Noordpool in *Amerika* doorkruist, zijn waarschijnlijk van de zuidelijker streken afgekomen, terwijl zij, door magtigere wilden geperst en genoodzaakt werden, veiligheid in het Noorden te zoeken. Hoe schrikkelijk zij ook de natuur aldaar vonden, waren de naburen, voor welke zij vloden, hun nog verschrikkelijker. Nog heden kunnen zij niet in de zuidelijkere streken langs de *Hudsons*-baai afdalen, zonder gevaar te loopen, van door de aldaar woonachtige *Indianen* dadelijk om het leven gebragt te worden; want genade te verleen en medelijden te gevoelen komt niet in de gedachten op van de *Chippowëers* en andere volken, die zich daar onthouden. Het was dus geene vrijwillige keuze, maar vrees en nooddwang, welke de *Eskimo's* noordwaarts opdreef. Intusschen, wat in hun land de zuidelijke grenzen heet, zoo wat van den 60sten graad noorder breedte af, is ook reeds een gewest, dat gansch geene citroenen, rozijnen, of amandelen voortbrengt; deze moet men liever in *Azië* of *Zuid-Amerika* zoeken; en hoe schrikbarend ons hun vaderland ook voorkomen möge, waren zij er toch beter mede bekend, en vonden het minder afschuwelijk, dan het ons zou toeschijnen, indien wij opeens uit onze zachtere hemelstreek derwaarts overgevoerd wierden. Dan de nood en de kracht der gewoonte kwam hun in deze te hulp. De

4

mensch is bestemd om zich overal te kunnen nederzetten, en zich aan de grootste hitte, zoowel als aan de hevigste koude te kunnen gewinnen. Bezwijkt al bij zulke ondernemingen een enkel persoon, zoo gaat toch de massa zegenrijk voort met de overwinning over de elementen te behalen; sterven ook de oudere landverhuizers vroeger, dan zij welligt in hunne geboorteplaats gedaan zouden hebben, zoo bevinden zich echter hunne kinderen regt wel in de nieuwe gewesten. Van daar, dat landstrecken, die eene eeuw geleden, derzelve nieuwe bewoners schenen te verslinden, thans goed bevolkt, en in lagchende tuinen veranderd zijn. Men leest of hoort thans dagelijks spreken van de schoone steden in de vrije staten van *Noord-Amerika*, van *Nieuw-York*, *Philadelphia*, *Boston* en andere, alles ziet er daar zoo net en zoo vrolijk uit, als in *Berlijn*, *Weenen*, *Dresden*, *Parijs*, *Londen*, *Amsterdam*; dan, meent gij, dat het er zoo uitzag, toen de eerste bewoners daar aankwamen? Thans leeft men er zoo goed en weltevreden, als wij hier, en echter hadden de eerst-aankomenden er zoodanig met aanstekende ziekten te kampen, dat slechts weinige hunner overbleven, en evenwel zijn deze de stamouders geworden van het tegenwoordig daar levende talrijke menschengeslacht. Is nu eenmaal een nieuwe stam in zulk een nieuw land geworteld, zoo bevindt hij er zich bij uitstek goed, niet alleen, maar hij krijgt zelfs behoefte aan dingen, die hem eertijds tot schade gedijden; en wat hem vroeger walgde, smaakt hem allengskens zoet. De goede Hemelsche Vader heeft eene zeer rijkelijk bezette tafel met de meest uiteenloopende soorten van geregten toebereid, en wat den eenen mensch,

of het eene volk niet smaakt, is eene lekkernij voor een ander mensch, of volk. Indien gij een glaasje walvisch- of zeehonden-traan moest ledigen...."

»O, lieve Vader! houd op! Ik word kwalijk, als ik daar slechts aan denk!" riep de kleine MATHILDE uit, terwijl haar gelaat haren afkeer teekende.

»En juist zulk een gezigt," zeide ik, »zou een meisje uit de noordpool-landen trekken, wanneer men haar een glaasje room-ijs, of amandelmelk, of iets van dien aard, voorzette, en gijlieden weet, hoe blijde gij zijt, als ik u veroorloof, zoo iets te gebruiken. Ware het hier zoo niet mede gelegen, zoo kon de wereld niet overal bevolkt wezen, maar zou de mensch op eenige punten bepaald blijven, gelijk de meeste dieren en planten. Hij zou dan veel overeenkomst hebben met de olifanten, die in eenen zekeren omtrek rondwandelen; met de kameelen, die zich voeden met distels der woestijn; met de walvisschen, die het liefst de koelte der IJszee zoeken; of met de palmboomen, die alleen in heete luchtstreken groeijen."

»Gij spraakt zoo even, vader! van den 60sten graad breedte, en zeidet, dat de menschen van daar af benedenwaarts er niet veel beter aan waren, dan opwaarts; maar hoe moeten wij het, aangaande die graden, verstaan?"

»Gij weet immers, dat de aarde een' grooten bol gelijk is"

»O ja!"

»Ten einde zich op dien grooten bol eenige vaste punten te kunnen bepalen, verbeeldt men zich eene stang, als door den aardbol heenloopende en er aan beide einden uitstekende. Die stang wordt de as

genoemd, omdat, indien zij bestond, de aarde zich rondom haar zoude draaijen, gelijk het wiel van eenen wagen om deszelfs as. De punten, waar de stang boven en onder uit den bol zouden steken, heet men de Polen. Eene van die Polen verbeeldt men zich naar het noorden, de andere naar het zuiden gekeerd, waarom de eerste de noordpool, de tweede de zuidpool genoemd wordt. Van de eene naar de andere pool trekt men in gedachte 360 halve cirkels of lijnen op gelijken afstand van elkander over den aardbol heen."

• En waarom juist drie honderd en zestig?"

• Dewijl men als een' vasten regel in de meetkunde heeft aangenomen, iedere ronde oppervlakte, of iederen cirkel in zoo vele graden af te deelen, en de aarde een bol zijnde, de figuur van eenen cirkel vormt. De lijnen zelve noemt men meridianen en de afstanden tusschen dezelve, lengtegraden, en bepaalt de eene even als de andere. Dan aangaande de eerste moet men het regt goed eens wezen, om van deze af de volgende te kunnen tellen. De bepalingen hieromtrent zijn onderscheiden; want nu eens rekent men naar den meridiaan van *Parijs*, dan weder naar dien van *Greenwich*, (eene beroemde plaats in *Engeland*) een andermaal naar dien van het eiland *Ferro*, welk tot de *Kanarische* eilanden behoort, en niet ver van *Afrika's* westkust gelegen is. Wanneer dus een zeereiziger verhaalt: ik heb op den 70sten graad oostelijke lengte van *Ferro* een nieuw eiland ontdekt, en er den naam van *Josepha*, of een' anderen, aan gegeven, zoo heeft, wie de beschrijving van die reize leest, niets te doen, dan de kaart van den aardbol voor zich te leggen, en

indien op dezelve de lengtegraden van het eiland *Ferro* af, van de eene tot de andere pool getrokken zijn, den 70sten graad altijd oostelijk op te zoeken. Op dien moet het eiland liggen. De afstand van den eenen tot den anderen graad wordt wederom verdeeld in 60 minuten, en iedere minuut in 60 seconden, van welke men de eersten (de minuten namelijk) met het teeken ' aanduidt; de laatsten (de seconden) met "."

Leest men nu in de bovengemelde reisbeschrijving, dat het nieuwe eiland op 70 graden, 30 minuten en 30 seconden oostelijke lengte, van het eiland *Ferro* ligt, zoo moet men, om op de kaart het juiste punt te kunnen bepalen, nog boven het getal graden, eenen halven graad of 30 minuten en 30 seconden meer oostwaarts op rekenen."

„Doch met dit alles zou nog niet veel gewonnen zijn, want de meridiaan gaat van het noorden naar het zuiden, volgens mijne denkbeeldige as van den wereldbol; doch daar die bol evenzeer van het oosten naar het westen een' cirkel vormt, zoo zal ik ook dezen weder in graden afdeelen kunnen, en op welken van deze graden zou nu wel het eiland van den reiziger, die het ontdekt meent te hebben, gelegen zijn? Indien onze vriend verlangt, dat ik geloof hechte aan hetgeen hij zegt, ja dat men zijne ontdekking op de kaarten aanteekene, en ook werkelijk bezoeken kunne, zoo moet hij ook de breedte, op welke zij ligt, te kennen geven. Nu heeft men midden tusschen het noorden en zuiden zich een' cirkel gedacht, die over den geheelen wereldbol loopt en denzelven in twee gelijke deelen scheidt. Deze ronde lijn heet de *Equator* of evennachtslijn. Van deze af trekt men 90 evenwijdige cirkels naar het noorden

en ook 90 naar het zuiden, dus bekomt men 180 graden over het geheel in de breedte. Voorts doet men elken graad haar regt wedervaren, dat is te zeggen, men verdeelt, om de berekeningen zeer juist te kunnen doen, iederen graad in 60 minuten en iedere minuut in 60 seconden. Terwijl de bovengenoemde meridianen van boven naar beneden, en deze daar dwars over heen loopen, wordt de geheele aardbol, als ik dien op het papier afteeken, of eene globe, als ik de bovengemelde meridianen en breedte-cirkels op dezelve trek, een geschikt voorwerp, om alle merkwaardige plaatsen op te kunnen afteekenen of bepalen. Wij zullen ons tot *Leipzig* (de stad waar de oorspronkelijke schrijver van dit boekje woont) bepalen. Onderstelt een *Afrikaan* hoorde van die stad gewag maken. Van *Saksen* (het land waarin zij ligt) is hem niets bekend; hij heeft nog geene staatkundige geographie geleerd, dat is te zeggen: nog niet gehoord aan wien dit deel der aarde toebehoort, en wie er regeert. Hij weet evenwel welke de figuur van den aardbol is, en hoe men, wanneer die figuur behoorlijk geteekend en afgedeeld is, er landen, steden, eilanden, bergen en zeeën op vinden kan. Nu zeggen wij dien beschaafden *Afrikaan*: *Leipzig* ligt op den 30sten graad 5 minuten oostelijke lengte van *Ferro*, en op 51 graden, 20 minuten, 21 seconden noordelijke breedte; en in een oogenblik zal hij de stad gevonden hebben, want hij zoekt den 30sten graad der lengte op, en volgt dien van het noorden naar het zuiden, met den voorsten vinger van de linkerhand terwijl hij met dien van de rechterhand, de lijn van den 51sten breedtegraad ten noorden van den *Equator* volgt, tot waar beide vingers elkander te-

genkomen. Met de minuten en seconden zal hij ook wel spoedig te regt komen, indien zijne kaart of zijne globe groot van omvang is. Nu weet hij dan waar *Leipzig* ligt, en wanneer gijlieden het nu nog niet weet, moogt gij een weinig bij den zwarten Afrikaan ter schole gaan."

De kinderen vonden dit zeer aardig. Evenwel schudde de kleine PAULINA haar met blonde lokken bezette kopje, toen de andere kinderen, in een aardrijkskundig handboek gezocht hebbende, op welke lengte en breedte *Parijs, Londen, Amsterdam, Berlijn, Petersburg* en andere steden liggen, op eene fraaije aardglobe, die zij ten geschenke gekregen hadden, van boven naar beneden, en over dwars met den vinger strijkende, overal op de aangeduide punten de gezochte stad vonden."

„Welnu," vraagde ik haar, „wat hebt gij nog voor zwarigheden?"

„Och!" riepen hare broeders, „gij gaat ook met uw vingertje geheel naar beneden!"

„En met het andere naar boven!" antwoordde zij. „Ik weet het wel, en tooverij is het niet. Doch zegt mij, gij wijze Heeren! wanneer gij nu hier op den *Grooten Oceaan* waart en er kwame een eiland te voorschijn, hoe zoudt gij daar dan weten, op welken lengte- of breedtegraad het ligt."

„Daartoe nemen de Zeekapiteinen zeekaarten mede, daarop zijn alle eilanden, kusten en zandbanken aangeeteekend," sprak HERMAN, het oudste jongetje, met een vrij waanwijs gezigt.

„Wel ja, zij hebben zeekaarten!" herhaalde ADOLF vrij voorbarig.

„PAULINE heeft gansch geen ongelijk; met deze

woorden kwam ik tussehenbeiden. „Op den *Groo-
ten Oceaen* moet men ieder oogenblik voor zich zel-
ven weten kunnen, op welk punt men zich bevindt;
want daar is geen landweg van de eene naar de
andere plaats. Men moet zich zelve den weg in
gedachte voor oogen stellen, en die kunst is in lang
zoo gemakkelijk niet, als gij u dat hier, in de ka-
mer zittende, verbeelden zoudt. Alleen door de
standplaats der Hemelsche lichamen, als de zon,
de maan en sommige sterren, en met behulp van
zekere instrumenten, is de ervaren zeeman in
staat te weten waar hij zich bevindt, wanneer geen
aanhoudend mistig, duister en stormachtig weder
eene streek door zijne rekening maakt. In dit ge-
val kan het wel gebeuren, dat wanneer hij weder
in staat gesteld wordt, naauwkeurige opmerkingen
te maken, hij tot zijn verdriet bespeure, dat hij
tien of twintig of meer mijlen te veel noordelijk of
zuidelijk opgedreven is. Het gaat hem dan, zoo als
het ons gegaan is; wij zijn ook een weinig van ons
doel afgeweken, en van de *Eskimo's* op den Afrikaan
gekomen, die *Leipzigs* juiste standpunt op de kaart
zoeken wilde. — Nu, morgen iets meer.

 II.

„Hebt gij er nu vrede mede, dat daar boven in
het noorden, waar het zoo koud is, en waar bijna
niets dan ijs en sneeuw gevonden wordt, menschen
wonen?” was den volgenden avond mijne eerste
vraag.

„O ja vader!“ kreeg ik tot antwoord. „Wij hebben de zaak wel overdacht, en gelooven des te liever, dat die menschen zich in dat barre land naar hun genoegen bevinden, daar ons voor den geest gekomen is, hoe onderscheiden de leefwijze zelfs onder ons reeds is. Wat den eenen afschuwelijk voor zou komen, is van een' anderen, die er aan gewend is, de lust en het leven. De stilzittende snijder begrijpt niet, hoe de houthakker den geheelen dag met zijne bijl werkzaam kan wezen; de landman siddert, wanneer hij den leidcker onbevreesd in de lucht aan een' kerktoren bezig ziet; de zeeman lacht bij den storm op zijn heen en weder slingerend schip. De een begrijpt niet, hoe men zonder soep, wildbraad of taarten kan leven, terwijl een ander met brood, kaas en spek tevreden is. En zoo kunnen dan ook zeker, door de kracht der gewoonte, de menschen, te midden van ijs en sneeuw, vergenoegd zijn, wanneer zij eten en drinken en eene warme woning hebben. Doch dit vinden wij echter vreemd, dat menschen, die er niet aan gewend zijn, derwaarts reizen en niet liever naar andere streken gaan.“

„Deze zeer korte vraag zou de inleiding kunnen worden tot eene lange diepzinnige rede. Ik kan u evenwel geen ongelijk geven, dat gij die vraag aan mij voorsteldet. Dan; in het menschelijke hart zijn twee groote drijfveren van zijne daden verscholen, namelijk de zucht naar winst en naar eer. Zoo lang die drijfveren binnen de behoorlijke palen bleven, hebben zij vaak voor enkele personen, ja voor het algemeen, de heilzaamste gevolgen gehad, en zonder dezelve zoude nog niet de helft bekend wezen, van hetgeen men nu van onzen aardbol weet. Om

rijk te worden en eer te behalen, waagden zich onverschrokkenen zeevaarders op den *Oceaan*, en poogden landen te bereiken, die nog alleen in hunne verbeelding bestonden, want niemand had ze gezien. Toen *COLUMBUS* op de ontdekking van *Amerika* uitging, dacht hij slechts, dat er naar het westen een groot land moest liggen, en dat hij langs dien weg naar *Indië* moest kunnen komen. *Indië* nu was de groote schatkamer van goud, paarden, edele steenen, specerijen en de fijnste lijnwaden sedert eeuwen geweest. Hoe zeldzamer die kostbaarheden waren, hoe duurder zij werden, door den langen weg, over welchen zij vervoerd moesten worden; hoe schaarser de Europeanen zelve de reize ondernamen, daar de goederen door Arabische kooplieden uit den Perzischen zeeboezem naar *Egypte* gebracht, en van daar voornamelijk door de Venetianen in *Europa* overgevoerd werden, zoo veel te meer gaf zich menige zeeheld moeite, om eenen weg onmiddellijk naar *Indië* te vinden. Welke winst was daar niet te doen! welke eer, door het welgelukken der onderneming, niet te behalen! Bijkans te gelijker tijd hadden twee bijzondere personen het onderzoek beproefd. *VASCO DE GAMA*, een Portugees, in 1497, daar hij langs de kust van *Afrika* afdaalde, voorts om *Afrika* heen ging en gelukkig slaagde; hij had ook zijnen koers oostelijk op moeten nemen, toen hij het zuidelijkste punt van *Afrika*, de kaap de *Goede Hoop*, bereikt had; welk punt ook dien naam verkreeg, uit reden van de goede hoop op het gunstig gevolg der onderneming van den zeeheld, welke nu bij de Portugeezen versterkt werd. *COLUMBUS* had de nog stoutere gedachte gehad, van *Indië*; door zijnen koers westelijk

op te nemen, te bereiken. Eene nieuwe wereld te ontdekken, kwam niet bij hem op, en even weinig was zoo iets iemand anders van zijne tijdgenooten ingevallen. Toen zij nog maar de eerste eilanden gevonden hadden, van waar dan de weg naar *Amerika's* vaste kust, ligt te ontdekken was, werden deze *Antillen*, eigenlijk *Insulae ante Illam*, dat is: eilanden aan deze zijde van *Indië* genoemd. Nog vele jaren moesten er verloopenen, eer men bevond, dat hier aan het gezochte *Indië* niet te denken viel, doch dat er een werelddeel was gevonden, dat met hetzelfde, voor zooveel schatten en kostbaarheden betrof, wedijveren kon. Eerst moest de groote zee bekend geworden zijn, die *Azië* van *Amerika* scheidt, zoo als dit land aan de andere zijde, van *Europa* en *Afrika* gescheiden is. Toen nu evenwel de zee weg naar *Oost-Indië* en het nieuwe werelddeel, met deszelfs onnoemelijke rijkdommen gevonden was, begon in al de landen, die met de scheepvaart iets te doen hebben, een nieuw, een jeugdig leven. Win- en ecrzucht ontwaakten aan de hoven, onder den adel en bij de geringere standen. *Spanje* en *Portugal* wonnen onmetelijk veel, bij de verschillende zeetogten, en wat zij wonnen, werd nog duizendvoud door het gerucht vergroot."

»Wel nu, wie daar over jaloersch werd, had slechts een schip uit te rusten, en daarmede naar het oude of het nieuwelijks bekende *Indië* te zeilen!"

»Zoo zou men zeggen. Dit lieten echter de *Spanjaarden* en *Portugeezen* niet toe. Zij verklaarden de nieuw ontdekte landen voor hun eigendom, waarmede geen ander volk mogt handel drijven. Wanneer zich slechts een schip van eene vreemde natie liet

zien, werd het aangevallen, en de zich daarop bevindende manschap vermoord of in den kerker geworpen."

»Konden zich dan die vreemden niet verweren?"

»Zeker konden zij dat, doch niet met voordeel; dewijl toen ter tijd de Spaansche en Portugeesche schepen veel grooter en van meer manschappen voorzien waren, dan al die *Frankrijk* of *Engeland* bezaten. Buiten dat, hadden ook de Spanjaarden en Portugeezen zich door den Paus, gezegelde brieven voor hunne nieuwe rijke landen laten geven."

»Aan dezen behoorden zij toch noch toen, noch nimmer."

»Even weinig als aan de ontdekkers zelyen; want wie anders had er eenig regt op, dan de inwoners, die in *Mexico*, *Peru* en al de landen van dien omtrek gevestigd waren, welke nu uitgeplunderd en overmeesterd werden. Dan in die tijden heerschte het denkbeeld, dat de Paus als Gods stedehouder op aarde was, en dat alle wereldsch gezag van hem uitging. Hij zette Koningen en Keizers af, en plaatste andere op hunnen troon, en beval derzelver onderdanen, hun al of niet te gehoorzamen; en daarom lieten ook de Spanjaarden en Portugeezen zich de nieuw ontdekte en nog te ontdekkene landen, door hem toewijzen, op eene wijze, dat deze in het Westen, gene in het Oosten de handen vrij kregen."

De algemeene naijver, welke door de boven gemelde luisterrijke gevolgen der ondernemingen was opgewekt geworden, deed nu pogingen aanwenden om op andere wijzen uit te rigten, wat volgens COLUMBUS en VASCO DE GAMA'S voetspoor niet uitvoer-

lijk, of te gevaarlijk scheen; en weldra rustte men in *Engeland*, *Frankrijk*, *Holland* en *Denemarken*, schepen uit, om aan den voorgestelden buit, deel te nemen. Terwijl de Spanjaards den stillen Oceaan ontdekt hadden, welke *Azië* van *Amerika* scheidt, was men eindelijk overtuigd geworden, dat het gezochte *Indië* en *Amerika*, twee onderscheidene werelddeelen waren; dan, het was duidelijk te begrijpen, dat indien er een kanaal, of eene waterbaan hoegenaamd bestond, welke uit den Atlantischen Oceaan, door *Amerika* heen, in de Stille Zee kon brengen, de weg naar *Oost-Indië* daardoor bij uitstek verkort zoude worden, en veel van deszelfs gevaren verliezen. Men zou zoodoende, bij voorbeeld van *Engeland* af, bijna regt toe regt aan *China*, en van daar zeer spoedig *Oost-Indië* kunnen bereiken; en wie dien weg of dat kanaal vond, mogt zoo zeker op winst en eer rekenen, als de Spaansche en Portugeesche zeehelden, wier namen door geheel *Europa* klonken. Wat de mensch wenscht, dat vleit hij zich ligt te zullen verkrijgen, dus beproefden dan ook eerst de Engelschen, den bewusten doortogt te ontdekken; doch in plaats van zuidwestelijk op te stevenen, dewijl zij dan al ras in de streek zouden gekomen zijn, die door de Spanjaarden bezet werd, en buitendien begrepen, dat in geval zich daar ergens het kanaal bevond, de Spanjaarden zelve het sinds lang gevonden zouden hebben, zeilden zij liever regt uit het Westen in, in het begin de streek tusschen den 50sten en 60sten graad noorderbreedte houdende. Maar wel ver van den gewenschten doortogt te vinden (die trouwens daar niet is, en welligt niet bestaat) ont-

dekten zij de op gemelde breedte hen tegenover liggende landen, onder andere *New-found-land* (Nieuw gevonden land). - Deze mislukte onderneming schrikte intusschen andere zeevarenden geenszins af. Een ieder dacht, dat het zijn' voorganger aan moed, vastberadenheid, kunde, of iets dergelijks ontbroken had, en zoo kwamen er in die oude tijden gestadig nieuwe gelukzoekers ter bane; die hunnen weg namen naar de Noordzee, en de landen die de noordpool omringen, altijd hopen de doorvaart naar het westen in den *Stillen Oceaan* uitkomende, te vinden, en dan spoedig *Indië* met deszelfs schatten te bereiken. Zeer te verwonderen is het dus niet, dat zulke togten naar de ongestvrjve ijsvelden ondernomen werden, al ware het ook, dat zij met niet het minste goede gevolg waren bekroond geworden; dan-dit was het geval niet, men vond wel geen doortogt, maar men vond groote landen, en de zee bleef hier, gelijk overal, het rijk der hoop. De landen welke niet al te hoog op lagen, en slechts tot den 60sten graad of iets verder reikten, leverden wel geen goud of zilver, paarden of edele gesteenten op, noch zijde, noch katoen, dan er leefden velerlei gedierten, welker huiden als zoo vele kostbare pelterijen, met een onbeschrijfelijk groot voordeel, van de zich daar bevindende Indianen, voor kleinigheden konden worden ingeruild; dus was daar juist geen geld maar wel degelijk geldswaarde, te bekomen. Andere punten, als bij voorbeeld *New-found-land*, hadden rijkelijk met visch bezette kusten, welke visschen ook met groot profijt verkocht konden worden. Nog meer ten noorden wemelde de zee van walvisschen en zeehon-

den. De traan van eerstgenoemden en de vellen der anderen werden almede spoedig een winstgevend handelsartikel, en zoo gingen toen ter tijd, ja gaan nog tegenwoordig, honderden van vaartuigen naar die gewesten, niet meer om den noord-westelijken doortogt naar den *Stillen Oceaan* te vinden, maar om eene groote markt te bezoeken, waar velerlei bont, visch en traan goedkoop te bekomen is. Echter werd daarom het oude plan niet gansch en al opgegeven, dan men volgde het nu niet meer zoo zeer uit winzucht; als om het rijk der wetenschappen uit te breiden. Men wilde weten, of er eene doorvaart bestond; en zoo ja, of zij altijd bevaarbaar was, of slechts in zekere tijden des jaars; en inzonderheid was het de regering van *Engeland*, die zich om het oplossen dezer vraag te bewerkstelligen, zeer verdienstelijk maakte. Zij rustte in de laatste jaren verschillende schepen uit, om zekerheid daaromtrent te bekomen. Wel geen geldelijk voordeel heeft de wereld daaruit getrokken, doch de kennis van het noordelijk gedeelte van onzen aardbol, is er in menigerlei opzigten door vergroot geworden. Dan genoeg; gij zult nu wel toegeven dat het niet te verwonderen is, dat zoo vele zeevaarders naar die, in ons oog zoo ongestrijde streken, stevenen. Win- en eerezucht waren de eerste drijfveren daartoe; de eerezucht alleen bleef in het vervolg over, en eindelijk vereenigde deze zich met het edelste verlangen, dat naar meerdere kennis; bij sommigen kwam daar nog een ander, even edel verlangen bij. Deze gingen namelijk om de domme, onbeschaafde, arme bewoners dier gewesten, veelsoortige kundigheden te leeren, waardoor zij hun onderhoud gemakkelijker

zouden kunnen vinden, niet langer als barbaren met elkander omgaan en zich jegens vreemden gedragen, in een woord, om er betere menschen van te maken."

III.

• De zeevaarders, welke het eerst, naar het hooge noorden opzeilden, zullen wel veel ellende hebben moeten doorstaan?" — werd den vader gevraagd, toen hij met zijn gezin weder in de huiskamer vergaderd was. Hij antwoordde:

• Voorzeker! Wij zullen in het vervolg onzer bijeenkomsten zien, met welke ontberingen en zwaarigheden, nog heden de Europeanen te kampen hebben, wanneer zij derwaarts gaan, ofschoon hun al de hinderpalen, die zij te gemoet trekken, bekend zijn, even als de beste wijze om die te overwinnen. Hoe het dus bij de eerste reizen gegaan is, kan men zich ligt verbeelden. Intusschen stelt men zich de zaak dikwijls nog erger voor, dan zij geweest is. Dit ten minste, schijnt men hieruit te kunnen afleiden, dat gestadig de eene reiziger den anderen is opgevolgd, hetwelk waarschijnlijk het geval niet geweest zoude zijn, indien de terug gekeerden over een al te verschrikkelijk lijden geklaagd hadden. Vrees en bekommering, zou dan wel tegen win- en eerzucht opgewogen hebben.

• De zaak zal zich het best ontwikkelen, wanneer wij de bijzondere zeetogten, voor zoo veel wij die eenigzins naauwkeurig kennen, in onze gedachten terug roepen."

• Een der eersten, die de onbekende doorvaart naar *Oost-Indië* trachtte te vinden, was een Venetiaan, genaamd *MANSON*; ten minste hij had een Venetiaansch koopvaardijfchip gecommandeerd, en daardoor in *Engeland* vertrouwen gevonden. Hij maakte er geen geheim van, dat hij op eene noord-westelijke doorvaart hoopte, en de Portugeezen werden daardoor zoo veel te meer bekommerd, daar dit denkbeeld in *Engeland* algemeenen bijval had verkregen. In hante verlegenheid wendden zij zich nogmaals naar *Rome*, en de Paus, die hun reeds eens te wille geweest was, vaardigde nu ook een bevelschrift, of zoo als men dit noemt, eene *Bulle*, uit, waarbij een ieder die, hetzij door geweld, hetzij door list, inbreuk doen zou, op de vroeger aan *Portugal* toegestane regten, met den kerkelijken ban bedreigd werd. In die tijden waren alle goede Christenen nog bij uitstek voor den ban bevreesd. Wie daardoor getroffen werd, mogt niet in de kerk verschijnen, niet tot het afleggen van de biecht toegelaten worden, ja zelfs, na zijn' dood, niet in de gewone begraafplaats worden ter aarde besteld; althans ook mogt hem geen Priester troosten, of slaaf van zonden verleenen, of zijne lijkbaar volgen. Evenwel waren er reeds enkele personen, bij wie die vrees niet meer zoo uitermate sterk werkende was, of zij zwichtte voor het uitzigt op eer of winst. Ook *MANSON* of *MANZONI*, zoo als hij ook wel genoemd wordt, liet zich door de genoemde bedreiging niet afschrikken, en nam zelfs niet eens een' Priester aan boord; iets dat anders toen ter tijd voor onvermijdelijk noodzakelijk gehouden werd. Dan de geheele onderneming mislukte al ras. Een hevige

storm overviel hem, eer hij nog het kanaal (de zeeëngte welke *Engeland* van *Frankrijk* scheidt) uit was. Zijn volk meende in iederen krak van planken en masten de stem te hooren van den vertoornden kerkvoogd, en den vloek die tegen het zoeken van een' weg naar *Oost-Indië* uitgesproken was. Geen Priester was daar, aan wien de matrozen hunne zonden konden belijden, en hoe onnoozeler zij waren, hoe hooger hun angst klom. Eindelijk deden zij de gelofte van naar de eerste de beste Italiaansche haven te zeilen, van daar barvoets naar *Rome* te kuijeren, en zich dan voor den stoel van den heiligen Vader neer te werpen, en hem te smeeken hun zijne genade weder te schenken, en hunne misdaad te vergeven. De storm hield op, gelijk alles een begin en een einde heeft, en na regen zonneshijn komt. Dit begrepen echter die onnoozele menschen niet; zij meenden dat het weder uithoofde van hunne gelofte bedaarde. Nu maakte *Manson* hun eene schitterende afschaduwning van de rijkdommen, die zij in *Oost-Indië* vinden zouden, van de eer die hunne namen tot in de verste tijden zou vergezellen, van wijn, die daar ginds als water stroomde, zij bleven voor alles doof, en wilden alleen naar *Rome*.

»Met de domheid kanpen zelfs de Goden vergeefs.»

dacht hij, en liep eindelijk vol spijt de *Garonne* binnen. Dit is eene groote rivier, die door *Frankrijk* stroomt, en ten zuiden van *Bordeaux* zich in de zee werpt.»

»Dit was toch niet regt de weg naar *Italië*!«

»Zeker niet, de kapitein steunde ook slechts op het denkbeeld, dat zijn volk dien weg niet kende; want

hadden zij meer geweten, zij zouden niet zoo dwaas geweest zijn, voor den vloek te sidderen van een' man, die over *Oost-Indië* niet meer te zeggen had, dan een van ons. Toen hij voor *Bordeaux* ten anker lag, liet hij de lastige dwingers als muiters gevangen nemen, en keerde voorts met de weinige verstandigere en betergezinde matrozen naar *Engeland* terug."

»Kuijerden degenen, die dit beloofd hadden, vervolgens nog naar *Rome*?»

»Dit is onbekend gebleven; ook weet men sedert niets meer van *MANSON* af. In zijne plaats trad, weinig later, een ander, ook een Venetiaan, te voorschijn, welke, door eene dergelijke proefonderneming naar het noord-westen, grooten roem verworven heeft. Zijn naam was *SEBASTIAAN CABOT*. Hij ging naar *Bristol*; eene Engelsche zeehaven. Kunt gij die ook op de kaart vinden?»

»O ja! daar is zij; op dezelfde breedte als *Londen*, aan een groot kanaal, dat zich in de zee uitgiet.»

»Bravo! In *Bristol* nu wist *CABOT* zich een bijzonder aanzien te geven, en verzekerde, dat hij met den ontdekker van *Amerika*, met *COLUMBUS* zelve, den onbekenden *Oceaan* bezeild had. Uit hoofde van het toen nog geringe verkeer der natiën met elkander, en het gebrek aan wederzijdsche tijdingen, kon men niet wel een' gelukzoeker logenstraffen, en hoe meer *CABOT* snoefde, hoe meer men aan zijne woorden geloof sloeg. Hij beloofde gouden bergen, namelijk eenen anderen nieuwen weg naar *Indië* te zullen wijzen; en Koning *HENDRIK VII* liet zich overhalen, om hem twee kleine vaartuigen toe te vertrouwen; met deze zeilde hij in den zomer van 1496 af, met hetzelfde denkbeeld als *COLUMBUS* vervuld,

omtrent de wijze, waarop men naar *Oost-Indië* kon komen. Hij zocht dan zijnen weg derwaarts in de noordelijke breedten, en klom op tot den 56sten graad langs de kust van *Noord-Amerika*, van waar hij eindelijk weder zuidwaarts stevende, doch natuurlijk niets dan kusten vond. Intusschen is men aan hem de ontdekking verschuldigd, van wat thans *New-Found-land* heet, en door hem *Prima Vista* (het eerstgeziene) genoemd werd; omdat dit het eerste land was, dat hij na zijnen overtocht bespeurde. Hij bragt de eerste Eskimo's in *Engeland*, want naar allen schijn zeilde hij boven het groote eiland om, dat van *Labrador*, waar het tegen over ligt, slechts door een smal kanaal gescheiden is, en daar reeds zijn genoemde oorspronkelijke bewoners van *Noord-Amerika* te huis. Neemt maar eens de kaart van *Noord-Amerika* bij de hand, om de ligging van *New-Found-land* en *Labrador* op te sporen. Indien gij begrepen hebt, hoe men de ligging eener plaats naar lengte en breedte zoeken moet, zult gij die van het door *CABOT* gevonden eiland gemakkelijk kunnen bepalen. Tusschen de hoeveelste graden oostelijke lengte is *New-Found-land* ingesloten?"

• Tusschen 318 en ten naasten bij 325, wanneer men de minuten en seconden niet mede telt."

• En welke breedtegraden zien wij?"

• Van den 53sten af tot aan den 47sten naar beneden."

• O gij kunt gerust ook nog den 46sten mede rekenen. Een paar honderd kwadraatmijlen komen er hier niet op aan. Gelijk gezegd is, *CABOT* bragt van zijne reize drie Eskimo's mede; zij waren met vellen van dieren bekleed, aten rauw vleesch, spraken eene taal, die niemand verstond, en gedroegen zich meer als wilde

dieren, dan de beesten, die de koning later onderhield. Zoo drukt zich het reisverhaal, dienaangaande, uit. Hoe kort dit reisverhaal ook zij, het is naar eisch, der zaak. Voor zoo veel de kleeding en het voedsel der genoemde Wilden betreft, is het van zulke menschen wel te begrijpen; ook dat hunne taal den Engelschen onverstaanbaar was, spreekt van zelve; zij zouden hen evenmin begrepen hebben, indien zij Grieksch of Arabisch gesproken hadden. Doch wat hun woest gedrag aangaat, daarvan kan wel de schuld aan CABOT en de zijnen gelegen hebben. Het is toch waarschijnlijk dat de arme Eskimo's met geweld op het schip gebragt, en met geene de minste zachtzinnigheid behandeld zijn geworden. De vreemde ongewone kost, dien zij eten moesten, hun verlangen naar het vaderland en naar hunne vrienden aldaar, zal hovendien nog wel veel bijgedragen hebben, het leven van die ongelukkigen een spoedig einde te doen nemen." *New-found-land* is in altyddurende nevelen gehuld, een koud en onoogelijk land. Dat aan dezelfs kusten een overvloed van visch te vangen was, welke gedroogd zijnde den bekenden stokvisch oplevert, (eene waar die thans bijna geheel *Europa* door bekend is) kon, aan de naar goud en paarlen dorstende Venetianen, geen denkbeeld van winst geven. Stokvisschen waren geene paarlen, en zeehonden, diemen er in menigte zag, geene diamanten. Dus spoedig van hier zeilende, tot den 30sten graad naar het zuiden, ontdekte CABOT *Florida*. Die naam alleen duidt aan hoe schoon zich daar de natuur voordoet. Alles is er vol welriekende bloemen en kruiden, vol fraaije boomen en heestergewas. Thans wonen er vele dui-

zenden van menschen, en zijn er groote steden, als hij voorbeeld *Nieuw Orleans* gebouwd, doch al het voordeelige van dit gewest trof onze zeevarenden niet, dewijl zij hoopen goude en onmetelijke schatten verlangden. Eindelijk keerde CABOT huiswaarts, en moest bekennen, dat hij zijn oogmerk niet bereikt had."

• Hierdoor was de ondernemingszucht in *Engeland* ook merkelijk bekoeld, en het duurde een' geruimen tijd, eer zij weder opwakkerde. Eindelijk daagde er zekere ROBERT THORNE, koopman te *Bristol* op, die al wederom meende den weg naar *Indië*, over het noordwesten te kunnen vinden. Deze man had zich verscheidene jaren te *Sevilië* opgehouden, en daar natuurlijk de rijke voortbrengsels van *Amerika* leeren kennen, en te gelijker tijd lust gekregen, om door eigene ontdekkingen, dergelijke rijkdommen en een' grooten naam voor zich zelve te verkrijgen. Hij wendde zich dan zoowel tot HENDRIK VIII, Koning van *Engeland*, als tot den gezant van Keizer KAREL V, te *Londen* (omdat KAREL tevens Koning van *Spanje* was). Aan eerstgenoemden rigtte hij een verzoekschrift, behelzende: dat hij duchtige, welgegronde redenen had, om eene ontdekkingsreize naar de noordpool te ondernemen, dus het van zijnen pligt rekende, zijne Majesteit dit geheim te openbaren. De schatten en de roem, welke *Portugal* en *Spanje* door de ontdekking van *Oost- en West-Indië* verworven hadden, moesten, zijns inziens, Koning HENDRIK aansporen, om hunne glorie na te streven; door in het noorden ontdekkingen te laten doen. Groote gevaren waren daarbij niet te duchten. Het was in die streken altijd helder dag; een klein eindwegs, omtrent van twee of drie mijlen lang, eer men de

pool bereikte, mogt wel is waar, als eenigzins gevaarlijk aangemerkt worden, echter, zoo ras men daardoor was, was de luchtstreek even zacht en aangenaam als in *Engeland* zelf."

„Die man wilde alzoo, regt toe regt aan noordelijk op, boven over den aardbol heen varen?"

„Dat wilde hij, en als men het wel beschouwt, was zijn denkbeeld niet zoo geheel uit de lucht gegrepen. Tot nog toe had men altijd naar het westen koers houdende, de wereld rondgezeild. *MAGELLAAN* was op die wijze in 1519 van *Zuid-Amerika* af, in de stille zee gekomen, en ofschoon hij door moordenaars handen van het leven beroofd werd, kon men hem echter de eer niet ontnemen, van getoond te hebben op welke manier het mogelijk was, rondom de geheele wereld te zeilen. Niet onnatuurlijk was het dus, dat het eenen anderen man inviel, over de noordpool te stevenen, en over de zuidpool weder uit te komen. Zoo niet de natuur beide polen, ten gevolge harer verre verwijdering van de lijnregt vallende zonnestrallen, met eene altijddurende ijskorst had omgeven, zoo zoude het laatste plan even uitvoerlijk als het eerstgemelde wezen. Dan de wijze waarop, en de oorzaak waarom de poollanden, zoowel ten zuiden als ten noorden, gedurende een' zekeren tijd des jaars, geheel geen zonlicht ontvangen, gedurende een ander gedeelte zeer schraal beschenen worden, en slechts kort eene koesterende warmte genieten, was toenmaals bij lange niet zoo goed bekend als thans, en *THORNE* merkte op zijne wijze zeer wel aan, dat eerst de geleerden staande gehouden hadden, dat alle landen onder den Equator om derzelve hitte onbewoonbaar waren, en nu ver-

zekerden, dat men het aan de noordpool, om de koude niet harden kon. Het eerste voorgeven was genoegzaam wederlegd, en het tweede wilde hij wederleggen. Zijne vaart naar *Indië* zoude, volgens zijn vermoeden, 2000 mijlen nader zijn, dan die der Spanjaarden, volgens *MAGELLAANS* nieuwelings ontdekten weg; of als die der Portugeezen, om kaap *de Goede Hoop*."

HENDRIK VIII was een groot vriend van zulke ondernemingen, en schonk dan ook aan THORNE twee schoone welbemande schepen, die rijkelijk van allerlei levensmiddelen voorzien waren; vele in dergelijke avontuurlijke zeereizen niet onervarene personen, gingen mede. Zij zeilden uit den *Teems* op den 23sten Mei, in het 19de jaar van 's Konings regering, welk het jaar 1527 na 's Heilands geboorte was, zoo verhaalt zekere oude krönijkschrijver er van. Dan de hooggespannene verwachtingen, werden al ras tot niet. Het eene schip verging op de kusten van *New-found-land*, van het andere is geen spoor hoegenaamd overgebleven."

IV.

„Nu zullen de Engelschen toch wel voor lang allen Inst tot het doen van ontdekkingsreizen verloren hebben gehad?"

„Verre van daar. Reeds in 1536 trad er weder een ondernemer ter bane. Een zekere novice uit *Londen*, die zich beroemde, zich aan de studie der *cosmographie*, dat is, der wereldbeschrijving

overgegeven te hebben, wist de noord-westelijke doorvaart naar *Indië* als zoo waarschijnlijk voor te dragen, dat van 130 personen, die hij te zamen bragt, 30 geleerden, en wel regtsgeleerden waren. Het schijnt, dat bij deze onderneming minder de zucht naar winst, dan de wensch om de wetenschappen nuttig te zijn, de bovenhand gehad hebbe; doch zij had eene geheel ongelukkige uitkomst. Er werd koers gezet naar *New-found-land*, en daar leed men schiphreuk. Door hongar en door ongezigheden met de inboorlingen, kwamen vele der zeelieden om het leven, en de overige geraakten in zulk eene ellende, dat zij het lot lieten beslissen, wie van hen den anderen tot spijsz dienen zou. Gelukkig kwam op dat tijdstip een Fransch schip aan land; dit beklommen de ongelukkigen en zeilden er zoo spoedig mede naar huis, als zee en wind gedoogden."

•Wat had dan de Franschen bewogen derwaarts te komen? Wilden zij ook eene doorvaart zoeken?"

•Denkelijk niet. Misschien was hun voornemen *Florida* te bezoeken, want daar hadden zich reeds vroeg Fransche landverhuizers nedergezet, die meer malen met de zich daar bevindende Spanjaarden, over hoop gelegen hadden. Welligt wilden de genen van welke hier de rede is, eerst op *New-found-land* water innemen, of een weinig uitrusten. Naauwkeuriger berigt ben ik niet in staat van deze zaak te geven. Er is nog wel eene andere vraag, aangaande de schiphreukelingen te doen. Men begrijpt namelijk niet, hoe, daar de kusten van *New-found-land* zoo vischrijk zijn, de Engelschen in gevaar kwamen om van hongar te sterven, of zich

met het vleesch van een' hunner makkers te voeden. Zouden zij dan geen net hebben kunnen vervaardigen, of angels uitwerpen? Dan wie zal hier antwoord geven? Het gebrek aan oorkonden uit die lang verledene tijden, wekt zeer dikwijls dergelijke twijfelingen op."

• Dewijl het met het zeilen naar het noordwesten niet goed ging, zoo bedacht een andere Engelsche zeevaarder, in het jaar 1553 zijn geluk in het noordoosten te beproeven. Zijn naam is WILLOUGHBY; hij zeilde tot den 76sten graad op, en vond daar eene menigte eilanden, die onder den naam van *Spitsbergen* bekend zijn. Terwijl hij steeds verder oostwaarts ging, werd hij eindelijk geheel door het ijs ingesloten, en verloor zelfs, met al zijn volk jammerlijk het leven, op de noordkust van *Rusland*, *Lapland* geheeten. Het eerste Engelsche schip, dat zoo in *Rusland* aankwam, had dus een droevig lot. Het werd een jaar daarna, met al de dooden aan boord, door Russische visschers gevonden, en toen ontdekte men eerst uit de scheepspapieren, wat het voornemen der reizigers geweest was. Eene nieuwe onderneming langs den ouden weg, werd in 1566 door zekeren kapitein BARROW met den dood bekocht, en évenwel bragt kort daarna een knap zee-man, MAARTEN FROBISHER, de zaak weder ter bane. Deze man was vast overtuigd, dat de reize niet moeijelijk uit te voeren, en dat er veel roem en voordeel bij te behalen was. Niettemin vond hij zoo weinig gehoor bij zijne landslieden, dat het jaar 1576 daar was, eer iemand gemeene zaak met hem maken wilde. Dan toen stelden hem eindelijk de graven DUDLEY en WARWICK in staat, met twee

kleine schepen, het gevaarlijke waagstuk te ondernemen. In dien tijd heerschte reeds over *Engeland* de beroemde Koningin ELISABETH. Toen FROBISHER met zijne ranke kielen den *Teems* bij *Greenwich* uitvoer, hield zij daar hof, en had de gemeenzame goedheid, hem van uit een venster, vriendelijk met de hand te groeten, en eene voorspoedige reize te wenschen. Onze reiziger belandde gelukkig aan de kusten van *Labrador*; geheel boven aan dit groote schiereiland, juist over de *Baalrivier* in *Groenland*, zelt gij nog op uwe kaart zijn' naam aangeteekend vinden, welke gegeven werd aan eenen doortogt tusschen verscheidene eilanden, welk kanaal hij doorvoer. Daar zag hij Eskimo's in hunne schuitjes van zeehonden vellen, welke hij als zeezwijnen, of vischen van eene zeldzame soort, afschilderde."

„Hoe is dat te begrijpen, van iemand die toch gezonde oogen heeft?"

„Het is waar, dat de Eskimo's in hunne schuitjes er al vrij wonderlijk uitzien. Vooreerst zijn die vaartuigen lang en smal, hetgeen ze naar eenen grooten visch doet gelijken. Een man zit in het midden; hij heeft een pakje van zeehonden vel aan, en ook is zijne geheele schuit met zulk vel overtoegen. Ten tweede zijn de Eskimo's zeer klein van statur, en worden dus bijna onzichtbaar in hunne schuiten; en eindelijk verstaan zij de kunst, om met hun vaartuig in zee te duiken, en ver van de plek waar zij verdwenen, weder voor den dag te komen. Dit alles is geschikt om uwe bevreemding over FROBISHERS misvatting te verminderen."

„Ei, zoo moeten zij toch in dat ijskoude water welhaast dood vriezen!"

»Indien gij in hunne plaats kwaamt, zou dat al ligt kunnen gebeuren, doch de Eskimo's zijn zoo teeder niet, en buiten dat is het bekleedsel zoo van hunnen persoon, als van hun schuitje, van dien aard, dat er geen droppel water door kan.»

»Maar hoe komt het, dat zij met al dat duiken niet uit hun schuitje vallen en verdrinken?»

»Ook daar is geen nood voor. De vellen zijn zoodanig gefatsoeneerd, dat de man die rondom zijn lijf kan toehalen, op de wijze zoo als men een zak toehaalt. Een jaar twaalf of vijftien geleden, is er in *Duitschland* een Eskimo te zien geweest; hij had zijn schuitje medegebragt, en voef daarmede op en onder het water in verschillende meren, tot groote verbazing van wie het aanschouwde, en het vroeger niet had willen gelooven. Hij kwam juist uit het land, welks bewoners *FRABISHER* voor zeezwijnen en visschen aanzag, uit *Labrador*.»

»Hoe bestuurt toch zulk een man zijn schuitje? ik heb nog van een zeil, noch van riemen gehoord.»

»Een riem, die kort en van twee breedte uiteinden of lepels voorzien is, is al wat hij behoeft. Dien riem in het midden vasthoudende, slaat hij er regts of links mede in het water, en geeft zoo aan het rif de beweging en de rigting die hij verlangt.»

»Hoe was de Eskimo van wien gij spreekt, in *Duitschland* gekomen?»

»Een Engelschman, *HULL* genaamd, had hem en zijne vrouw overgehaald om met hen te gaan. Gij moet niet vergeten, dat tegenwoordig in *Labrador*, zoowel als in *Groenland*, Europesche volkplantingen zijn, en dat zodoende een of ander arme Eskimo zich wel kan laten bepraten, om eene reize mede te doen, in

hoop van na weinige jaren, met schatten beladen, weder te keeren. Zeer dikwijls evenwel gebeurt zulks niet. Ons zachtere klimaat voegt hun niet, gebrek aan beweging, het gescheiden zijn van al hunne vrienden, de ongewone leefwijze, en wat dies meer zij, ondermijnt hunne gezondheid. Ook de persoon van wien boven gesproken is, stierf even als zijne vrouw, eer vijf jaren verloopen waren. — FROBISHER bragt ook, toen hij in hetzelfde jaar zijner uittocht, in *Engeland* weder kwam, een' der zonderebare ongeloovigen mede, van welke men (zoo drukken zich de berigten van die dagen uit) tot nu toe, niets gehoord, gelezen of gezien heeft. Waarschijnlijk is ook wel deze spoedig gestorven."

»Hoe had de reiziger den Eskimo zijn voorstel aannemelijk gemaakt?"

»Reeds vroeger heb ik u gezegd, dat zulke wilden veel minder door overreding dan door dwang medegaan; welligt is ook ditmaal dwang gebruikt geworden, en helaas! nog tegenwoordig maken sommige zeereizigers, die verafgelegene kusten aandoen, zich geene gewetenszaak van op eene listige wijze, enkele inlanders bij hen aan boord te lokken, en ze mede te voeren, op hunne schepen te laten arbeiden, of te verkoopen. Wanneer gij soms op kermissen zulke zogenaamde wilden ten toon ziet stellen, kunt gij met zekerheid aannemen, of wel dat het er geene zijn, en dat hebzuchtige Europeanen hunne rol spelen, om den lig'geloovigen het geld uit den zak te kloppen, of wel dat het ongelukkig geroofde menschen zijn. — FROBISHER werd bij zijne tehuis komst, met eerbewijs ontvangen."

»Omdat hij die zeeëngte ontdekt had?"

• Gedeeltelijk daarom, want hij geloofde nu den weg gevonden te hebben, die naar *China* en *Indië* leiden zou. Alleen de kleinte van zijne schepen, de ondoordringbaarheid der nevelen en het ijs, waartegen hij te kampen had, waren oorzaak geweest van het niet verder voortzetten zijner reize. Doch er was eene omstandigheid, die aller hoop scheen te zullen vervullen, ofschoon men ook den lang gewenschten weg niet vinden mogt. Een matroos bragt een' steen mede, die, als men hem in het vuur wierp, gelijk het fijnste goud blonk! Allen die maar eenige kunde van ertsen hadden, werden in *Londen* geraadpleegd, en moesten den steen onderzoeken. Zij verklaarden, dat hij veel gevatte, zoo waren er dan gouden bergen te vinden! Het koude bevrozene *Labrador* was dus een goudland! Nu kreeg de zaak een geheel ander aanzien. Koningin *ELISABETH*, die zelve wel een weinig hebzuchtig was, liet niet na, den moedigen *MAANTEN FROBISHER* tot eene tweede onderzoekingsreize aan te zetten, en reeds in Mei van het volgende jaar, moest hij weder uitzeilen, terwijl zij drie schepen voor hem had laten in gereedheid brengen, waarop honderd twintig man gesteld waren. Onder dezen telde men niet minder dan dertig bergwerkers, *essayeurs*, dat is menschen die het edele metaal van den steen weten af te scheiden, en kooplieden."

• Wat deden die laatsten er bij?"

• Daar weet ik zelf geen uitsluitsel van te geven. Misschien hadden zij op den verwachten buit ruime voorschotten gedaan, en verlof bekomen om voor zich op de plaats zelve zoo veel erts te laten breken, als tot het betalen van het geleende, met de rente

noodig was; misschien wilden zij ook met eigene oogen zien hoe groot, hoe lang de goudbergen waren. Wie is in staat al hunne redenen op te geven? De berigten uit die tijden zijn zoo sober omtrent vele zaken, vooral wanneer iets, waarvan men zich veel beloofd had, op niets uitliep. ELISABETH, die de kunst van vleijen wel verstond, wanneer haar voordeel er mede gemoeid was, had de voorschriften welke *haar geliefde vriend*. (zoo noemde zij FROBISHER daarin) in acht te nemen had, zelve opgesteld. Men kan denken hoezeer de reiziger zich daardoor gestreeld gevoelde! Zij gelastte hem: den koers noordwestwaarts te zetten, naar *Cataja*, zoo werd destijds *China* genoemd, vooral de bergwerkers, essayeurs en kooplieden veiliglijk naar de plaats, waar de erts in overvloed te vinden was, te laten overbrengen, opdat zij terstond met inzamelen een begin mogten kunnen maken. Ook verlangde zij, dat hij drie of vier van de inboorlingen des lands zoude medebrengen, doch het zoo te bestieren, dat er geen oproer door veroorzaakt wierd. — Terstond zocht FROBISHER het eens door hem ontdekte kanaal weder op, ving een paar Eskimosche vrouwen, doch die zoo oud en leelijk waren, dat hij raadzaam vond ze weder te laten loopen, en nam eene lading van wel twee honderd ton, wat men meende gouderts te wezen, mede. In het najaar kwamen alle drie de schepen gelukkiglijk weder te huis. Nog stelde men zich van den vermoedelijken gouderts het beste voor, zoodat er plan gemaakt werd, om in het volgende jaar eene volkplanting in het rijke land te vestigen. Vijftien schepen werden met honderd kolonisten in het jaar 1578 uitgezonden; deze menschen moesten

een geheel jaar lang, zich met het beladen van twaalf dezer schepen bezig houden; de drie anderen waren bestemd om de doorvaart naar *China* te ontdekken. Bij zijn vertrek ontving FROBISHER uit handen der Koningin een' gouden halsketting ten geschenke; doch ditmaal was zijne vaart niet voorspoedig. Stormen en drijfijis lieten hem naauwelijks toe zijne zee-en_gte weder te vinden; bergen van ijs verbraken het scheepje waarop het houten huis geladen was, dat voor de mijnwerkers of de landingplaats had moeten opgezet worden. Ter naauwernood gelukte het de overige vaartnigen de vaderlandsche kust weder te bereiken, en weldra verging al FROBISHERS roem in het niet, want *het is niet al goud wat er blinkt*. Dit spreekwoord had hier deszelfs letterlijke vervulling. Het gesteente dat heden ten dage nog veel in *Labrador* uitgegraven wordt, heeft blinkende strepen, voornamelijk zeer schitterende kleuren, wanneer het tegen de zon gehouden wordt, en daarom wordt het veel gebruikt voor snuifdozen en zulke soort van aardigheden, ook om er ringen van te zetten; doch van goud is er geen spoor te vinden, en thans zou geen mensch om dat te zoeken, derwaarts gaan. In plaats daarvan, levert het schiereiland veel pelterijen of bont. Beeren en bevers zijn er in overgrootte menigte, en de visschen zwemmen in zulk een' overvloed langs de kusten, dat eerstgenoemde roofdieren er bij geheele troepen op azen. Voornamelijk wemelt het daar van zalmen. Deze zwemmen gaarne de rivieren vrij hoog op, en nemen dikwijls grootte sprongen, om over brokken rots of steenen, die hen in den weg zijn, heen te komen, en op die plaatsen liggen voornamelijk de

beeren op den loer. Zeer veel rendieren worden almede daar omstreeks gevonden; uit dien hoofde hebben zich ook langs de kusten vele volkplanters nedergezet; binnen in het land is echter nog niemand doorgedrongen, de Eskimo's zelve trekken welligt ook niet zeer diep landwaarts in, omdat het aan de kusten zoeler is, en dat de vischvangst hun beter middelen van bestaan oplevert. In oude tijden schijnen die wilden wreedaardige menschen te zijn geweest, welke de weezen en weduwen doodden; ten einde niemand voor derzelver onderhoud zou behoeven te zorgen."

• Is het mogelijk, dat er menschen zijn, die zoo barbaarsch kunnen handelen?"

• Mogelijk, ja zeer wel te begrijpen is zulks, en de wilden van de nabij gelegene *Hudsonsbaai* hebben nog dergelijke verschrikkelijke gewoonte. Zij laat zich verklaren uit den jammervollen staat waarin de onbeschaafde mensch zoo ligt vervallen kan. Verbeeldt u slechts al de wateren met zeer dikke ijskorsten bezet, zoo als daar dikwijls het geval is. Hoe wil daar eene vrouw of een kind visschen vangen? Op wilde beeren jagt te maken, is nog minder hunne zaak. Zulks is werk voor een' man. De man en vader die het plagt te doen, is gestorven, en anderen, die somtijds moeite genoeg hebben om voor zich en hun gezin voedsel te vinden, kunnen en willen ook wel eens niet nog bovendien de zorg voor weduwen en weezen op zich nemen. Het kan dus bij zulke omstandigheden wel eens gebeurd zijn, dat vrouwen en kinderen van honger zijn omgekomen; en de ruwe natuurmensch, de gedachte opgevat hebbe, dat het beter ware derzelver lijden

door een' snellen dood te eindigen; dit heette dan bij hem barmhartigheid. Hoe het zij, het volk waarvan wij spreken, is thans ten goede veranderd. Vele onder hetzelfde kunnen lezen. Alle voeden zichzelf, en houden zekeren voorraad over voor weduwen en kinderen. Zij zijn dit aan inwoners van het, ver van hen gelegene *Saksen in Duitschland* verschuldigd."

• Hoe kan dat zijn? Duitschers gaan toch wel niet naar dat akelige land?"

• Wel zeker doen zij! In de *Opper Lausits* (een gewest, dat sedert twee eeuwen bij *Saksen* behoorde, en eerst in 1815 er voor een gedeelte van gescheiden is,) vormde zich, ruim honderd jaren geleden, eene bijzondere Christelijke gemeente, die zich nederzette in een dorp, waaraan de naam *Herrnhut* gegeven werd. Deze gemeente nu, vatte het voornemen op, om arme wilde Heidenen met de leer des Christendoms bekend te maken, en tevens hun nuttige kunsten en handwerken te leeren, ten einde zij alzoo eenig denkbeeld van de waarde des menschen verkrijgen mogten. Van *Herrnhut* af, hebben zich verscheidene aanhangers der zelfde leer, in andere landen in kleine gemeenten vereenigd, en deze volgen dan ook de gewoonten der oorspronkelijke stichting. Zelfs in de verafgelegenste gewesten, vindt men thans kleine koloniën, waar zoogenoemde *Herrnhutters* wonen, welke koloniën door bekeerde of verlichte wilden opgericht zijn. In *Labrador* zijn door zulke lieden in 1771, op de noordkust, drie kleine volkplantingen gesticht, en heeft men de *Eskimo's* doen besluiten, om voorraadschuren te bouwen, waarin zij hunne overtollige eetwaren wegber-

gen, daarvan het tiende gedeelte voor de weduwen en weezen bestemmende. Er zijn scholen aangelegd, waar zij ten minste leeren lezen; de Eskimo, dien ik in *Leipzig* heb gekend, kon zeer goed in het Nieuwe Testament lezen. Niet waar, dit heet eerst regt de Heidenen bekeeren! Want dat zij onze godsdienst hooren verkondigen, zal hun weinig baten, zoo lang zij niet weten, ja niet vermoeden wat de eene mensch den anderen schuldig is, en hoe hij door zijne vermogens op eene verstandige wijze aan te wenden, zich voor duizenderlei ellende vrijwaren kan.

V.

Het duurde niet lang of FROBISHERS verijdelde hoop kwam bij een ander weder op. Een man die voor zijnen tijd onder de geleerden kon gerangschikt worden, HUMPHREY GILBERT was zijn naam, verkreeg van Koningin ELISABETH een' verlofbrief om landen, welker bewoners geene Christenen waren, in bezit te nemen; want met opzigt tot zulke wilden, Heidenen en ongeloovigen veroorlooft men zich nog in onze dagen groote onregtvaardigheden; toen ter tijd rekende men ze nauwelijks onder de menschen. Het eerste doelwit van GILBERT was *New-found-land* te bereiken, voorts wilde hij een' weg naar *China* en de specerij-eilanden opzoeken, en stelde zich aan het hoofd van eene compagnieschap, die zich tot dat einde gevormd had. In 1583 was eene kleine vloot van vijf schepen, met twee honderd zestig man

in gereedheid gebragt. Onder die manschap telde men kleermakers, metselaars, timmerlieden, ook mijnwerkers en essayeurs, want de hoop op het vinden van goud schijnt nog niet opgegeven te zijn geweest. Muzikanten werden mede aan boord genomen, om de wilden eenig vermaak te verschaffen, zelfs kinderspeelgoed, stokpaarden en poppen, ten einde het aan niets ontbrake, om hen te winnen. Op den 30sten Junij, kwam de vloot behouden in *New-found-land* aan, waar zich reeds Portugeezen en Franschen gevestigd hadden, en uit de vischvangst een groot voordeel trokken. Men zag er (berigt GILBERT) dikwijls tot dat einde wel honderd vaartuigen bijeen; een bewijs dat toch reeds de menschen begonnen hadden in te zien, hoe vele gaven der natuur even goed hunne waarde hebben, als goud en zilver. GILBERT plantte de Engelsche vlag op zeker punt van het genoemde eiland, en nam eene uitgestrektheid van twee honderd uren in den omtrek aan de noordkust gelegen, in bezit. Daarop trachtte hij met drie schepen zuidwaarts op, ontdekkingen te doen, doch het vergaan van een' dezer bodems, waarbij van honderd man, slechts twaalf gered werden, benam hem zoozeer den moed, dat hij tot de terugreize besloot. Het schip waarop hij zich bevond, was zeer klein en wrak; men hield des bij hem aan, opdat hij op het andere, grootere en stevigere mogt overgaan; dan hij weigerde dit: „Ik heb” sprak hij, „op mijn INKHORENTS (zoo heette het vaartuig) met mijne kameraden zoo vele stormen en gevaren doorstaan, dat ik ze nu ook niet wil verlaten.” — Nabij de *Azorische* eilanden was de zee bijzonder onstuimig en dreigde het kleine scheepje te verzwel-

gen, evenwel zat GILBERT zeer gerust op het dek en sprak zijnen reisgezellen moed in. „Weest bedaard, wij zijn hier den hemel zoo nabij als op het land!” — dit waren zijne woorden; doch in den volgenden nacht, ging de edelmoedige man met al zijne makers to gronde.”

„Ach! dat was jammer! Het is wonderlijk, dat na zoo vele ongelukken, zich ooit weder iemand aan soortgelijke gewaagd heeft!”

„Denkt aan hetgeen ik u eenige dagen geleden, van geld- en eerzucht gezegd heb. Trouwens GILBERT verdient hoog geacht te worden, dewijl men hem als den oprigter der Engelsche volkplantingen in *Amerika* mag aanmerken. Met *New-found-land* werd het begin gemaakt. Allengs volgde de lange rij der *vrije Staten van Noord-Amerika*; en van hoeveel gewigt deze zijn, sedert zij zich in 1780 van *Engelands* opperheerschappij losgerukt hebben, kan u alle dagen elk nieuwspapier leeren. GILBERTS betreurenswaardige dood, schrikte anderen van het zoeken eener noordwestelijke doorvaart zoo weinig af, dat reeds in 1583 op nieuw eenige Londensche kooplieden eene onderneming tot stand bragten. De leiding van dezelve werd opgedragen aan JOHN DAVIS, wiens naam op alle onze kaarten geprent staat, en altijd daar roemrijk prijken zal. Neemt slechts de kaart van *Noord-Amerika*, en zeilt in gedachte langs de westkust van *Groenland* opwaarts. Daar staat met groote letters in de zee geschreven *straat Davis*. De zeeheld verliet *Engeland* den 7^{den} Junij 1585, en hield zich, in de bedoelde streken aangekomen zijnde, ten westen van het zoogenaamde *Groenland*, dat hij echter de woestenij noemde, om-

dat het er zoo bar en treurig uitzag. Gedurende de maanden Julij en Augustus stovende hij steeds noordwaarts op; dan een dikke nevel, die onverhoeds opkwam, maakte hem zoo mismoedig, dat hij spoedig den tegenovergestelden weg opzocht, hoezeer hij ook overtuigd was, de langgewenschte doorvaart te kunnen vinden; want opvarende had hij aan zijne linkerhand, derhalve in het westen, een vrij en open vaarwater gezien."

• Maar hoe kon hij zich dan ook door een beetje mist zoo laten afschrikken?"

• Misschien hield de mist verscheidene achtereenvolgende dagen aan, want zoo iets is niet vreemd in die gewesten, en hij was ook DAVIS eénige beweegreden niet. Vele gemakken, die thans het zeevaren verligten, waren in die tijden nog onbekend, en dewijl de matrozen tegen vochtigheid en koude niet wel beschut waren, werden zij dikwijls ziek, hadden dan evenwel niet anders dan gezoutene spijzen te eten en gaven al ligt den kapitein reden om voor mouterij te vreezen. Schoon hij ditmaal weder naar huis voer, deed DAVIS echter de Londensche kooplieden tot een' tweeden togt in het volgende jaar besluiten. De kosten door denzelfden veroorzaakt, werden gedekt door den levendigen handel welken men met de inboorlingen dreef, die zeehonden- of robbenvellen, de huiden van rendieren, vellen van witte hazen en visschen ter markt bragten. Welligt zouden de zaken nog beter gegaan zijn, indien niet de zeelieden, ja zelfs de kapitein in den waan verkeerd hadden, dat zij met toove-naars omgingen."

• Hoc kwamen zij aan zulke gedachten?"

Bij de toenmaals heerschende onkunde was het denkbeeld in zwang, dat allen, die geene Christenen waren, den duivel aanbadten. Men meende dat het bestuur der wereld tusschen God en den duivel gelijkelijk gedeeld was. Al wat ongewoon, nadeelig, eenig kwaad voortbrengende scheen te wezen, werd aan de werking van den boozen geest toegeschreven. Men bracht dien overal mede in het spel, en was vast overtuigd, dat hij met vele menschen omgang had, die men heksen en heksenmeesters noemde. Dewijl deze hem aanbadten, gaf hij hun daarvoor tot loon, de magt om dingen te doen, die voor anderen onuitvoerlijk bleven. De onschuldigste mensch die iets meer wist dan een ander, kon op die wijze in verdenking komen, en van daar de verschrikkelijke heksen-processen, welke nog naauwelijks honderd jaren geleden, niet geheel in onbruik waren. Waren er nu zelfs onder de Christenen zulke zogenaamde duivel-verceerders, zoo moest men er onder de wilde volkeren wel duizenden meenen te vinden; en daaruit laten zich dan grootendeels gemakkelijk verklaren, die gruwelijke wreedheden, welke bijkans al de zeereizigers van dien tijd, jegens de onschuldige bewoners der nieuwelings ontdekte landen gepleegd hebben. Zij zagen in hen afgodendienaars, en de overste der afgoden de duivel zijnde, zoo werden zij duivels-dienaars. Wie zulke verdwaasden ter dood bracht, of ondedwierp, of ook hunne afgodsbeelden vernielde, en hen zelven dwong de leer des Christendoms van buiten te leeren, hielp, verbeeldde men zich, het rijk van SATAN verdelen, het rijk Gods uitbreiden, en eene groote belooning te verdienen. Gij ziet waartoe een ellendig

bijgeloof voeren kan! Nooit heeft iemand den duivel gezien of gehoord, of met een zijner zintuigen in waarheid bemerkt. Al wat men zich daaromtrent voorstelde, berustte op loutere verbeelding; doch door eene aaneenschakeling van omstandigheden, was het geloof aan eenen boozen geest bij de leer der Joden ingeslopen, van daar tot de Christenen overgekomen, en door de toenmalige magthebbende onderwijzers van de Christelijke leer, hunnen hoorders zoodanig ingeprent, dat geen mensch aan het bestaan des duivels twijfelen durfde; zoodat dan ook de veelsoortigste opvattingen, onbetwistbare grondwaarheden geworden waren. Wacht u dus wel voor een blind geloof; onderzoekt zoo veel mogelijk wat u vreemdsoortigs door anderen als waar opgedischt wordt, of vraagt de meening van lieden die gij vertrouwen kunt, af. De beste menschen zijn door hun gelooven aan hetgeen van den duivel gezegd werd, zelfs duivelen geworden. Zij konden vrouwen en mannen, ja kinderen zelfs, die van tooverij en verbindtenis met den duivel beschuldigd waren, op de pijnbank laten slepen, en levend verbranden, terwijl zij meenden God daarmede dienst te doen. Duizenden hebben op zulk eene wijze den dood gevonden."

Gij ziet nu, hoe (om weder op onzen braven Davis terug te komen) ook de zeeman van wien wij spraken, de arme Groenlandsche Eskimo's zeer wel voor toovenaars aanzien, en derhalve niet dan ongaarne met hen omgaan kon. Buitendien ontmoette hij bij dezen tweeden togt, zulke onmatig groote ijsbergen, dat hij vermeed er eene beschrijving van te geven, uit vrees dat men hem van overdrijving

zon beschuldigen. Deze schrikbarende voorwerpen benamen zijnen schepelingen evenzeer den moed, als de dikke mist van het vorige jaar gedaan had. Toen hij tot aan den 67sten graad opgeklimmen was, moest hij aan den terugkeer denken; en neemt men in aanmerking, dat zijn schip niet veel grooter was, dan eene knappe visschersschuit in onze dagen, zoo moet men zijnen moed bewonderen, daar hij met zulk een vaartuig ijsbergen en ijsvelden durfde trotseren, en hem evenveel gerechtigheid laten wederervaren, als aan zijne voorgangers."

Een jaar later zien wij hem al weder op zijne avontuurlijke vaart, tot aan den 72sten graad langs de kusten van *Groenland* opzeilen. Doch toen werd hij door stormen en door den stroom van het zeewater naar het zuiden gedreven, naar de plaats, die wij op onze kaart met den naam *Cumberlands straat* bestempeld zien. Die straat onderzocht hij, haar ten naastenbij 60 mijlen opvarende, en geloofde in haar op den regten weg naar *Indië* te wezen; dan door sneeuw, ijs en felle koude, tot de terugreis gedwongen zijnde, vond hij bij de Londensche kooplieden geenen lust om gunstig op zijn' voorslag van eene vierde reize te doen, te antwoorden. Zij wilden goud en gouderts, of den weg naar *Indië* zeker en duidelijk aangewezen; en dewijl DAVIS noch voor het eene, noch voor het andere borg wilde staan, moest hij van het tooneel aftreden, gelijk de eerlijke FROBISHER gedaan had.

VI.

• Omtrent het einde der zestiende eeuw, waren de vloeten van *Spanje* en *Portugal*, op den regten weg naar *Oost- en West-Indië* nog veel te magtig, dan dat anderen zouden hebben durven wagen, op die vaart met hen te wedijveren. Zonder te aarzelen namen zij ieder schip, waarvan de aanvoerder de pauselijke bulle vergeten had, die aan genoemde Staten regt op het bezit dier rijke landen gaf. Dewijl het met de vaart naar het noordwesten toch geheel niet gaan wilde, vatte men het denkbeeld weder op, of het noordoostelijk op, boven *Europa* en *Azië* heen, niet gelukken zoude. Wij hebben reeds gezien, dat eene poging van dien aard, door WILLOUGHBY gedaan, zeer ongelukkig uitviel, dan nu ondernamen de Hollanders dergelijke; want deze begonnen omtrent dien tijd, zich sterk met de zeevaart bezig te houden."

• Na eenen, met opzigt tot het groote oogmerk nutteloozen togt, door WILLEN BARENDS en LINSCHOTEN ondernomen, rustten de Staten-Generaal in 1595, zeven schepen uit, onder dezelfde bevelhebbers en eenen JACOB VAN HEEMSKERK. Zij zeilden den 2^{den} Julij van gemeld jaar af, doch bemerkten al ras dat zij de reize te laat in het saizoen ondernomen hadden, want na omtrent zeven weken, in het *Waaigat* (zie slechts op uwe kaart, tusschen het eiland *Nova Zembla* en de noordkust van *Azië*) gekomen zijnde, verstonden zij van eenige Russen die daar kwamen visschen, en van de Samoeden, bewoners van het

land, dat na eenige weken het geheele *Waaigat* zou toevriezen, zoodat hen dan het verder doordringen en de terugreize even onmogelijk zouden zijn. Daar nu de koude zich reeds snerpnd liet gevoelen, en zware ijsschollen hunne vaart belemmerden, vonden zij raadzaam huiswaarts te keeren, en kwamen den 18^{den} October reeds in *Holland* terug, zonder eenig nut getrokken te hebben uit de veelsoortige koopwaren welke zij medegenomen en gehoopt hadden, op eene voordeelige wijze te verkoopen."

De Staten-Generaal zich in derzelve verwachting bedrogen ziende, wilden zich niet meer met ondernemingen gelijk de voorgaande, inlaten. Evenwel, daar zij van begrip waren, dat door soortgelijke zeetogten, aan moed en ondervinding veel gewonnen werd, al bragten zij anders geen profijt op, loofden zij eene groote belooning uit, voor wien het gelukken moÿt een' weg naar *China* over het noorden te ontdekken. De Amsterdamsche handelaren, lieten zich al ras door die bete verlokken, en rusteden twee schepen tot het gemelde doeleinde uit. Het eene stond onder bevel van HEEMSKERK EN BARENDS, het andere werd aangevoerd door JAN CONELISSE RIJF. Deze schepen ditmaal vroeg in het jaar uitgezeild zijnde, bevonden zich reeds in de maand Junij 1596, met vol vertrouwen van te zullen slagen, boven den 80sten graad, tusschen de eilanden die *Spitsbergen* genoemd worden, uithoofde van de vele spitse ijsbergen, welke zich daar bevinden. Het schijnt dat daar in het geheel geene menschen wonen, en alleen het verblijf is van ijsbeeren, zeehonden, walvisschen, witte vosschen en dergelijke; waarom in onzen tijd, jaarlijks ettelijke Russische jagers des

zomers derwaarts gaan, om voor de kooplieden van *Archangel* van die dieren te schieten of te vangen, en met derzelve huiden of traan, eer het winter wordt, terug te komen. Daar gemelde eilanden bijna in eene rechte lijn boven de noordelijke provinciën van *Rusland*, en wel boven de handeldrijvende stad *Archangel* liggen, zoo is de vaart derwaarts, ja wel moeilijk en eenigermate met gevaren vermengd, maar evenwel gemakkelijker uit te voeren, dan het bij den eersten aanblik schijnen zou. Van *Spitsbergen* vervolgden onze Hollandsche reizigers hunnen weg naar *Nova Zembla*, 3 graden zuidoostelijker, waar zij in de eerste dagen van Augustus aankwamen en de gewenschte doorvaart wilden zoeken. Hevige stormen kwamen hen nu het verder voortstevenen beletten, en dwongen hen, om het schipbreuk lijden te ontgaan, tegen een' ijsberg te ankeren, welke als in de zee geworteld scheen te zijn, en eenen vasten grond te hebben. Nu echter zouden onze zeelieden eerst degelijk ondervinden, hoezeer ter naauwernood somtijds de mensch den dood ontgaat, hoe veel ellende hij kan verduren, en hoe hij moed en standvastigheid daar tegenover stellende, in het einde toch over alle angsten en bezwaren zegeviert."

Vooreerst zagen zij met onbeschrijflijken schrik en verbazing, den ijsberg aan welken zij hun schip vastgemaakt hadden, slechts twaalf uren nadat zij hier hun behoud meenden gevonden te hebben, met een vreesselijk gekraak in duizend stukken uiteen spatten. Weinige minuten vroeger steeg hij nog in reusachtige houding tot de wolken op, en nu was hij verdwenen, zonder dat er bijna een spoor meer

van te vinden was, behalve de brokken ijs, die nog hier en daar in de zee omdreven. Wie zoo iets dikwijls heeft zien gebeuren, gelijk thans het geval is van degenen die deze zeeën bevaren, wordt er door verrast en onwillekeurig van ontzet: hoe moeten dan niet de mannen van welke wij spreken, buiten zich zelve geraakt zijn, toen de zee door de daarin nederploffende massa ijs, hemelhoog opbruiste, en het schip van ankers beroofd, in de woeste golven heen en weder geslingerd werd?"

»Wat kan de oorzaak van zulke instortingen wezen?"

»Waarschijnlijk dezelfde, die ook bij heete zomers op de Zwitsersche, met ijs en sneeuw bedekte bergen, een' soortgelijken invloed heeft. De stralen van de zon deden een gedeelte van het bovenste ijs smelten; het water droop af en sijpelde door kloven en reten tot in het binnenste des bergs door, en dewijl dit op vele punten plaats had, zoo vielen eindelijk de ijseschollen in. HEENSKERK EN BARENS ZAGEN de gevaren in de opene zee steeds grooter en grooter worden, en namen derhalve de vlugt in eene haven of inham van *Nova Zembla*, waar hun schip weldra geheel door het ijs werd ingesloten, en onbewegelijk vast zitten bleef."

»Welk een verschrikkelijk vooruitzicht! Aan eene kust te moeten blijven, waar, bij de nijpendste koude, geen hout, geene geschikte woonplaats, geen levensonderhoud te vinden was. Want op eene overwintering in die barre streken had men geheel geen staat gemaakt; maar veeleer gehoopt in *China* te komen, of gelukte dat niet, naar huis willen keeren. Het gebrek aan hout hield intusschen spoedig op,

want tot onzer vrienden groote vreugde en troost, vonden zij drijfhout in groote menigte. Gijlieden weet immers, wat men onder dien naam verstaat?"

„Hout, dat van verre landen af aan verschillende kusten aandrijft, zonder dat men juist weet van waar het komt.”

„Zoo is het. De goede, onnaspeurlijke Voorzienigheid zendt uit wouden, die nog door geene bij zijn aangeroerd, naar de noordelijkste landen, waar geen boom of geene struik meer voortkomt, eene menigte boomstammen, ten gebruike van de aldaar wonende menschen. Aan sommige kusten, en met name aan die van *Spitsbergen* en *Nova Zembla*, komt zulk drijfhout in overvloed aan, bijna zoo regelmatig als deze of gene stad haren jaarlijkschen toevoer met schepen of vloten krijgt. Andere kusten, zoo als bij voorbeeld die van *Baffinsbaai*, ontvangen minder. Uit welke bosschen en door welke stroomingen der zee die voorraad aangevoerd wordt, is nog niet bekend; hoe het zij, onze Hollanders werden, door het vinden van het hout, met hoop vervuld. Zij bouwden spoedig een huis, zoo digt en warm als zij het maken konden, en bragten daarin over, wat er nog aan voorraad in het schip te vinden was, ten einde het hun niet wierde ontstolen.”

„Ontstolen!” zijn de bewoners dezer eilanden zoo roofziek, dat zij zulke arme menschen het noodwendigste zelfs zouden ontnemen?”

„Wel zeker! niet de geringste eetbare waar was veilig voor hen. Zelfs legden zij toe op het leven der zeelieden, die daaromtrent steeds in bange vrees verkeerden.”

„Wie zijn dan de bewoners van die streken? Zijn

het de Russen, tegen over wier Land het genoemde eiland ligt? Welligt waren zij in die oude tijden zoo wreedaardig?"

„Neen, evenmin als nu. Toen reeds gingen Engelschen en Hollanders gansch vriendschappelijk met hen om. Denkt u niet stomp op uwe vraag. Nog heden is *Nova Zembla*, even weinig als *Spitsbergen*, door menschen bewoond. Het zijn slechts ijsbeeren, vossen en dergelijke dieren, die zich daar onthouden en de felste koude niet vreezen. Doch juist deze beesten waren het, die alles, wat eetbaar was, opzochten, en roofzuchtig de menschen trachtten te verslinden. Waarlijk, de omstandigheden, waarin zich HEEMSKERK, BARENS en de hunnen bevonden, waren verschrikkelijk, te meer, daar zij onvoorbereid in die omstandigheden kwamen. Reeds in de eerste dagen van November zagen zij, voor het laatst in dat jaar, de stralen der verbleekte en van warmte beroofde zon, die, als het ware, het eiland en hun zelve een treurig vaarwel toeriep, en ze in een nachtelijk duister liet. De koude steeg boven alle verbeelding. Wijn en bier bevroren in hunne hut, hoewel het vuur daar dag en nacht in aangehouden werd; waagden zij het eens de deur uit te gaan, zoo moesten zij wel op hunne hoede wezen, en toezien, dat niet een schrikkelijke beer, van achter een' sneeuw of ijsklomp op hen kwame toeschieten; want die hongerige gasten ontzagen niets; zij vielen somtijds zelfs het woonhuis aan, en klauterden tot op het dak. Toen BARENS twee jaren geleden, bij een der kleine eilanden van *Spitsbergen* voor anker lag, om een' gunstigen wind af te wachten, waren twee van zijne matrozen het slagtoffer van een' beer ge-

worden. Eenige van het scheepsvolk namelijk, waren toen aan wal gestapt; een hunner leide zich neder en sloop in, daar naderde een beer, pakte den man bij het hoofd en beet dat af met zoo veel gemak, als wij een gebraden vinkenkopje zouden afbijten. Toen de andere matrozen hunnen makker te hulp wilden komen, liet de beer dezen varen en greep een' tweede aan, het kostte veel moeite het ondier te dooden — en toch de twee vermoorde matrozen kregen daardoor het leven niet terug! — Evenwel in den tijd waarvan wij nu spreken, zagen de Hollanders niet ongaarne zulk eenen vijand naderen, hoe gevaarlijk de kamp ook wezen mogt, want van zijne huid kon men heerlijk verwarmend dek maken; zijn vet kon dienen om de lamp aan te houden, die dag en nacht branden moest; en zijn vleesch tot het houden van eenen goeden maaltijd strekken, schoon men het in andere omstandigheden als sterk, traanachtig en geheel onsmakelijk zou afgewezen hebben."

»Het is naauwelijks geloofbaar, dat de ijsbeeren zoo grimmig zouden geweest zijn. Wij hebben er toch in het kermis spel een' gezien, die zoo stil, zoo lui, ja zelfs zoo gehoorzaam en zoo zachtzinnig scheen te wezen!»

»In de *ménagerie* van VAN AKEN meent gij?"

»Ja; daar ging de heer in zijn hok, liet den beer op zijne achterpooten staan, en zich door hem omvatten, en likken, of kussen, zoo als het heette."

»De ijsbeer laat zich inderdaad zoo goed als naauwelijks eenig ander wild beest tam maken. Ook is hij zeker, in de gewesten waar hij te huis behoort, door den honger geprikkeld, een gansch ander schepsel;

dan in het naauwe hok van een kermisfel, waar hij, in plaats van het hem altijd verkwikkende ijs, met een' emmer vol half laauw water voorlief moet nemen; en in stede van een' hem lekker smakenden zeehond, brood in melk geweekt, tot voedsel krijgt. Zulke kost, is op zich zelve genoeg, om hem zijne oorspronkelijke wildheid te ontnemen. Ook zijn meestal de genen die ons vertoond worden, zeer jong gevangen. Onze Hollandsche reizigers konden bij lange zoo niet met de beeren, die zij ontmoetten omspringen, als de Heer van Aken met de zijnen; zij gingen hen met pieken en snaphanen te gemoet. De vossen, die er ook in menigte onder hun bereik kwamen, waren zoo zeer niet te vreezen, en werden dikwijls in vallen gevangen; derzelver vleesch (naar dat van konijnen smakende) werd dan met graagte genuttigd, en hunne vellen gebruikte men om zich des nachts mede te dekken en voor het doodvriezen gedurende den slaap, te beveiligen."

De grootste ellende werd echter door moed en opgeruimdheid verpoosd. Met het driekoningenfeest hadden zij een klein vriendenmaal van wijn en meelkoekjes in traan gebakken! — Een' hunner stelden zij daarbij aan tot koning van *Nova Zembla*."

Eindelijk, tegen het einde van Januarij 1597, verkwikte hen de eerste straal der weder zichtbaar wordende zon, en met deze straal keerde ook de hoop terug om uit de schrikkelijke ijswoestijn verlost te worden, hoe lang het dan ook nog mogt aanhouden, eer de zon kracht genoeg zou hebben, om het ijs te doen smelten. Dan hun schip, dat nog onbeweeglijk vast zat, eens zijnde gaan bezoeken, vonden zij het in zulk een' slechten staat en door het knellen

der ijsschotsen zoo zeer uit elkander gedrongen, dat zij begrepen het nimmer te zullen mogen wagen om daarmede nogmaals in zee te steken, en tot het in orde brengen van hetzelfde, ontbraken genoegzame bouwstoffen van allerlei aard. De booten, werden dan nu hunne toevlugt. Wel moesten ook deze eene groote vertimmering ondergaan, doch hiertoe kon men het benoodigde door de slooping van het schip bekomen. Alle man ging dan bij het al langer en langer aanhoudende daglicht, vlijtig aan het werk, voor zoo veel de nog steeds voortdurende bittere koude, en de beeren (die tijdens de duisternis weggebleven waren, maar nu terug keerden, en bij uitstek lastig vielen) zulks gedoogden; en eindelijk, doch niet voor den 14^{den} Junij, was de arbeid geëindigd en de zee vrij genoeg van ijs, om de afreize te kunnen ondernemen. BARENS maakte een opstel waarin al wat hem en zijne medgezellen was overgekomen en wat zij geleden hadden, was opgeteekend, liet een afschrift van dat opstel op het land achter, en tusschen hoop en vrees, stak men nu van wal. Aller gezondheid had veel geleden, BARENS was het meest verzwakt, ook duurde het slechts twaalf dagen meer, dat hij het leven behield. Tot bittere smart van HEENSKERK en de nog overig zijnde matrozen, ontsliep hij, latende zijne lotgenooten aan eene woeste, nog sterk met ijsschollen bezette zee, aan groote gevaren bloot gesteld. Veertig dagen lang zwierven zij heen en weder, steeds aan de nog vinnige nachtkoude, aan regenbuijen en windvlagen ten prooi, en door de gestadige vrees gekweld, van door honger om te komen, ingeval hun geringe voorraad niet strekte

tot aan den dag der gewenschte aankomst in eene veilige haven. Eindelijk werd de kust van *Siberië* bereikt, en dewijl daar ettelijke Russen gezeten waren, kon men zich van levensmiddelen voorzien. Dan, nog eene wederwaardigheid moest den armen zeevaarders treffen, een dikke mist, scheidde de eene boot van de andere, en veroorzaakte zware bekommering aan het scheepsvolk van deze over het lot van hen, die zich op gene bevonden; beide evenwel in de witte zee gekomen zijnde, herkenden zij elkander en voegden zich juichende weder bij een. — Gij zult u herinneren, dat wij in het begin van het verhaal, van een tweede schip gesproken hebben, dat onder het bevel van *JAN CORNELISZ RIJF*, eenen anderen koers dan *BARENDS* goed dacht, volgde. Dit schip nu lag te *Kola* voor anker, en zoodra hoorde *RIJF* niet van de aannadering zijner oude togtgenooten, die hij reeds als verloren aanmerkte, of hij spoedde zich met allerlei ververschingen hun te ontmoet. O hoe verrukkelijk moet niet de ontmoeting zijn geweest!! — *Kola* werwaarts zich allen nu begaven, is een klein stadje, aan de Noordpunt van *Russisch Lapland* gelegen, maar voor hen, die uit *Nova Zembla* kwamen, was het een aardsch paradys! vol blijdschap en dankbaarheid, leiden zij hunne sloep en boot te *Kola*, in het dok der kooplieden, ter gedachtenis aan hunne avontuurlijke reize, beklommen het schip van *RIJF*, en werden daarop in het vaderland overgebracht. Den 29sten October zeilde dit vaartuig de *Maas* binnen.

VII.

Indien gij de kaart van *Noord-Amerika* wel bezielt, zult gij ten westen van *Groenland* en slechts op eenen afstand van twee graden lengte van daar, het groote eiland *IJsland* zien liggen. Deszelfs naam is eigenaardig en doet niet veel goeds verwachten. Genocmd eiland, is dan ook, ingevolge deszelfs hooge Noordelijke plaatsing, niets minder dan een aangenaam lustoord; eene woestijn gelijk, en bezaaid met vuurspuwende bergen, van welker zijden de sneeuw, die op de heete lava gevallen is, tot water gesmolten, afdruipt. Evenwel wassen 'er sommige kruiden, die tot het aankweeken van schapen zeer nuttig bevonden zijn, en levert het eiland enkele andere handelsartikelen op, zoodat het (vooral in vroegere tijden) als eene belangrijke kolonie van *Denemarken* of liever van *Noorwegen*, (van waar de eerste volkplanters reeds in het jaar 874 derwaarts gingen) is aangemerkt geworden. *IJslands* bewoners onderscheiden zich door eenen, naar hunne omstandigheden, grooten graad van verstandsontwikkeling, er zijn maar weinige onder hen, die niet lezen en schrijven kunnen. Hunne weltevredenheid, eerlijkheid en gelatenheid in hun lot, maken eenen weldadigen indruk op de vreemdelingen die hen bezoeken, en staan met hunne vlijt in het verzorgen der kudden, en met hunnen ijver in het vangen van visschen, zeehonden en vogels, ook met hunne arbeidzaamheid in het vervaardigen van kousen en andere kleedingstukken, in het schoonste verband.

Zij zijn krachtig en sterk van ligchaam en voor de geleerden belangrijk, door de zorg die zij aangewend hebben, om van ouds her allerlei oorkonden en verhalen op te teekenen, hetgeen aan de kennis van denkbeelden en daden der vroegere geslachten, veel licht heeft bijgezet. Dewijl *IJsland* zoo nabij *Amerika* of liever bij *Groenland* ligt, kan het wel niet als onmogelijk, ja moet het zelfs voorwaarschijnlijk gehouden worden, dat enkele zeevarenden, hetzij zonder een bepaald oogmerk, hetzij met inzicht om winst te doen, naar gemeld land zijn overgestoken. De Oostkust van *Groenland*, lag zoo juist tegenover *IJsland*, dat men haar in twee dagen kon bereiken. Doch onze kaart zegt te haren opzigte: *van wege het ijs, thans ongenaakbaar*. Voordezen schijnt het hiermede anders geweest te zijn; schoone weiden, houtgewas, ja zelfs de wijngaard, zouden daar te vinden zijn geweest, mitsgaders vele kerken en bisschopszetels, welke er door de Deensche *IJslanders* gebouwd en gevestigd waren. Van dit alles is echter thans geen spoor meer te bekennen, en enkele walvischvangers die somtijds nog die kust genaken, zien er hoogstens een' omdolenden Eskimo. Welligt is ook *Groenland* altijd geweest wat het nu is, ofschoon de naam tot eene misvatting kan aanleiding gegeven hebben. Hoe het hiermede zij, de zuidelijke uithoek van het land, bleef altijd nabij *IJsland* genoeg, om iemand van deszelfs bewoners te hebben uitgelokt tot eene reize derwaarts, hetgeen dan ook verhaald wordt, dat in het jaar 982 gebeurde. Er bestaan ook berichten van *IJslanders*, die in 1001 en in 1121 den overtocht deden, en sommigen willen dat *COLUMBUS* een

of ander van die berigten gekend heeft, toen hij het denkbeeld kreeg van westelijk op een' nieuwen weg naar Indië te zullen kunnen vinden."

• *Amerika* was echter reeds sedert lang ontdekt, eer men er in *IJsland* aan dacht, om het naburige *Groenland* weder te bezoeken. Dit gewest schijnt geheel (zoo als men zegt) in het vergeetboek geraakt te zijn. *IJsland* behoorde den koning van *Denemarken*; toen men nu in *Kopenhagen* in de Noord-poolstreken kongsreizen der Engelschen in de Noord-poolstreken hoorde gewagen, werd men zeer bezorgd, dewijl het gerucht dat daar rijke goud- en zilvermijnen te vinden waren, zich tevens had verspreid. Daarom werd in 1605 besloten de zaak aan te vatten, en eene kleine uitrusting van schepen te doen. Aan den Admiraal *LINDENAU* werd het bevel toevertrouwd, doch als opperstuurman een Engelschman *JACOB HULL*, aangesteld. Zij zetteden koers naar de westkust van *Groenland* en vorderden in de straat *Davis* tot aan den 69sten graad; doch werden toen door munterij onder het scheepsvolk gedwongen huiswaarts te keeren. Het jaar daarna, zeilden *HALL* en een andere Engelschman met name *KNIGHT* nogmaals derwaarts, met last om zoo veel zilver mede te brengen, als er te krijgen zou zijn, doch nergens vonden zij dit metaal. In deszelfs plaats maakten zij zich meester van verscheidene Eskimo's, die als eene zeldzaamheid te *Kopenhagen* vertoond werden, doch zij stierven alle van smart over het verlies van hun vaderland, hoewel hun een groot water was aangewezen, waar zij met hunne schuitjes naar welgevallen varen en omduikelen konden. Geen het minste nut trok de Deensche Regering van genoemde

onderneming. Niet veel later verloren beide HALL en KNIGHT het leven in de streken, die zij vroeger hadden bezocht. Eerstgenoemde, terwijl hij voor rekening der Moskovische kooplieden in *Londen* (zoo als zekere op *Rusland* handeldrijvende te zamen verbondene personen, zich noemden) naar *Groenland* gereisd zijnde, zich vrij diep landwaarts begeeven had, om goud- en zilvermijnen op te sporen. Waarschijnlijk kwam hij benevens de matrozen die hem gevolgd hadden, door ijs en sneeuw om. HALL werd door de Eskimo's herkend, dewijl hij geland was aan den zelfden uithoek, waar hij, bij zijne andere reize, zoo vele hunner landgenooten weggeroofd had. Zij vielen op hem aan en sloegen hem zonder genade dood."

• Bijna ter zelfder tijd, hadden zekere Engelsche kooplieden, met een' stouten zeeman HENDRIK HUDSON genaamd, tot eene nieuwe poging besloten. De onversaagde kapitein zeilde — het is nauwelijks te gelooven — met een ellendig klein scheepje, dat buiten hem niet meer dan 12 man aan boord had, in 1607 eerst naar *Groenland* en van daar naar *Spitsbergen*, doch keerde, gelijk zijne voorgangeren onverrichter zake terug. Nogmaals te vergeefs zette hij in het volgende jaar den koers naar het Noord-Oosten. Toen vleide hij zich naar het Noord-Westen gelukkiger te zullen zijn, en waarlijk in het eerst scheen zijne hoop vervuld te zullen worden, want hij geraakte in eene breede straat, die hij op uwe kaart met zijn' naam bestempeld zult vinden. Aan gene zijde derzelve strekte zich de zee, naar het Noorden, Zuiden en Westen zeer ver uit. Dit," dacht hij, "is de stille zee, die *Ame-*

rika van *Azië* scheidt! Vooruit slechts!" riep eene stem in zijn binnenste hem toe. „Dan weldra werd 's mans vurig verlangen door ijs en nevels te loor gesteld, en ook zijn volk begon onwillig te worden. — Wij weten nu, dat het slechts een groote zeeboezem is, dien hij ontdekte, en die naar hem, de *Hudsonsbaai* genoemd wordt. — Toen alle pogingen om verder te komen, door het aangroeiende ijs verijdeld werden, besloot de kapitein aldaar te overwinteren, doch dewijl de scheepsvoorraad ten einde liep, moest men met wilde ganzen, eenden, zwanen en ander gevogelte, ja met mos en soortgelijke armhartige kruiden, het kommervolle leven rekken. Eindelijk brak het ijs los, en nu wilde nunson weder westelijk op, voortzeilen. Met tranen in de oogen deelde hij nog eenige mondbehoefden, die gespaard waren uit; doch nu stond al zijn volk tegen hem op. De muitery ging zoo ver, dat de matrozen zich van den kapitein meester maakten, en hem met ettelijke zieken in eene boot wierpen, om hem aan zijn lot over te laten. Eetwaren voor twee dagen, een geweer en een weinig kruid en lood, was al wat hem mede gegeven werd. Wat van deze ongelukkigen geworden is, kan men ligt vermoeden, maar men heeft niets meer van hen gehoord. De muiters voeren nu naar huis, doch de meesten kwamen onderweg van gebrek om het leven.

„Werd hun in *Engeland* door niemand reken-schap van hun gedrag gevraagd?"

„De belhamels waren reeds door den Hemel voor hun misdrijf gestraft. De eene werd door de wilden doodgeslagen, op een' dag dat hij aan de kust van

Amerika even aan wal gestapt was, de andere was onder degenen die van honger stierven. De weinige die te huis aanlandden wisten hunne baan schoon te vegen, en de omstandigheden droegen daartoe bij, om hen met toegefelijkheid te doen behandelen, ja op nieuw eenig vertrouwen te schenken. De verlangde doortogt scheen gevonden te wezen; aan zekeren kapitein burton werd diensvolgens de taak opgedragen om de zaak naauwkeurig te onderzoeken, en de gewezene reisgenooten van nunson, die in deze van groot nut konden zijn, werden op zijn boord (1612) overgeplaatst. Gelijk zijn voorganger, bragt burton den winter op genoegzaam dezelfde poolhoogte door, en moest eene verschrikkelijke koude doorstaan; doch hij verstond de kunst zijne matrozen bezigheid te verschaffen, en op die wijze voor het opvatten van kwade gedachten te behoeden, en tegen volslagene moedeloosheid te vrijwaren. Hij gaf hun schoolonderwijs en lessen in de zeevaart- en aardrijkskunde; en zoodra zich de lente vertoonde, kwam er zoo veel wild en vogels te schieten, dat de jagt hun een heerlijk tijdverdrijf gaf; aan sneenwhoenders vielen er (zoo verhaalt men) wel 20,000 stuks. Toen eindelijk het ijs verdween, en burton verder naar het Westen voortgestevend was, werd hij gewaar, dat hij zich niet anders dan in eene groote golf bevond, want aan alle zijden, buiten den ingang, vond hij het water, met zich zeer ver uitstrekkend land, omzoomd. Niettemin had deze reiziger zich zeer verdienstelijk gemaakt. De kusten van den zeeboezem waren toch door hem juist bepaald, en het bleek uit zijne berigten aan zijne landslieden, dat hun

veel gelegen was aan het deel verkrijgen aan den handel in pelterijen, welke tot nog toe, door de Russen alleen gedreven werd, en dat het te dien einde nuttig zou wezen, zich van eenige bezittingen langs het *Hudsons*-kanaal en de *Hudsons*-baai te verzekeren, daar van de inboorlingen dier gewesten Bever-, Beeren-, Eekhorenvellen en Hert-en Rendieren-huiden, in oneindige menigte te bekomen waren. Ten einde dit plan ten uitvoer te brengen, en zoo mogelijk eene westelijke doorvaart te vinden, zonden zij eenige der zake kundige menschen uit. Een man WILLIAM BAFFIN genaamd, was onder dezen (zijn naam is almede door zijne ontdekkingen verueuwigd). Twee jaren achter elkander reisden deze lieden — en wel den tweeden keer op den 26ten Maart 1616 met een klein schip, dat slechts twintig man aan boord had, naar *Straat Davis*. Daar nu niet meer goud en zilver zelf, maar een goud en zilver aanbrengeude handel, een der hoofdoogmerken der reize was, poogde BAFFIN met de Eskimo's aan *Groenlands* Westkust in betrekking te komen, dan, zij namen zoo ijlings de vlugt, dat zij zelfs de honden achterlieten, die zij zoo noodig hebben, om hun bij hunne doorkruising van het land, in vele opzichten behulpzaam te zijn. BAFFIN ging voort met Westelijk en Noordelijk op heen en weder te zeilen, zoo ver het ijs en de stormwinden zulks toelieten; hij ontdekte nu verschillende bogten en baaien in de groote, door hemzelven zoo betitelde *Baffins*-straat en *Baffins*-baai. Telkens meende hij de doorvaart gevonden te hebben, welke hem in de Zuidzee en zoo naar *Azië* brengen zou, doch telkens ook werd hij in zijne verwachting bedrogen; want icde-

ren keer, wanneer hij zich in een zijdelings vaarwater begeven had, bemerkte hij, bij het voortvaren, dat er overal in de rondte land was. De scheurbuik begon nu zijn volk te kwellen, en hij was verblijd toen hij zich aan de kust van *Groenland* een weinig kon verkwikken, en zijne manschappen laten uitrusten. In September kwam hij met zijn schip en volk weder te huis, de bijna ontegenzeggelijke zekerheid mede brengende, dat er boven om *Noord-Amerika* heen, geene waterbaan naar *Azië* bestond."

• Er verliepen 15 jaren, eer men *het droombeeld van een' dwaas*, zoo als na *Baffins* terugkomst de Noordwestelijke doorvaart genoemd werd, weder in aanmerking zag nemen. Koning *KAREL I.* wekte het verstorven denkbeeld weder op, liet de werktuigen welke men oordeelde noodig te hebben, vervaardigen, en gaf aan den kapitein *fox*, die het bevel zou voeren, een' brief aan den Keizer van *Japan* mede; zoo zeker meende de vorst te zijn van de mogelijkheid om door de *Hudsons-baai* naar *Azië* te komen. Met dat alles, was *fox* na eene vruchteloze reize reeds in October, van hetzelfde jaar zijns vertreks, (1631) weder in *Engeland* terug. Nu werd dezelfde zaak nog eens beproefd door *Kooplieden* te *Bristol*, die zekeren Kapitein *JAMES* met de uitvoering belastten. Doch deze kwam zelfs niet eens door de straat *Hudson*; evenwel waagde hij het op de kust te overwinteren, schoon hij tot zijn gerijf niets anders had, dan het grootzeil van het schip, als eene tent uitgebreid. Wel stelde eene menigte drijfhout hem in staat groote vuren te stoken, doch niettemin bevroor wij, azijs en andero drank tot zulk eenen

graad, dat men die met bijlen moest aan stukken hakken. Eerst in de maand Julij was zijne door de scheurbuik uitgeputte manschap in staat het schip weder genoegzaam in orde te brengen, om de terugvaart te volbrengen."

„Wat is scheurbuik voor eene ziekte, daar zij zoo dikwijls zware hindernissen veroorzaakt?"

„In vroegere jaren bleef niet een zeevarende van deze plaag bevrijd, wanneer hij eene lange reize maakte; tegenwoordig is zij niet dan na eenen buitengewoon aanhoudenden zeetogt te vreezen. Zij schijnt inzonderheid door eene vochtige lucht, verkouding en gezoutene spijsen voortgebracht te worden. Derzelver eerste kenmerken zijn het opzwellen van het tandvleesch, met pijn en bloeden van hetzelfde verzeld, waarbij de honger vergaat, de adem sterk wordt en een kwalijk riekend speeksel den mond ontloopt. Niet lang nadat zich deze verschijnselen geopenbaard hebben, zinken de krachten weg, en door lusteloosheid en matheid worden de leden verlamd, het geheele ligchaam zwelt en wordt stijf, er komen blaauwe vlekken te voorschijn, die vlekken veranderen in afzigtige zweren, en alras volgt de dood. Is het den Kapitein mogelijk de lijders nog spoedig aan wal te brengen, en hun in plaats van gezouten vleesch, moeskruiden te eten te geven, zoo genezen zij dikwijls in een' ongelooflijk korten tijd; inzonderheid is het gebruik van lepelblad, zuring, waterkers, selderij en dergelijke kruiden die aan de kusten in het hooge Noorden, waar de scheurbuik zich bijzonder gevoelen laat, in overvloed wassen, van eene heilzame uitwerking. In de nieuwere tijden weet men spoediger de zeeën

over te komen; en ontsnapt zodoende aan de gemelde kwaal; ook wordt met meer zorg dan voorheen, de reinheid op de schepen onderhouden, en de manschap tot persoonlijke zindelijkheid genoodzaakt. De schaft is afwisselend, en in de zuurkool heeft men een krachtig middel tegen de scheurbuik gevonden. Men heeft geleerd versch gekookt vleesch in blikken bossen te bewaren op eene wijze, dat het deszelfs goeden smaak jaren lang behoudt. De matrozen, wanneer zij naar de koude landen bestemd zijn, worden warmer gekleed, om de verkoudheden te voorkomen; en, dank zij al deze en dergelijke verbeteringen meer, thans weet men van schepen, die de geheele wereld omgereisd hebben, zonder dat een enkel persoon op dezelve, door de bedoelde ziekte aangevallen geworden is."

In de plaats van de Kapiteinen FOX en JAMES, trad later een Franschman met name GROSSELIER ter bane, die alweder het oog op de *Hudsons-baai* gevestigd had. Reeds te voren, waren Fransche gelukzoekers, van uit *Canada* — zoekt eens op uwe kaart, ten Zuiden der genoemde baai — tot aan de kusten van dien grooten zeeboezem doorgedrongen, en hadden eenen voordeeligen handel in pelterijen gedreven. GROSSELIER, die onder het getal dezer lieden behoorde, leide, te *Parijs* gekomen zijnde, der Regering verscheidene ontwerpen voor, ten einde dien handel meer regelmatig te doen voeren, dan hij vond geen gehoor. Intusschen echter, gaf hem de in *Parijs* gevestigde Engelsche gezant een' aanbevelingsbrief voor een' heer onder zijne landgenooten en nu stond men hem te *Londen* toe, wat hem in *Frankrijk* geweigerd was, namelijk een schip, waar-

op hij ettelijke volkplanters naar den oever der *Hudsons-baai* zou overvoeren, en deze daar gevestigd hebbende, zelf naar *China* en *Indië* gaan zou. Het eerste gedeelte van dit plan, werd ten uitvoer gebracht. De Engelschen leiden een klein fort aan, en wierpen de grondslagen van de in 1669 geheel tot stand gebragte en nog bestaande *Engelsche Hudsons-baai Compagnie*, welke den grooten handel in pelterijen, naar alle kanten heen drijft, en eene menigte kleine vestingen in bezit heeft, waar de Indianen hunne waren tegen Europeesche geweren, Brandewijn, Buskruid en meer andere artikelen verruilen."

»Zijn dan de Indianen welke daar gevonden worden, dezelfde als de reeds meermalen genoemde Eskimo's?»

»Met dezen komt men aan het uiterste Noord-Westelijke gedeelte van de *Hudsons-baai*, soms wel in eenige betrekking, doch zij zijn veel te zwakkelijk, om met de veel wildere, groote en sterke Indianen, die veel zuidelijker wonen, eenen geregelden omgang te hebben. Ik heb u reeds gezegd, dat die twee volkstammen gezworene vijanden van elkander zijn. — Onder den algemeenen naam van Indianen worden trouwens verschillende afdeelingen verstaan, want er zijn er die men *Chippeways*, *Winnebajos*, *Kwistenaus* en nog anders noemt. Zij zijn alle wreed-aardig van inborst, en dit blijkt, vooral wanneer zij zich in het gebruik van sterke dranken te buiten gegaan hebben; evenwel gaan zij tamelijk vreedzaam met de Europeërs om, en hoe treurig dezen het verblijf in die barre streken ook voorkome, hoe kort zij daar ook vertoeven zouden, indien de

grooten winsten welke op de koopgoederen te doen zijn, hun niet tot lokaas verstrekten, klagen zij doorgaans weinig over de inboorlingen zelve, en roemen veeleer hunne gastvrijheid en verdraagzaamheid."

„Maar hoe laat zich dat verklaren? zij zijn vijandig tegen hunne inlandsche broeders, en vriendelijk jegens den vreemdeling?"

„Dit schijnt inderdaad raadselachtig, doch de uitlegging is niet moeilijk. De Europeanen brengen aan genoemde volkeren verschillende artikelen, welke hun tot behoeften geworden zijn, of tot hunnen opschik dienen. Zij worden betaald met dierenhuiden en beestenvellen, die de Indianen niet in zoo groote hoeveelheid zouden weten te gebruiken, doch die zij gaarne wenschen meester te worden, om ze tot hun eigen profijt te kunnen verhandelen. Dan, dewijl gelijk boven gezegd is, de Indianen niet een geheel volk te zamen uitmaken, zijn de afdeelingen in elkander vijandig om den buit. Gelijk dus het invallen van eene beschaafde Europesche natie op het grondgebied van eene andere, tot eenen bloedigen krijg zou kunnen aanleiding geven, zoo wordt bij de Indianen zulk een krijg geboren uit het jagen van de eene afdeeling in de bosschen, die aan eene andere toekomen. Het eenige onderscheid is, dat bij hen de oorlog veel bloeddorstiger gevoerd wordt, dan onder ons het geval zou wezen; maar ook voor den wilde, die geen veldgewas in te oogsten heeft, en die van het gedierte dat hij schiet of vangt, leven moet, is de jagt van het uiterste belang. Wanneer hij geen wild genoeg treft, moet hij van honger omkomen, en van daar

zeker ook, behalve de boven vermelde vijandschap, de barbaarsche gewoonte, om oude en zwakke lieden om hals te brengen. Ouders onder hen, laten zich door hunne kinderen worgen, en dezen stellen het zich ten pligt hen van het leven te berooven. Wanneer een grijsaard sterven wil, laat hij zich een graf toebereiden, zet er zich in neder, rookt zijne pijp, en onderhoudt zich met degenen die rondom hem staan, tot dat de pijp uit is, dan geeft hij een teeken, de strik om zijnen hals wordt toegehaald, en een oogenblik later is hij dood."

»Neen maar, dat is nu al te verschrikkelijk."

»Dankt daarom den hemel, lieve kinderen! dat hij u onder beschaafde menschen deed geboren worden! Hoe onvolmaakt ook zeer veel onder ons is, zoo volmaakt schijnt alles, in vergelijking met het lot der wilden, die alleen de inspraak der natuur volgen, en dit zullen blijven doen, totdat het aan de magt des tijds en den meer en meer toenemenden omgang van deze lieden met de Europeanen gelukke, eerstgenoemden zachtere zeden te doen aannemen. De gewoonte om oude menschen van kant te maken, die gelijk wij vroeger zagen, ook in *Labrador* in zwang was en daar thans niet meer heerscht, zal dan ook van onder deze Indianen verdwijnen. Ach, onze voorvaderen deden genoegzaam zoo als zij! Vele Duitsche volkeren plagten hunne grijsaards te verdrinken, maar toen ook bedekten onafzienbare wouden het land, en moesten de bewoners door de jagt hun onderhoud vinden. Zoo lang de mensch in aanhoudenden strijd met wilde beesten moet leven, en hen moet dooden om zelf te kunnen blijven bestaan, zoo lang is hij ook niet in staat den

adel zijner natuur te ontwikkelen, en is maar al te zeer geneigd, om ook andere menschen aan te zien als zoo vele vijanden, die het zijn belang is, te verdelgen."

VIII.

De teleurstelling welke steeds het deel was van degenen, die eene noordwestelijke doorvaart zochten, en die niet minder dezulken trof, die noord-oostelijk op, beter gedacht hadden te slagen, deed zoo veel te meer alle verdere pogingen te dien opzichte ter zijde stellen, daar ook de onderneming der Russen, wier land van *Kamschatka* af gerekend, regt tegenover *Amerika's* westkust ligt, en die derhalve, indien het gewenschte kanaal bestond, in de *Atlantische Zee*, in *Baffin* of *Hudsons-baai* komen moesten, even zoo zeer mislukt was. Er verliepen dan wel honderd jaren, eer iemand het oude plan weder opvatte. Men vergenoegde zich met het vangen en dooden van een onnoemelijk getal walvisschen en zeehonden, in *straat Davis* en *Baffins-golf* en *baai*. Inzonderheid rustten *Engeland*, *Denemarken*, *Holland*, ja zelfs de stad *Hamburg* jaarlijks verscheidene schepen uit, welke na de vangst tegen het najaar, met den genomenen buit, huiswaarts keerden. Met der tijd evenwel begon men de vraag omtrent de doorvaart op eene andere wijze voor te stellen, namelijk het gold hier slechts het antwoord ja, of neen, alleen om dat antwoord erkennend of ontkennend, ter uitbreiding van de aardrijkskunde

aan te wenden. Ziet de kaart van *Amerika* na, van den 65sten graad tot verder noordwaarts op; hoe veel ontbreekt daar nog aan den juisten omtrek des lands. Wat boven van de uiterste spits van de *Hudsons*-straat en baai, langs de westkust van de *Baffinsbaai* ligt, is alles leeg en woest, gelijk de sneeuwvelden zelve. Dit in aanmerking nemende, en met het verlangen beziel om de kennis omtrent den aardbol in die streken uit te breiden, besloot men in *Engeland* (waar men zich van ouds her te dezen aanzien meer verdienste verworven had, dan in andere landen, welker zeelieden voornamelijk het handeldrijven op het oog hadden) in het jaar 1772 eenen nieuwen togt te ondernemen. Aan den Kapitein *Parry* werd de uitvoering toevertrouwd en last gegeven, om zoo ver mogelijk naar de Noordpool door te dringen. Hij bereikte bijkans den 81sten graad, aan de oostkust van *Groenland*; verder verzekerde hij, dat de vaart onmogelijk was, en wel veertig jaren lang berustte men in de overtuiging daarvan, toen een walvischvanger, met name *WILLIAM SCORESBY*, die in de noordelijke zeeën veel heen en weder gekruist had, de zaak op nieuw ter bane bragt. Deze hield staande, dat er groote veranderingen met opzigt tot het ijs plaats gehad hadden, dat hetzelfde op verscheidene plekken van een gescheurd was, en dat er nu of nimmer gelegenheid zou zijn, om de geopperde vraag te beantwoorden. Dit was in het jaar 1817, en de Engelsche regering, die reeds zoo vele schatten aangewend had, om door *Cook* de wereld te laten omzeilen, en den sterrenhemel naauwkeurig te doen gadeslaan, leende gewillig het oor aan *SCORESBY*'s vermoeden. *JOHN ROSS*, die zich reeds

in het jaar 1805 als een bekwaam zeeman onderscheiden had, werd benoemd, om de *Baffins*-baai op nieuw te onderzoeken, en te zien of er dan waarlijk eene westelijke doorvaart bestond. Hem werd toegestaan zelf twee schepen uit te kiezen; over het eene, de *Alexander*, zou bevel voeren de Luitenant PARRY; aan boord van het andere, de *Isabella*, heesch ROSS zelf zijne vlag. Op beide schepen bevonden zich twee kundige walvischvaarders, niet zoo zeer om zich met het overmeesteren zulker zeemonsters bezig te houden, als om met hunne kennis aangaande de zee en de kusten, den Kapitein van nut te kunnen wezen. Het bevelschrift, dat hij mede kreeg, luidde: dat hij in straat *Davis* zoo ras mogelijk moest trachten noordelijk op te zeilen. Voorts moest hij nauwkeurig den loop der stroomen op de kusten onderzoeken, om te zien, of het enkel rivieren waren, dan of zij door de zee waren gewijzigd; want kwamen zij in het laatste geval langs het land heen, dan moest er ook eene verbinding met eene andere zee plaats hebben. Welligt, indien dit laatste het geval was, zou hij recht over *Kamschatka* uitkomen in de *Atlantische Zee*; dit zoo zijnde, werd van hem verlangd, dat hij terstond zijne papieren aan de Russische beambten zou afgeven, ten einde deze dezelve te land over *Petersburg* naar *Londen* mogten zenden, terwijl hij zelf naar goeddunken zijne vaart zuidelijk op kon voortzetten, om naar huis te komen, of zoo mogelijk den ontdektten weg terug, nogmaals inslaan. Te gelijker tijd, had de Engelsche regering nog twee schepen uitgezonden, welke onder aanvoering van Kapitein BUCHAN, langs de oostkust van *Groenland* naar de Noordpool op moes-

ten stevenen en indien het doenlijk was, dezelve omzeilen. Met dezen bevelhebber moest ross eene afspraak maken, de plaats betreffende, waar zij elkander in de *Stille Zee* ontmoeten zouden. Ondersteld, dat de doorvaart naar *Azië* even onuitvoerlijk als het omzeilen van de pool ware, zoo moest ross aan de kust trachten te overwinteren, indien er slechts eenige hoop overbleef om in den volgenden zomer het doel te bereiken, of ten minste nauwkeurig zoeken te weten of *Groenland* een eiland, dan, of het eenigzins met het vaste land van *Noord-Amerika* verbonden is.

• Ross ontving nog vele andere voorschriften, belangende het achtslaan op hetgeen de natuurlijke historie, het gestarnte enz. mogt betreffen, en vooral het bevel om eenen vriendschappelijken omgang met de inboorlingen aan te knopen. Dit laatste werd hem eenigzins gemakkelijk gemaakt, doordien zich in *Engeland* een Eskimo bevond, die in Mei 1816 zijn vaderland, *Groenland* verlaten had, om het gewest te leeren kennen, vanwaar de goede lieden kwamen, die hem met de Christelijke Godsdienst bekend gemaakt hadden. Daarna, had hij gezegd, wilde hij huiswaarts keeren, en zijne schreden naar het hooge noorden wenden, want daar meende men in *Groenland*, dat vele menschen woonden, aan welke hij dan voorhad het Christendom te prediken. Deze man heette JOHAN SACHEUSE, en nam met ross de reize aan."

• Groot was de verwachting welke van deze dubbele ontdekkingsreize, naar de Noordpool en naar de *Baffins*-baai te gelijk gekoesterd werd. Elkeen geloofde, dat toch hetzij ross hetzij SUCMAN, in de

Stille Zee belanden zou. En evenwel de een keerde zoo wel als de andere, onverrigter zake weder. *Buchans* reize onderscheidde zich door niets bijzonders. Die van *Ross* was merkwaardiger, hoewel het groote vraaggpunt onopgelost bleef. Laatstgenoemde zeilde den 18^{den} April 1818 met den *Alexander* ende *Isabella* uit, bleef eenige dagen in gezelschap van *BUCHANS* schepen *Dorothea* en *Trente*, en vervolgde toen zijnen eigenen weg. Op den 26sten Mei ontmoette hij den eersten ijsberg, die wel 40 voeten hoog, duizend voeten lang was, en den vorm had van een' witten leeuw. Omtrent den eersten Junij bevond hij zich reeds in de *Baffins*-baai, doch zag al aanstonds zijne vaart door ijsvelden en ijsbergen belemmerd, van welke laatsten er zich van 1200 voet lang en 350 voet hoog, hem in den weg stelden; dan, men had ook reeds de noordelijkste punt van het bekende *Groenland* en met name die van het nabij die kust gelegene eiland *Disco*, tusschen den 69sten en 70sten graad breedte bereikt. De daar wonende Eskimo's welke door de walvischvaarders met de Europeanen eenigermate bekend zijn, kwamen aan boord, en berigttten dat het ijs, slechts op eenen geringen afstand van het eiland ondoordringelijk was, een berigt dat in volkomene tegenspraak stond, met de tijding van *SCORESBY*, dat het opgebroken en afgedreven was. Op het eiland *Disco* hetwelk op al de kaarten van *Amerika* aangeteekend is, onderhoudt *Denemarken* (dat *Groenland* onder deszelfs koloniën telt) zoo lang de walvisschen- en zeehonden-vangst duurt, eenige beambten, welke met omtrent een honderdtal inboorlingen de zoogenaamde *Factorij* uitmaken. Bij zijne aankomst aldaar

liet ons het kanon losbranden, om naar zeemansgebrnik de Deensche vlag te begroeten, en zond aan den Resident eene uitnoodiging om bij hem aan boord te komen. Hij verlangde toch zeer, naauwkeurige berigten omtrent den toestand van het ijs in te winnen. Het duurde niet lang, of hij ontving het bezoek van den Deenschen bevelhebber met diens ländslieden, voor wie het eene groote vreugde was, een gesprek met Europeanen te kunnen aanknoopen, want hoe aangenaam het een' beschaafden man wezen moet, op zulk eenen grooten afstand van allen die hem in zeden, gewoonten en kennis gelijk zijn, eens in aaraking met de zulken te komen en te vernemen wat door anderen welligt als oude zaken niet meer herdacht wordt, kan slechts hij beseffen, die in soortgelijke woestijnen is verbannen geweest."

Intusschen gaf de Deen den Engelschman slechten troost. Hij had reeds elf jaren in *Groenland* doorgebracht, maar nog nooit zulk een' langdurigen en harden winter als de laatst verloopene. In de helft van December was de zee toegevroren en nog zat het ijs in de baai en in de Haven van *Disco* vast, hoewel doorgaans in Februarij, de vaart weder vrij plagt te wezen. Hij meende, dat het eene geheel vruchtlooze poging zou zijn, verder noordwaarts op te zeilen, want reeds sedert twee jaren, was hij door het ijs vorstoken geweest van allen omgang met de daar gevestigde kolonisten. De koude was zoo fel en aanhoudend, dat men zelfs de zoo kostbare honden niet langer kon sparen, maar die tot voedsel moest gebruiken bij gebrek aan visch, welke door het ijs onmogelijk te vangen was.

Wederom eene groote strijdigheid met het berigt van SCORESBY."

„Wat kon toch dezen bewogen hebben om zulke onwaarheden uit te kramen, en de arme Engelschen op zulke vergeefsche moeite en kosten te jagen?"

„Dit alles was, naar allen schijn zijne schuld niet. Hij had aan de Oostkust van *Groenland* kruisende, dat is heen en weder varende, opmerkingen gemaakt, welke voor de westkust niet geldend waren. Ook werd hij welligt misleid door een natuurverschijnsel, dat zich in die streken dikwijls voordoet. Dewijl hij vele en zware massen ijs, gestadig naar het westen en zuiden zag drijven, wekte zulks bij hem de overtuiging, dat in het hooge noorden nabij de pool het ijs zooveel verminderd moest wezen. Welke staat op zulk eene vermindering zou te maken wezen, en of niet een enkele winter dezelfde weder kon aanvullen, was hij niet in staat te weten; zeer mogelijk, dat er gelijk somtijds in onze zuidelijker liggende landen, zoo ook aan de noordpool zware zomerhitte heerscht, waarvan het gevolg zou zijn, dat zich ongemèen vele ijsbergen en ijsvelden losrukken; deze dan naar den *Atlantischen Oceaan* gedreven, veroorzaken doorgaans een' natten koelen zomer, in onze streken. Dit was het geval in 1833, wanneer zulke massen ijs in menigte uit de *Baffins*-baai kwamen afzakken, en tot midden in den *Oceaan* dreven, eer zij geheel smolten. Natuurlijk kon die smelting niet anders plaats hebben, dan doordien het ijs de warmte uit onzen dampkring tot zich trok en wederkeurig aan dezen deszelfs vochtigheid mededeelde, dat is te zeggen, ons regenachtig en koel weder bezorgde, iets dat zoo al-

gemeen opmerkelijk was, dat een zeker natuurkundige op het denkbeeld kwam, dat de wereld alle jaren kouder wierd en ten laatste in eenen ijsklomp zou veranderen. Om kort te gaan. Scoresby had zeker niet met opzet eene onwaarheid opgedischt. Ross liet zich ook door het berigt van de Deenen niet afschrikken; hij arbeidde steeds voorwaarts, dan, verscheidene walvischvangers, die hij ontmoette, bevestigden het vernomene, en zeiden: dat men verder dan den $70\frac{1}{2}$ graad, niet komen kon. Het duurde ook niet lang of genoemde Kapitein zat met zijne twee schepen en wel twintig walvischvangers-buizen, nabij een eiland, vast in het ijs.

Dewijl er zich, toen hij in het eind der maand Junij weder vlot geraakte, aan de kust een klein Eskimo's gehucht vertoonde, liet Ross den goeden SACHEUSE derwaarts gaan, om den omgang met de bewoners aan te knopen. Weldra kwam de beschaafde Eskimo met zeven zijner landslieden aan boord. Hun dorp bestond uit hutten, die met zeehondenvellen bedekt waren, en omtrent 50 menschen bevatten konden. Ross ruilde eene slede met de daarbij behorende honden, voor een geweer, eenig buskruid en hagel in, en kort daarop kwamen sommige vrouwen en meisjes met rendierenhuiden omhangen, hem ook sleden en honden aanbieden. Twee dezer meisjes waren de dochters van den Deenschen beambte en eene Eskimosche vrouw. Zij en hare gezellinnen op het schip ontvangen zijnde, gedroegen zich daar zeer wel, ontbeten in de kajuit van de *Isabella* en dansten vervolgens met de matrozen in het rond, hetgeen een aangenaam schouwspel opleverde voor SACHEUSE, die hier als ceremoniemees-

ter en tolk optrad, en zodoende eene rol speelde, zoo als nog nimmer een Eskimo gedaan had. Een van de meisjes was 18 jaren oud, zij nam een *shawl* welke SACHEUSE van een' der officieren voor haar ontving met veel bevalligheid aan, en bood hem als wedergeschenk eenen tinnen ring. Toen het avond geworden was, begeleidde SACHEUSE de dames naar wal en — keerde niet terug.

»Maakte hij het zoo, gelijk vele wilden in dergelyk geval?»

»Neen; wel bleef hij ook den volgenden dag weg en geen van de Groenlandsche Eskimo's vertoonde zich ook weder, doch dit alles was zijne schuld niet. Hij had een' vogel of iets anders willen schieten, en denkende is weinig goed, zoo kan veel geen kwaad, zijn geweer te zwaar geladen, zoodat het bij het afschieten zijn sleutelbeen verbrijzelde. Aan boord terug gebragt zijnde, duurde het vrij lang eer hij geheel genezen was.

IX.

»Ross stuurde zoo goed het gaan wilde steeds noord- en westwaarts op. Omtrent den 17^{den} Junij had hij het hoogste punt dat door de walvischvangers bezeild wordt, bereikt; een weinig meer name-lijk, dan den 57sten graad. Evenwel slechts door eene sleuf konden de schepen nu voortkomen en dat wel alleen door ze te laten trekken; tot dit einde werd een touw boven aan den voorsten of fokkemast

vastgemaakt, en zeker aantal matrozen, spande zich aan dit touw, al voortlopende op het ijs. Degene die het meeste vooruit was, viel dikwijls door een windgat in het water, hetgeen dan aan anderen ruime stof tot lagchen gaf, want telken reize kwam de gevallen spoedig weder op den vasten ijsgrond terug. Soms oock werden de schepen door de zich achter hen toedringende ijsschollen zoodanig geklemd, dat de balken van den romp er van kraakten, en de ijzeren beugels krom bogen. Eens zelfs werden de ankers verbroken, de kabels vaneen gereten en de vaartuigen met zoo veel geweld tegen elkander aangesmeten, dat eene boot, die aan stuurboord hing in stukken sprong. Alles scheen te zullen verbrijzeld worden, toen plotseling de sterke aandrang van het ijs ophield. Waren niet de twee schepen waarvan wij thans spreken, sterker gebouwd geweest dan het de kielen van de walvischvangers doorgaans zijn, zoo zou er waarschijnlijk, bij deze gelegenheid van gcene van beide iets terecht gekomen zijn.

Niet ver van de plaats waar men zich nu bevond, zag men de kusten van een eiland, dat geheel onbewoond scheen te wezen, evenwel werden er enkele steenhoopen op bespeurd, gelijk aan die met welke de Eskimo's de lijken van hunne afgestorvenen plegen te overdekken, ten einde die tegen den tand der beeren, veelvraten, vossen en wolven te beveiligen. Weldra werden er eenige menschen op het ijs gezien. In het eerst dacht men dat het matrozen waren van een' welligt schipbreuk geleden hebbenden walvischvanger, doch eene nadere beschouwing, deed in hen Eskimo's herkennen, die

in hunne eenvoudige door honden voortgetrokkene sleden, pijlsnel over de gladde ijsbaan gleden. Hier kwam SACHEUSE weder regt goed te pas. Zoodra de vreemden nabij genoeg gekomen waren om zijne stem te hooren, riep hij hun iets toe, en kreeg eenig antwoord, nogmaals verhief hij zijne stem, doch het scheen als werd hij niet verstaan. De Eskimo's staarden het schip met groote verbazing aan en toen het zich eenigermate begon te bewegen, kende hunne verwondering geene grenzen meer. Deze werd alleen door hunne vrees overtroffen; zoo snel dat het oog hen naauwelijks volgen kon, vloten zij over het ijs op het land en hielden eerst op eenen vrij verren afstand stil."

»Dit gewaar wordende, deed ross eene boot uitzetten, en naar den wal varen, hier werd op zijn bevel eene hooge bank aan land gebragt en daarop eene menigte messen, kleedingstukken enz., als ten geschenke gelegd; dit alles scheen evenwel geen indruk op de wilden te maken. Nu liet men een' van de medegenomene Eskimo's honden loopen, na hem een halssieraad van blaauwe koralen omgedaan te hebben; doch na eenige uren wachtens, vond men den hond gerust slapende weder, en slechts eene slede met menschen was nog op eenen verren afstand te zien."

»Intusschen was er in meer dan een opzigt veel aan gelegen kennis met de bewoners van dit koude land te maken, want van nu af, bevoer men onbekende streken, daarom werd er op een' ijsberg tusschen het schip en de kust, eene stang met een' wimpel geplant, aan welke stang een zak was vastgemaakt, waarin verscheidene snuisterijen, die

men meende, dat den wilden zouden kunnen behagen. Vol ongeduld bespiedde men de wendingen der Eskimo's, welke cindelijk, tot groote blijdschap der schepelingen, met meer dan eene slede naderden. Nog op eenen geruimen afstand evenwel, beklommen zij eene kleine hoogte en schenen te willen zien hoe het er in de rondte uitzag. Omtrent een half uur stonden zij in beraad, doch toen zonderden vier personen zich af en gingen naar de stang met de vlag; zeer nabij dezelve durfden zij echter niet komen. Dit alles bemerkt wordende, heschen beide schepen eene witte vlag in top en met eene dergelijke en ettelijke geschenken, gingen SACHEUSE te gemoet, doch volgens zijn verlangen, gansch alleen en ongewapend. Dit was geen klein bewijs van moed en vertrouwen."

„Wel! hij kwam bij zijne landslieden! van deze zal hij toch wel niets kwaads gevreesd hebben?"

„Dat is niet zoo zeker. Toen hij riep, hadden zij hem en hij had ook hun antwoord niet verstaan, en landslieden die honderden mijlen van elkander af wonen zijn ook doorgaans geene beste kennissen. Welligt behoorde SACHEUSE onder den 60sten graad te huis, aan den zuidelijken uithoek van *Groenland*, en hier was men onder den 75 of 76sten dat is zoo ongeveer 240 of 250 mijlen meer ten noorden, bij Groenlanders, die naar hunne eerste landverhuizing te oordeelen, nog nimmer een Europeesch schip gezien hadden, en nu welligt alleen terug kwamen om vijandelijk tegen de vreemdelingen te handelen. Hoe dit zij, SACHEUSE stapte moedig aan wal, plantte zijne vaan, zwenkte met zijn hoedje of mutsje, en maakte zijnen lieven landgenooten in de verte, allerlei vriend-

schappelijke teekenen, zoodat deze regte lomperds hadden moeten wezen, indien zij hem het antwoord geheel schuldig gebleven waren. Maar neen, ook zij verstonden hunne wereld, naderden alle tot op een' afstand van eenige honderden schreden, en hieven toen een geschreeuw aan, dat SACHEUSE zoo goed hem mogelijk was nabootste. Hierop kwamen zij nog digter bij, niets in hunne handen houdende dan hondenzweepen. Er werd een gesprek aangevangen, maar van beide kanten slechts ten halve verstaan. De taal was wel dezelfde, doch de tongval zeer verscheiden. Het ging hun zoo als het bij ons een' Hollander en een' Fries gaan zoude. Schoon tot hetzelfde vaderland behoorende, zouden zij in het eerst elkander zeer moeilijk verstaan. Toen SACHEUSE eindelijk bemerkte had, dat het groote onderscheid bestond in het lang uithalen van sommige woorden, die hij gewoon was kort uit te spreken, volgde hij hunne wijze van doen na, en nu werd het gesprek regt levendig."

"Komt hier!" riep hij, en hield hun zijne geschenken voor.

"Neen! neen! ga weg! wij hebben ook geen lust u kwaad te doen," antwoordden zij. Nu trad een der oudsten voorwaarts, trok uit zijne laarzen een mes voor den dag, wees het SACHEUSE en sprak: "Zie! ik zou u kunnen dooden!"

Zich niet bevreesd toonende: hernam SACHEUSE. "Ei dat geloof ik wel, want ik ben ook een mensch, doch een goed vriend van u." En dit zeggende, wierp hij hun een halssieraad en een hemd of gekleurden kiel toe.

Nog wekte dit alles bij hen den lust niet op,

om iets van het geschonkene aan te roeren. „Ga weg!” riepen zij nog eens: „dood ons niet.” Hun moed, zoo als gij ligt bemerkt zult hebben, was zoo groot niet als die van SACHEUSE; zij vreesden hem, hij was voor hen niet bang. Zoo belet een dapper man, dat men aan zijnen moed zou twijfelen. Nu kreeg hij een Engelsch mes uit den zak, en wierp het in hunnen kring, hen aanmanende het op te nemen. Trouwens dit mes zag er gansch anders uit dan het hunne, en was zoo scherp als zij bij geene mogelijkheid de hunne maken kunnen. Den lust om *dit* te bezitten, konden zij toch niet wederstaan. Met voorzorg kwamen zij nader, raapten het mes op, juichten van vreugde, en trokken zich bij den neus. SACHEUSE volgde hun voorbeeld. „Heigh yaw!” riep hij, en trok ook aan zijnen neus.

„Heigh yaw! wat beduidt dat dan?”

„O, zoo veel als: Nu ja! Kom aan! Lustig op! of wat in het algemeen vreugde aanduiden kan. Het vertrouwen op den onbekenden landsman, wien toch hunne manieren ook eigen schenen te zijn, vermeerderde nu zoo zeer, dat de Eskimo's eindelijk den gekleurden kiel van den grond opnamen en vraagden wat dat voor een ding was? „Men trekt het aan als een' rok,” antwoordde SACHEUSE. Nu wilden zij weten van welk vel het gemaakt was. Lacht niet, kinderen! zoo gij nog nooit een hemd of eenen kiel gezien hadt, geen denkbeeld vormen kondet van iets dat geweven is, en geene andere kleederen dan die van beesten-vellen gemaakt waren, immer onder de oogen gehad hadt, zoudt gij niet wijzer vragen, dan deze onwetende menschen. Wie weet of SA-

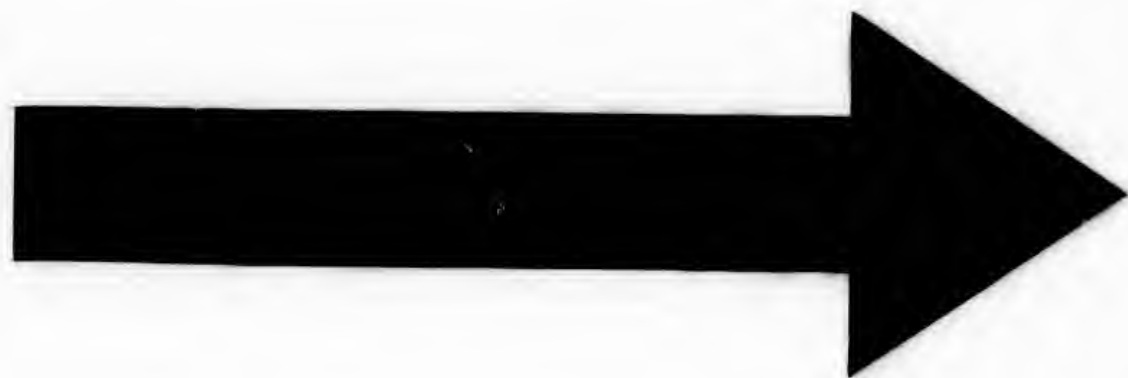
SACHEUSE zelf wel veel wist van vlas, van spinnen, weven en verwen, ten minste zag hij zeer wel de onmogelijkheid in, om van dat alles in de Eskimo's taal aan zijne landslieden een duidelijk denkbeeld te geven, hij zeide hun dan kortaf, dat zulk een kled gemaakt was van de haren van een beest, dat zij nog nooit gezien hadden.

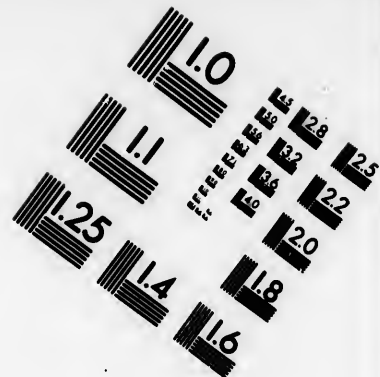
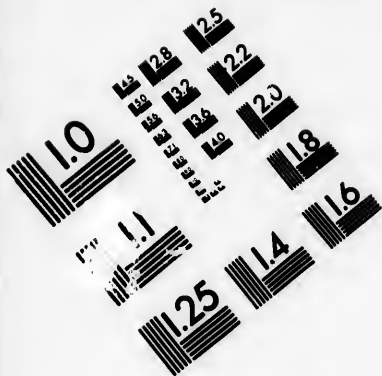
Alzoo weder iets nieuws voor hen. Nu vraagden zij al verder, op de schepen wijzende: »En wat voor beesten zijn dit? Komen zij uit de zon of uit de maan? Geven zij licht bij dag òf in den nacht?»

SACHEUSE ging als een goed redenaar te werk. Hij wilde eerst het vertrouwen van zijne toehoorderen winnen, ten einde zij daarna te beter mogten gelooven wat hij van de schepen zou zeggen.

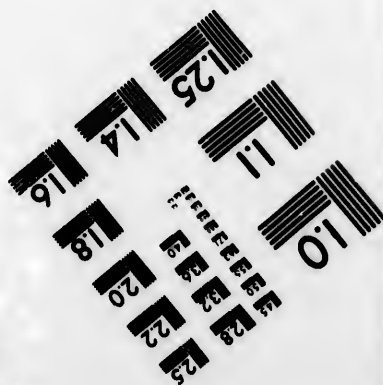
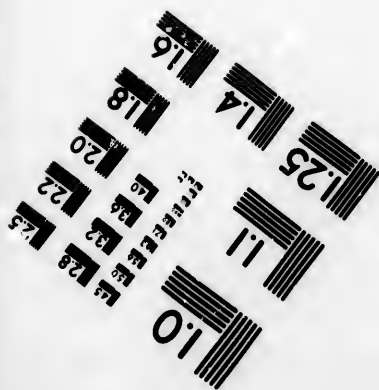
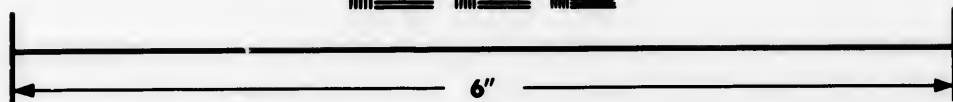
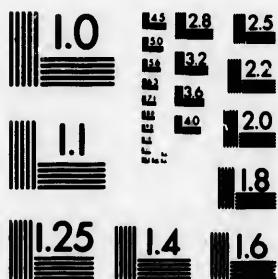
»Ik ben een mensch,» zoo begon hij: »een mensch gelijk gij, en heb vader en moeder. Ik kom uit een ver afgelegene land, van dezen weg af» — hun het zuiden wijzende. Dit verhaal betwijfelden zij, want zij meenden dat dien kant op geen mensch kon wonen, dewijl er niets was dan ijs. Zij vraagden nu nog eens welke soort van dieren de schepen waren.

Het antwoord van SACHEUSE was nu in korte woorden: »Het zijn geene dieren, maar houten huizen.» Hij werd niet geloofd. »Wat!» riepen de Eskimo's: »zij leven; wij hebben gezien dat zij vleugelen hebben en zich bewegen. Zonder zijne uitlegging verder voort te zetten, verkoos nu SACHEUSE op zijne beurt te vragen, wie zij zelve waren? en zij verhaalden, dat zij noordwaarts op woonden, en op de plaats waar de ontmoeting was voorgevallen gekomen waren omdat er veel open water was, en zij voorhadden visch te vangen.

**IMAGE EVALUATION
TEST TARGET (MT-3)**

**Photographic
Sciences
Corporation**

23 WPSY A-AM STREET
WEBSTER, N.Y. 14580
(716) 872-4500

1.8
2.0
2.2
2.5
2.8
3.2
3.6
4.0
4.5
5.0
5.6
6.3
7.1
8.0
9.0
10.0
11.2
12.5
14.0
16.0
18.0
20.0
22.5
25.0
28.0
31.5
36.0
40.0
45.0
50.0
56.0
63.0
71.0
80.0
90.0
100.0

10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

X.

Gisteren avond verlieten wij de wilde Eskimo's met den meer beschaafden landsman in gesprek; heden zullen wij den Kapitein Ross en zijne manschappen mede deel aan de onderhandeling zien nemen.

Met een goed geweer gewapend, had Ross van het schip af alles wat aan wal voorviel oplettend gade geslagen; en bemerkte hoe de Eskimo's dan eens nader bij kwamen, dan weder terug deinsden; hoe zij steeds de eene hand op de knie hielden, om spoedig hun mes uit de laars te kunnen trekken; hoe altijd de vierde man bij de slede de wacht hield, en alles gereed stond om zijlings te kunnen wegrijden. Hij bespeurde nu, dat SACHNESE, schoon vruchteloos, pogingen aanwendde, om eenige hunner met hem naar het schip te doen gaan, daarop deed hij eene plank van zijn boord tot op het ijs leggen, en klom er af, naar het gezelschap toe. Dan, nu kwam de oude vrees bij de wilden weder op, zij smeekten dat de Kapitein hen niet aanraken zou, omdat zij dan alle zouden moeten sterven. Hij deed al het mogelijke om hen te overtuigen, dat hij vleesch en bloed had zoo als zij, en bracht het eindelijk zoo ver, dat een hunner zijne hand aanraakte. Hierop begonnen de anderen hetzelfde te doen, en de geschenken aan te nemen; die men onder hen ronddeelde. Onder deze geschenken was een spiegel. Voor het eerst van hun leven zagen nu de wilden die er in keken hun eigen aangezicht. Met de uiterste verbazing sloegen zij de oogen op elkander, op den spiegel, op de vrede-

lingen; eindelijk hieven zij alle een jubelgeschreeuw aan en barstten uit in een schaterend gelach. De blijdschap evenaarde de verwondering. SACHEUSE, ROSS, PARRY en eenige matrozen, die allengs mede aan wal gekomen waren, lachten ook, eensdeels omdat dit tooneel inderdaad potsig was, anderdeels, omdat zij zoodoende hoopten al meer het vertrouwen van hunne nieuwe vrienden te winnen.

Nu heerschte eene volkomene eensgezindheid; de Eskimo's van hunne zijde niet ondankbaar willende schijnen, gaven de messen die zij hadden en wat zij van zeegewassen op prijs stelden weg. Op de schepen was men even verheugd als op het land. De matrozen klommen in het want, en vermengden hunne hurra's met het gelach der wilden, die zorgeloos als kinderen in het rond sprongen.

Eindelijk gingen de Eskimo's mede naar de *Isabella*; van boord werd eene touwen ladder afgelaten en den bezoekers getoond hoe men daarbij opklimmen moest; doch het leed nog eenigen tijd, eer zij zich lieten overhalen om dit te beproeven. Toen zij toch ten laatste op het dek gekomen waren, was het alsof eene nieuwe wereld zich voor hen opende. Al wat zij zagen, wekte hunne grootste verwondering; alleen een klein dashondje zagen zij met verachting aan, dewijl zij het als een nutteloos dier aanmerkten, omdat zij begrepen, dat het te zwak zou zijn om eene slede voort te trekken. Een zwijn, dat den snoet uit zijn hok stak en vervaarlijk begon te knorren, joeg hun doodangst aan. Dan, daar werd hun op eens een brandspiegel voor gehouden, hun aangezigt, hunne kappen, ja al wat zij er in zagen scheen zoo verschrikkelijk groot, dat zij niet beter te doen wis-

ten, dan schielijk achter den spiegel te kijken, of er een monsterachtig persoon aan de andere zijde zat. Een hunner hield men een uurwerk tegen het oor, toen hij het hoorde tikken geloofde hij, dat het een levend gedierte was en vraagde of het lekker smaakte?

Met allerlei geschenken, onder anderen met scheepsbeschuit, eenige brokken hout en ettelijke kleedingstukken beladen, namen zij afscheid, belovende te zullen wederkomen, 'wanneer zij gegeten en geslapen zouden hebben.'

»Konden zij dan niet in eens zeggen *morgen?*»

»Dit zou zeker korter geweest zijn, dan, welligt ontbrak het daarmede overeenkomende woord aan hunne taal. — Wat wij nu verhaald hebben, viel voor bij eene ruime bogt aan de noord-west zijde van de *Baffins*-baai, welke op uwe kleine kaart als *Prins-Regents*-baai aange teekend staat. Dien naam gaf ross aan den door hem ontdekte zee-arm, ter eere van den toenmaligen Regent van *Engeland*, die later als *George IV* den troon bestegen heeft. — De schepen wierpen hunne ankers uit bij een' ijsberg, en den volgenden dag kwamen in de verte drie inboorlingen te voorschijn. *SACHEUSE* werd hun met geschenken te gemoet gezonden. Zij waren niet dezelfde personen met welke men reeds kennis gemaakt had, maar door al het goede dat hun van de scheeplieden verteld was, nieuwsgierig gewordenen. Zij kwamen dan ook zonder tegenspraak aan boord. Doch hier gedroegen zij zich niet zoo goed als de eersten gedaan hadden, deze nam scharen, scheermessen en verrekijkers wcg, een ander stal spijkers en dergelijke. Een der matrozen had dat alles opgemerkt,

en haalde, eer zij vertrokken, de in hunne zakken weggestopte voorwerpen weder voor den dag, dan de dieven betoonden noch leedwezen noch beschaamdheid."

»Er zijn dan toch ook zeer slechte menschen onder die wilden! Foci stelen!"

»Waarschijnlijk dachten zij niet, dat zij daar zoo veel kwaad meê deden. Het gebod: *Gij zult niet stelen; Gij zult niet begeeren wat uwes naasten is*, was hun niet als aan u geleerd of verstaanbaar gemaakt. Het nieuwe had zoo veel waarde in hunne oogen, als eenig speelgoed voor een kind. Al wat zij wegnamen, konden zij niet aanstonds gebruiken, dewijl zij nog niet wisten hoe men het hanteren moet om er nut van te trekken, maar het blonk, het zag er fraai uit, het scheen hun van groote waarde, hoewel de vreemdelingen eene menigte van die voorwerpen bleken te hebben. Op deze wijze wordt het ook verklaarbaar, dat zij geen berouw of schaamte toonden, toen men hen alles weder afnam. »Kunt gijlieden het niet ontberen, zoo willen wij het ook niet behouden" dachten zij misschien en zoo scheen er dan ook geene reden van onvergenoegdheid te bestaan. Eer men scheidde, liet hun Kapitein Ross het afbeeldsel zijner echtgenoot zien, hetwelk wederom groote verbazing verwekte. In het eerst dachten de wilden, dat het beeld een levende persoon was. Trouwens, zij toonden zich zeer verwonderd dat er alleen mannen aan boord waren en dachten dat de vrouwen op het andere schip zouden zijn; daarom liepen zij over het ijs naar den *Alexander*, doch vonden zich ook hier in hunne verwachting bedrogen. Ross schonk zijnen bezoekers eenen grooten harpoen, eene lans en

eene speer, hun verzekerende, dat hij nog meer geven zoude, indien zij weder kwamen en ijzer-erts mede bragten. Men had namelijk daarvan gesproken en volgens der Eskimo's verzekering was zulks meer noordwaarts op te vinden. Ross verlangde er een staal van te zien; dan eer de wederontmoeting plaats greep, ging het ijs zoodanig open, dat het eene ruime doorvaart aanbood; deze goede gelegenheid kon men niet ongebruikt laten voorbijgaan, en zoo werd er besloten verder noordelijk op te stevenen.

Den 17^{den} Julij was er een zeer vreemd schouwspel op de klippen en aan de kust te zien. De sneeuw was allerwegen niet meer wit, maar rooskleurig; men onderzocht dezelve tot op eene diepte van omtrent 10 of 12 voet, en altijd bleef zij roodachtig. Door middel van een vergrootglas ontdekte men dat de oorzaak daarvan was, zeker kruid, dat eene donker roode kleur afgaf en het water naar rooden wijn deed gelijken."

„Zoo zal het dan ook wel met dien bloedregen geweest zijn, waarover als ware het een voorteeken, zoo veel geschreven is in oude cronijken."

„Dat kan wel, lieve HERMAN! Men zag roodgekleurd water, en men hield het voor bloed. Aan eenig onderzoek werd niet gedacht, en men zou ook bij gebrek aan vergrootglazen, de kleurende stof niet hebben kunnen vinden. Hoe onbeschaafder de mensch zij, hoe bijgelooviger hij ook gewoonlijk tevens is, dewijl hij niet onderzoekt, ja er zich niet op verstaat om de oorzaken op te speuren. Indien den van de oude zeevaarders, eene eeuw geleden, zulke sneeuw gezien had, zouden wij in zijn reisverhaal lezen: dat hij bloedige sneeuw gevonden en

daarin een blijkbaar merktöeken erkend had, van de moeilijkheden welke hij op zijne verdere reize te wachten had. Welligt is de luchtgesteldheid oorzaak van de meerdere ontwikkeling der plantjes, die de roode kleur voortbrengen, op sommige tijden, terwijl op andere die ontwikkeling niet plaats hebbende, de sneeuw wit blijft.

Kapitein Ross nu de zee bevarende die van *Baffin* haren naam ontleend heeft, kon te regt opmerken hoe die zeevaarder nauwkeurig en goed, voor zoo veel het zijne omstandigheden en de te zijnen gebruike staande instrumenten toelieten, de kusten beschreven had. Voortaan werd de koers west ten zuiden genomen, omdat er anders geene kans was te weten hoe ver de inham landwaarts inging, eindelijk kwam men den 30sten Julij aan de *Lancaster* - straat, welke reeds op de oude kaarten te vinden is, want *Baffin* had ook deze aangeteekend. Zij heeft bij den ingang eene breedte van wel 8 of 9 mijlen, en dringt tusschen hooge bergen in het vaste land door. Nu ontstond de vraag of zij naar de andere zijde van *Amerika* voeren en zich in de *Stille Zee* ontlasten zou, dan, of zij slechts eene kanaalvormige baai was, gelijk er daar vele voorkomen, die den zee- man ellendig te loor stellen, wanneer hij opgevaaren zijnde, tot eene treurige terugvaart genoodzaakt wordt. Aller oogen werden gescherpt, om, zoo mogelijk gewaar te worden, of er al dan niet land achter den inham lage, en zoo de geopperde vraag te beantwoorden; dan, mist en sneeuw maakten de zaak zoo twijfelachtig, dat Ross het besluit nam op te zeilen. Hij zette zijn' koers zoo lang voort, tot hij de genoegzame overtuiging verkregen had, van slechts met

eene der verleidelijke baaijen te doen te hebben. De zaak dus geschapen zijnde, meende hij de veiligste partij te kiezen, met weder rugwaarts te gaan, en hoewel, naar het schijnt, sommige zijner reisgenooten hem voorstellingen daar tegen maakten, volhardde hij in zijn besluit.

 XI.

In *Londen* verwekte de onverwachte terugkomst van *ross* vrij wat misnoegen, en dit zoo veel te meer, naar mate men hoogere denkbeelden van deze expeditie gevormd had. De Kapitein kreeg alleen de schuld, en de Regering benoemde in het volgende jaar den Luitenant *PARRY*, die den *Alexander* gecommandeerd had, om met twee andere schepen de *Hekla* en de *Griper* (dit beteekent zoo veel als de Gripper) uit te gaan. Zij werden met al het noodige voor twee jaren uitgerust, en *PARRY* vertrok in de vaste overtuiging dat hij langs den weg waar *ross* omgekeerd was, in *Kamschatka* zou belanden. Zonder zich ergens op te houden, zeilde hij naar de *Lancaster*-straat, waar hij den 19^{den} Julij 1819 aankwam, en toen, schoon met veel moeite, steeds westelijk op, in een kanaal, dat hij *Barrows*-straat noemde. Op oude kaarten is dit kanaal niet, maar alleen op zeer nieuwe te vinden. Het stortte zich uit in een ander dat naar het zuid-westen liep, den naam kreeg van *Prins Regents*-invaart en twee volle mijlen breed was. Toen hij in dit water ongeveer 25 mijlen gevorderd was, stond eene keten van ijsbergen, als een ondoordringbare muur hem in den weg, en zoo was *PARRY*

niet minder dan 2000 tot den terugtogt genoodzaakt. Evenwel niet naar *Engeland*; toen hij het kanaal uit was, stevende hij naar de *Hudsons*-baai, en bragt op het schiereiland *Melville* ten noorden van dezelve, den winter door. Den volgenden zomer besteedde hij met zoo ver als mogelijk was naar het westen door te dringen, dan eindelijk moest hij toch ook onverrichter zake naar huis. In 1821 beproefde hij den doortogt in de *Hudsons*-baai, doch al wederom te vergeefs. Nu vatte men het denkbeeld op, dat het voorgenomene toch langs de nieuw ontdekte *Barrows*-straat en *Prins Regent*-invaart wel gelukken zou. Ook dit werd in 1824 beproefd. *PARRY* bleef den eersten winter in eene haven van laatstgenoemde invaart liggen. Hij noemde die haven *Port Bowen*, en zeilde van daar in den zomer zoo ver mogelijk westwaarts. Dan, een van zijne toenmalige schepen, de *Furie*, leed bij dezen togt zoo aanmerkelijke schade door het ijs en eenen vreeselijken storm, dat men genoodzaakt was het op te geven. De kostelijke voorraad welke er nog in voorhanden was en dien men nu niet noodig had, werd aan wal (een wal, dien wij nog meermalen zullen bezoeken) in veiligheid gebragt, en het andere schip, keerde naar het vaderland terug. Nog eene latere reize van denzelfden *PARRY*, om de noordpool te bereiken, liep ook zoo nutteloos af, dat de geheele zaak nu iets belagchelijks kreeg. „Zoo veel geld uit te geven,” riepen velen in *Engeland*: „om op eene of andere ijsvlakte eene stang met de Engelsche vlag op te rigten, en die in den naam des konings in bezit te nemen! De eerste beer de beste rukt de stang omver, of een storm, of een Eskimo slaat ze ter neder!”

Terwijl de voormalige Luitenant van den Heer ROSS al die togten naar de noordpool maakte, zat deze te huis, en verdroeg geduldig den spot en de bitterheid waarmede men over zijne reize naar het noordwesten schreef en sprak. Dit was inzonderheid het geval, toen PARRY voor de eerste maal terug was gekomen. Op de nieuwe kaart, zien wij reghs aan den ingang van de *Barrows*-straat eene *Crokers*-baai aangeteekend, zij is door eene groote bergketen omringd, hier was ROSS omgekeerd. PARRY zeilde haar voorbij, ten vond zodoende de *Barrows*-straat en *Prins Regents*-invaart en liet er zich niet weinig op voorstaan, dat hij 400 mijlen verder dan zijn voorganger opgevaren was. Er waren er die geloofden, dat ROSS zich door de kooplieden had laten omkopen, die de reeds vroeger genoemde *Hudsons*-kompagnie uitmaken. Deze namelijk moesten haarblijkelijk vreezen in hunnen handel met de Indianen benadeeld te zullen worden, in geval men in de noordelijke landen eenen doortogt vond, en zouden daarom van ROSS hebben weten te verkrijgen, dat hij omkeerde toen hij dien gevonden had. Er was veel toe noodig om zulk eene stelling te doen gelooven; want welk man van eer zou eenen anderen den last opleggen, om eene ontdekking geheim te houden, die zijnen naam met dien van *COLUMBUS* en *COOK* gelijk gesteld, en een eind gemaakt zou hebben aan een raadsel welks oplossing drie honderd jaren lang met zoo veel moeite en gevaren gezocht geworden was? Welk man van eer zou zulk een' last hebben willen aanhooren, veel minder de schandelijke taak uitvoeren? Buiten dien had de Engelsche Regering zelfs eene aanzienlijke premie uitgelooft voor dengenen

die een zeker bepaald westelijk punt overschrijden zou, en FARRY behaalde dien prijs, meer dan 30000 gulden. Wat zou niet ROSS behalve de eer aan geld te beurt zijn gevallen, indien hij den verlangden doortogt gevonden had! Dan

» Gaarn maakt de wereld zwart, wat vol van luister blinkt!»

en zoo werd ROSS op allerlei wijzen gehoond en bespot; zijn naam en de westelijke doorvaart wekten den lachlust op. Na lang al dien smaad verduurd te hebben, gewaar geworden zijnde, dat de lasterzucht van zijne vijanden, door FARRY'S vruchteloze pogingen wel eenigermate bekoeld was; begreep hij hoeveel er voor hem zelve aan gelegen lag deze vijanden geheel tot zwijgen te brengen; dan de Regering van *Engeland* zelve wantrouwig geworden, weigerde hare krachtdadige medewerking tot eene nieuwe uitrusting, en ROSS was niet bemiddeld genoeg om alleen de kosten te dragen. Wie zou bij zulke omstandigheden gedacht hebben, dat er nog eene ontdekkingsreize gemaakt zoude worden? En ziet daar! de wereld zou getuige worden van eene zoo als nog nimmer had plaats gehad, ja zoo als voorts in langen tijd niet weder ondernomen zou worden; omdat er te veel kosten, ondervinding en gevaren mede gemeoid zijn, om ieders zaak te wezen. Op deze nieuwe reize van ROSS is de kennis aangaande vele bogten, zeeëngten, eilanden en vaste kusten zeer uitgebreid geworden; maar ook de overtuiging verkregen, dat eene vaart dwars door *Amerika* niet te ontdekken is.

De Engelsche Regering had voor het tot stand brengen van eene ontdekkingsreize 5000 pond-sterling uitgeloofd, doch later hare belofte ingetrokken. Welke

de reden daarvan geweest zij, ziet men niet regt in, want toch zulk eene som, genoegzaam 500,000 gulden van ons geld, kon menigen ondernemenden man aanmoedigen eene proeve te wagen, waarbij hij niets kon verliezen, al slaagde zij niet. Men scheen dan alle hoop op het doen der belangrijke ontdekking opgegeven te hebben; doch juist het bekend worden van de weigering der Regering om de vroeger bepaalde of eenige andere som daaraan te besteden, bragt de reize van den Kapitein Ross tot stand.

Hij had zich namelijk tot een rijk en edelmoe-dig man, FELIX BOOTH te *Londen* gewend, om hem over te halen, de uitrusting van een schip te zijnen laste te nemen, dan, deze sloeg den voorslag af, dewijl het schijnen zou, als of hij de belooning (die toen nog niet ingetrokken was) wenschte te verdienen. Maar nu, de zaak een ander aanzien gekregen hebbende, schoot de bewuste persoon gewillig de benoedigde som, die ten naasten bij f 200,000 beliep, den ondernemers voor; Ross zelf, droeg slechts een klein gedeelte tot de onkosten bij.

»Ei! hoe rijk moest die man wel wezen! Tweemaal honderd duizend gulden! Daarvoor kon men zeker wel een groot huis en eenen tuin koopen?»

»Ja, wel eene heerlijkheid geloof ik!»

»En koets en paarden houden!»

»Dat zou mogelijk zijn! Tienderlei andere dingen zouden voor zulk eene som te koopen of te houden wezen. Waarschijnlijk echter bezit de Heer BOOTH wel tien of nog meermalen dezelfde som, en konde dus de gemelde uitgaaf doen, zonder zich tot eenige bekrimping genoodzaakt te zien. Indien men evenwel in aanmerking neemt, dat de mensch zoo ligt

iets meer begeert, en zich niet gemakkelijk laat overhalen iets uit te geven, zonder er eenig voorwerp voor te verkrijgen of in te ruilen, zoo is de groote geld-opoffering waarvan wij nu spreken, onze bewondering waard, want zij werd deels der wetenschap, deels der vriendschap gebragt, der wetenschap omdat ross nog gaarne zelf eens zeer nauwkeurig wilde opnemen, hoe het in alle opzigten in de noordsche zeeën geschapen stond; der vriendschap, dewijl de Heer BOORN gaarne dienst doen wilde aan den man, die tien jaren lang aan hoon en laster was ter prooi geweest en hem gelegenheid geven om zijne smaders te logenstraffen.

Ross had zeer voorzigtig bij de opgave der onkosten voor zijne nieuwe reize, vele dingen in aanmerking genomen, waardoor het uitschot minder groot en het oogmerk echter even goed bereikt scheen te kunnen worden. Gelijk wij boven gezegd hebben, had PARRY velerlei voorraad achtergelaten, op zeker punt waar men voorbij moest, om verder westelijk op te zeilen. Wierden die artikelen nog gevonden, zoo konden zij uitnemend vergoeden, wat men minder had mede te voeren gehad, en tevens dienstig worden, om de reize voort te zetten, dewijl zij in levensmiddelen, kolen en dergelijke noodwendigheden bestonden.

• Ach de levensmiddelen zullen wel alle bedorven zijn geweest, beschimmeld, stinkend of zuur!’

• Zeker, indien zij in onze streken waren opgelegd geworden; dan, in gindsch eeuwig ijs, blijven zij eeuwig goed, voor zoo veel men trouwens dit woord voor iets aards, dat toch eenmaal vergaat, gebruiken kan. Het is nu ten naasten bij 80 jaren geleden,

dat er in het hooge noorden in *Azië* een doode mammet gevonden werd, een dier waarvan het ras niet meer schijnt te bestaan, dat veel naar den olifant gelijkt, doch veel grooter en vleeschvretend was. Dit beest had dus duizenden jaren in het ijs gelegen, van den tijd af toen de aardbol eene andere as, dat is te zeggen eene andere rigting in betrekking tot de zon had als dezelve thans heeft. Toen men het vond was het ijs rondom eenigzins gesmolten, daar welligt eene aanhoudende zoelere lucht de werking der zon ondersteund had. — Ross behoefde dus voor bedorven wezen der genoemde levensmiddelen niet bevreesd te zijn, indien ze ten minste door beeren, wolven, of Eskimo's niet van hun koud bedeksel waren beroofd geworden.

Behalve het gezegde, had hij nog berekend, dat een stoomvaartuig voor de vaart in de bedoelde streken veel beter dan een gewoon zeilschip zou dienstig zijn. Gij hebt toch reeds gehoord of gelezen, dat men thans stoom of damp van kokend water heeft leeren gebruiken, om allerlei werktuigen in beweging te brengen, en met name om twee raderen die aan de beide zijden van een schip vastgemaakt zijn, te doen draaijen?"

„O ja! zulke raderen draaijen gelijk die van een watermolen en komen bij een schip, in de plaats van groote riemen.”

„Zoo is het. Nu, dewijl het werktuig de raderen zeer schielijk in de rondte drijft, zoo gaat ook het schip spoedig voort, en men maakt van deze nieuwe uitvinding veelvuldig gebruik op kleine zee-reizen, en ook wanneer men rivieren wil bevaren, omdat wind en stroom weinig invloed op den voortgang

hebben. Een schip, dat zulke voordeelen aanbrengt, dacht Ross, zal in de *Ijssce* kunnen verder komen, al is de wind tegen of zeer slaauw; het gaat niet zoo diep als andere schepen en zal dus in kanalen, waar andere vastgeraken, vlot blijven; en bij goeden wind dubbel snel voortgaan. Hij stelde zich namelijk een vaartuig voor, met raderen en zeilen tevens voorzien, en zoo ingerigt dat hij de eenen of de anderen of beiden te gelijk naar welgevallen en naar mate der omstandigheden zou kunnen gebruiken. Eindelijk had de Kapitein om zijne manschap in eene gunstige stemming te houden, nog een tweede schip bedongen, namelijk een' walvischvanger den *Johannes*, om een' ruimen voorraad van allerlei benoedigheden naar de *Lancaster*-straat te brengen, en daar te lossen. Ware er dan gelegenheid, zoo kon dat schip op walvisschen uitgaan en zoo een buitengewoon voordeel den matrozen aanbrengen. Dan ook hier geldt de spreuk: de mensch verzint, doch God bepaalt de uitkomst. Wij zullen zien hoe vele dingen anders uitvielen, dan zij door Ross berekend waren.

XII.

De aankoop van een stoomvaartuig, werd nu door Ross beworkstelligd. Het schip dat het zijne werd, de *Victoria* genaamd, had reeds als pakketboot tusschen *Liverpool* en het eiland *Man* gediend. Genoemde stad en eiland liggen ten naasten bij over elkander, op eenen afstand van omtrent 25 mijlen. Ziet op de kaart de westkust van *Engeland* na, daar vindt gij

Liverpool aan eenen schoonen vrij ver landwaarts ingaanden inham; en *Man* in de zee tusschen de Engelsche en Iersche kusten. De *Victoria* werd door een' kundigen sloopstimmerman nog van een hooger boord voorzien, om zoo veel meer te kunnen laden, en van al hetgeen het vaartuig het best bestand tegen het ijs kon maken. Voor duizend dagen levensmiddelen werden ingescheept, zoodat men berekenen kon genoegzaam voor drie jaren voorzien te zijn, terwijl men zich vleide, dat jacht en visscherij aan de kusten nog eene goede toelage opleveren zouden. Aan scheepsvolk dat de reize mede doen wilde, ontbrak het niet, vele lieden boden zich daartoe, ook zonder loon te bedingen aan. Een neef van den bevelhebber, die reeds een' togt naar de noordpool gedaan had, zou het onder-commando voeren, in alles bestond het gezelschap, behalve de twee genoemden, uit drie stuurlieden, een' timmerman met diens knechts, twee personen welke het stoom-werktuig moesten gadeslaan, drie stokers, een' kok, een' boekhouder, een' heelmeeester en negen matrozen. Het bijschip de *Johannes*, voerde vier en vijftig man, en zou zich in de Schotsche haven *Loch Ryan* bij de *Victoria* voegen. De Regering, om toch van hare zijde niet geheel werkeloos te blijven, gaf oss verschillende kostbare werktuigen en eene groote sloep, die men de *Krusenstern* noemde, naar een' beroemden zeereiziger, die voor twintig jaren in de *Stille Zee* vele ontdekkingen gedaan had. In Maart 1829 was oss genoegzaam reisvaardig, en de 22ste Mei werd tot het in zee steken, bepaald. De *Victoria* was bezuiden *Engeland* om, den Teems tot voor *Londen* ingelooopen, en werd door vele geleerden en lieden uit

andwaarts
uschen de
verd door
en hooger
en laden,
and tegen
vensmid-
erekenen
te zijn,
herij aan
zouden.
de, ont-
oe, ook
n bevel-
l gedaan
alles be-
den, uit
nechts,
moesten
houder,
bijschip
ou zich
ria voe-
niet ge-
de kost-
men de
zeerei-
Zee vele
was ross
erd tot
bezui-
s inge-
den uit

*Verankert van de Victoria, langs Woolwich,
23 Mei 1879.*

J. H. van der

de hoogste standen bezoekt. De koning zelf, liet oss eene voorspoedige reize toewenschen, en toen het schip den *Teems* afvoer en *Woolwich*, waar een levendige handel gedreven wordt, voorbij kwam, riep eene menigte heeren en vrouwen, die op den oever stonden, benevens zeelieden en soldaten, den vertrekkenden allen mogelijken zegen op hunne onderneming toe. Verbeeld u dit schoone schouwspel, de *Victoria* met volle zeilen, door een' gunstigen wind en door den stoom voortgedreven. Op de bedeksels der raderen staat haren naam te lezen. Van de kajuit waait de Engelsche vlag. De geheele rivier is bedekt met booten en schuiten, vol juichende en vaartwel roepende menschen. — Ach in lang zouden de wegvarenden hun vaderland niet weder aanschouwen!

Te midden echter van al dat gejubel, was kapitein oss in het geheel niet wel te moede, want hij zag dingen die in anderer gedachten niet opkwamen en waarover hij niet wel kon spreken, zonder groote onaangenaamheden te doen geboren worden. Ook was het, omdat het seizoen reeds ver gevorderd was, niet raadzaam langer te vertoeven; dan zijne hooge verwachting van het stoomschip verflaauwde aanmerkelijk, het vaartuig vorderde langzaam, en toen de Heer *poort*, die tot aan den mond van den *Teems* medegevaren was, zijn afscheid had genomen, trof die langzaamheid den Kapitein bijzonder. Hij ging nu het stoomwerktuig nog eens nauwkeurig onderzoeken, vond toen helaas zijne vrees geregtvaardigd; de ketels, waarin het water gekookt moest worden, waren lek, daarom harder moettende stoken, konden degenen die daarmede belast waren, het door de hitte niet uithouden. In het schip zelf werden ook twee lekkaadjen ontdekt, zoodat er ge-

Vertrek van de *Victoria*, langs *Woolwich*,
23 Mei 1829.

stadig moest gepompt worden; dan ontbrak hier, dan haperde elders het een of ander, en zoo kreeg de geheele reize van het begin af een zeer ongunstig aanzien! Op den 7^{den} Junij had een bij uitstek treurig voorval plaats. De opzigter der machine had ergens naar willen zien, was uitgegleden en met een arm te nabij een der raderen gekomen, zoodat die arm gebroken en het vleesch er half afgescheurd was, in dien staat kwam hij van onder uit het schip op het dek.

"Ach hemel! wat moet die arme man geschreeuwd hebben!"

"Hij schreeuwde niet. Hij verbeet zijne smart."

"Maar wat begon men toen met hem?"

"Welk eene vraag! Zij hadden immers juist voor zulke gevallen een wondheeler medegenomen!"

"Ongelukkigerwijze, was deze nog niet aan boord, maar wachtte op den *Johannes*, in de haven van *Lock Ryan*, de *Victoria* af."

"O dan zal goede raad wel daar geweest zijn! De ongelukkige kon wel doodgebloed zijn, eer de schepen hij elkander kwamen!"

Kapitein Ross toonde bij deze gelegenheid eene zeldzame tegenwoordigheid van geest. Op zijne vroegere reizen had hij wel meer armen en beenen sien afzetten, en daarbij opgemerkt hoe men daarmede te werk ging. In plaats van dan nu met jammeren en weelagen den tijd te verliezen, liet hij zich het kistje met de fraaije instrumenten die hij voor den wondheeler aan boord had, brengen, en sneed den arm van den gekwetste ijlings af, legde een stevig verband om de bloedende wonde, en bezorgde alles

zoo wel, dat er voor den chirurgijn weinig te doen bleef, toen de lijder den volgenden dag aan wal gebragt werd.

„Daartoe zou ik hij geene mogelijkheid in staat zijn geweest!”

„Omdat gij niet weet, hoe men er mede aan zou moeten!”

„Dat niet alleen. Ik zou ook niet hebben kunnen snijden, vasthechten — en wat niet al meer!”

„Ik ook niet, lieve goede vader! ik ook niet!”

En liever zoudt gij dan den armen man hebben laten sterven? Gij moogt vrij gelooven, dat het voor onzen vriend ook geene kleinigheid was te doen wat hij deed, hij zelf verklaart: dat hij liever een paar mastboomen zou omgehakt hebben. Grootte droppels zwest zullen hem zeker op het voorhoofd gestaan hebben, dan, de mensch moet zich zelve trachten te beheerschen, en ook geeft u in deze een tweeledig goed voorbeeld ter navolging. Voorcerst toont hij u, hoe men bij alles wat men ziet doen, goed moet opletten, en de wijze hoe een kundige te werk gaat onthouden, want men weet niet welk nut daaruit, hetzij voor ons zelve, hetzij voor anderen te trekken valt, en ten tweede leert hij u, dat men niet needeloos moet klagen, maar handen aan het werk slaan, wanneer er iemand te helpen valt.

Op den 9^{den} Junij kwam het schip eindelijk in de haven van *Lagan* aan de noord-westkust van *Engeland*, na door tegen winden en stroomen, veel geleden te hebben, zoo lang het in de zee tusschen *Engeland* en *Ierland* gebleven was. Nu werd de gewonde terstond in handen van een' geneesheer gesteld, en klaagde over niets meer, dan dat hij de

reize niet mede doen konde. Hij had zich intusschen zeer lijdzaam gedragen, en bewezen hoe veel men doorstaan kan. Wie, als het ligchaam lijdt, geen meester over zich zelve blijft, verergert zijne kwaal, en maakt zich lastig voor degenen die hem verzorgen; het tegendeel werd door dezen man op eene prijzenswaardige wijze gedaan. — De Heer Ross ontbood voorts zijn proviandmeester, die op de *Johannes*, alles in gereedheid had moeten brengen, uit de nabij zijnde haven van *Loch Ryan* bij zich. Tot zijn grievend leedwezen vernam hij van dezen man, dat het ook op het andere schip geheel niet stond zoo als hij gewenscht zou hebben. De manschap was niet wel gezind en had geen lust tot de reize. Het volk zeide, dat het seizoen te ver gevorderd was om met een goed gevolg op walvisschen jagt te maken. De Kapitein moest nu wel toegeven, dat zulks de waarheid was, doch hij trachtte te overreden, door te zeggen, dat een stoomvaartuig gelijk de *Victoria* het andere schip op sleeptouw kon nemen en niettegenstaande wind en weder, spoedig naar de bestemde plaats brengen.

„En gij hebt ons straks zelf gezegd, dat de *Victoria* niet veel baat bij de stoom-machine gevonden had, hoe zou zij dan nog een tweede schip kunnen voorttrekken? Hier heeft dunkt mij, de Heer Ross niet zeer braaf gehandeld. Hij was zeker zelf van het tegendeel van wat hij voorgaf overtuigd?”

„Ik ben niet vreemd van dit ook te denken. Het middel dat hij te baat nam was niet goed, doch hij gebruikte het, om slechts het volk tot medegaan te bewegen, waaraan hem veel gelegen was. Eenmaal

op weg, dacht hij, zou alles zich wel schikken. Maar zijne uitvlugten en verzekeringen hielpen hem niets. De matrozen verklaarden kort en bondig, dat zij de zekerheid hebben wilden van eene winst, die uit eene volle lading walvisch-traan te trekken was. »Hoe kunt gij zulk een' eisch doen?» vroegde ross. »Zoodoende behoeft gij de moeite niet te nemen om een' eenigen walvisch te vangen. Ik beloof u naar eene streek te zullen brengen, waar inderdaad walvisschen in menigte zijn; dan, het jagen en doodden van dezelve moet u overgelaten zijn.»

»Dat was wel gesproken!»

»Indèrdaad. Doch met de hebzuchtige menschen was niets uit te rigten. Zij hielden hunne streng vast. Wel zou men tot hunne verschooning kunnen bijbrengen, dat zij niet zonder reden vreesden, dat het hun onmogelijk wezen zou, gelijk andere walvischvangers tegen den herfst weder te huis te komen, en dat het denkbeeld van tusschen ijsbergen te overwinteren hen afschrikte, doch dit alles hielp den Heer ross niet. Vol verdriet voer hij met de *Victoria* naar *Lock Ryan*, om naast den *Johannes* te gaan liggen, om door het voorbeeld van zijn volk, dat willig alles deed wat de aanvoerder beval, en door het schoon uitwendige van het schip, zoo mogelijk de tegenstrevers tot onderwerping te brengen; dan, al wat hij deed of zeide bleef vruchteloos, hetzij hij met al de matrozen te zamen, of met elk hunner in het bijzonder sprak. Eindelijk riep hij zijn eigen volk toe, dat zulke onverlaten niet waard waren met brave lieden als zij, naar den boord van het eerste ijsveld te stevenen. Nu ging men over tot het lossen uit den *Johannes* van dat gedeelte

proviand, hetwelk de *Victoria* en de *Krusenstern* moesten innemen, maar de muitery was op eerstgemeld schip, zoo hoog geklommen, dat de matrozen tot die overlading zelve geene hand wilde uitsteken; zij vochten en haspelden zoo, dat oss zich verheugde toen hij zonder dit onhandelbaar volk zijne vaart voortzetten kon, en in het vervolg kreeg hij nog meer reden, daarvoor den hemel te danken.

In het volgende jaar ging het bewust schip op de walvischvangst uit. De manschap behandelde den patroon en den stuurman op eene wijze, die beider dood ten gevolge had, ten minste men heeft niets meer van hen gehoord; daarop strandde het schip, de meeste matrozen verdronken, enkele werden door een' voorbijzeilenden walvischvanger opgenomen en gered.

XIII.

Deels bedroefd over het kwalijk uitvallen zijner beramingen, deels verheugd van alleen met trouwe lieden te doen te hebben, zette oss den 13^{den} Junij koers naar de noordwestelijke *Ijszee*, nadat hij een paar kinderen, die hem door een' vriend toevertrouwd werden, had aan boord genomen. Toen hij in het ruime sop gekomen was, bedankte hij zijne officieren en matrozen voor hun voorbeeldig gedrag, in de pas verloopene dagen, en verklaarde, dat hij van nu af volkomen op hen vertrouwde. Een paar mannen, die aan het oproer op den *Johannes* geen deel genomen hadden, waren nog als vrijwilligers tot hem overgekomen en schenen zoodoende te ken-

nen te geven, dat men staat op hen maken kon. De tegenspoed met welke onze ondernemer van eerst af aan te kampen gehad had, hield nog niet op zijn geduld te beproeven. Een hevige storm uit het noordwesten overviel hem, en deed den fokkemast, boven waar het dunner gedeelte of de steng opgezet is, met een vreeselijk gekraak afbreken. Gelukkig bleef de steng in het touwwerk hangen, zoodat men dezelve met al wat er aan vast is behouden en binnen halen kon. De storm hield nog vele dagen, en wel tot den 17^{den} Junij aan, en toen zelfs bleef het nog hard waaijen tot den 21sten. Dan, nu niet meer tussohen kusten en eilanden zeilende, was het gevaar minder groot. Er werden evenwel dikwijls onweersvogels gezien. Wie uwer weet iets van dezulken?

„Ik — ik — ik — ik ook!”

„Een van allen moet antwoorden. ADOLF! wat weet gij van onweersvogels?”

„In de natuurlijke historie der vogels, hebt gij er ons van verhaald. Hij behoort tot het geslacht der watervogels, die zwemmen wanneer zij er gelegenheid toe hebben, en welker teenen daarom met een zwemvlies aan elkander verbonden zijn, zoodat de pooten hun als een paar riemen dienen kunnen. Er zijn wel twintig soorten van onweersvogels.”

„Zeer goed. Maar weet gij niet nog iets meer van hen? Laat eens hooren, HERMAN!”

„Hij houdt zich liefst in de zee op, vooral wanneer het degelijk stormt, en voegt dan een zeker juichend geschreeuw bij het bruisen der golven en het loeijen van den wind. Doch wanneer het al te erg wordt, neemt hij gaarne de vlugt in het touwwerk

van een schip. In den broeitijd bezoekt hij de kusten en dan is men blijde zulk een' vogel te zien, omdat er zoo veel vet aan is, dat, wanneer men er eene katoenen pit doortrekt, men er zich als eene lamp van bedienen kan." *Leimort* *act* *broeit*

„Dat hebt gij goed onthouden. Als lamp, wilde men ditmaal aan boord der *Victoria* genoemde vogels niet gebruiken, maar beproeven hoe zij smaken zouden. Zij hebben den naam van eenen zeer onaangename reuk en ook den smaak van traan te hebben, hetgeen, dewijl zij meest van visch leven, zeer wel te verklaren is. Toen men er dan nu verscheidene geschoten had, liet de Heer Ross ze plukken en er al het overtollige vet afnemen, voorts het vleesch alleen in eene pastij bakken, en het geregt was zeer smakelijk; met regt stelde men aan boord grooten prijs op zulke uitvindingen, dewijl het toch altijd zaak was, met de voorhanden zijnde levensmiddelen zuinig om te gaan. Den 2^{den} Julij had men den zuidelijken uithoek van *Groenland* bereikt, welke op de kaart met den naam *Cape Farewell*, dat is kaap vaarwel, geteekend staat, want hier neemt de zeevaarder om zoo te zeggen afscheid van *Europa* als hij om zeehonden en walvisschen te vangen, de *Davis*- of *Baffins*-straat en de *Baffins*-baai invaart. Tot hiertoe had men 260 mijlen afgelegd, en nu begon de koude luchtstreek. Om die reden werden aan de matrozen warme kleedingstukken rondgedeeld, als wambuizen, wollen hemden, waterdichte en gevoerde laarzen, enz, welke giften er veel toe bijdroegen, om het scheepsvolk goedsmoeds de *Davis*-straat te doen inzeilen. Schoon de maand Julij loopende was, vergat men het zomersaizoen,

door de felle koude. De wind woei gunstig, or werd drijfhout opgevischt, en men schoot zulk eene menigte watervogels, dat de geheele manschap daarop ont-haald kon worden. Den 13^{den} Julij bevond men zich op een' afstand van 15 uren voor de *Baalrivier*, die wij op de oude kaart, uit het westelijk gedeelte van *Groenland* naar zee zien stroomen, en aan welker beide oevers de *Denen* hunne sauzienlijkste koloniën onder de Eskimo's van die streken gevestigd hebben. Om versch water in te nemen, werden hier eenige booten uitgezonden, en onder gedurigen strijd tegen wind en baren en het onophoudelijk onklaar worden van het stoom-werktuig, vorderde het schip al meer en meer naar het noorden. Behalve de vogels, werden er in die dagen ook vele visschen gevangen, die eene aangename afwisseling in de schaft (meestal uit gezouten vleesch, met gedroogde erwten of boonen bestaande) teweeg bragten, en eene regte verkwik-king voor de reizigers opleverden.

Vele ijsbergen waren tot nog toe niet te zien ge-weest, ja de kust te regter hand was zoo vrij van ijs en sneeuw, dat de voorspelling van een' zachten winter in die streken, welke men in *Engeland* gedaan had, beter scheen bewaarheid te zullen worden, dan bij den eersten togt in 1818 het geval was geweest.

Dewijl het stormachtige weder eenige vortimmerin-gen aan het schip noodzakelijk gemaakt had, was de neef van den Kapitein met eene boot uitgevaren, om tusschen zeker eiland en de vaste kust eene veilige haven te zoeken. Het was de 22de Julij. Hij kwam te twee uren met gunstige tijding terug, en toen men het schip de aangeduide haven in boegseerde (dat is, liet voorttrekken door middel van booten, die

geroeid worden en met touwen aan het schip vast zijn) scheen de maan voor het eerst sedert de afreize uit *Engeland* in hare volle pracht, en verlichtte de hooge bergen en rotsen van de kust, de klippen en de zee. Op het eiland werd geen spoor van menschen gezien, maar drie honden, waaruit men afleidde, dat er toch eene kolonie in de nabijheid moest gevestigd zijn. De Heer zoss beklom een' vrij hoogen heuvel, om des te beter rondom zich heen te kunnen zien; ook hier was alles schilderachtig schoon, zoo steil waren de van ijs ontbloote rotsen, zoo diep de afgronden, zoo groen was de bodem. Eene menigte welig opgroeiende planten bedekten denzelfden, en maakten het land deszelfs naam van *Groenland* allezins waardig. Wanneer een zeevaarder langen tijd niet anders dan lucht en water, ijs en sneeuw gezien heeft, moet een tooneel als het hier beschrevene dubbel verrassend zijn! Wat nu de bevreemding nog grooter maakte, was eene menigte muggen of musquito's, gelijk men in de West-Indiën aantreft, en welke gedurende den zeer korten zomer van de pool-landen, daar tiereu en even lastig zijn.

Het eiland waar bij men voor anker lag, was zoo gevormd, dat men van de bogt, die de *Victoria* beschutte, eene boot in zee niet zien kon. Verbeeldt u dus de verbazing der Engelschen, toen de Deensche vlag, waaijende van de Eskimosche of Groenlandsche vaartuigen, zich op eens aan hun oog vertoonde. Weldra lagen de vreemden met de *Victoria* boord aan boord, en een paar man steeg op. Beide waren als Eskimo's gekleed, doch niet van dien landaard, maar Europeërs en wel Denen, die zich als zeer beschaafde lieden voordeden.

„En toch waren zij als Eskimo's gekleed?”

„Waarom zouden zij dat niet geweest zijn? Weldra deden de Engelschen hetzelfde, omdat al wat de Eskimo's dragen zoo warm en zoodanig tegen alle natigheid bestand is, dat geene andere stof daarbij halen kan. De genoemde Denen waren de aanzienlijkste personen van de nabij gelegene kolonie; de een noemde zich de Gouverneur en de andere de Leeraar van *Holsteinburg*, — hier op ons kaartje is die plaats aangeteekend — en die goede lieden kwamen om te vernemen, wie de vreemdelingen waren, of zij ook hulp behoefden, want zij hadden het schip de bogt niet zien inloopen, maar alleen de masten van verre bespeurd en gedacht, dat het misschien gestrand was, want nog nooit was daar ter plaatse een vaartuig voor anker gekomen.

„De Gouverneur *KALLY* genaamd, was ten naasten bij dertig jaren oud, en reeds zes jaren met zijn ambt bekleed. Ook zoo veel tijd had de geestelijke, die *KIDSCHER* heette, zich daar opgehouden. Zij deelden wat de verdere vaart betrof zeer aangename tijdingen mede. De haven van *Holsteinburg* lag niet ver van waar men zich nu bevond, en was veel ruimer en veiliger, dus noodigden zij Kaptein *ROSS* om derwaarts te stevenen, waar hij bovendien aan levensmiddelen en wat hem ontbreken mogt, alles zou ontvangen wat zij in staat waren te geven. Dit was geene voorstelling zonder grond; want een walvischvanger die den 4^{den} Junij schipbreuk geleden had, (de *Rockwood* van *Londen*) was vervolgens voor het plaatsje gekomen om zijne schaden te verbeteren; dan, dit was onmogelijk geweest, en toen had de schipper zijnen voorraad aan land gebracht, deels denzelven aan den Gou-

verneur verkocht, deels met het wrak onder zijn opzigt gesteld, om voorts eene gelegenheid tot den terugtocht op te zoeken.

• Ross deed hun verslag van het oogmerk zijner reize, en hoorde met genoegen wat zij hem van den *Rockwood* verhaalden. De Gouverneur zag niet weinig verwonderd op, toen hij vernam wat het plan met de *Victoria* was, hij herhaalde zijne aanbiedingen met dubbele belangstelling en nam den Kapitein en diens neef met zich in zijne boot, om hun den *Rockwood* te laten zien, ten einde zij wat van masten als anderzins bruikbaar scheen, mogten kunnen overnemen. Dewijl beide Denen Engelsch spraken, kon men gemakkelijk met elkander onderhandelen. Volgens hun zeggen, was de weersgesteldheid in dit jaar eene van de zachtste welke de oudste lieden zich herinnerden; reeds de vorledene zomer was buitengemeen zoel geweest, indien er immer eene noordwestelijke doorvaart ontdekt kon worden, zoo moest het nu zijn. In het gansche jaar waren er slechts drie dagen geweest, dat men de haven van *Holsteinburg* niet bevaren kon, en zoo weinig vorst en sneeuw als ditmaal, was er in evenredigheid nooit geweest. Dit alles klonk zeer schoon in de ooren onzer reizigers! Weldra zagen zij de Deensche vlag aan den oever, en het stadje zelf. De *Rockwood* lag vlak aan het strand, en de kleine kanonnen werden gelost, om de nieuw aangekomenen te begroeten. Weldra vertoonde zich ook de vrouw van den Leeraar, om hen in hare gastvrije woning te noodigen, en de kommandeur ross herkende in haar tot vermeerdering van blijdschap eene dame, welke hij reeds op eene vroegere reize in de *Davis-straat* gezien had.

De Kapitein sprak Deensch en kon zich dus met de vrouw onderhouden; de maaltijd welke zij liet opzetten, was, voor zoo veel de geregten en de bediening betrof onvergelykelyk te noemen. Er was wildbraad, rundvleesch, wijn, gebak enz., en regt aardige zindelijke en met roode doeken gekapte Eskimosche meisjes, dienden de gasten.

Na den maaltijd ging het gezelschap de stad doorwandelen. Behalve de huizen van den Gouverneur en van den Leeraar, waren er een veertigtal woningen van Eskimo's, eene kerk en twee pakhuizen. Gij ziet hieruit dat meer dan een dorp in ons land, veel grooter dan deze residentie is. Ook waren de twee genoemde huizen slechts uit hout getimmerd, en hadden niet meer dan eene verdieping in kamers afgedeeld. De kerk kon omtrent twee honderd menschen bevatten, de Heer KINSCHER predikte er den eenen zondag in het Deensch, den anderen in de taal der Eskimo's, want reeds sinds een vijftigtal jaren, zijn de in de Deensche koloniën woonachtige Groenlanders tot het Christendom bekeerd en onderscheiden zich door verdraagzaamheid, matigheid en arbeidzaamheid op het gunstigste. Het stadje is door hooge bergen tegen de koude winden beschut, en heeft een aangenaam uitzigt op dezelve, en wederkeerig levert de zee, van hunnen top af gezien, een zeer fraai schouwspel op. Om kort te gaan, sedert hunne afvaart van *Woolwich* hadden de Heeren noss nog zulk eenen goeden dag als deze niet doorgebracht; gij ziet daaruit, dat men ook in het hooge noorden genoeg van velerlei aard smaken kan.

XIV.

De Proviandmeester THOMAS, hield zich nu bezig met aan boord van het gestrande schip *Rockwood* te onderzoeken, wat daar nog bruikbaar was achter gebleven en ook eenig houtwerk van het wrak, werd op de *Victoria* overgeladen, terwijl de arbeidenden onophoudelijk door de musquito's geplaagd en deerlijk gestoken werden. Een tweede vriendschappelijke maaltijd had plaats bij den Gouverneur. Alles was zoo wel ingerigt, dat het aan een gansch ander land eere gedaan zou hebben, en nergens scheen meer eensgezindheid en vergenoegen te heerschen, dan in dezen kleinen kring. Intusschen werd de manschap van de *Victoria* in deszelfs bezigheid getrouwelijk door de inboorlingen bijgestaan, deze boden de matrozen velerlei dingen te koop aan, als laarzen, handschoenen en dergelijke, waarvoor men hun veelkleurige zakdoeken en andere soortgelijke artikelen gaf, want van geld hadden zij zoo weinig begrip, dat hun een half versleten doek liever was dan eene gouden munt!"

• Wat zijn dan de menschen daar onnoozel?"

• Niet zoo zeer als gij denkt, HERNAN! Een zak- of halsdoek kon ergens toe dienen, hetzij tot opschik of tot een nuttig gebruik; doch wat hielp hen een stuk geld, bij wien en wat zouden zij er voor kopen? Iedereen vangt daar de zeehonden zelf; klederen van derzelve vellen worden door de vrouwen van de jagers gemaakt. Wat van *Denemarken* gezonden wordt, wordt met zeehonden-vellen en rendie-

ren-huiden betaald, dus met geld kon men niets, met eene lap katoen toch altijd iets uitvoeren. Wie was dan hier de onnoozele?

Toen de Heeren ons des avonds nog bij den Gouverneur waren, viel het gesprek op de wijze van den tijd in dit land door te brengen, en de reizigers vernamen, dat het daar geenszins aan bezigheid ontbreekt, dewijl men zich met jagt maken op wilde dieren, het vangen van robben en rendieren, de visscherij en de walvischvangst onledig houdt. „Jaarlijks” voegden de verhalen er bij, „worden omtrent 3000 rendieren-huiden naar *Denemarken* gezonden, en van 2 tot 12 walvisschen buit gemaakt. Berekent men nu, dat iedere van de 40 Eskimo-hutten vijf bewoners bevat, zoo verkrijgt men een getal van 200 personen, waarvan hoogstens de helft tot het jagen en vangen van al de genoemde beesten gebruikt kan worden en tijd heeft; er moet dus in den zomer vlijtig gearbeid worden, om zoo veel stuks als boven gemeld is, te kunnen bijeen brengen.”

Bij de woning van den Gouverneur, was ook een tuin, wel is waar, zonder boomen of heestergewas, maar vol salade, radijs, zuring, lepelblad en zulke groenten meer, zeer geschikt om eene aangename afwisseling van spijs te verschaffen en de gezondheid te bevorderen. Tot hunne verbazing hoorden onze vrienden den zoo geduchten winter als het gezondste jaargetijde noemen, daar er des zomers wel eens oattarrhale en andere soortgelijke ziekten plaats grepen. Evenwel is daar noch doctor noch apotheker te vinden; wie ziek wordt moet zich geheel aan de hulp der natuur overgeven — dan, deze verstaat zich de kunst van te genezen doorgaans wel.

Hoe gaarne zouden onze reizigers niet langer aan deze vriendelijke kust gebleven zijn! Dan, zij hadden hunnen tijd hoog noodig. Slechts twee dagen vertoefden zij nog en namen toen zes honden, een geschenk van den Gouverneur, aan boord, begrijpende dat deze beesten hun van groot nut konden zijn, om sleden voort te trekken, in geval men in den winter over land reizen moest. Op den 26ten Julij, dewijl het zondag was, woonden oss en de zijnen de Godsdienstoefening in de kerk bij, en stonden verbaasd over het roerende en regt goede gezang, dat door de Eskimosche vrouwen werd aangeheven. Wie zou ontkennen dat niet ook de ruwste mensch door onderrigt en voorbeeld tot het begrip kan opgevoerd worden, van dingen die hem te voren nooit in de gedachte gekomen waren! Nu, in plaats van, zoo als vroeger verhaald is, huane weduwen en wezen te doodden, verzorgen zij die, en doen hunne vrome gezangen klinken, daarbij spelende op lieren, die zij zelve weten te maken. Alhoewel deze Groenlandsche Eskimo's niet de ergsten onder de wilden waren, zijn zij door de Hernhutters tot geheel andere menschen gevormd. Dit is het groote voorregt onzer natuur! De mensch kan een zeer edel schepsel worden, want zelfs in den wildste en minst beschaafde, die het bloed zijner vijanden drinkt en gelijk aan de hyena in wreedaardigheid is, sluimeren de kiemen van iets verhevens, die slechts op de gelegenheid wachten om uit te botten, zoo als de keisteen alleen wacht op het staal om vonken te schieten.

Weldra na dat deze stichting de reizigers te beurt gevallen was — want toch wat verheft en sticht meer dan te zien dat onze medemenschen van de duisternis

tot zedelijk licht komen — verhief zich een voordeelige wind. De Gouverneur en de Leeraar begeleidden den Heer Ross tot aan de haven. Laatstgenoemde ging scheep, terwijl het kanon van den wal en van de *Victoria* gelost werd, en de onlangs kennis gemaakt hebbenden verlieten elkander, met het treurige denkbeeld van nu voor altijd gescheiden te zijn.

»Dat was ook waarlijk wel treurig! In zulk een geval zou men liever wenschen met zulke goede menschen niet in kennis gekomen te zijn.»

»Wees niet te voorbarig in uw oordeel, mijn FRITSE! Vergeet niet dat ieder mensch zijne feilen heeft. Maar in den omgang met vreemden zoekt hij die altijd te verbergen en zich van de beste zijde voor te doen.

»Bij onzen vriend alleen, weerhoudt ons geen bedwang,
Wij steunen onbezorgd op zijne erkende liefde,
Wij vieren bot aan luim, aan drift, aan zelfbelang,
Hoe wel we ook zijn bewust, dat zulks hem dikwijls griefde;
Zoo wondt ons dwaas bestaan hem 't meest,
Die steeds ons 't dierbaarst is geweest.»

»Stemt men hier in toe, zoo blijkt het dat wij reden hebben ons te verheugen, wanneer wij lieden hebben aangetroffen, wier beeld zonder vlek of rimpel in ons geheugen geprent blijven kan. Hadden wij langer met dezelfde personen omgegaan, o, er zouden feilen en zwakheden voor den dag gekomen zijn, die ons in het vervolg, bij het denken aan hen, smartelijk zouden aangedaan hebben. Zulke gedachten moeten ons, bij het afscheid nemen van nieuwe bekenden, het vaarwel zeggen minder pijnlijk maken.

De *Victoria* zeilde nu naar het ons reeds bekende

eiland *Disco* en zoo dikwijls men eene kust in het oog kreeg, zag men die, voor deze streken iets zonderlings, vrij van sneeuw. Over het algemeen was het weder stormachtig en dikke nevels omhulden een' tijd lang het eiland *Disco*, zoo dat het onzichtbaar werd. Meer noordelijk op, ligt een eiland, het *Hazeneiland* genaamd; ook hier was bijna geene sneeuw te bespeuren, doch om de vrolijke zeevaarders niet al te gerust te doen blijven, vertoonden zich op eens wel 40 ijsbergen, doch zij waren zoo afgebrokkeld en week, dat het scheen als of zij wel spoedig ineen storten zouden. Op den 29ten Julij, tegen den middag riep de wacht uit de mars, dat een schip in volle zeilen in aannadering was, en degenen die van het dek daarnaar uitzagen, meenden het ook te zien, tot eindelijk bleek dat ook dit gewaande schip niet anders dan een groote ijsberg was. Den volgenden dag bereikte men het punt, waar vier weken later in 1824 de *Hekla* en de *Furis* in het ijs beklemd geraakten; thans bestond voor zulk een treurig eind der onderneming niet de minste vrees. In tegendeel, de matrozen vingen hier een' vogel, dien zij niet kenden, doch voor eene tortelduif aanzagen, en zoo als een' voorbode eener gelukkige vaart begroetten.

De 1ste Augustus beantwoordde aan die verwachting, want helder en vriendelijk was de ochtend-schemering, indien men trouwens, dit zeggen kan, van een' dag aan welken geen zons- ondergang is vooraf gegaan en waarop het morgenrood zich aan den hemel vertoont, een oogenblik slechts nadat het purper van den avondstond verdwenen is. Zee en lucht waren zoo bedaard als of de eerste de Middellandsche geweest ware, en de andere die welke zich

boven de kusten van *Italië* en *Griekenland* uitbreidt. Zoo bleef het ook de volgende dagen; het was zoo uitstekend helder, dat men wel 20 uren ver alle voorwerpen onderscheiden kon, en daarbij zoo warm, dat de matrozen hunne wambuizen uittrokken, en weldra ook de schoenen en kousen. Slechts nu en dan, kwam een ijsberg voorbij drijven, als om het scheepsvolk toe te roepen, wanneer zijne spleten kraakten, en hij met een donderend geweld in duizend stukken van een spatte: „vertrouwt slechts niet te zeer op al het goede, dat gij thans geniet!”

Zoo bevond men zich dan den 6^{den} Augustus aan de invaart van de *Lancaster*-straat genoegzaam op dezelfde plaats waar de reize van den Heer Ross gestaakt was, toen hij in 1818 zocht, wat hij thans hoopte te vinden. Het land was aan beide kanten zichtbaar, toen men de zoo veel belovende waterbaan ingestevend was, en de warmte zoo groot, dat men ongehinderd bij het opene venster in de kajuit het middagmaal gebruiken kon; alleen ontbrak een frissche wind, om spoedig voort te komen, en de hatelijke stoom-machine, waarop men zoo veel staat gemaakt had, bij gebrek aan eene stijve koelte, hokte gestadig, en moest zoo dikwijls gebeterd worden, dat zij meer een tijdroovend bezwaar, dan een nut aanbrenghend werktuig scheen. Van tijd tot tijd hield men de hand naar boven, om te voelen of zich geen zuchtje opdeed, tot eindelijk den 9^{den} Augustus ook de wensch hiernaar vervuld werd en de wind alle zeilen deed zwellen. Alle man was vrolijk en welgemoed en daar een van de ossen, die men uit *Schotland* medegenomen had, uit gebrek aan voeder reeds sinds lang was geslagt geworden, kreeg nu het

volk eenen maaltijd van het versche vleesch van den nog behoudene, hetgeen dubbel goed smaakte, want bij het heerschende warme weder, zou men het toch niet lang hebben kunnen bewaren.

Op den 15ten Augustus bevond zich de *Victoria* eindelijk op het punt waar ross in 1818 halt gemaakt had. Het was juist middernacht, toen men van uit de mars de *Prins-Regents* invaart (of *Inlet* zoo als het Engelsche kaartje haar aanduidt) onderscheidde. Hier hield de kompas-naald op te wijzen en bleef stokstijf staan, en het schip moest voortaan, gelijk in oude tijden, volgens de zon, de maan en de sterren bestierd worden.

„Hoe kwam dat?”

„De Heer ross zelf geeft er geene de minste reden van aan, hoe zouden wij dan zulks doen kunnen? Trouwens het laat zich wel vermoeden, dat de nabijheid van de magnetische pool, dat is, van het punt welk de aantrekkingskracht van den zeilsteen naar het noorden bepaalt, hier reeds haren invloed deed bemerken. Hoe lang ook de magneet bekend is en gebruikt wordt, zoo weinig weet men van de oorzaak waardoor hij naar het noorden wijst, en ook in die rigting dikwijls zich zoo vele afwijkingen veroorzaakt en deze op onderscheidene oogenblikken, op verschillende wijzen laat bemerken; hier vrij ver, daar geheel niet van het eens gegeven punt afkeernde.

Dan, nu ging Kapitein ross gewaar worden, dat de vaart hier moeilijker was, dan de pas verloopene dagen hadden doen vermoeden. Den 12^{den} Augustus verborg de nevel zoodanig een' grooten ijsberg voor het gezigt, dat men hem eerst gowaar werd, toen

het schip er slechts op 'een' geringen afstand van was, en niet zonder groot gevaar gewend kon worden, niet veel meer dan de lengte van het vaartuig schoot de ijsklomp langs hetzelfde heen. Weldra zag men, nog op denzelfden dag de plek waar de *Furie* gestrand was, en waar men den voorraad dien zij inhield had moeten achterlaten. Doch die plek te zien en te bereiken was tweederlei, want zoo dikwijls men beproefde de kust te halen, zoo dikwijls ook dreven wind en stroom het schip terug, en het was zaak het lot te vermijden, dat eens de *Furie* getroffen had. Om die reden stapte de Commandeur Ross in eene boot, en ging langs de kusten peilen. Een groote witte beer vertoonde zich aan den oever, als wilde hij eens zien wie hem zijne heerschappij kwam betwisten. Gaarne zou men hem een' kogel toegezonden hebben, dan, hij bleef steeds buiten bereik. De landing wilde nog maar niet gelukken, hoe duidelijk ook de kust zich aan het oog vertoonde en muren, sloten en torens beeldde; want door afvlietend water, regens, invloed der lucht en andere oorzaken, worden rotsen na verloop van eenige eeuwen zoo besnoeid, dat de overblijfselen de meest verscheidene vormen aannemen, en vooral, wanneer men die van verre ziet, naar gemetselde gebouwen gelijken.

Met onbeschrijfelijk veel moeite werkte men soms een pistoolschot lengte langs den oever op. Hiertoe werd gebruik gemaakt van een' werptros en anker; te weten, in een ijsveld of in een stuk rots werd een anker vast gesmeten, het touw dat daaraan bevestigd was, werd op het schip aangehaald en opgewonden; naar mate er meer touw op de spil kwam, werd natuurlijk de afstand van het vaartuig tot den

wal korter, Voorts vierde men het touw, verzette het anker en begon van voren af aan weder met opwinden. Deze wijze van voortkomen wordt alleen dan gebezigd, wanneer geen ander middel overschiet en noch stroom, noch wind, noch damp-machine het schip helpen kan, want het is een zeer moeilijk werk en gaat bovendien langzaam.

Een ieder was nu verlangend het wrak der *Furie* in het oog te krijgen. Wie den arbeid verlaten kon, klauterde in het want — dat is, in de touwen, die van het dek tot boven aan de masten loopen. Na verloop van eenigen tijd herkende de jonge ross, die als Luitenant op de *Furie* gediend had, eene klip, welk men bij de schipbreuk slechts een uur van zich af had gezien, en kort daarop ook de tent onder welke de voorraad was geborgen geworden, ten minste bespeurde hij de stengen en eenige lappen doek.

Eene goede haven werd ook ras gevonden, die gevormd werd door een' grooten ijsberg en twee kleinere, niet veel meer dan een honderd schreden verwijderd van het punt, waar men den opgestapelde voorraad hoopte aan te treffen. Het vaarwater derwaarts was vrij ondiep, de rondrijvende ijsvelden waren dreigende, doch gelukkig kwam de *Victoria* op den 13^{den} Augustus des avonds te acht uren, in de bight. En hier willen wij haar tot morgen avond rustig laten liggen.

XV.

Het was inderdaad van het uiterste belang voor den aanvoerder der onderneming en voor al zijne onderhoorigen, den voorraad weder te vinden, die door PARRY op zijn' ongelukkigen togt in 1824 had moeten achtergelaten worden. Er moest hier ter plaatse een magazijn voorhanden wezen, waaruit in het gebrek van vele onderweg verbruikte artikelen, ruimschoots voorzien kon worden. Wij zullen zien hoe zonder die vergoeding, geen man van het geheele scheepsgezelschap in *Engeland* terug gekomen zou zijn. Een iegelijk was dus brandend van verlangen, om te weten hoe het met de zaak geschapen stond, en terwijl de matrozen met het gebruiken van een beter maal dan zij doorgaans kregen, bezig waren, ijfde Ross met zijn' neef en eenige vertrouwde officieren, om negen uren naar den oever. Deze was rechts en links en voorwaarts met steenkolen bedekt, een slecht teeken, want van zelven hadden zij toch niet uit de vaten kunnen komen waarin zij geborgen waren geweest. Eene tent werd nog overeind staande gevonden, het was die waarin de officieren plagten te eten, doch binnen waren duidelijke sporen te zien, van dat er heeren in geweest en rondgewoet hadden. Evenwel met eene allergrootste blijdschap, vond men de kisten en tonnen vol levensmiddelen ongeschonden, er had geen water kunnen indringen, omdat het in deze landen zeer zelden regent, en de deksels waren zoo stevig toegemaakt, dat het den beeren, met hunne lompe klauwen niet had kunnen

gelukken die te openen. Nu begon men met een bedenkelijk gelaat de waren te proeven. Goed! goed! alles goed! wijn, *liqueuren*, brood, meel, cacao, citroensap, gezouten vleesch had niets geleden, of ten minste te weinig om er van te spreken. Dan, waar toch was het wrak der *Furie*? Een paar uren regts, een paar uren links wandelde men het strand langs, nergens ontdekte men eenig spoor van hetzelfde. Stormen en drijfjys hadden het waarschijnlijk aan stukken doen springen en verbrijzeld en de losse planken, masten, ribben enz., welligt noordelijk of zuidelijk heen gejaagd, zoodat zij nog heden op een' Eskimo wachten, die het geluk hebbe, het een en ander er van te vinden.

Het bovengenoemd gezelschap welgemoed aan boord terug gekeerd zijnde, werd er beraadslaagd over de vraag, wat met voordeel van het gevondene kon medegenomen worden? Een zeer zonderling geval, had hier plaats. In eene ijswoestijn waar niemand woonde (want anders zou wel alles zoo niet gebleven zijn, als men het gelaten had) was een magazijn van kolen, levensmiddelen, touwen, zeilen, ankers, kettingen en vele andere dingen. Men had slechts toe te tasten, betaling werd door geen mensch geëischt. De proviandmeester THOMAS, maakte eene lijst op van de benooidgheden en bleef met den stuurman op het schip, om hetgeen men aanbragt te ontvangen. Aan wal waren de scheepsschrijver en de heelmeeester bezig de goederen uit te zoeken, en de matrozen laadden ze in booten en bragten ze op de *Victoria* over. Wat vervoerbaar was, werd ingescheept en evenwel schenen de stapels kisten en tonnen niet af te nemen, want de *Furie* was voor

meer dan een jaar bevrucht geweest, om in geval van nood te kunnen overwinteren. De geheele 14 Augustus werd aan het voornoemde werk besteed. Sporen van beeren en muizen werden nu echter waargenomen. Een lederen koffer was door de beeren gebroken en het bekleedsel er meestal afgeknaagd, de muizen hadden zich in eene kist met kaarsen een' weg gebaad. Buskruid had niet geleden, zoo goed waren de vaten die het inhielden bewerkt. Ten einde het evenwel geen nadeel doen mogt aan een' of anderen armen dommen Eskimo, die welligt herwaarts mogt komen, nam men zoo veel van deze gevaarlijke waer mede, als mogelijk was, en deed het overige springen.

Na verloop van twee dagen ging de ijshaven, waarin de *Victoria* geankerd was los, en nu moest men weder trachten voort te komen, indien men aan *Kamschatka* een bezoek geven wilde. Er werd dus tot vrij hoog landwaarts in, een oud hondenhok gebragt en in hetzelfde twee glazen flesschen, bevattende een verhaal der landing en der geheele reize tot dus ver. Wie nog eens op die plaats komt, zal er waarschijnlijk dat alles nog wel vinden. Nu werden de booten opgeschen, de *Krusenstern* op sleeptouw genomen, en den 15^{den} Augustus de vaart weder voortgez. Dien zelfden dag nog bereikte men het alleruiterste punt waartoe ooit een der vroegere zeevaarders gekomen was; het heet kaap *Garry*, en is ook op ons kaartje regts van *Prins-Regents* vaart aangeteekend. Van nu af begon dus bij iederen stap voorwaarts, eene ontdekkingreize; werwaarts men nu zou komen, kon men hopen iets *nieuws* te zullen zien. De vaart ging tusschen groote massen ijs en ter regter zijde kwam een zeer uitgestrekt land te voorschijn, aan

hetwelk ter eere van den milden uitruster der *Victoria* den naam werd gegeven van *Boothia*. Aan beide zijden van het schip schoten walvisschen op en neder, ten bewijze dat zij de harpoenen van de Groenlandsvaarders nog niet gevoeld hadden, en zoo onbezorgd in het ruime sop durfden rondwoelen, als geen walvisch in de *Baffins*-baai hen ligt zou nadoen. Het was op den 16^{den} Augustus dat de vaart voor het eerst, doch nu ook volstrekt gestuit werd. De ijsschollen vormden een' halven cirkel, vijf of zes mijlen zuidelijk van kaap *Garry*. Te een uur op genoemden dag, gingen men aan land, om hetzelfde plegtig in bezit te nemen, men rigtte er eene vaan op, men dronk op de gezondheid van den koning en klonk op die van den Heer *Booth*. Niemand had tegen deze inbezitneming het minste in te brengen — want niemand vertoonde zich. Het overblijfsel alleen van het graf eens *Es-kimo's* bewees, dat van dit rondzwervende volk, somtijds enkele personen in deze streken kwamen. Beesten kwamen even weinig te voorschijn, wel zag men echter beenderen van muskasossen, vossen en dergelijke, welke waarschijnlijk hier waren verscheurd geworden.

Op de hoogste spits van het land, had men een goed overzigt naar de baai en kust, en bespeurde dat het ijs in snelle beweging was, zoodat het binnen kort een ruim vaarwater beloofde. Dan, schoon het raadzaam geoordeeld werd het anker te ligten, omdat het gewaagd scheen aan een' vlot gerakenden ijsberg te blijven liggen, zoo vorderde men echter in het begin zeer weinig en vond groote belemmering in het drijfjjs. Den 19de worstelde men tusschen twee ijsvelden door, welke het schip zeer

knelden. Terstond daarop dreef een ijsberg zoo dicht op het vaartuig aan, dat men naauwelijks tijd had om het roer uit te ligten, ten einde het voor schade te behoeden. Een weinig later werd door andere ijsbergen het schip geheel en al omgedraaid. Reeds was de warmte zeer verminderd en zette zich het ijs aan de *Victoria* zelve, toen op den 21sten Augustus de lucht weder buitengemeen zoel, en zoo eene groote hoeveelheid ijs in de zee opgelost werd. Het zwerk was stil en zuiver, doch dit hielp de zeevarenden weinig, want het schip dreef altijd nog met het ijs en midden daarin, zoodat er aan geen spoedigen voortgang te denken viel, en de toestand altijd gevaarlijk bleef. Somwijlen vertoonde zich een beer of zeehond, doch steeds buiten schot. Walvissen lieten zich ook wel zien, doch in het algemeen moet de dag eenigzins lang gevallen en treurig verlopen zijn, in deze doodsche barre streken, te meer, daar de stoom-machine gedurig onklaar werd, en vruchteloos tijd en kostbare steenkolen verslond. Eenige dagen later voer men weder eene goede haven binnen, want aan dezulken ontbreekt het op deze kusten niet, in zoo ver zij althans niet door het ijs gesloten worden. Er zijn er, waar geheele oorlogsvloten gemakkelijk plaats zouden vinden. Waar nu onze reizigers voor anker lagen, bood het land een eenigzins vriendelijk aanschijn, zij konden eene vallei bewandelen, door welke eene rivier heen slingerde, ook waren er duidelijke sporen van rendieren en muskusossen te bespeuren. — Gij weet toch dat de rendieren tot het geslacht der herten behooren?"

„O ja. Zij worden in *Lapland* ten noorden van *Zweden* gevonden."

» Als tamme of huisdieren in hunnen wilden natuurstaat evenwel, trekken zij dikwijls tot naar het uiterste noorden van *Azië* en *Amerika*. In *Groenland* treft men ze even zoo goed aan, als bij de *Samojeden*, *Tchatchuken* en andere volken, dus konden onze vrienden met reden verwachten hen ook, waar zij nu waren, te zullen ontmoeten.

» Maar! van muskusossen weten wij nog niets af.”

» En gij zult van deze dieren ook niet veel nieuws vernemen. Zij behooren tot het rundvee, worden alleen in het hooge noorden gevonden, en trekken daar bij troepen rond. Den bijzondere naam ontleenen zij van eene muskuslucht, die in sommige tijden hun vleesch oneetbaar maakt, anders smaakt het gelijk dat van onze ossen. Gelijk alle wilde stieren, zijn ook deze beesten gemakkelijk in toorn te brengen, en dan worden zij zeer gevaarlijk voor de menschen. In den zomer mogen zij het noorden gaarne bezoeken, gelijk de rendieren, doch in den winter dalen zij diep in de wouden van *Amerika* af. Meer landwaarts ingaande, vonden onze zeelieden ook sporen van beeren en sneeuwhoenders.”

» Alweder een ander dier! Hoe dit er uitziet, kan men zich echter wel verbeelden.”

Zoo wit als sneeuw, natuurlijk! Verbeeld het u overigens als onzen patrijs. Aan het strand waren ook een paar kleine plekken grond met frisch groen overdekt. Toen de wandelaars eenen berg beklommen hadden, namen zij weder het land in bezit, eene daad waardoor trouwens voor die landstreek zelve, of voor de wereld in het algemeen, niets gewonnen werd. Een geheele troep sneeuwhoenders kwam nu te voorschijn, zoodat men er een paar van, voor de

officiëren schieten kon. Eindelijk kwam men aan eene vlakte, die door twee rivieren begrensd werd, en zag daar nog een twintigtal Eskimo's hutten, zoo als die welke zij des zomers bewonen, duidelijke kenmerken van dat zij sinds kort eerst verlaten waren. In derzelver nabijheid was een graf en een paar vossen-vallen.

Van verre zag men de zee, die golf *Boothia* was genoemd geworden, toen de *Prins-Regents* invaart zich zeer verwijd had, vrij van ijs, doch aan de kust zat het vast en had zelfs de haven gesloten. Dewijl een zeer heftige wind begon op te steken, werd het ongeduld over deze verhindering gelenigd en ter afwisseling diende het vangen van eenen zeehond, wiens vleesch door allen geproefd werd. Het geleek veel naar dat van den duiker, of van die naar ganzen gelijkende vogels, welke men in straat-*Davis* geschooten had. De vaart ging nadat men zich met groote moeite eenen doortogt tot buiten de haven gebaad had, ten uiterste langzaam en ten slotte moest men zich evenwel verheugen met nog veel meer moeite den terugweg naar binnen weder te kunnen vinden; want er verhief zich een zware storm uit het noordoosten, welke het ijs in menigte deed toestroomen. Allengs ging de korte zomer ten einde. Eer de maand Augustus voorbij was, viel reeds de eerste sneeuw. Op den 30ste des morgens vroeg waren al de bergen er mede bedekt, hetgeen thans gansch geene vreugde te weeg bragt. Troostelijk was intusschen de gedachte, dat men wel 24 Duitsche mijlen verder in dat onbekende vaarwater gekomen was, dan het aan een' der vroegere ondernemers had mogen gelukken; ook kon het zijn, dat de winter zich slechts even vertoonde, zon-

der nog ernstig den meester te willen spelen. Op den 31ste was het geheele land eene witte oppervlakte geworden, dan van lieverlede veranderde het sneeuwen in regen, de lucht werd zoeler, het ijs smolt, men kon er zich uitredder, en de rigting der kust welke zuidoost ging, weder volgen. Een eiland waar men langs kwam en dat *Alicia* genoemd werd, bestond uit eene menigte rotsen van de wildste soort. Geen vogel nestelde daar, geene plant versierde den zwarten steen. De storm van regen verzeld, vermeerderde thans het gevaar van tusschen ijsvelden ingesloten te worden, en was het bezwaarlijk eene haven in te komen, nog veel meer moeite kostte het, zich daar weder uit te werken. Ging men al eens aan land, daar was weinig verscheidenheid te vinden. Alles was doodschen en bar. Niet een mensch vertoonde zich en maar zelden een dier. In de eerste helft van September was een groot hert geschoten geworden; door deszelfs ongewonen omvang hadden een paar man werk gehad alleen den kop en de horens mede te nemen; het lijf moest men naderhand halen. Ongelukkiglijk diende het bijkans alleen tot voeder voor de honden, want eene spoedig opgekome ne warmte, deed het al ras tot bederf overgaan.

„Was hier dus nog geen Eskimo voor den dag gekomen?”

„Niet een eenige. Wel bewijzen dat zij er geweest waren, als graven, vossenvallen, beenderen van walvissen en andere dieren, die zij welligt gegeten hadden, vervallene hutten enz.; — doch henzelven zag men niet. Te verwonderen was zulks niet, want die menschen zijn slechts jagers en visschers; zij moeten dus bij afwisseling de streken bezoeken, waar zij

eene goede jagt en goede vischvangst kunnen hopen te maken; en dewijl de zehonden en visschen niet altijd op dezelfde plek blijven, zoo wordt het hunne zaak, die te volgen.

Zoo lang zich eene behoorlijke sleuf open water in het ijs vertoonde, en het mogelijk was die te bereiken, stevende de *Victoria* moedig in dezelve voort, gelijk het eene vrouw Victorie betaamt. Dikwijls echter bleef zij in het ijs beklemd, dat van alle zijden toedreef, en eens werd zij tegen wil en dank door eene ijsmassa weggevoerd, zonder te weten waar zij belanden zou. Dan eens werd zij aan den voorsterven opgedreven en stijgerde als een moedig paard, dan weder schoof een ijsveld zich onder haren spiegel en ligtte dien omhoog.

„Spiegel! Is dat het gedeelte van een schip waar het roer zit?”

„Juist. Het is bezwaarlijk zich van zulk eene wijze van varen een denkbeeld te maken. Wie daarvan geene ondervinding heeft, zegt ross, stelt zich wanneer er van ijs gesproken wordt, alleen schaatsenrijden in den winter en eene spiegelgladde baan voor, waarop men met sleden of ijsschuitjes vliegend schielijk voortglijden kan. Aan zulk eene baan valt in het noorden niet te denken. Daar gelijkt het ijs naar eenen drijvenden steen, of rots of voorgebergte, of eiland, zoo lang het vastzit; het zijn overal kristallen groene rotsen. Op eens heft de stormwind zijne vleugelen op. Dan, hij jaagt niet zoo als bij ons, een leger zwarte wolken voor zich heen, die de laatste schemering van het avondrood in graauwe stortregens uitdooven, maar hij brengt de kristallen bergen in beweging, stuwt ze achter elkander voort en doet ze stooten. Met een

donderend geraas bonst dan de eene tegen den anderen aan, van beiden worden groote splinters afgeschokt, zij vermorzelen zich onderling, eindelijk verliest de eene of de andere het evenwigt en stort in zee neder, zoodat de golven ten hemel opbruisen, en de waterbaan in eene draaikolk verandert. De ijsvelden welke tusschen die bergen in drijven, worden dan tegen de kusten gejaagd en stijgen daar over-eind als muren of schuins liggende blokken.

„O hoe moeten de armen menschen, die zulk een' kampstrijd der elementen aanschouwen, dan wel te moede zijn!”

Alles wisselt te spoedig af, lieve HERMAN! en het runoer is al te groot, om de menschen regt te doen beseffen, in welk eene omstandigheid zij zich bevinden. Zij voelen en kennen hunne hulpeloosheid, zij weten niet wat het volgende oogenblik opleveren zal, dat oogenblik kan — en zij vreezen zulks — het laa'te voor hen wezen, maar ook, het kan redding aanbrengen. Er is geen tijd om aan angst of hoop geregeld voet te geven, in een' oogwenk verandert alles. Zij willen iets om behouden te worden aangrijpen — doch de verwarring is te ontzettend, om iets met vrucht te kunnen beginnen. Een stevig gebouwd schip is in zulk een geval wat het meeste vertrouwen inboezemt. De *Victoria* gaf blijk van zulk een schip te wezen, en hield' de vele schokken der ijsvelden zoo wel uit zonder eenige schade te bekomen, dat zulks tot groote blijdschap en hoop reden gaf. Te midden van dergelijke tooneelen, kwam men toch altijd nog een half of ook wel eens een geheel uurtje voorwaarts.

XVI.

Elken dag dat de *Victoria* langs de kust heenvoer, — want de kust verloor men maar zelden uit het gezigt, — werd ook hier dan eens een eiland, dan eens een kaap of eene haven ontdekt; doch van dat alles spreek ik niet stuk voor stuk, omdat er weinig bijzonders van te zeggen valt. Ijs, sneeuw en barre rotsen kwamen telkens weder voor, en welken naam men aan die voorwerpen gaf, er was niet veel verandering in de vertooning. Meestal werd op zekere daartoe goed gelegene punten eene stang gezet van eene koperen plaat voorzien, welke aan zeevaarders, die welligt in het vervolg daar komen mogten, moest zeggen dat die plek gronds reeds in bezit genomen was. Waarlijk er is geen nood dat daarover oorlog ontsta! Wanneer men soms het schip aan een' ijsberg vastgelegd had, gebeurde het dikwijls dat men een touw om den berg zelve heen sloeg en dien, door middel van een anker bevestigde, om te voorkomen dat hij niet van de plaats dreve en het vaartuig met zich wegvoerde. Er waren dagen waarop het schip met de grootste moeite nauwelijks vier malen deszelfs lengte kon voortgewerkt worden. Op een' anderen keer stortte een nabij zijnde ijsberg aan welken men steun gezocht had, plotselijk in, met een geraas dat de zwaarste donderslagen onhoorbaar gemaakt zou hebben, en doende het water hemelhoog opbruisen. Storm en sneeuwjagt wisselden elkander gestadig af, en dagelijks zag men het oogenblik te gemoet, waarop men zich tot eene overwintering gereed zou moe-

ten maken. Aan terug keeren viel niet te denken, al hadde men den moed opgegeven; en de vorderingen waren bijna niet noemenswaard, want al dikker en dikker werden de ijsvelden, al hooger en hooger hoopte de sneeuw zich op, op het land, en na lang wachten, en veel moeitevol pogen, scheen eindelijk met het eind van September, ook het eind der reize gekomen te zijn. Er was een harde kamp gestreden, een kamp tegen wind en stroom, tegen ijs en rotsen, met een woord, tegen de natuur zelve. Dikwijls zou het beter geweest zijn, de zaken te laten gaan zoo als zij wilden, want het ongeduld hielp nergens anders toe dan om door veel arbeid en moeite te winnen, wat eene omkeering van den wind van zelve zou hebben doen verkrijgen. De berekening op de kaart toont aan, dat oss 60 Duitse mijlen verder gekomen was, dan alle vroegere reizigers. Indien de volgende zomer gunstig ware, zoo moest toch wel eindelijk het raadsel opgelost worden, dat sinds 300 jaren zoo veel moeite en hoofdbreken gekost had.

Het eerste waarop nu de aandacht gevestigd werd, was het afschaffen van de dienst der stoom-machene. Van haar was zoo veel gehoopt geworden; en zij had tot lastige gestadige kwelling aanleiding gegeven. Eene menigte kolen, eene zoo onontbeerlijke waar in deze koude streken, had men om harent wil moeten verstoken; voornamelijk om die kolen mede te voeren, had men den *Krusenstern* gestadig op sleoptouw moeten nemen en daardoor langzamer varen, dan wel anders het geval zou zijn geweest. Doch ook het uit elkander nemen van het werktuig kostte veel moeite. Buitendien begreep men dat het schip nu nog veel

trager zou voortgaan, dewijl dezelfs kracht op stoom en zeilen te gelijk berekend was, en het nu van een dezer middelen beroofd zou zijn. Dan, de groote feil was eenmaal bedreven, en nu sloeg een ieder de handen aan het werk.

De *Victoria* lag in eene kleine haven, die echter eene genoegzame veiligheid beloofde, indien men eenigzins verder tusschen de ijsmassen naar de kust heen doordringen kon, ten welken einde men met zagen en bijlen de doorvaart poogde te verwijden. De zeehonden, die men hier aantrof waren zeer schuw, hetgeen vrij duidelijk te kennen gaf, dat er dikwijls jagt op hen gemaakt was, en zoo deed hopen, dat de Eskimo's wel weder komen zouden. Ook werd eene sinds kort opgezette vossenval gevonden. Eenen zekeren weg op het land volgende, kon men van een berg ver om zich heen, en zelfs de punt zien langs welke men in de maand September voorbij gekomen was, een treurig bewijs van het weinige, dat men in eene regte lijn gevorderd was. En echter begreep men dat men nu eene veel traurigere toekomst te gemoet ging, in de eerstkomende maanden zou het ijs de reizigers volstrekt gevangen houden, ja om zoo te spreken, de deuren des kerkers waren reeds achter hen gesloten. Geen weg leidde nu meer naar het vaderland terug en op welke wijze men in het vervolg verder komen of waar men dan belanden zou, lag buiten berekening. Op het land zag men vele sporen van witte hazen, van een beer, van vossen en hermelijnen, en ten einde verdere togten aldaar te kunnen maken, sigtte men de van *Holsteinsburg* medegenomene honden op het trekken van eene sleds af. De koude was nog dragelijk,

vooral wanneer het niet hart waaide. Den 6^{den} October had de eerste jacht op een' beer plaats. Het beest was van het land af naar het schip toe gekomen, en de matrozen beletteden het den terugtogt. De honden werden er op aangehitst, doch durfden den aanval niet wagen. In het weinige nog open zijnde water, dat vol drijfijis was, kon de beer met zwemmen slecht voortkomen, eenige mannen bereikten hem toen met eene boot, en maakten hem met hun schietgeweer af. Hij woog 500 pond.

Niet voor den 7^{den} October kon men het schip in de rigting brengen, die men verlangde; namelijk tusschen den vasten wal en een eiland, genoegzaam van alle kanten tegen de stormen beschut; de boot en al wat verder op het dek in den weg stond, werd aan land gebragt, terwijl er volk mede ging, om een warm winterhuis op te rigten. Men kon nu nergens meer eenig open water ontdekken, allerwegen was eene verblindende, eenzelve, afmattende, langwijlige sneeuw en ijsvlakte; een moedbenemend bar geheel, een beeld van het eentonige; het zwijgen, ja den dood; verlamdend ook voor de levendigste verbeeldingskracht.

En met dat alles, ontbrak het evenwel niet aan eenige stof van verblijding. Men had zich reeds vroeger verheugd, van slechts aan die plek gekomen te wezen, waar de *Furie* haren voorraad had achtergelaten, en voorts een weinig verder dan andere zeevaarders te hebben kunnen opzeilen. Hoe veel meer had men niet gedaan! en aan welke gevaren was men ontsnapt! Hoe gelukkig had het ijs plaats gemaakt, voor de wendingen van het schip, zoodat dit eene goede ligging had bekomen! Alle man was gezond en welgemoed! Het geheele gezelschap ver-

toonde het beeld van een vertrouwelĳk huisgezin, dat zich hier gevestigd had, en van hetwelk ieder lid het zijne bijdroeg, om het verblijf te veraangenamen. De matrozen ruimden alles op, en bragten het benoodigde aan wal, de opzigter en de stoker van de stoom-machine, namen het werktuig uit elkander en de timmerlieden maakten de kajuit tot betere verwarming in orde. Wel kon niemand zich vleijen het al te warm te zullen hebben, want de thermometer van *Fahrenheit* wees nooit hooger dan 13 graden, doch hierbij kon men het, mits goed gekleed zijnde, wel uithouden, en zoo kwam er geene vochtigheid in het schip, die meer te vreezen is, dan de koude zelve.

Tusschen den 9^{den} en 10^{den} October, had men den eersten geheel helderen nacht, de maan scheen, en haar liefelijk licht gaf zelfs hier aan alles een aangename voorkomen. Tot het nazien van den voorraad overgegaan zijnde, vond men ook in dit opzigt reden om verheugd te wezen. Kolen waren er genoeg voor 700 dagen, dus voor bijna twee jaren, en zelfs voor meer, wanneer men de zomerwarmte in aanmerking neemt, die onze reizigers reeds ondervonden hadden, dat ook in deze streken somtijds heerscht, en plaats hebbende, alle gestook onnoodig maakt. De levensmiddelen, zonder karigheid gebruikt, konden twee jaren en tien maanden strekken, over dezen behoefde men dus althans zich niet te bekommeren, daar de jagt en vischvangst ook nog wel eenige bijdrage zouden leveren, en men des noods de toevlugt tot het magazijn van de *Furie* nemen kon. Olie en traan, beide zoo noodzakelijk om licht te maken, was er in overvloed, en de mindering van deze waar, kon bui-

tendien door beerenvet en zeehondentraan vergoed worden. Brandewijn alleen, was er slechts in geringe hoeveelheid; en ook *Grog*, de lievelingsdrank der zeelieden, moest met zuinigheid rondgedeeld worden. Gij weet toch waaruit *Grog* bestaat?

„O ja, uit suiker, rum en warm water. Doch waarom wordt die drank zoo genoemd en altijd met dat vreemde woord aangeduid?”

„Zij is haren naam verschuldigd aan den Engelschen Admiraal VERNON, en dagteekent van de helft der vorige eeuw.

„Hoe kan dat wezen? VERNON en *Grog* hebben niets met elkander gemeen.”

Meer dan gij denkt. Eer VERNON het bevel voerde over de Engelsche vloot, kregen de matrozen den rum zuiver en onvermengd. De Admiraal beval dat er geen zonder met eene zekere hoeveelheid water aangengd te zijn, zou rondgedeeld worden, hetwelk den zeelieden zeer mishaagde. Nu droeg de vlootvoogd gewoonlijk een rok van zekere stof, die *Grogram* heette, en wanneer het volk hem zag, gaf het hem om die reden, den bijnaam van *oude Grog*. Uit spijt werd nu ook de verslapt drank zoo genoemd, en deze heeft hare bestempeling behouden, schoon VERNON en zijn rok nauwelijks meer gedacht worden. — De manschap van de *Victoria* kon zich niet eens vleijen alle dagen deszelfs portie *Grog* te bekomen, want de voorraad rum zou het slechts een jaar uitgehouden hebben, en het was noodzakelijk er van over te houden, om in geval van kleine reizen in het binnenland hem tot koken van spijzen, tot smelten van ijs en dergelijken te gebruiken. Gij weet toch hoe spoedig men met rum, wanneer die onder

eenen ketel in brand gestoken wordt, koffij- of theewater aan het koken krijgt? Dan het bekommerde Kapitein ross niet zeer, dat de rum niet in overvloed voorhanden was; hij zag ongaarne dat de matrozen veel sterken drank gebruikten, omdat deze slechts vadzigheid en loomheid te weeg brengt, wel in het eerst verwarmt, maar het gevaar van te bevrozen vergroot, in geval iemand die half beschonken is, lui en krachteloos in de vrije lucht in slaap valt. Om al de genoemde redenen, werd dan de uitdeeling van *Grog* al ras op enkele dagen, welke men bijzonderlijk vieren wilde, beperkt.

Nog was de koude weinig gestreng. Voornamelijk die genen die braaf honger en goede magen hadden, konden ze gemakkelijk verduren. Het schijnt dat als de maag wel gevuld wordt, het ligchaam te meer inwendige warmte ontwikkelt, hetgeen dan ook de reden zou zijn waarom de Eskimo's, die oneindig meer eten dan wij gewoon zijn te doen, zonder immer maagpijn te gevoelen, ongehinderd de snerpende koude der hoog-noordelijke streken, kunnen uithouden. Met alle pelzen en verwarmende klederen, zou men niets kunnen uitrigten, indien niet het menschelijk ligchaam zelf eene warmte voortbragt, die min of meer tegen de uitwendige koude in evenwigt blijft; want zoo men een stuk ijs in flanel wikkelde of onder een donzen bed leide, zou het daarom toch niet warm worden. Dewijl de lichaamsbouw van den eenen mensch, ook in dit opzigt veel van dien des anderen verschilt, leden sommige der matrozen van ross in de opene lucht veel meer dan sommige anderen. De Kapitein was degene die alles het best doorstond.

XVII.

Drie vierde gedeelten van de maand October had men besteed aan het ontladen van het schip. Het vaartuig zodoende veel ligter geworden zijnde, werd nu het ijs rondom hetzelfde aan stukken gehakt, opdat het rijzen mogt, het kwam dan 9 duim op. Ijs en sneeuw werden voorts als beschutsels tegen de koude zelve aangewend. Velden, die bij ons in den winter met sneeuw overdekt zijn, lijden niet van de vorst, en dit bedenkende, liet Ross de *Victoria* met een' dikken muur van ijs en sneeuw omringen. Onder het dek deed hij ijzeren bekkens-nederzetten om de dampen die uit het schip rezen op te vangen, daar bevroren zij en werden in ijs veranderd, weggeworpen. Over het schip heen, liet hij van oude zeilen eene soort van dak maken, hetwelk aan alle kanten tot op den ijsmuur afliep; door dit behoedmiddel kon men ongehinderd tegen sneeuw en wind beschut, op het dek heen en weder wandelen, zonder door de koude buitenlucht gekweld te worden. De muur zelf, werd zeer stevig gebouwd. Eerst maakte men groote vierkante blokken sneeuw, stelde die regelmatig in verband op elkander, gelijk een metselaar met steenen doen zou, goot er dan, in plaats van kalk, water boven op, zoodat al de voegen stijf volvroren, en niet gering was de vreugde der matrozen, toen zij zulk een treffelijk werk tot stand gebragt zagen. Zelfs het dek van het schip, werd tot de hoogte van anderhalf el met sneeuw belegd, ten einde de koude van alle zijden te weren. Op die

sneeuw kwam nog eene lage keizelsand, dat men aan den oever uitgegraven had en op die wijze verkreeg men een wandelpad als op het vaste land.

Wanneer vele menschen te zamen wonen, moet er degelijk order gehouden worden; zonder dit kan niemand tevreden zijn. Tot eten, slapen, werken, moesten geregelde tijden bepaald wezen, en op elk schip wordt daarop met stiptheid acht geslagen. Zoo ook was het hier. Des morgens bij tijds (te zes uren) moesten al de matrozen hunne hangmatten, waarin zij sliepen, verlaten; deze werden opgetrokken en bleven zoo tot 's avonds te tien uren. Het schip had twee dekken, tusschen het bovenste en onderste, hield zich de manschap op, en iederen morgen werd het onderste met heet zand bestrooid en frisch daarmede geschuurd, eene wijze van doen, waardoor alles rein en zuiver bleef, zonder door wasschen en boenen met water, zoo als anders gebruikelijk was, vochtigheid aan te brengen. Te acht uren moest deze bezigheid afgelopen wezen, dan ging men onthijten en had daarbij de zoete bewustheid van reeds iets nuttigs gedaan en dus den kost verdiend te hebben. Er werd dan chocolade of thee gedronken. Des middags te twaalf uren gebruikte men het middagmaal en wanneer het weder dragelijk was, werd er in de opene lucht tot drie of vier uren gewerkt, was dit het geval niet, zoo deed men eene wandeling op het dek onder de tent. Te vijf uren was het theedrinkenstijd. Te zes uren gingen de matrozen ter schole.

»Ter schole? Die groote menschen!»

O ja. Om de lange winter-avonden op eene nuttige wijze te bekorten, was men op den verstandigen

inval gekomen, om het volk door de officieren te doen onderwijzen. Zij gaven les in het lezen, aan diegenen van de matrozen die dit nog niet verstonden, aan anderen in het schrijven en rekenen. Sommige leerden de wiskunde, de zeevaart- of sterrekunde. Ten laatste werden een paar kapitels uit den Bijbel gelezen. Voor velen was deze to: nog toe een gesloten boek geweest, want in *Engeland* zijn op verre na, niet zooveel scholen als bij ons, en hebben de kinderen van armoedige ouders bij lange niet zooveel gelegenheid om goed onderrigt te ontvangen, als in ons gezegend vaderland.

Des zondags had men gedurende de gehèele reis, zoo veel het mogelijk was, rustdag gehouden; nu, daar er geene dringende bezigheden waren, ging dit zooveel te beter. Om tien uren moest dan een iegelijk met het beste pak aan, op het bovenste dek verschijnen, en de officieren hielden eene naauwkeurige monsterring over het volk. Daarna nam de Godsdienstoefening eenen aanyang met gezang, er werd eene Predikatie voorgelezen, en voorts uitdeeling gedaan van losse verhandelingen, die zaken behelsden door welke het verstand verlicht en het hart ten goede gestemd kon worden. Het volk nam dit alles met gretigheid aan, en bewees dagelijks den indruk dien het maakte, door den lust tot orde, de dienstvaardigheid, en het geschikt gedrag waarvan de enkele personen blijken gaven, als van zooveel vorderingen in het goede. Het, onder de zeelieden zoo gewone vloeken en bezigen van ruwe taal, had bij dezen bijna geheel niet meer plaats, zelfs het missen van den *Grog* baarde geene onvergenoegdheid.

De manschap in het algemeen was in vijf wachten

verdeeld. Welke van deze aan de beurt lag, moest op vuur en licht passen, rondzien of misschien wilde beeren of inboorlingen het schip nabij kwamen, den hemel gade slaan, de warmte of liever den graad van koude op den thermometer nazien en opteekenen, aanschrijven hoe de weersgesteldheid was enz. Tweemaal 's weeks werd voor het volk en viermaal voor de officieren brood gebakken; dit gebeurde des avonds, en dan verlustigde een ieder zich bij de hitte van den oven, die met zand overdekt was, om tot het schuren van het dek, den volgenden dag gebruikt te kunnen worden. Daar niets gevaarlijker is, dan uit groote koude in zware hitte over te gaan, zoo was het tusschen-dek en het ruim, door middel van dikke voorhangsels van zeildoek zamengesteld, in verschillende afscheidingen verdeeld. In de eerste van die zoogenaamde kamers, moesten de matrozen, die van buiten kwamen hunne kleederen, die door de sneeuw vochtig wezen konden uittrekken en andere aandoen; de warmte welke zich uit de keuken, bij het bereiden der spijzen verspreidde, werd voor genoegzaam ter verwarming van die tusschenruimten gehouden. Het stond een ieder vrij ter jacht te gaan, doch ongelukkig bragten degenen, die van dat verlot gebruik maakten, doorgaans weinig te huis. Des zaturdags avonds werd er geene school maar danspartij gehouden. De timmerman kon een weinig op de viool spelen, en zoo danste wie wilde daarbij. Op deze wijze ging de eerste wintermaand veel genoegelijker dan men gedacht had voorbij. Met den eersten November rees een storm op, die zoo geweldig was, als men er nog geen had bijgewoond, eenige dagen later evenwel, werd het

stil en vrij aangenaam weder. De lucht was zoo helder, dat men zeer ver uit zee op het land zien kon. Op den middag prijkte de hemel met de schoonste glansen eens zomer-avonds, gelijk wij die, meermalen, in onze streken met verrukking aanschouwen. Bergen en dalen namen soms de purperkleur van den Regenboog aan. Luchtverschijnsels, die elks bewondering wekten, vertoonden zich van tijd tot tijd. Zoo, bij voorbeeld, schitterde op den 17^{den} November de zon in al hare pracht, doch haar middelpunt was door eene wolk bedekt, haar omtrek van een' kring omgeven, en uit dien kring schoten blinkende stralen. Zoo veroorzaakten de dampen in de lucht, een even zeldzaam als heerlijk schouwspel. Trouwens weldra zou de tijd van de algeheele verdwijning der zon, daar zijn. Volgens de berekeningen moest zij den 27sten November voor het laatst een oogenblik te zien wezen; voorts eenige dagen lang nog zoo te bespeuren blijven, als na haren ondergang zich afkaatsende in de dampen, die boven den horizon hangen. De laatste November en de laatste aanblik der zon op deze wijze, zou tegelijk komen. Daarom echter werd niemand moedeloos, want de goede inrigtingen op het schip, de juiste tijdverdeling, de afwisseling van arbeid en rust, de aangename warmte die den van buiten komende, binnen in het vaartuig te gemoet kwam, de algemeene tevredenheid en de overvloed van gezonde spijzen, gaf aanleiding tot het blijmoedig afwachten der toekomst.

• Doch hoe treurig moest het niet wezen, toen het gestadig-aan duister werd !'

Duister ! O neen, lieve FREDERIKA ! De sneeuw, de

maneschijn, de sterren, het noorderlicht, maken het in die gewesten, hoewel de zon niet schijnt, meestal even helder, ja helderder dan het bij ons dikwijls in de korte winterdagen te zijn pleegt. Toen op den eersten December de bovenrand der zon een paar minuten in den weerschijn der dampen schitterde, daar de lucht bijzonder zuiver was, berekende men reeds wanneer zij weder te verwachten zou zijn, evenwel geenszins, omdat men zoo lang zij wegbleve niet in de ruimte zou hebben kunnen zien, maar dewijl van hare wederverschijning het warmere seizoen en de vrijheid der vaart moest afhangen. Zij bleef zes weken verborgen, want van 8 December af moesten nog drie volle weken verlopen, eer men den kortsten dag bereikte, en even veel tijd werd dus ook vereischt, om haar zoo ver zichtbaar te maken als zij op het genoemde tijdstip nog was. Met betrekking tot het licht, behoefde men in den tusschentijd dus minder vrees te voeden, dan ten opzichte der toeneemende koude. Deze was van de laatste helft van December af, tamelijk hevig, zoodat de kwik in den thermometer bevroor, hetgeen, eene koude van 30 graden REAUMUR (36 onder nul van FAHRENHEIT) aanduidt, iets dat bij ons nimmer voorvalt, in Rusland evenwel somtijds. De weinige dieren die men nog enkel bespeurd had, schenen door deze koude geheel te zijn afgeschrikt. Wat nu en dan eenige levendigheid gaf aan het anders zoo eenzelvige tooneel, waren de prachtige noorderlichten en andere verschijningen aan den gezigteinder. Zoo zag men er eens eene dat van bliksemen vergezeld ging, en alles zoo licht maakte als bij den dag. Over het algemeen had niemand reden om over duisterheid te

klagen, bij voorbeeld den 20sten December kon men in de kajuit voor het, met dubbel glas bezette venster, den kleinsten letterdruk lezen. Ware er op het land veel te zien geweest, dat echter het geval niet was, men zou het hebben kunnen onderscheiden; dan, wie niet veel heeft, is doorgaans met het weinige tevreden en wanneer de hemel met de heerlijkste onnavolgbaarste kleuren prachtig gesierd was, gaf zulk een schouwspel ruime stof, tot uren lange opmerking en blijdschap.

XVIII.

Het Kersfeest, dat ons de Geboorte van Jezus onzen Goddelijken Heiland herinnert, is in het algemeen voor de duizenden, die Zijnen naam belijden een regt verblijdend feest. Ook in de koude streken waar wij ons nu in gedachte met ons en zijn volk bevinden, werd de 25ste December der vreugde gewijd, en de hemel wrocht mede om die vreugde te bevorderen, want nog nooit had men schooner noorderlicht gezien, dan op dien dag.

Maar wat is toch een noorderlicht? Een luchtverschijnsel, dat zich beter aanschouwen en beschrijven, dan verklaren laat. Des nachts kleurt zich de lucht naar het noorden, met de gloeiendste heerlijkste roode kleur, zodat het zoo licht wordt als bij dag, en de helderheid zich over geheel het firmament uitbreidt. Soms ziet men eene zachte purpertint, een andermaal donker karmozijn, als stond het zwerk in vuur. Dan eens komen er bliksemon

uit voort, waarop geen donder volgt, dan weder vurige stralen, die eene wijle blijven of ook spoedig verdwijnen. Bij ons zijn de noorderlichten zeldzaam en vertoonen zich meestal slechts in den winter, waarom men meent dat zij koude aanduiden. Hoe meer men naar het noorden op woont, hoe meer men in de gelegenheid is, die te zien, en nabij de pool vertoonen zij zich dagelijks en vergoeden het gebrek aan zonlicht. Uit welke oorzaak zij ontstaan, is echter geheel onbekend; men onderstelt, dat zij door electriciteit, even als de donder en het weerlicht voortgebracht worden. In oude tijden, toen ieder ongewoon luchtverschijnsel schrik en vrees inboezemde, toen men kometen voor strafroeden Gods, in plaats van voor sterren aanzag, en in de planeten der menschen lotgevallen lezen wilde, werd ook het noorderlicht voor een onheilspellend teeken gehouden. Het beduidde oorlog, vooral omdat het rood was gelijk bloed, en stralen gelijk speren schoot. Het bijgeloof zag groote strijdende heren aan de lucht, en wanneer de dampen en wolken zich op eene eenigzins bijzondere wijze omwentelden en vreemdsoortige figuren vormden, zoo heetten die kanonnen, paarden, mortieren, hommen en wie weet wat al meer; ouden en jongen waren dagen lang vol van de grootste bekommring. De best onderripte weet nauwelijks hoe veel beter hij er aan is, hij onderzoekt zoo veel mogelijk elk verschijnsel en dusdoende boezemt het hem blijdschap in, terwijl de onwetende siddert, of alles met onverschilligheid aanziet. Toen de komeet van HALLY, welke onlangs (in het najaar van 1836) slechts enkele dagen en in eene weinig aanzienlijke gestalte, zich aan de lucht vertoonde, in

de 16de eeuw, met een' vreesselijk grooten staart, den ganschen hemel door schitterde, beval de Paus dat door geheel *Europa* heen, dagelijks gebeden gedaan zouden worden, want, dewijl juist de Turken met oorlog dreigden, zag men de komeet aan voor de aankondigster van moordtooneelen, brand en bloedvergieten. In vele landen is men thans nog niet wijzer geworden.

»O thans zou men toch wel niet zoo zeer voor de Turken bevreesd wezen! De keizer die nu aan hun hoofd staat zou geene wreedheid gedogen; daar is hij te goed voor en wil alleen dat zijne onderdanen wat leeren zullen.»

Ik heb het ook in geenen kwaden zin gemeend. Maar zegt mij; wanneer gij tegen den middag in het veld gaat wandelen, hoort gij dan niet allerwegen luiden?

»O ja; en dan maakt de akkerman zijn paard van den ploeg los, en geeft het voeder, of keert met hetzelfde huiswaarts om zelf den maaltijd te gebruiken.

Zoo is het. Nu, dat luiden is nog een overblijfsel van het Pauselijk gebod, waarvan ik zoo even sprak. Alle menschen moesten, zoo stond daarin geschreven, waar zij zich ook bevonden, des middags eenmaal ten minste het *Onze Vader* bidden, en opdat zij weten mogten wanneer die tijd daar was, van alle torens de klokken geluid worden, want zak - uurwerken kende men in die dagen nog niet. Dewijl men in het open veld dikwijls het slaan van den dorpsklok niet hoort, zoo is het luiden om twaalf uren in zwang gebleven, hoewel daarbij thans geheel niet meer aan eene komeet, of aan eene Pauselijke bulle gedacht wordt. — Doch het Noorderlicht heeft ons van de Noordpool af-

gebragt; het is ons bijkans een dwaallicht geworden, zoo als er zijn, die den wandelaar in moerassige streken op verkeerde wegen leiden en ligt in een' modderpoel doen verzinken. — Het Noorderlicht dat den eersten Kersdag voor de schepelingen van de *Victoria* aankondigde, verlichtte het zwerk geheel. Verscheidene achtereenvolgende uren vormde het eene reeks van bogen, die van het oosten naar het westen reikten en gestadig hooger werden. Toen de Godsdienst-oefening voorbij was, vierde men het feest al verder door den disch te sieren met een stuk gebraden ossenvleesch, dat tot nog toe was gespaard geworden. Ook werd op dien dag *Grog* geschonken en na zoo lange ontbering smaakte dezelve nu dubbel goed. Uit den voorraad der *Furie*, maakte men voor de officieren vleeschpastijen gereed, rataffia en vruchtenijs, welke Londensche lekkerbekken hun wel zouden hebben mogen benijden, terwijl zij zich vermaakten met de gedachte, dat men in het hooge noorden genot had van vruchten op Engelschen bodem gegroeid. Wie een stil aflopend leven leidt, dat gestadig aan hetzelfde genoeg biedt, kan zich voorzeker geen regt denkbeeld maken van de vreugde die eene afwisseling, als die waarvan wij spraken, aan onze reizigers verschafte. Om die algemeene vreugde nog te verhoogen, werden al de vlaggen geheschen en de planeet *Venus* scheen daar helder bij toe. Aan het einde der maand werd er nog een haas geschoten, hetwelk bewees dat nog niet alle dieren verdwenen waren, ook zag men sporen van een' wolf, die noordwaarts op scheen geloopen te zijn, het beest zelf, kon men echter niet vinden. Ook voor dat het jaarten einde was, ving men een' zee-eenhoorn. Ik heb

reeds gezegd, dat deze visch tot het geslacht der walvissen behoort, doch niet te min een hunner grimmigste vijanden is.

„Soort zoek soort; zegt men wel eens. Van waar komt dan hier de uitzondering?”

Zij komt van dat de soortgelijkheid in deze, meer op het papier en in de boeken der natuurkundigen dan in de natuur zelve bestaat. De wolf, de hond en de vos worden onder hetzelfde geslacht gerekend; de bij en de wesp van gelijke; dat is te zeggen: de natuuronderzoeker heeft gevonden, dat zij in hun maaksel deze en gene overeenkomende merkteekenen hebben, en alleen in enkele bijzonderheden van elkander verschillen. Zij behooren dus wel tot het geslacht, maar vormen tweederlei soorten in hetzelfde. Zoo vervolgt de wolf den hond en de hond den vos; de wesp is de bij vijandig en — de eenhoornwalvisch doodt den gewonen walvisch, wanneer die onder zijn bereik komt. De naam van eenhoorn, geeft men aan den zoo even gedachten walvisch, uit oorzak van eenen 2 of meer voeten langen tand of hoorn, die van zijne bovenkaak uitgaat en witter en harder is dan het schoonst ivoor. Het beest van dien naam, dat door het volk van de *Victoria* buit gemaakt werd, bezweek onder drie schoten welke gelijktijdig op hetzelfde gelost werden. De visch was 22 voet lang en 12 in den omtrek. De kop besloeg een vierde van het geheele ligchaam. Zijne kleur was aschgrauw met zwarte vlekken, behalve aan den buik, die was wit, en zoo zacht als de fijnste zijde. De hoorn dient dit beest tot verdediging en ook tot aanval, want de wonden die het daarmede toebrengt aan deszelfs vijand den walvisch, doen denzelyen zoo veel bloed

verliezen, dat hij er doorgaans het leven bij inschiet, en de stooten, die het er wel eens mede geeft aan eene scheepshoorn, zijn soms hevig genoeg om de schuit te doen waggelen; ook dringt de hoorn somtijds door tot vrij diep in het hout en breekt af door de poging van den visch om hem los te rukken. De walvischvangers maken even zeer jagt op deze als op de andere soort, en de Eskimo's verkiezen het vleesch en de traan van den eenhoorn boven die van den anderen walvisch.

Het jaar was ten einde. Niemand had door de vorst eenige aanmerkelijke schade geleden, waarover men zich des te meer verheugde, daar waarschijnlijk geene nog ergere koude te verwachten stond, en hetwelk dan ook ten bewijze strekte, dat de behoed- en verwarmingsmaatregelen wel gekozen geweest waren. Alle menschen, die het scheepsgeselschap uitmaakten, waren frisch en gezond op een na, een smid namelijk, die aan de tering leed, doch de beginnende dier kwaal reeds uit *Engeland* had mede gebracht. Schoon de jagt niet veel opgeleverd had, had zij evenwel tot een aangenaam tijdverdrif gestrekt en buiten dit, had men ondervonden, dat verveling zich ligt verdrijven laat, door allerlei bezigheid ter hand te nemen. De drie wintermaanden waren vervlogen en men verwonderde zich daarover, en daar men nu toch den zomer te gemoet ging, hoeveel tijd er nog verlopen moest, eer men hem bereikte, zoo waren er sommige onder het volk, die gaarne wat leeren wilden, welke zijne aannadering met bezorgdheid zagen, omdat met het schoone seizoen, de avondscholen zouden ophouden. Zoo als altijd en overal in het menschelijk leven, was de geheele reize eene

afwisseling geweest van goed en kwaad, van vreugd over doorgeworstele gevaren en vrees, voor degenen die men te wachten had, van reden tot hoop en wenschen welker vervulling te betwijfelen was; doch in het algemeen was alles beter gegaan dan men gedacht had, en de *Victoria* verder dan eenig ander schip in deze zeeën gekomen. Losten zich nu weldra door den adem eener zoelere lucht de banden op, die nog allen beknelden, zoo voerde iedere golfslag tot eene nieuwe ontdekking. — Het jaar is om, en mijn verhaal voor dezen avond geëindigd.

XIX.

Welkom het nieuwe jaar! Leve het nieuwe jaar! zoo riepen waarschijnlijk velen uit de manschap der *Victoria* op den eersten Januarij uit; want die dag begon met helder, schoon en zacht weder. Op den middag schitterde de hemel met de kleuren van eenen schoonen zomeravond en nog veel heerlijker. De bergen in het verre verschiep waren met donker scharlakenrood, die, welke naderbij lagen, met purper overtoegen. De maaltijd was ingerigt als op den eersten kersdag, na den middag was er concert, en 's avonds *Bal paré* — ja eene luisterrijke danspartij, vrije *entrée*! Wie zou meer hebben kunnen wenschen! Zoo was zeker in die streken nog nimmer de nieuwjaarsdag gevierd! Te huis zou men welligt een meer afgewisseld, doch niet zulk een onschuldig genoeg gesmaakt hebben, want hier ging niemand zich in het gebruiken van drank te buiten;

zoo als misschien in *Engeland* het geval zou zijn geweest, want daar bevindt zich een matroos niet regt gelukkig, wanneer hij niet volop zijn sterk bier of *Grog* gebruiken kan.

De banden van ijs, welke de arme *Victoria* vasthielden, waren evenwel nog stevig genoeg. Bij onderzoek vond men dat het ijs over de zes voet dik was. Tegen deze ontmoedigende ondervinding stond over, dat er op den 4^{den} Januarij reeds vele hazen te voorschijn kwamen, een van welke geschoten en met smaak gegeten werd. Nu bedacht men tegen het schip aan een' trap van sneeuw te bouwen, en volvoerde dit werk met zoo veel netheid en smaak, dat een beeldhouwer het bezwaarlijk van marmer beter zou hebben kunnen doen. De heerlijke verschijningen aan de lucht hielden aan, zoo als bij voorbeeld op den 7^{den} Januarij, toen de maan te 10 uren onderging en als een gouden bol schitterde, terwijl in het zuiden zich een blinkend zilverachtig licht vertoonde. Hier schenen alzoo de zon en de maan hare kleuren verwisseld te hebben. De over het algemeen matige koude en het bemerken dat sommige bergen hunne kruinen van sneeuw bevrijd vertoonden, verlevendigde den moed. Men begon dus met zand en keisteentjes eene baan op het ijs af te teekenen, langs welke men voor had het ijs uit te zagen, om ter gelegener tijd door dit kanaal het schip heen te voeren.

Nog had men in al den alhier doorgebragten tijd, niet een' van de bewoners des lands te zien gekregen; eindelijk toch, zou ook in dit opzigt het gevormd verlangen op eene zeer aangename wijze vervuld worden. En nu, kinderen! let op. Wij gaan kennis maken met een' stam van wilden, zoo als men

hen noemt, die evenwel vele beschaafde Europeanen in behendigheid, vlijt en gezond oordeel overtreffen. Schoon naar onze wijze van zien, door de natuur spaarzaamelijk begunstigd, hebben zij evenwel de kunst verstaan van zich zoowel in hun lot te voegen, dat het hun moeite kosten zou, onze leefwijze aangenaam te vinden.

Kort na het voor anker komen der *Victoria* had men op het strand een observatorium opgerigt, dat wil zeggen, een gebouw van waar men met verrekijkers bekwaamelijk de hemellichten kon gadeslaan. Dit gebouw was, wel is waar, slechts van ijs en sneeuw zamengesteld, doch verschaftte inwendig een goed beschutsel tegen den wind en de sneeuwjagt. Op het onverwachtst kondigde de wachthebbende matroos aan, dat men van daar, vreemden bespeurd had. Kapitein ROSS ging terstond in de aangewezenen rigting voorwaarts, en ontdekte, toen hij nauwelijks een half uur van het schip af was, vier Eskimo's, die terstond weglieden. Hij ging verder, en plotseling kwam eene geheele menigte van achter een' ijsberg te voorschijn, tien man breed en drie man hoog, zou een korporaal zeggen. Terstond liet ROSS, door een' zijner bijhebbende matrozen zijnen neef halen, omdat deze met PARRY in de nabijheid dezer plaats geweest was, en trad omtrent eene lengte van honderd ellen den inboorlingen te gemoet. Alle waren met spiesen en messen, doch niet met pijl en boog gewapend.

De Eskimo's té dezer plaatse begroeten elkander niet met *heigh yaw*, zoo als de vroeger vermelden aan de oostkust der *Baffins*-baai, maar roepen *tima*, *tima!* Dit woord gebruikte dan ook de heer ROSS,

om hen te verwelkomen en zij herhaalden hetzelfde. Behalve de in drie gelederen opgemarcheerden was er een op zekeren afstand, die in eene slede gezeten, nu voor aan de linie getrokken werd. Toen naderde de kommandeur ross met eenig cheepsvolk, en alle te zamen gingen nog een eindweegs vooruit, totdat zij op omtrent 60 schreden van de wilden, hunne geweren op het ijsveld nederleiden, met den uitroep: *aja tima*; want met het woord *aja* beginnen alle vriendschappelijke betrekkingen op deze plaats. Terstond wierpen de Eskimo's hunne messen en speren van zich af, en riepen met luider stemme: *aja, aja!* Zoo was er dan nu althans geen gevaar meer van moord en doodslag, en beide heeren ross gingen dus, het volk achterlatende, op de vreemden toe, omarmden zoo den een' voor, den anderen na, en bestreken hunne kleederen van boven tot onder, hetgeen door hen aan de Engelschen ook gedaan werd; want het neuzentrekken is hier niet in gebruik zoo als aan de *Raffins*-baai. Zij geven hunne vreugde door lagchen, schreeuwen en wonderlijke gebaren te kennen. De jonge ross door zijne vroegere reizen eenigzins met hunne taal bekend zijnde, zoo was dit thans van zeer veel nut; niets boezemt vreemde volkeren spoediger vertrouwen in, dan dat men hun de klanken waaraan zij gewoon zijn, doe hooren. Nu kon men de 31 man, die daar stonden ook eerst regt monsteren. De oudste, telde 56 jaren, voorts waren er van tusschen 40 en 50, andere van tusschen 20 en 40 en 4 jongens. Een ging kwalijk en werd gelijk de oudste, op eene slede voortgetrokken. Eerstgenoemde had door den aanval van een' beer, zijn' voet verlorren, de andere een zijner beenen gebroken. Alle

waren goed warm met Rendieren-vellen gekleed, met mouwen die tot voor op de vingers reikten en kappen op het hoofd. Een zoodanig kleed hadden zij aan, met de haren naar binnen, een tweede daarover, met de haren naar buiten gekeerd. Dan, in plaats van mij vele woorden te laten gebruiken, slaat het oog op de hier nevensstaande prentverbeelding. Op den achtergrond ligt de *Victoria* in de *Felix*-haven, gelijk men de bogt, waar men overwinterde, genoemd had, en die op onze kaart is aangeteekend. Aan uwe linkerhand staat het bovenvermelde observatorium. Vooraan ziet gij een tooneel, dat wel niet juist hetgene is, waarvan wij nu spreken, doch weinig van hetzelfde afwijkt. Geen gebrek aan ijs en sneeuw, wordt gij ook hier gewaar. Volgens het bevel van den Kapitein, zijn eenige matrozen bezig den lammen man naar de *Victoria* te slepen, en de jonge ross heeft het portret van een' andere geteekend, waarover deze in de uiterste verbazing is. Achter, regts, danst er een van blijdschap; in het geheel kunt gij hier zien hoe eene vriendschappelijke ontmoeting op het ijs plaats heeft. Sommige hebben hunne werpspiesen of lansen in de hand, deze spiesen zijn vrij lang, en loopen aan het einde uit in eene spits van hoorn gemaakt, aan het andere einde in een' kogel van been. De steel zelf bestaat uit stukken hout of been, die zeer netjes aan elkander gevoegd zijn. Hunne messen worden vervaardigd uit hoorn of dergelijke harde stof, vele echter hadden eene ijzeren punt, ja waren aan de snede met dat metaal belegd.

„Hoe wisten die Eskimo's met ijzer om te gaan en het te smeden en te slijpen?”

Zij kenden de waarde van het ijzer wel; doch van smeden wisten zij in het geheel niets; want daartoe behooren hout, kolen, blaasbalgen, hamers, tangen en wat van dien aard meer is, en niets van al die voorwerpen was hier te vinden. Hun ijzer hadden zij door ruiling en handel, van andere meer naar het zuiden wonende volksstammen gekregen, en waarschijnlijk door langwijlig en moeijelijk slijpen, eenigermate bewerkt. Een van hunne messen was van het lemmer van een Engelsch mes, in de gedaante van een' dolk gemaakt, men kon nog den naam van den fabrikant er op lezen. Welke lotwisselingen zal wel dat mes ondergaan hebben, eer het het wapen werd van eenen Eskimo!

De kommandeur ross herkende onder de daar zijnde wilden genen van die met welke hij op zijne vroegere zee-tocht met PARRY verkeer had; wanneer hij echter sommige plaatsen noemde, die bij voorbeeld aan de *Repulse*-baai (*), nabij het schiereiland *Melville* liggen (op de kaart kunt gij dit vinden) gaven zij terstond te verstaan, dat zij die plaatsen kenden. Zoo ook vernam men van hen, dat zij daags te voren van den zuidkant gekomen waren, en het schip gezien hadden.

Reeds had ross van het schip 31 stuks ijzeren vijlen laten halen, dewijl ijzeren werktuigen de grootste geschenken zijn, die men dezen armen lieden doen kan, toen zij zelve het verlangen te kennen gaven om op de *Victoria* te komen. Het vaartuig veroorzaakte hun geene zeer groote verwondering, waaruit

(*) Baai *Repulse*, is zoo veel te zeggen als, baai waar wij teruggestooten zijn.

men almede afleidde, dat zij meer een dergelijk gezien hadden, of door de verhalen van anderen er mede bekend waren. De geschonkene ijzerwaren bragten eene levendige blijdschap te weeg; den matrozen werden daartegen de messen en lansen gegeven, dan zij namen die niet aan, uit aanmerking van de groote moeite welke het den Eskimo's kosten moet, die te vervaardigen. Op het schip had men gelegenheid hen meer van nabij te beschouwen, en verheugde zich te zien hoe frisch en gezond en zachtaardig zij er uit zagen; zij schenen ook zindelijker te wezen en hunne haren netter geschikt te hebben, dan die hunner landslieden, welke men vroeger gezien had, zelfs ontbrak het hen niet aan eenigen opschik; om den hals hadden zij vellen van hermelijnen en van graauwe zeehonden hangen, en daar het hermelijntien sieraad aan koningen verstrekt, konden zij daarop eenigzins trotsch wezen. Van de staartjes der hermelijnen hadden zij franjes gemaakt, waarmede sommige kleederen omzet waren. Hunne sleden bestonden uit te zamen gebondene stukken been, en hadden geene hooge kanten; doch zij voldeden evenwel aan de bestemming om daarmede kreupelen te doen vooruitkomen.

Drie van de bezoekers werden in de kajuit binnen geleid; hier kreeg eindelijk hunne verwondering de bovenhand. Afbeeldingen van Eskimo's, die men op vroegere reizen gezien had, hingen aan den wand en de vreemden vonden daarin eenigermate hunne gelijkenis. Spiegels verbaasden hen niet minder, lampen en lichten gevielen buitengemeen, doch geen van allen gaf de begeerte te kennen om er zich iets van toe te eigenen. Wanneer men hun iets schonk,

namen zij het met erkentelijkheid en bescheidenheid aan; er bestond dus bij hen eenige beschaving en begrip van eigendom, want de geheel onbeschaafde mensch gelijkt het kleine kind, dat alles hebben wil wat blinkt en schittert, daar het nog geen onderscheid kent tusschen de woorden: van u, van mij. Do welbereide Engelsche spijzen en dranken smaakten geenszins. Een hunner proefde een stukje gebraden ossenvleesch en zeide dat het lekker was; toen de jonge ross hem wat nader ondervraagde, bekende hij dat hij de waarheid niet gezegd had. Daarentegen smaakte hem een glas traan, van den gevangenen zeeëenhoorn overheerlijk.

• En ons maakt het enkele denken daaraan misselijk !”

• Wees niet al te lekkerbekkig, FRITSJE! wat de eene mensch zonder nadcel gebruikt, kan ook, in den regel, ieder ander ongehinderd nuttigen.”

• Doch geen traan ! !”

• Waarom niet, indien het wezen moet! Dat gebeurt zelfs onder ons.”

• Neen, dat gebeurt nimmer !”

• Waarlijk wel! Er zijn ziekten, om welke te genezen de traan een allerheilzaamst middel is, en met hoeveel tegenzin de lijders die in het eerst ook gebruiken, later verlangen zij er gretig naar. Hierin zien wij dus wat de gewoonte vermag en hoe schielijk de smaak verandert. Voor het overige heeft Kapitein ross beweerd, dat indien de Europeanen in gelijke mate met de inboorlingen, traan van zeehonden en walvisschen gebruiken konden, zij de koude veel beter verdragen en de scheurbuik minder vreezen zouden, dan nu het geval is; want van de scheurbuik weten de Eskimo's niets af. Hoe het zij, voor hen is het

een groot geluk dat traan hun even goed smaakt, als u bij voorbeeld chocolade, want het eerste hebben zij, het andere niet; en zij zouden u al ligt zeer beklagen, indien zij vernamen dat gij geen traan te drinken hebt, of wel, zoo zij hoorden dat gij die niet lust, u voor kleine barbaren uitmaken, die niet weten te beoordeelen wat lekker smaakt.

Intusschen hadden zich ook de andere Eskimo's regt goed vermaakt en op hunne wijze met de matrozen gedanst, toen de timmerman op de viool gespeeld had. Eindelijk kwam de tijd van scheiden. De gasten werden toen eene wijle door sommige van het scheepsgezelschap begeleid. Al voortgaande, kwamen aan een zeehondengat, dat is eene opening in het ijs, in hetwelk genoemde dieren gaarne zwemmen om lucht te scheppen, dewijl zij het onder water niet lang uithouden kunnen. De Eskimo's dit wetende beloeren ze aan den kant en stooten den zeehond, die zich vertoont, eene werp spies in het lijf, om hem te vangen. Na omtrent een uur lang te zamen voortgegaan te zijn, werd er afscheid genomen, met belofte om den volgenden dag van wederzijde op dezelfde plaats te zullen wederkomen; de Engelschen zouden dan medegaan naar de hutten van de Eskimo's, daar hartelijk welkom zijn, en de vrouwen, kinderen, honden en sleden te zien krijgen. Met eene vriendelijke omhelzing, werd dit tooneel besloten.

XX.

De ontmoeting met de Eskimo's was eene dubbele oorzaak van verblijding; want eensdeels bragt zij eene groote afwisseling te weeg, in de hier zoo eenzelvige leefwijze, en ten andere vleide men zich dat deze inboorlingen wel eenige inlichting zouden kunnen geven, met opzigt tot de gesteldheid der dingen naar de westzijde, en weten of daar eene opene zee was en een kanaal om in dezelve te komen. Op zich zelve gaf de kleine troep menschen met welke onze reizigers kennis gemaakt hadden, aanleiding tot velerlei bespiegelingen. Men dacht: zoo leven dan in dit woeste, barre, akelige land, opgeruimde, vrolijke, gezonde, weltevredene menschen, die daar voedsel in overvloed vinden en zich gelukkig achten! Ook hier heeft dus de algoede hemelsche Vader zijne schepselen niet vergeten, en hun in een schijnbaar hopeloos klimaat, in eene ijswoestijn eene welverzorgde tafel toebereid!

Dat men den volgenden dag niet verzuimde, aan de gemaakte afspraak te voldoen en nogmaals te zamen te komen, behoeft wel geene opzettelijke vermelding. Bij deze tweede ontmoeting op de bepaalde plaats, trad een der wilden voorwaarts en breidde toen de armen wijd uit, ten teeken dat hij geene wapenen voerde. Terstond wierpen ook de Engelschen de hunnen weg, en alles ging gelijk den vorigen dag.

Weldra bereikte men het Eskimosche dorp. Het bestond uit twaalf hutten van sneeuw gemaakt en

lag niet veel meer dan een uur gaans van het schip. Iedere hut geleek naar een' het onderste boven gekeerden pot en had een' langen gekromden toegang. In het voorste gedeelte trof men de vrouwen, meisjes en kinderen aan, en in een' hoek terzijde de honden, hier bij uitstek nuttige dieren, dewijl zij de wolven, beeren enz. opjagen, de zehonden vernestelen en de sleden trekken moeten. De vrouwen en kinderen bleven niet lang beschaamd en vreesachtig, nadat men gekleurde koralen en naainaalden rondgedeeld had, en toen kregen de bezoekers den toegang (zoo als men van de huizen van groote heeren onder ons sprekende, zeggen zou) uit de *antichambre* in het hoofdvertrek, eene cirkelvormige ruimte van omtrent vijf ellen diameter, wanneer één huisgezin de hut bewoond, en omtrent tweemaal zoo groot en dan meer ovaal, wanneer twee familiën daar gevestigd waren. Een venster van ijs, in den wand geplaatst, gaf een tamelijk licht. Regt over den ingang, was eene bank van sneeuw doch met allerlei vellen bedekt, welke des nachts tot slaapsteê diende. In een' hoek zat de vrouw des huizes en vóór haar stond de lamp, die met traan gevuld was en eene pit had van mos. Die lamp diende te gelijker tijd tot verlichten, verwarmen en het koken der spijzen, want boven dezelfde hing een ketel, waarin verscheidene stukken vleesch van rendieren en zehonden, in traan toe bereid werden. Voorts zag men hier eenige versche zalmen liggen, hetgeen den Engelschen verblijdde en deed hopen dat zij zelve er veel zouden kunnen vangen of van de Eskimo's koopen, vooral toen zij vernomen hadden dat zalmen in overgroote menigte daar aanwezig waren.

„Hoe kwam het, indien het genoemde dorp zoo nabij het schip lag, dat de Engelschen het niet bemerkten hadden.”

Een weinig later zouden ze het zeker gevonden hebben, dan, het was eerst sedert twee dagen gebouwd. Overal waar ijs en sneeuw te vinden is, kan de Eskimo zich spoedig eene woning maken. In den zomer trekt hij al jagende het land door, en wat hij vangt begraaft hij onder dit koud bedeksel, zich op die wijze op verschillende plaatsen voorraadschuren tegen den winter toebereidende. Komt nu dit bar seizoen, zoo pakt hij zijn gereedschap op zijne slede en trekt naar het eerste magazijn, waar hij vertoeft tot dat de voorraad op is. Van hier verhuist hij naar een tweede, en eerst dan kent hij den nood, wanneer al het verzamelde verbruikt is, en hem de gelegenheid ontbreekt, om nieuwen voorraad bij een te brengen. Een dergelijk magazijn in de nabijheid van het schip aangelegd, had de 31 wilden derwaarts gelokt.

Gelijk reeds gezegd is, verlangden de Engelschen zeer eenig bericht aangaande den stand van zaken in het westen, van hen te bekomen en hier had het zeldzame geval plaats, dat de hoogwijze Europeanen iets van onbeschaafde wilden wenschten te leeren. Zij hoorden dan ook inderdaad veel nieuws, zonder nog regt met alles klaar te komen. Op de bergen en naar het zuiden (zoo luidde het verhaal) waren veel muskussen, in de maand April kwamen de Rendieren en werden in menigte gejaagd. Twee mannen versteken zich dan in de huid van zulk een dier, en een hunner trekt het vel van diens kop met de hoornen over zijn hoofd, waardoor zij te zamen eenigzins de vertooning van een rendier maken. De beesten geen

kwaad vermoeden daaruit opvattende, vlugten niet, en zoo kunnen de mannen de kudde naderen en gemakkelijk hunne prooi uitkiezen.

De Engelschen begonnen nu eene teekening van het Eskimosche dorp te maken, doch hier over toonden de eigenaars zich in het eerst ontevreden.

„Waarom?”

Vermoedelijk dachten zij daarbij aan tooverij of maakten zich eene of andere duistere voorstelling. Weldra echter werden zij weder gerust, toen zij de afbeelding zagen, en ieder zijne woning herkende. Nu werd er afscheid genomen en de lamme man verzocht den volgenden dag aan boord te komen, om zijn been te laten onderzoeken. Van acht inboorlingen vergezeld, kwam men op het schip terug, twee Eskimo's nam men in de kajuit mede, de anderen te onthalen werd den matrozen opgedragen. De schotels, vorken, messen en ander tafalgereedschap, maakten hunne grootste verwondering en bewondering gaande; doch dat zij niet zoo ten eenemale van alle beschaafdheid beroofd waren, als wij ons ligt zouden inbeelden, bewezen zij al ras, door van de gereedschappen gebruik te maken, en dit minder onhandig te doen, dan onder ons sommige geringsoortige lieden doen zouden, wanneer zij aan eene vreemde tafel te gast waren. Ditmaal smaakte hun ook een stukje gebraden ossenvleesch tamelijk goed; doch pekervleesch, podding, rijst en kaas, konden zij niet eten. Voornamelijk onderscheidden zij zich door eene zekere goedwilligheid; onder andere, toen op den weg naar het schip, eene snijdende windvlaag de wang van kapitein Ross trof, en die deed bevriezen, zonder dat hij dit terstond bemerkte, nam een

Eskimo eene hand vol sneeuw en wreef daarmee de geraakte plek, want gelijk bekend is, dat is het beste middel in zulk een geval. Toen op deze wijze, de kwade gevolgen van het bevrozen geweerd waren, lette hij nog gestadig op, en ried zoo dikwijls zich de wind weder verhief, den Kapitein de hand voor zijne wang te houden.

De man met het lamme been kwam den volgende dag, door een' zijner vrienden op de slede voortgetrokken. De eerste heette TULLUANIU, de andere TIAGACHU. De wondarts het gebrokene been onderzocht hebbende, vond dat het genezen was en dat er mogelijkheid bestond, om aan de overgeblevene stomp een houten been vast te maken. Een zoodanig te vervaardigen werd den timmerman opgedragen, en TULLUANIU dit bemerkende, verblijdde zich als een kind in het vooruitzigt. Beide Eskimo's waren zeer verstandige lieden. Men leide hun eene kaart voor, die *Repulse*-baai bevatte en noemde de plaatsen, naar mate men dezelve aanwees, met de hun bekende namen, en spoedig begrepen zij dit alles zoo wel, dat zij hun dorp en de plek waar het schip lag, konden aanduiden. Dit was echter TULLUANIU niet genoeg, maar hij nam een potlood en trok daarmee eene lijn, batekenende den geheelen weg van *Repulse*-baai tot waar zij zich nu bevonden, en in die lijn maakte hij negen punten, om te beduiden waar en hoe dikwijls zij nachtleger gehouden hadden. Zoo ook teekende de andere TIAGACHU, den omtrek van de kust om welke het schip in den volgende nazomer zou kunnen heen varen. Volgens deze lijn te oordeelen, strekte zich de kust naar het westen en had vele inhammen, rivieren, voorgebergten en plaat-

sen waar men inboorlingen vinden zou. Voorts teekende hij een' weg langs welken men te land in negen dagen aan de zee kon komen. Dit alles zag er regt goed uit, en evenwel verzekerde de man, dat er onder zijne vrienden een was, die nog beter dan hij het land kende. Er viel dus, begrepen de Engelschen, veel meer van deze lieden te leeren dan men zou hebben durven denken, hoewel zij geene *Plum-pudding* eten wilden, en den rum als gif verfoeiden; hetwelk deze drank inderdaad geweest is en nog is, voor vele duizenden der oorspronkelijke bewoners van *Amerika*; want deze geven het onschatbaarste dat zij bezitten weg, om het schandelijk genoeg te hebben zich dronken te drinken. — In drie dagen moest het houten been gereed wezen, en sprak men met dengen voor wien het gemaakt werd af, dat hij dan weder aan boord zou komen, om het te passen. Te gelijk schonk men aan ieder der twee bezoekers eene vertinde blikken bus, waarin vleesch was bewaard geweest; en hoewel een koude snijdende wind hen bij het huiswaarts keeren tegenblies, stoorden zij zich daar geenszins aan, door hunne blijdschap over dit geschenk.

Vol dankbaarheid, kwam TIAGACHU, de groote aardijkskundige van het land *Boothia*, reeds op den dag na het boven verhaalde, den 12^{den} Januarij met zijn' vriend, wien hij nog meer geographische kennis toeschreef, op de *Victoria*. IEMALIK, zoo werd die man genoemd, schetste ook spoedig eene kaart, die gedeeltelijk met de vorige overeen kwam, gedeeltelijk ook daarvan verschilde, doch het treurige vermoeden bevestigde, dat men niet voor den herfst zou kunnen onder zeil gaan.

De Eskimo's zijn, gelijk alle volkeren, die naar den kant van de noordpool wonen, de Laplanders, Samoeden enz., klein van persoon en ingedrukt. Het is als of de natuur hunne armen en beenen eenigzins kort gemaakt heeft, opdat de oorsprong der dierlijke warmte, het bloed, zoo veel te spoediger naar de uiterste punten zou kunnen gedreven worden. Genoemde heer IKMALIK evenwel, was in vergelijking met de anderen een groot en sterk man, schoon hij niet juist in eene grenadier-compagnie gepast zoude hebben. Met eene fraaije blikken bus, scheen ook hij, zich voor zijne moeite rijkelijk beloond te achten.

 XXI.

Den 18^{den} Januarij, was het inzonderheid regt fijn koud; dan, men had den inboorlingen een tweede bezoek beloofd, en op half weg door hen ontmoet, landde men gelukkig aan bij hunne hutten, terwijl zij naauwkeurig acht gegeven en gewaarschuwd hadden, zoo dikwijls de wind het bevrozen van het aangezicht had mogelijk gemaakt. Men leide, met name een bezoek af bij den aardrijkskundigen IKMALIK en werd door zijne moeder, vrouw, dochter en twee kleine kinderen, die te zamen een vriendschappelijk huisgezin uitmaakten, regt hartelijk ontvangen. In afwachting van het been en om daarvoor een tegen-geschenk te doen, had de vrouw van TULLUANU voor de echtgenoot van den Heer ROSS, die zij, schoon onbekend liet groeten, een volkomen vrouwen kleed vervaardigd. De kleuren van de vellen waaruit het

zamengesteld was, kwamen aan beide zijden overeen, onderom liep een' fraaijen witten rand, en een dergelijke omzoomde de kap en de armsgaten. In ernst; met naalden van been en een steenen mes, zulk een stuk tot stand te brengen, moet onze bewondering wekken, meer dan het netste werk van een' onzer van gepaste werktuigen voorzienen kleedermaker, en de keuze en overeenstemming der gebezigde vellen, van een' goeden smaak getuigen, dien men bij onbeschaafde menschen, niet zoeken zou. Kapitein Ross begreep dit ook, en beloonde de gemelde gift, door een geschenk dat nog geene Eskimosche vrouw was te beurt gevallen; hij gaf namelijk een' halsdoek! Dan, niet alleen was de gemelde vrouw eene goede kleedermakerster, zij wist ook even als haar man van de Geographie en ontwerp eene kaart, waarop de nachtkwartieren en de plaatsen waar men levensmiddelen vinden kon, aangeteekend waren.

○ Eenige mannen uit het dorp waren op de zeehondenjagt geweest, en kwamen met eenen zeer grooten zeehond te huis. De Engelschen begrepen ook, dat het voor hen tijd was om den terugtugt aan te nemen, doch vonden het verschrikkelijk koud op den weg. Den volgenden dag kwam de man zonder been, om het houten te laten aanpassen. Zoo als gewoonlijk was hij van verscheiden anderen vergezeld, ditmaal kwam ook eene vrouw mede, welke door de mannen in de kajuit onthaald werd en zich door den stuurman liet overhalen om hare haren te laten knippen, kammen en eenigzins in orde schikken, hetgeen haar een gansch ander voorkomen gaf. Hare landslieden keken verbaasd op, en verlangden dat hun hoofd eene dergelijke bewerking mogt ondergaan.

Na eenige kleine verbeteringen, kon nu het houtem been den kreupelen man aangedaan worden, en hoe groot ook de verwachting dien aangaande geweest was, zoo werd die door de wezenlijkheid bijna nog overtroffen. Geheel verrukt en vol van dankbare blijdschap; stapte nu de, der wereld om zoo te spreken, teruggevene in de kajuit rond. Vroeger was hij zijnen metgezellen een last geweest, dien men medeslepen moest, zoo dikwijls het gezelschap het eene dorp voor het andere verliet, hij had noch op de vischvangst, noch op de zeehondenjagt kunnen gaan, ook geene vallen voor vossen of andere dieren kunnen leggen, en ziet daar! op eens was hem al zijne vorige kracht terug gegeven. Met regt rekende hij al wat zijne makkers van de Engelschen ontvangen hadden, voor niet halende in waardij bij dit meesterstuk des timmermans.

Dan, het was de op gemelde wijze hoogstverpligte man niet alleen, wiens hart van dankbaarheid overvloedde. Ook een zijner vrienden en begeleiders, met name oorkru, wilde een bewijs van zijne erkentelijkheid geven, en bood zich met dat oogmerk aan, den armen smid te herstellen, die, gelijk wij weten aan de tering leed, en hoe langer hoe erger werd. Men vond echter geraden, geen gebruik van zijn aanbod te maken.

„Hoe kon het hem invallen, op deze wijze zijne erkentelijkheid te willen betuigen?”

Dewijl hij een collega van den scheepsdoctor was, en tevens voorgaf een toovenaar te zijn, want wie bij deze wilde volkeren in slimheid uitmunt en op die wijze in staat is dingen te doen, die andererkunst te boven gaan, wordt al ligt door hen met

eene bijzondere hoogachting beschouwd en als een toovenaar aangezien. Gij begrijpt dat het oorkiv niet gelukt zou zijn, den halfdooden man, door het uitspreken van eenige vreemden woorden en het maken van eenige zonderlinge gebaren, weder gezond te maken. Kapitein ross was verstandig genoeg om zelfs den schijn niet aan te nemen, van door hem bedrogen te zijn. Hij bedankte dus den kunstenaar voor zijn vriendelijk aanbod, maar spaarde den zieke den last van door den Eskimo gekweld te worden.

Allengs werden nu de Engelschen gewaar, dat er onder dit volkje vele waren, die zich niet ontzagen om list te gebruiken en een of ander voorwerp dat hun geviel, voor zich te behouden. Zoo bedelde de een om eene blikken bus voor zijne moeder, hoewel de vader er reeds eene ontvangen had, hetwelk hij trachtte geheim te houden, zoo lang hem de becontentis niet afgedrongen werd. Een ander hoopte een stuk hout magtig te worden, daar hij om een houten been verzocht. Tot voorwendsel diende hem eene zweer aan den voet, welke hij zeide te hebben; hij kreeg tot antwoord, dat men hem gaarne van dienst zou wezen, mits hij zich eerst het been afzetten liet. Dit was list tegen list gebruiken; want tot zulk een' prijs verlangde hij het bezit van het stuk hout niet meer. Dan, de ergste dief van alle was de heer doctor oorkiv, wij zullen hem weldra op de daad betrapt zien. Wanneer er in het vervolg Eskimo's aan boord kwamen, werden er matrozen op de wacht gezet, om hen op de handen te passen.

Van groot belang en zeer verblijdend was voor het reisgezelschap de dag van 20 Januarij, want toen zag men voor het eerst de zon weder. Vijftig dagen

lang waren hare stralen verborgen gebleven, nu kwam de helft van hare schijf te voorschijn. Indien ons, na eenige donkere dagen, het eerste licht der zon verkwikt en verteedert, hoe zeer moet dan elk een na zulk eene lange ontbering niet aangedaan geweest zijn over hare wederverschijning! De Eskimo's evenwel toonden een ontevreden gelaat; hun is de nacht, zoo als zij in die streken heerscht, bijna liever dan de dag, dewijl in het duister de listige en voorzigtige zeehond zich gemakkelijker dan wanneer het licht is, laat betrappen. Voor den armen smid, was de zon voor de laatste maal opgegaan, hij stierf in den avond van dezen dag. Hem eene begraafplaats te bereiden, kostte in den als steen zoo hard bevrorenen grond, ontzaggelijk veel moeite en wekte treurige gedachten op, want indien er geene mogelijkheid gevonden werd, om uit deze woestenij te geraken, wie zou dan den laatste der reisgenooten ter aarde bestellen! De dag aan dag heerlijker opgaande zon, verdreef evenwel spoedig zulke treurige gedachten; aan den korten morgen, middag en avond, die nog in één uur te zamen gedrongen waren, hechtte zich nu de zekerheid van het steeds langer worden der dagen en van het wederkomen van het zomersaizoen!

De man met het houten been, werd op nieuw verblijd doordien de timmerman hem een tweede nog steviger maakte, ten einde hij niet in verlegenheid geraakte, in geval het eerste kwame te breken. Hij kon nu even snel op het ijs omspringen als een der jonge knapen, van welke hij er eene geheele schare had medegebragt, en op nieuw werd de weldaad der Engelschen ten hoogste geprezen. Schoon tot nog toe niets zoo veel bewondering verwekt had, als het

houten been, stonden nu toch de Eskimo's ook zeer verbaasd over een *Lucifer's match* of dergelijke, waarmede in een oogwenk een zwavelstokje aangestoken werd, en het inwendige van een uurwerk bragt hen in het denkbeeld, dat ook de Engelschen toovenaars waren, die zelfs meer van de kunst verstonden; dan de groote oeroeki zelf. Voor de grap, aten Ross en zijne officieren in tegenwoordigheid van dien geleerde van een geregt met brandenden rum, gelijk bij ons wel eens podding gegeten wordt, en nu gaf zich de toovenaar geheel gevangen. Zoo iets vermogt hij niet.

 XXII.

De eerste maand van het jaar 1830 was bij zulke geheel nieuwe en meest aangename gebeurtenissen bijkans als een droom vervlogen, en van het zoo gevreesde eenzelvige, had men weinig te lijden gehad. De vriendschap welke met de inboorlingen aangeknoopt was, verzekerde zoo het scheen, eenen geheel voorraad van degelijke bonte kleederen, en het vooruitzicht om in menigte versch vleesch en heerlijke zalmen te zullen kunnen bekomen. Men trad derhalve de maand Februarij met blijde verwachting in; dan in den loop derzelve, kreeg men nieuwe bewijzen, van den geringen staat die op de eerlijkheid van de Eskimo's in het algemeen en van oeroeki in het bijzonder, te maken was. Er was een vergrootglas vermist, en men verdacht den toovenaar het gestolen te hebben, omdat hij in de kajuit was achter-

ook zeer
 ergelijke,
 je aange-
 uurwerk
 ngelschen
 kunst ver-
 de grap,
 gheid van
 den rum,
 wordt, en
 Zoo iets

bij zulke
 rtenissen
 zoo ge-
 n gehad.
 aange-
 nen ge-
 ren, en
 en heer-
 en trad
 vachting
 we be-
 lijkheid
 ook in
 ergroot-
 het ge-
 achter-

gebleven, op een oogenblik dat toevalliger wijze de lamp was uitgegaan. Nu had hij een gezwel in het aangezigt gekregen, en toen ross dit, op zijn verzoek onderzocht, was deze schalkachtig genoeg om hem te zeggen, dat het een gevolg was van het gestolene tooverglas, en niet over zou gaan voor dat het ware terug gegeven. Dit maakte den dief zeer bevreesd, en deed hem niet alleen het feit bekennen, maar ook beloven, het glas terug te zullen brengen. Hij hield woord en bij deze gelegenheid kwamen tevens verscheidene door anderen ontvreemde voorwerpen terug, als een snuiter, een hamer, een brandglas, enz. Hoe onbehoorlijk al dit wegnemen ook was, wij moeten daarbij niet vergeten, van welke onschatbare waardij, deze, voor ons alledaagsche voorwerpen, in de oogen der arme Eskimo's waren, en hoe zeer derhalve hunne hebzucht er door aangeprikkeld werd. Later bragten zij nog meer, onder andere een tafelmes, een stuk van eene ijzeren vijl, en dergelijke, weder. De Kommandeur ross had namelijk aan land eenige geweren afgeschoten, om te weten hoe het geluid bij zulk eene koude luchtgesteldheid klinken zou, sterker of zwakker, doffer of scheller dan in gematigder luchtstreek; een der inboorlingen, die daarbij tegenwoordig was, vraagde in zijne eenvoudigheid, wat toch dat schieten beduidde, hij kreeg tot antwoord: wij leeren daardoor al de genen kennen, die ons op het schip iets ontnomen hebben. Vol angst bragt de Eskimo dit berigt in het dorp over, en al zijne makers besloten vrijwillig te bekennen wat door hen misdreven was. Zij werden scherp doorgehaald, en dewijl sedert eenigen tijd de zehonden-vangst zeer schraal geweest was, werd hun nog bovendien toege-

duwd, dat dit eene straf was voor hunne dieverijen. Evenwel kregen zij tot troost de verzekering, dat het weldra beter gaan zoude. Dit gebeurde toeval- ligger wijze, en zoo rees de eerbied voor de vreemde toovenaren, aan welke niets verborgen bleef. Nu kwamen zij een' grooten zeehond te koop aanbieden en omdat men op de *Victoria* met het vleesch van die zeemonsters de honden voerde, nam men hem aan, en gaf daarvoor een vrouwenmes.

»Een vrouwenmes? Hoe ziet dat er wel uit?

Om dat te weten moet gij u bij den zadelmaker of lederuitsnijder vervoegen, en de messen bezien, welke hij tot zijnen arbeid gebruikt. Verbeeld u, om dit bij voorraad te zeggen, een mes met een zeer breed lemmer, hetwelk aan de punt rond geslepen is. Het is bij de Eskimo's de taak der vrouwen, den dooden zeehonden het vel af te trekken, en toen de Engelschen dit eens wisten, gaven zij bij voorkeur messen, die daartoe meest geschikt zijn, ten geschenk of in ruil voor eenigen aankoop. Om die reden werd aan zulke werktuigen, aan boord den naam van vrouwenmes gegeven.

De zon steeg nu hoe langer hoe hooger, en de lengte der dagen nam merkelyk toe. Op den 22sten Februarij kon men voor het eerst bij daglicht ontbijten en het middagmaal gebruiken. Bij ons is het omtrent denzelfden tijd des jaars reeds vroeger en later licht, ook doorgaans niet meer zoo koud als het in die noordelijke streken nog altijd bleef. Dan, de barheid van het weder hield de inlanders geenszins terug. Bijna dagelijks kwam er een om eene beerenhuid of een zeehondenvet te koop te bieden, de eene of andere kleinigheid af te bedelen, ook wel

eens om een belangeloos bezoek af te leggen. Zoo verscheen op den 26sten Februarij de beroemde aardrijkskundige IKMALIK met een twintigtal anderen, om een groot *Balet* te vertoonen.

„Een *Balet*?!”

Ja waarlijk. Op hunne wijze gold dit zooveel als of wij hier te *Amsterdam* de Heeren CAREY of dames ROPIQUET en LAURENT zouden zien dansen. In tegendeel echter, hielden de Engelschen staande, dat een beer, al zoo veel sierlijkheid ten toon spreiden kan. Hadden de Eskimo's dit oordeel hooren uiten, zij zouden gewis gezegd hebben, dat de vreemdelingen geen smaak hadden en niets van dansen wisten. Dewijl er bij den dans muziek behoort, zoo schreeuwden de vrouwen intusschen luidkeels, terwijl zij de oogen toeknepen, op eene oorverdoovende wijze *anna aja*. Ook dit gezang geviel den Engelschen geenszins, en zij vergeloken het in gedachte bij het welluidend zingen der Eskimosche meisjes in de kerk te *Holsteinburg*. Eer zoo iets ook op de kusten van *Boothia* gehoord wordt, zullen nog wel vele jaren verloopen.

Op het spoedig vlotworden van het schip, had men, alzoo de koude in Maart nog aanhield, weinig hoop; om die reden werden nog eenige honden aangekocht, ten einde men zich van die hoogstnuttige dieren zou kunnen bedienen, om, bij het gedurig langen der dagen, eenige togtjes in het land te kunnen doen, ja misschien zelf eens een' muskusos, een rendier, of een' beer te kunnen vangen. Zulk een hond, was hier voor een' spotprijs te koop, hij kostte — een mes. Trouwens een mes, was voor de arme Eskimo's een onschatbaar voorwerp, wanneer zij

het in vergelijking bragten met wat zij zoo noemden, doch dat niet veel meer dan van gedaante, naar een mes geleek.

Zekere ongelukkige lamme man, dien men bij de eerste ontmoeting met de Eskimo's reeds opgemerkt had, dewijl ook hij op eene slede voortgetrokken werd, overleed in de maand Maart. Gebrek en koude hadden waarschijnlijk zijnen dood verhaast; want hoewel de bewoners dezer stroken niet zoo barbaarsch zijn als die van de *Hudsons*-baai, waar de zoon den vader verwurgt, zoo wordt evenwel voor de oude lieden, die geene zonen hebben, geene bijzondere zorg gedragen; men laat hen veelal aan hun lot over, wanneer de stam, waartoe zij behooren, naar een ander oord verhuist. Dit was, wat in dit geval plaats had. De Eskimo's braken in twee troepen op, en togen naar twee verschillende punten, waar zij eene betere vangst hoopten te kunnen doen. De stervende man werd achtergelaten, en zijn lijk bleef in de eenzame hut liggen.

Nadat op den 9^{den} Maart verscheidene Eskimo's gekomen waren, om een' hond, twee zeehonden; schoenen en andere dingen te verkoopen, bleven twee hunner den nacht over aan boord, dewijl zij tot laat in den avond bezig geweest waren met het opbouwen eener hut van sneeuw, waarin de instrumenten, met welke men den hemel, het weder, enz. wilde gadeslaan, moesten opgezet worden; welke hut veel doelmatiger was dan die door de Engelschen was zamengesteld geworden, als degelijk tegen den wind beschuttende, en zoo doorschijnend zijnde, dat men in dezelve zittende, lezen kon. In het eerst toonden de genoemde twee wilden zich eenigzins verlegen,

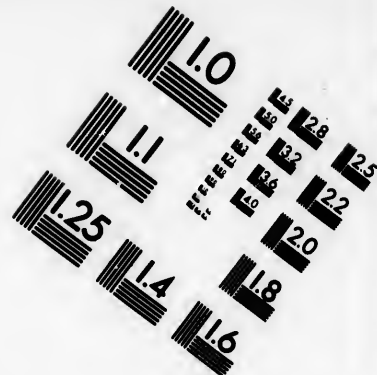
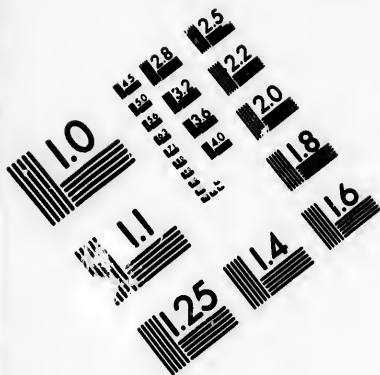
en terwijl de een sliep, hield de andere de wacht, dan eindelijk zegevierde de slaaplust over het wantrouwen. Bij het ontbijt werd men eerst regt gewaar hoe smakelijk de Eskimo's eten kunnen; elk hunner at vijf of zes pond zeehondenspek op. „Hadden wij dagelijks zulke gasten, zoo zou het onze spijskamer niet lang uithouden;” dacht de kok, terwijl hij hen bediende.

„Hoe kan een mensch ook zoo veel eten? zij zullen dit doende wel zeker hunne maag overladen hebben!”

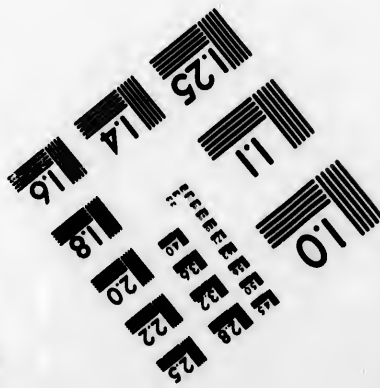
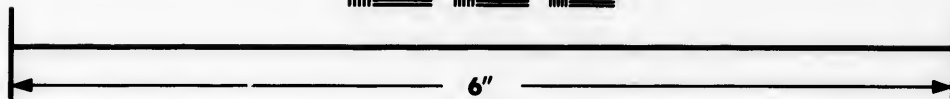
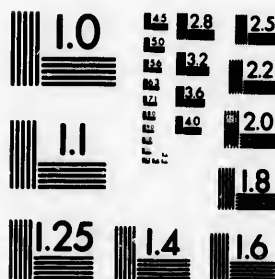
Wees daar niet bang voor, PAULINE! Hoe minder 's menschen geest beschaafd is, hoe meer hij met opzigt tot de voeding des ligchaams, de dieren schijnt gelijk te worden. Het dier kent bijna geen ander doel van het leven, dan het genieten van spijs. De mensch moet eten om te leven, het dier leeft, om zoo te spreken, om te eten; in dit opzigt evenaart hem min of meer, de onbeschaafde mensch. Eten is alles voor dezen, en de gewoonte brengt ook het hare bij; want hoe meer men zich aanwent te gebruiken, hoe meer het veel gebruiken eene noodzaak wordt. Het schijnt, dat in koude landen de mensch, meer dan in warmere streken, behoefte heeft aan vleesch, vet, en eene groote hoeveelheid voedsel; doch dat hij dit niet alleen, en in zoo groote mate noodig heeft, als de onverzadelijke Eskimo's het zouden doen denken, bewijzen de inwoners van *IJsland*, *Noorwegen*, *Noord-Zweden* en *Lapland*, die veel moeskruiden en visschen gewoon zijn te eten en geenszins zoo gulzig zijn.

De koude was nog altijd zoo gestreng, dat het kwikzilver dikwijls bevroor, wanneer de thermometer in de opene lucht hing; en dat de tong van een kind

**IMAGE EVALUATION
TEST TARGET (MT-3)**

**Photographic
Sciences
Corporation**

23 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N. Y. 14580
(716) 872-4503

15 28
12 32 25
16 22
18 20

10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20

der Eskimo's bleef vastzitten aan een' ijzeren pot, dien het aflikte; want, gelijk bekend is, gaat ligt de huid van teedere deelen des ligchaams verloren, wanneer zij bij zeer vinnige koude, met een stuk ijzer in aanraking komt.

„Op deze wijze heeft dan gloeiend en zeer koud ijzer dezelfde uitwerking? Ik heb dikwijls gehoord, dat het vel aan koud ijzer blijft kleven: en dat hetzelfde met gloeiend ijzer ook gebeurt, heb ik onderzonden; doch hoe het eerste mogelijk is, begrijp ik nog niet.”

De werking van het eene en het andere, is dezelfde, lieve HERMAN! IJzer is een goede warmte-geleider; zegt de Natuurkundige. Hij meent daarmede, dat het ijzer de warmte, die aan hetzelfde medege-deeld wordt, spoedig terug geeft; en de ontbrekende, wanneer het door een warm voorwerp aangeraakt wordt, spoedig aanneemt. Raak ik dus onvoorzigtig schielijk met den vinger aan eene gloeiende of zeer heete plaat, zoo gaat de warmte zoo snel in mijnen vinger over, dat zij schadelijk op de oppervlakte werkt. Leg ik hem in tegendeel op een stuk, zeer sterk door koude aangedaan ijzer, zoo onttrekt het metaal zoo ras de warmte aan mijnen vinger, dat een soortgelijk kwaad gevolg daaruit geboren wordt. De tong is met de teederste huid omgeven, en wordt op deze wijze het lichtst geraakt, wanneer men bij voorbeeld bij felle koude aan eenen sleutel likt, die in de opene lucht hangt. Hoe schielijker eenig voorwerp ons ligchaam de warmte afneemt, hoe kouder het ons schijnt te wezen; hoewel het in zich zelve niet kouder is, dan alle andere voorwerpen, die het omringen. Verbeelden wij ons; dat onze thermome-

ter in de kamer, bij eenen zomerdag 80° wijze, zoo is het wolachtige vloertapijt, de houten tafel, de marmeren schoorsteenmantel, de ijzeren kagchelplaat, even warm; al die voorwerpen hebben 80 graden warmte. Doch raak nu met de vlakke hand hen alle aan, het ijzer zal u het koudste schijnen, dewijl het de warmte het spoedigste uit uwe hand aftrekt, of wel die afleidt. Uit dezelfde oorzaak heeten wollen en bonte kleederen, warm; zij zijn het echter niet uit zich zelve, dan dewijl zij de lichaamswarmte niet zoo aannemen of afleiden, als een blikken kleed (gesteld men kon zoo iets aantrekken) doen zoude, zoo schijnen zij het te wezen. Dit in het voorbijgaan.

Gij zult, geloof ik, de reden waarom warmte en koude dikwijls slechts schijnbaar is en alleen van de snelheid der overbrenging afhangt, beter begrijpen dan de jonge KAWALVA, een neefje van den grooten aardrijkskundigen IKMALIK. Ross had den inval gehad een' jongen Eskimo aan boord te nemen, en dien in het lezen, schrijven en de Engelsche taal te onderwijzen, en op den genoemde het oog geslagen, omdat hij een verstandig uitzien had. Van hem hoopte hij een' voortreffelijken tolk te maken; dan de zaak gelukte niet. Het A-B-C wilde volstrekt niet in zijn hoofd, hetzij dit aan hemzelve lag, of aan den onderwijzer, Kapitein Ross. Riep deze hem voor A! hem tevens de letter in het leerboek aanwijzende, zoo krabde de jongen aandachtig in zijn stoppelig hoofdhaar. A! riep de strenge meester nog eens, dan in plaats van een' dergelijken klank te doen hooren, riep KAWALVA, *Kumuk! Kumuk!* en draaide daarbij iets tusschen vinger en duim. Nogmaals schreeuwde

de Heer ross A! doch *Tamu a woke!* *Tamu a woke* was het antwoord, dat hij ontving; terwijl de knaap ver-
trouwelijk en zachtmoedig met zijne vingers den mond
van den leermeester aanroerde. Deze trok het hoofd
terug, gaf den jongen een' tik op de vingers, brom-
de, stampte met den voet, en riep ten derden male
uit al zijne kracht A! waarop de jongen, zonder
iets meer te zeggen, de twee afgewezen vingers in
zijn eigenen mond stak.

Maar, wat in vredes naam had de jongen daarmede
in den zin?

Wel, hij had eene kleine insektenjagt tusschen
zijne haren ondernomen, eenige beestjes buit ge-
maakt, en dezelve uit vriendschap met den uitroep:
Neem, neem, den dierbaren onderwijzer in den mond
willen geven; teruggewezen zijnde, smulde hij ze nu
zelf op. Gij ziet, dat de smaken verschelen. De
Hottentotten en de Kalmouken, doen gelijk deze
Eskimo, ook welligt nog andere morsige volkeren. De
leermeester verloor weldra zijn geduld, en de disci-
pel zijnen leerlust. Laatstgenoemde verzocht eens op
zekeren vrijen dag verlof, om naar huis te gaan; hij
vertrók, en kwam niét terug.

Met het lengen der dagen, wakkerde ook de lust
tot reizen bij de Eskimo's aan. Eenige familiën bra-
ken op en togen naar het zuiden, andere kwamen
van het noorden, vertoefden eene wijle en volgden
dan de eersten na. De moeite bij zulk vertoeven was

in a woken was
e knaap ver-
ers den mond
ok het hoofd
igers, brom-
derden male
gen, zonder
e vingers in
gen daarmede
agt tusschen
jes buit ge-
den uitroep:
in den mond
lde hij ze nu
schelen. De
gelijk deze
volkeren. De
en de disci-
zocht eens op
te gaan; hij
e ook de lust
familiën bra-
dere kwam en
te en volgden
vertoeven was

J. G. van der Wijze waargenomen de Eskimo's hunne sneeuw-huizen bouwen.

niet groot; kunne sneeuw hutten waren gemakkelijk op te bouwen. Op dit plaatje ziet men hen in volle werkzaamheid. Eene hut is geheel af, aan eene andere zet men het dak op, eene derde is pas begonnen, eene vierde, half gereed. In drie kwartiers is een paleis van dien aard opgericht, nauwelijks spoediger kan men eene tent opslaan; het komt er op aan of er sneeuw genoeg voorhanden is, om welke reden de Eskimo begint met zijne lans in den grond te steken, om de diepte van de sneeuw te peilen. Is er genoeg, zoo wordt de bodem, met eene houten schop plat gemaakt, en er blijft ten minste drie voet vaste sneeuw in een' omtrek van tien of meer voeten. Nu begint de bouwmeester blokken van twee voet lang en eenen voet dik uit te houwen, en met zijn mes te fatsoeneren, van binnen uit te hollen en zoo te schikken, dat zij een gewelf vormen. Van binnen naar buiten, legt men den ingang aan; de vrouwen stoppen de retén met sneeuw, de jongens bouwen de hondenhokken. Eene sofa van sneeuw en een venster van ijs, besluiten het werk.

De omgang met de inboorlingen, had genoeg doen hopen, eene zee in het westen en een derwaarts voerend kanaal te vinden, om een onderzoek in hoe ver hunne berigten met de waarheid overeenkomstig waren, noodzakelijk te maken; daar intusschen niet eens eene boot, veel minder dus het schip, in vlot water kon gebragt worden, moest het onderzoek over land onder geleide van Eskimosche gidsen, bewerkstelligd worden. Te dien einde nam oss twee lieden aan, en op den 5^{den} April ging zijn neef met hem, en den opperstuurman op weg. Zij namen voor tien dagen levensmiddelen in hunne twee sleden mede.

Wijze waarop de Eskimo's hunne sneeuw hutten bouwen.

J. van der Meer

Het begin der reize gaf weinig hoop. Een hevige storm van sneeuw vergezeld, stak op, en maakte tegen den avond de teruggeblevenen op het schip zoo beangst, dat zij vuurpijlen en raketten afschoten, om in geval de reizigers verdwaald mogten wezen, hun op die wijze ten minste de plaats waar de *Victoria* lag, kenbaar te maken. O hoe zullen de Eskimo's opgezien hebben, toen zij eene vertooning zagen, gelijkende naar die met welke dikwijls bij ons een *Ballet* besloten wordt! Ook den 9^{den} en 10^{den} April was het weder niet veel gunstiger, geen ongeluk trof echter den reizenden. De twee gidson reden, gelijk het hun betaamde vooruit, te meer daar hunne sleden de lichtste waren. Eerst reden zij zuidwestelijk op; toen evenwel slechts twee uren na hun vertrek de storm zeer begon te woeden, konden zij door de sneeuwjagt niet zien en geraakten tusschen ijschollen, waar tegen eene der sleden aan stukken sprong. Wat nu gedaan, omkeeren? De wind blies juist van den kant van het schip af. Indien de Eskimo's hunne lanssen ten beste wilden geven, zou men met deze de sleden kunnen verstellen, dan zij wilden van zulk eene opoffering niets hooren, want hout is voor hen eene al te groote kostbaarheid. De jonge aass evenwel vraagde niet dikwijls, maar brak de schachten aan stukken. Gij kunt ligt denken, hoe boos zij daarover werden. Hoe kwalijk zoudt gij het niet nemen, indien iemand onverhoeds uw zakhorologie verbrijzelde! en echter zou voor u zulk eene kostbaarheid tienmaal lighter te vergoeden zijn, dan voor den Eskimo het hout eener lans. Er was evenwel voor aass geen ander middel om uit den nood te geraken, hij deed hunnen toorn bedaren, door te beloven,

dat hij hun na de terugkomst andere stokken bezorgen zou. De sleden werden nu met lederen riemen, zoo goed men kon te zamen gesnoerd, en zoo werd de weg vervolgd, schoon over zoo veel hobbelig ijs en bij zulken harden wind en sneeuw, dat men eindelijk tot het bouwen eener sneeuw hut moest overgaan. Deze was in een half uur gereed, en verschafte ten minste eene schuilplaats aan vier menschen, welke bij zulk afschuwelijk weder, met nog miuder zouden tevreden geweest zijn. De sneeuw was zoo vast aan hunne kleederen bevroren, dat deze niet uitgetrokken konden worden, eer zij door de warmte des lichaams een weinig ontdooiden. Met eene door voorloop brandende lamp, kwam men zoo ver, sneeuw te smelten om drinkbaar water te bekomen. Dit verheugde de Eskimo's zeer, want eer zij door middel van hunne traanlampen de steenen ketels heet genoeg kunnen maken, om de sneeuw in water te doen veranderen, gaan drie of vier uren verloren, en de Engelschen deden de zaak in een half uur af.

Het verblijf in de hut was niettemin zeer moeilijk; vooreerst werd zij te klein bevonden, zoodat zoss en de stuurman, de beenen niet regtuit steken konden; de Eskimo's kortere ledematen hebbende, hadden op het onderscheid der lichaamsgestalte geen acht geslagen bij het oprigten van het kasteel; ten tweede, smolten allengs de wanden, door de warmte die in het vertrek heerschte, en alleen door zich in hunne bonten pelzen te wikkelen, konden de bewoners zich tegen den hinder door deze nattigheid veroorzaakt, beschutten. Zij sloepen evenwel gerust tot aan den morgen, en zouden nog later eerst ontwaakt zijn, indien er niet

een groot rumoer onder de honden ontstaan was. Deze arme beesten kregen zelden voeder genoeg; hoe onverzadelijk de Eskimo ook zij, maar al te dikwijls vergeet hij zijne honden te spijszigen. Daar nu de zijden der sleden uit gedroogde visschen, die in vellen genaaid waren, bestonden, zoo hadden zij, na zich losgerukt te hebben, begonnen de slede te eten, dit werd bij geluk spoedig ontdekt, doch veroorzaakte een bijster geraas.

„Wie weet, of in geval van nood, de Eskimo zelf zijne slede niet wel opeet?!”

„Dat doet hij inderdaad. Wanneer op den laatsten dag van zijne volbragte reize, de levensmiddelen, die hij medegenomen had, op zijn, of dat hij, zich ergens gevestigd hebbende, niet terstond eene goede vischvangst doet, zoo pakt hij zijne slede aan, snijdt de riemen los, en verzamelt de dan van alle kanten nedervallende gedroogde of bevrorene zalmen.

Het ongunstige weder veroorloofde den volgenden dag geen verder reizen en men had niet beter te doen, dan een gesprek met de Eskimo's aan te knooopen, welke meer natuurlijk verstand en begrip aan den dag leiden, dan hun gelaat zou hebben doen verwachten. Van hunne zijde toonden zij grooten weetlust, vernamen met belangstelling dat de Heer Ross reeds met andere stammen aan de oevers van de *Hudsons*-baai gesproken had, en vraagden naar de manier waarop deze lieden zongen, jaagden, zich vermaakten en wie hunne *Andschekoks* of toovenaars waren. Ross vraagde op zijne beurt, hoe zij in de nabijheid van de *Victoria* waren beland; zij antwoordden, dat twee hunner, die in de nabijheid vischten, het eerst het schip bemerkten, deze

verhaalden hunne ontdekking aan de overigen en verspreidden daardoor eene groote ontsteltenis. Doch daarop was eene vrouw gekomen, die beter bescheid wist te geven. Eene zuster namelijk van deze, was op eene vroegere reize met de Engelschen in kennis gekomen, en wist van de ontvangene geschenken, en het goed onthaak, zooveel fraais te vertellen; dat zodoende de geheele stam van denkwijze veranderde, en het besluit genomen werd het *Zee-kasteel* te bezoeken; waarop dan alles zich verder had toegedragen, gelijk men weet. Doch het gevoel dat bij hen was opgekomen, toen zij de eerste voetstappen der Engelschen in de sneeuw gezien hadden, hun weifelen tusschen den lust tot vlugten en tot blijven, konden de twee verhalers nog niet levendig genoeg afschilderen. Zonder de welsprekendheid der vrouw, die de Engelschen als allerbeste menschen schetste, zou toch de vrees getriumfeerd hebben, dacht de eene.

Terwijl zulk een levendig gesprek voortgezet werd, vergaten de twee Eskimo's ook niet hunne magen te vullen, en verkortten daardoor den tijd voor hunne gezellen, want deze berekenden de wijdte van eens menschen maag naar de hoeveelheid spijs, die zij hier zagen gebruiken, en konden hoe lang zij ook cijferden, tot geene begroting komen. Reeds spraken de Eskimo's van terug keeren, dewijl zij vreesden, dat de proviand te kort zou schieten. Het weder klaarde nu op, en aoss beklom eene hoogte om eenig juister denkbeeld van het omliggende land te bekomen; dan, welke was niet zijne verbazing, toen hij weder beneden gekomen zijnde, de twee gidsen bezig vond met hunne sleden te laden. Zij wilden

terug om levensmiddelen te halen, de sleden goed te verbeteren en lanssen te bekomen. Niet voor dat de Kommandeur hun de groote hoeveelheid zeehondenvleesch getoond had, waarmede hij zijne honden voeren wilde, lieten zij zich overhalen, om van hun voornemen af te zien. Zij vergezelden hem nu regts en links naar kleine meren, waarin veel visch was; naar een' Inham, waar het hout der kano van een' hunner bekenden was achtergelaten, in de sneeuw, onder welke hout niet bederft, naar eene rivier, meer landwaarts in; tot eindelijk den 7^{den} April, des avonds te zeven uren, weder eene sneeuwwhut opgetrokken werd; men maakte echter deze nu beter en ruimer dan de voorgaande. Den 8^{den} April was het weder bijzonder slecht, men liet derhalve de pakkaadje terug, om het voornamen punt, dat roos in het oog had, te voet op te zoeken. Zeer groote moeite kostte deze togt. De eene Eskimo ging bij tijds naar de hut terug, om sneeuwwater in voorraad geresd te hebben; de andere klauterde met de Engelschen berg op berg af, door dik en dun, tot de laatste eindelijk den westelijken *Oceaan*, waarvan de Eskimo's zoo dikwijls gesproken hadden, in het gezicht kregen, en bemerkten, dat zij op het vaste land van *Amerika* waren. Doch een weg door dit land heen naar de *Stille Zee*, was nergens te vinden. Gansch moede en afgemat, kwamen de drie onderzoekers des avonds laat aan de hut te huis. De vroeger teruggekeerde had zich hier regt gewoerd; met een zwavelstokje had hij de lamp aangestoken en boven derzelver vlam zoo veel sneeuw gesmolten, dat er naar believen gedronken of gekookt kon worden. Gebrek aan water is hier dikwijls inderdaad zoo drukkend, alsof men eene zandwoestijn bewoonde.

„Hoe kan dat mogelijk wezen, in een land waar men op ijs en sneeuw gaat en staat?”

Het is evenwel waar! Bij ons is de sneeuw niet zoo koud of zij smelt in de hand, door de natuurlijke warmte. Doch in het hooge noorden, behoeft zij veel meer. Voorts moeten wij ook niet uit het oog verliezen, wat ik gisteren van de, de koude of warmte afscheidende lichamen gezegd heb. Wel neemt de sneeuw niet zoo ras de warmte af, als het ijs zulks doet, doch zij onttrekt dezelve echter (dewijl zij zoo uitstekend koud is) in zoo groote mate, dat wie ze in den mond neemt, gedurig meer dorst krijgt en eene droogere tong. Liever verdragen dan de Eskimo's den kwellenden dorst, dan dat zij dien, door sneeuw in den mond te nemen, zouden pogen te verdrijven. Eenigermate kunnen wij zelve dit opmerken. Wie onzer sneeuw in den mond laat smelten, voelt eerst eene aangename frischheid, doch daarna eene eigenaardige lastige droogte. Om kort te gaan, men gaat en staat daar ginder op bevroren water en kan er evenwel sterven van dorst. — Het gereed gemaakte water, deed dus eene heerlijke dienst. Er werd een paar vogels, die de Heer Ross tot groote verwondering en vreugde van den gids in de vlugt geschoten had, en eenig zeehondenvleesch gekookt en den volgenden dag de reis naar het schip terug, tot aan de plaats waar de eerste sneeuwwhut was gebouwd geweest, voortgezet. De oogen van den eenen gids, waren door wind en sneeuw zeer ontstoken, daarom namen hem de Engelschen, hoewel hij uit eigen liefde daar tegen kampte, op hunne eigene stede, dewijl die van de Eskimo's met het hout beladen was, van drie kano's, die te huis weder over-

trokken zouden worden. Zoo kwam men den 10^{den} April, des avonds, gansch uitgeput, weder op de *Victoria* aan.

XXIV.

De Heeren IWACK en OBLURIA, die den Kommandeur ross als gidsen gediend hadden, ontvingen den volgende dag twee vijlen, welke hun toegezegd geworden waren, voor de genomene moeite; en behalve het benoodigde hout tot lansen, nog een paar vatduigen om hunne kano mede te verstellen.

„Maar hoe kwamen de Eskimo's aan hout, eer de Engelschen bij hen geland waren?”

„Ei, welke vraag, PAULINE! Hebt gij dan alles vergeten wat ons vroeger van het drijf hout gezegd is?”

„Nee, aan deze kusten komt het niet; daarentegen vindt men het veel aan den westelijken oever van het vaste land van *Amerika*, nabij de noordpool, waar onze reizigers zich ophouden. Vermoedelijk voeren de groote rivieren het uit de bosschen van *Siberië* mede, en de stroom der zee leidt het dan naar de *Noord-Amerikaansche* kust, welke daar tegen over ligt. Onze Eskimo's verkregen het door ruiling van de aan de kusten wonende, of liever langs dezelve trekkende stammen en gaven hun inzonderheid ijzererts, dat zij in hunne streken gevonden hadden, in de plaats; eene waar, die hun van geen nut is, dewijl zij die niet bearbeiden kunnen, bij gebrek aan de vereischte brandstoffen. Dat intusschen ieder houten of ijzeren gereedschap een ware schat

voor hen was en hun een bijl, een hamer, een paar
 spijkers, vischhoeken of naainaalden, eene vijl, een
 mes en dergelijke, onbetaalbaar schenen, is het na-
 tuurlijk gevolg van hunne omstandigheden. — Allengs
 deed zich nu toch de invloed der zomerwarmte be-
 merken; het ijs loste zich op aan de eene zijde van
 het schip, dat daardoor scheef ging liggen, hetgeen
 verholpen werd door het dek aan den kant, die het
 diepst in het water ging, te ontdoen van den last der
 sneeuw, die er op drukte. Daar de Engelschen bij
 de wilden den naam hadden van groote tovenaars te
 zijn, kwamen niet zelden de Eskimo's hun vragen
 waar zij zeehonden zouden kunnen vinden, wanneer
 hun de vangst niet gelukken wilde; dan van tijd tot
 tijd vertrokken de inboorlingen naar het zuiden, en
 vele namen voor goed afscheid van ross en zijne man-
 schappen, met dankbetuigingen en gelukwenschen
 vergezeld, gevende zij daarbij hun verlangen te ken-
 nen, dat zij elkander aan de boorden van een of ander
 der veelvuldige meren, die naar den zuidkant lagen,
 nog eens weder zouden ontmoeten, want derwaarts
 meenden zij nu, om visch te vangen, zich te ver-
 plaatsen. Een paar dagen hierna, begon de Kom-
 mandeur ross een' togt landwaarts in, om zeker punt
 in oogenschouw te nemen, waar, volgens het zeggen
 der inboorlingen, een sterke stroom van het westen
 afkwam, welke dus, misschien naar den *Stillen Oce-
 aan* brengen zou. Zelf wilde hij deze zaak onder-
 zoeken, het mogt er dan mede gelegen zijn zoo het
 wilde. Ditmaal werd hij vergezeld door een' knaap
 van 16 of 17 jaren, die hem den weg wijzen zoude,
 doch storm en sneeuwjagt waren reeds van het begin
 af zoo sterk, dat de jongen na een' korten tijd voort-

gereden te zijn, vertelde, dat dit de plaats was, die zij zochten; dan, woss leidde uit alle omstandigheden af, dat men hem zocht te bedriegen, en deed den hem misleidenden gids, spoedig tot de bekentenis der waarheid komen.

De arme jongen bad om vergeving, zijne verontschuldiging in zijne groote vermoedigheid zoekende; nu had hij dit toch wel kunnen zeggen, zonder de toevlugt tot eene logen te nemen. Evenwel zijne krachten waren zoo uitgeput, dat men hem op eene slede moest zetten om verder voort te komen, tot aan den avond, wanneer men eene hut opbouwde. Toen men het verlangde punt bereikt had, ging de Kommandeur alleen het oord naar alle zijden heen onderzoeken, doch vond niets anders dan dat een' stroom water naar den zeeboezem, waarin de *Victoria* lag, heentrok, wanneer in het voorjaar, de gesmoltene sneeuw van de bergen afvloot. Hij had dien dag, wel tien Duitsche mijlen berg op berg af geloopen, en hoopte ten minste op eene wel ingerigte hut, dan, zijne domme begeleider had er eene gemaakt, die zoo klein en naauw was, dat het onmogelijk bevonden werd, er anders dan half zittende, half liggende den nacht in door te brengen; zoodat er moeijelijk aan het genieten van eene zoete rust te denken viel. Uit die oorzaak werd de terugtocht niet in de beste luim aangevangen, en moest ook nog deszelfs eigendommelijke onaangenaamheden medebrengen. De honden, die voor de slede gespannen waren, kwamen op het spoor van drie rendieren en begonnen deze na te zitten. Men kan ligt begrijpen hoe het toen ging met de slede, waarop bij geluk niemand zat. Hier vloog een pels, daar een barometer, verder rolde

brood, ginds viel eene mand met flesschen rum om-
 ver, en de dikhoofdige Eskimosche jongen hield zich
 daarbij den buik vast van lagchen, zoo grappig vond
 hij de zaak. Er bleef nu niets meer over, dan de
 gevallene dingen weder op te zamelen en de honden
 te volgen, die toch eindelijk hun genoeg van het
 loopen kregen. Toen men op het schip terug was,
 schaamde zich echter de gids te zeer, om de hem
 toegezegde vijl te vorderen, en bekende, toen de
 Kommandeur hem vraagde of hij ze vergeten had,
 dat hij geen regt had op de belooning, dewijl hij
 der waarheid te kort had gedaan. Hij verhaalde
 zelfs zijn misdrijf aan zijne landslieden. Eindelijk,
 daar hij zoo veel berouw toonde, vergaf men hem
 zijne logen, schonk hem de vijl en vermaande hem
 niet weder bedrog te plegen.

Dat men met de *Victoria* niet naar het zuiden en
 voorts naar het westen in de *Stille Zee* komen kon,
 was nu helaas eene bewezene waarheid; men had
 derhalve reden om zich te verheugen van in den
 verloopenen herfst niet dieper de baai ingezeild te
 wezen, uit welke natuurlijker wijze de weg noorde-
 lijk op moest genomen worden, hetzij men daarna
 huiswaarts wilde stevenen, of naar *Kamschatka* pogen
 te komen.

Met het schip zeilree te maken, hield men zich
 van nu af ijverig bezig; het werd allerwegen nage-
 zien, gekalfaterd en het kleinste reetje met werk
 digt gestopt en overgeteerd. Te gelijker tijd even-
 wel, ging de jonge ross nogmaals op weg, om het
 land naar het noorden te onderzoeken en te zien
 of daar welligt eene waterbaan doorliep, want de
 Eskimo's waren genoegzaam alle opgetrokken, en

voor zoo veel men hen begrepen had, moest er zeker naar het noorden een kanaal bestaan. Er werd dan met een' Eskimo afgesproken, dat deze den Kommandeur, in een dorp, dat nog staande gebleven was, den 27sten April afwachten en hem voorts tot leidsman verstrekken zou. Van eenige scheepslieden vergezeld, begaf zich ross des morgens vroeg op weg; dan, toen zij de hutten naderden, was alles daar buitengemeen stil. Doorgaans klonk bij zulk een bezoek een vrolijk gejuich de Engelschen tegen, zoodra men een' hunner gewaar werd, of het geblaf hunner honden hoorde; de vrouwen en kinderen althans verblijdden zich dan, en noch dezen, noch genen kwamen nu te voorschijn. In tegendeel zag men ten laatste de mannen gewapend in het gelid geschaard staan. Voorts kwam er een als razende uit zijne hut aanstuiven, een groot mes, zoo als zij op de beerenjagt gebruiken, heen en weder zwaaijende, terwijl tranen langs zijne gerimpelde wangen afvloten, en hij woest en dreigend rond zag. Op het punt zijnde, zijn wapen tegen de Engelschen te slingeren, viel hem een zijner zonen in de armen.

„Maar lieve hemel, wat was er dan toch gebeurd?” Dit wisten de Engelschen even weinig als gij. Zij maakten zich ter verdediging gereed, hoewel deze bij de overmagt der Eskimo's hun weinig gebaat zou hebben; langzaam naar hunne slede terug keerende, peinsden zij vruchteloos over de reden der vijandige houding van menschen, met welke zij nooit eenig ongenoegen gehad hadden, ja met welke zij nog den vorigen avond met de meeste weltevredenheid hadden omgegaan.

De oude Eskimo woedde al voort, en werd met de

grootste moeite door twee zijner zonen tegengehouden. Dat deze eene andere meening koesterden, dan hun vader en de meeste dreigend daar staande landslieden, was duidelijk uit hunne handelwijze af te nemen. Nu begonnen alle driftig door elkander te praten, en schenen door hunne voorwaartsche beweging van zins te zijn, de Engelschen van het schip af te snijden. Ross waarschuwde hen ernstig hier van af te laten, en zijn geweer dat hij dreigend tegen hen rigtte, gaf zijnen woorden klem. Meest alle weken verbaasd terug, evenwel was het hem niet mogelijk een enkele over te halen om nader bij te komen en het raadsel op te lossen, tot eindelijk eene vrouw, zoo als zulks onder ons dikwijls plaats heeft, zich verstandiger toonde, dan al de mannen te zamen. Zij riep uit eene der hutten te voorschijn tredende, den Kommandeur Ross toe, „niet schieten!“ en stapte zonder de minste vrees te verraden, regtuit naar hem toe, om opheldering te geven van eene misvatting, die de ergste gevolgen kon hebben.

De oude man namelijk, had een' jongen van 7 of 8 jaren als zoon aangenomen; want hoewel hij reeds een paar eigen zonen had, verlangde hij, volgens de zeden van zijn land, waar de zonen de bejaarde vaders moeten voeden, er nog een' meer. Op den avond, voor den dag van welken wij nu spreken, viel een steen op het hoofd van dien jongen, en bragt hem eene doodelijke wond toe.

„In dit geval is nog geen de minste samenhang met zijn' toorn tegen de Engelschen?“

Niet bij beschaafde en onbevooroordeelde menschen, doch wel bij hen die aan tooverij gelooven, die zich verbeelden, dat enkele personen ook in de

verte, door bovennatuurlijke krachten aan anderen kwaad willen en kunnen doen. Als zoodanigen werden de Engelschen door de Eskimo's heimelijk gevreesd, en men moet dezen daarom juist niet voor al te onnoozel aanzien, want in sommige, meer nabij ons gelegene landen, worden er ook nog wel menschen gevonden, die met soortgelijk bijgeloof behebt zijn. — Ook de moedige vredemaakster geloofde ter naauwer nood, wat de Kommandeur Ross haar stellig en plegtig verzekerde, hoe weinig hij ook van het gebeurde ongeluk geweten had, en hoe leed het hem deed. Eindelijk herhaald zij wat hij gesproken had, voor hare landslieden en in het bijzonder voor de twee verstandige zonen van den ouden man, deze naderden toen ongewapend, met het verzoek dat de Engelschen drie dagen op hun schip wilden blijven; „kern na dien tijd hier weder,” voegden zij er bij, „zoo zullen wij zelve u geleiden.”

In dit voorstel vond Ross evenwel geen behagen, want hij vreesde dat de Eskimo's tegen den bepaalden tijd, alle zouden opgetrokken wezen, of dat zij met een grooter getal hunner kameraden, en met vijandelijke gezindheden komen zouden, liever wilde hij dus het misverstand dadelijk doen ophouden. Te dien einde zeide hij, dat hij niet terug zou keeren, maar dat de goede vriendschap dadelijk hersteld worden moest, en eindelijk gelukte het hem, door ernst en goedheid, den nijd te overwinnen. Niemand echter wilde hem tot nog toe vergezellen. „Zij mogten” zoo heette het: de honden van eenen gestorvene niet gebruiken, eer drie dagen verstreken waren.” Evenwel weerstonden zij het eigenbelang niet. Ross bood hun eene groote vijl. Wien mij den weg wijst, zal

ik ze geven, sprak hij, wil niemand mijn gids wezen, zoo trek ik alleen voort. Nu was weldra een van de zonen des ouden mans bereid en verzocht slechts een' jongen van 17 of 18 jaren te mogen medenemen.

Spoedig maakten dezen zich tot de reize gereed, terwijl de anderen door bewijzen van vriendschap en vertrouwen het voorgevallene poogden te doen vergeten. — Hier hebt gij dus weder een bewijs voor oogen van de waarheid dat bijgeloof en deszelfs oorsprong, onwetendheid, de beste menschen tot droevige verkeerdheden brengen kan.

 XXV.

Nadat de netelige zaak, waarvan wij verslag gedaan hebben, uit den weg geruimd was, tot groot genoegen van beide partijen, begaf zich de Heer Ross op reis, te tien uren des morgens van den 27sten April; hij zelf en de stuurman met eene slede, de Eskimo en de jongen met eene andere. De weg was gedeeltelijk goed, doch gedeeltelijk zoo slecht, dat de honden de sleden nauwelijks voort konden krijgen, dewijl de sneeuw door het zoele weder week geworden was, dat men hooge bergen op moest, en op het laatst nog door een' hevigen storm geteisterd werd. De reizigers waren derhalve regt verblijd, toen zij des avonds in eene goede sneeuwhut, van hunne afmatting uitrusten konden, en een beschutsel tegen het onstuimige weder vinden. Den volgenden morgen maakte de Kommandeur opmerkingen, betref-

fende de ligging van het punt waar hij zich met zijne gezellen bevond, en de instrumenten welke hij te dien einde gebruikte, maakten de oplettendheid der Eskimo's in de hoogste mate gaande. Deze man is zeker een *Andschekok* dachten zij, hij zal ons weldra berigten waar muskusossen te vinden zijn, of welligt is hij in gesprek met de berg-geesten! Want dat iemand om eenige andere reden daar was, dan om hun ossen, zeehonden en zee-eenhoorns te betwisten, viel hen niet of slechts ter nauwer nood in, daar hunne gedachten op weinig andere dingen gevestigd zijn. Daar intusschen de Heer Ross den dag te voren ondervonden had, welke gevolgen het denkbeeld van tooverij hebben kan, verklaarde hij, dat hij van de muskusossen en dergelijke, niet het geringste wist. Of dit de Eskimo's geloofelijk voorkwam, mag in twijfel getrokken worden, want bij het voortrijden, werd de oudste sporen van meer dan een zulke dieren gewaar, en nam des avonds, de zorg voor het bouwen eener hut aan den jongen overlatende, pijl en boog in handen en twee honden met zich, op hoop een' os te zullen kunnen vinden. Ross onttrok zich geenszins aan deze jagtpartij, en weldra renden de honden over hoog en laag. „Zij zullen wel iets opdoen!” riep men verblijd en volgde met krachtinspanning twee uren lang hun spoor, tot men om den hoek van een' berg kwam, en daar een' schoonen os zag, die door de honden tot staan gebragt was. Al blaffend sprongen zij rondom het dier, pakten het bij de achterpooten en liepen weg wanneer het zich naar hen toe wendde. De Eskimo schoot een' pijl af, doch deze trof eene rib en wondde slechts even de huid, viel toen neder en werd bijna

niet door den os bemerkte. Deze brulde van woede, daar zijne pogingen om de honden beet te krijgen, vruchteloos waren. Meer dan een pijl van den Eskimo deden niet meer af dan de eerste, dus nam ross zijn geweer, om eene proeve van deszelfs krachtiger werking te geven. Het geweer had twee loopen; op 15 ellen afstand van den os, zond hij hem twee kogels toe. Het beest viel neder, doch rigtte zich weder op en liep op den nieuwen vijand zoo driftig aan, dat de jagers maar even den tijd hadden om zich achter een stuk rots te verschuilen. In zijne blinde razernij stiet de os bijna zijn' kop te pletter tegen dien steen, nogmaals stortte hij, terwijl zijn gebeente kraakte, op den grond. Evenwel leefde hij nog, en rees weder op, hoewel de Eskimo reeds een begin gemaakt had, met hem den hals af te snijden. Het bloed stroomde langs zijnen harigen nek, doch zijne woede en kracht herleefden. Hij brulde, rende, maakte sprongen en stiet regts en links met de hoornen; tot ross, die weder geladen had, hem vlak op hem ziende aankomen, twee schoten deed, en hem met zijne twee kogels doodde, als ware hij door een' bliksem-schicht getroffen geweest. De Eskimo danste en sprong op van vreugde, doch zijne verbazing was groot toen hij de wond door een' der kogels gemaakt, naauwkeuriger beziende, gewaar werd, dat hij het schouderblad vermorzeld had! Zulk eene uitwerking van eene tegen de wang gedrukte buis, was hem onbegrijpelijk. Evenwel de buit was te kostelijk, om lang in bewondering te blijven staan toekijken, en de voorzorg van den Eskimo nog grooter dan zijn lust naar het eten van ossenvleesch. — Wat zoudt gij lieden wel gedaan hebben, indien gij aan zijne plaats

geweest waart, en grooten honger gehad hadt? Een goed stuk ossenvleesch is toch een heerlijk eten, vooral wanneer men eene goede maag en sterken eetlust heeft. Dus — wat zoudt gijlieden gedaan hebben? Wel een degelijk stuk vleesch afgesneden, en dat gekookt of gebraden!"

Juist verwachtte de Heer ross, dat de Eskimo zulks doen zoude, dan deze vergenoegde zich met een weinig van het warme bloed met sneeuw te mengen en op te drinken. Hoe walgelijk dit ons ook toeschijnt, het was goed tegen den dorst, en gaf eeuige verzadiging. Daarna ging hij ijverig aan het werk, om het beest de huid af te trekken en de darmen te reinigen; en hierin toonde hij zijn goed overleg, want hadde hij lang gezammeld, zoo zou het dier zoodanig vastgevroren zijn, dat er geen behandelen meer aan zou zijn geweest. De buit was te zwaar om nu medegenomen te kunnen worden; er werd dan eene sneeuw hut over heen gebouwd en slechts een stuk tot den avondmaaltijd van afgesneden. Op den terugweg naar het nachtkwartier, zag men nog een' os, doch te vermoed om ook met hem den strijd te beginnen, vergenoegde zich de Eskimo met het vertrouwen dat hij niet ver weg loopen zou. De maaltijd smaakte bij uitnemendheid goed, en na denzelfden sloop ross met zijne reisgezellen zeer gerust in. Dan, na verloop van vier of vijf uren, werd hij gewekt door het geschreeuw van POJETTAK, de oudste gids, en door het blaffen zijner honden. De os heeft hem geene rust gelaten, berigtte de jongen, toen ross hem vraagde wat er gaans was: reeds een uur geleden is hij stilletjes weggelopen, om den nieuwen vijand

te bestrijden! — Ditmaal was het hem gelukt alleen zijn doel te bereiken. Met de houding van eenen zegerierenden held stapte hij de sneeuwhut binnen. De os weidde op een steilen berg, die aan de eene zijde loodrecht afliep. POJETTAN beklom met zijne honden de tegenovergestelde zijde, en om deszelfs vijanden te ontgaan, stortte het beest over den bergwand naar beneden en viel dood ter aarde. Het villen van dezen os en het overbrengen van het vleesch van beiden naar de thans bewoonde hut, nam den geheelen 29sten April in, en den 30sten stormde en sneeuwde het zoo, dat er aan geen uitgaan te denken viel. Deze dag mag onder de langwijlige dagen geteld worden; evenwel veraangenaamde POJETTAN denzelven, door regt aardig te vertellen van de zeden en gewoonten onder zijn volk in zwang en inzonderheid ook van het voorval, dat tot de historie van den 27sten April aanleiding gegeven had. Hij dankte den Heer ROSS duizendmaal, dat deze zijn vader toen niet doodgeschoten had, zoo als hij na het treffen van den os begreep, dat zeer doenlijk geweest zou zijn, en verklaarde zich meer dan ooit overtuigd van de goede gezindheid des vreemden, daar het in diens magt gestaan had, den woedenden man neder te vellen, en hij van die magt geen gebruik had gemaakt. Terwijl op deze wijze den tijd nog al tamelijk wel doorgebracht werd, bleef de storm al voort huilen en razen, zoodat men somtijds in de hut elkander nauwelijks kon verstaan, en de sneeuw hield aan tegen de wanden te kletsen. Intusschen verdreven de Eskimo's hunne verveling door te kaauwen. Bij elke pauze in het gesprek, stopten zij een strookje raauw rundvleesch, zoo diep het kon, in hunnen mond, sneden het onder

den neus af en vermaalden het tot pap. De gansche hals en rug van een' der beide ossen, werd op die wijze door hen afgesneden en opgegeten. Dit gedaan zijnde, leiden zij zich neder en — zuchtten, om dat zij niet meer eten konden, met het mes in de rechter- en een stuk vleesch in de linkerhand, vol van de soete hoop, dat het hun weldra mogelijk zou zijn, nogmaals iets in te slokken. Bij zulke ongebonden- heden, verlaagt zich de mensch tot beneden het pijl der dieren, want deze, ook de vraatziekste, ja zelfs de veelvraat, die zijnen naam van zijn doen ontleend heeft, hebben toch oogenblikken, waarin zij tot geen' prijs het hun aangeboden voedsel zouden aannemen. Onze hond en kat geven ons daarvan dagelijks be- wijzen, eenmaal verzadigd roeren zij niets aan. En de menschen, die wij nu beschouwen, aten, tot zij niets meer doorzwelgen konden, tot hunne maag zoo vol was, dat zij dreigde te zullen barsten!

Eindelijk had de storm uitgewoed en den 1sten Mei bij tijds, kon men zich weder op weg begeven. Al de bagaadje werd in de hut terug gelaten, dewijl men, zoo als POIJETTAN verzekerde, over hooge bergen zou moeten trekken. De stuurman en de jonge Eskimo bleven te huis. Gelukkig bereikte men de plaats, waar, volgens het zeggen der inboorlingen, indien men ze ten minste wel verstaan had, de vaart naar den *Stillen Oceaan* mogelijk was, doch geen spoor van zoo iets werd gevonden. Ross onderzocht uren ver de kusten, zonder zich door nevelen en sneeuw- jacht te laten afschrikken, maar ontdekte geen kanaal. Het gedurig ongunstiger wordende weder, drong hem eindelijk tot den terugtogt; onder weg schoot hij twee sneeuwhoenders in de vlugt, iets dat bij zijnen

geleider nieuwe verbazing wekte. Des avonds te zeven uren, in de hut te huis zijnde, werden onze reizigers overvallen door het allerverschrikkelijkste weder, zoodat het scheen alsof de hut onder het stooten der windvlagen bezwijken zou; ware dit gebeurd, zoo zouden welligt de bewoners, onder sneeuwwolken zijn begraven geworden. Dan, de Eskimo's bouwen steviger dan somtijds onze metselaars. De ingang werd door de sneeuw die 6 voet hoog lag verstoppt, doch zoo veel te geruster kon men den nacht doorbrengen. Den volgenden morgen werd het raadzaam geoordeeld, voor ditmaal weder naar het schip te keeren, want daar kon het berigt van het den 27sten April gebeurde, andere kwade gevolgen en misvattingen voortgebracht hebben. De sleden waren zwaar geladen — het vleesch van twee ossen, weegt nog al iets — de grond was zeer oneffen, en op den middag verwijderde ROBERTAN zich om het spoor van een' derden os te zoeken, hoewel Ross niets van die zaak weten wilde. Daar de gids zijn' jongen medenam, bleef den Kommandeur niet anders over, dan met den stuurman alleen zijnen weg te vervolgen; hetgeen onbeschrijfelijk veel moeite kostte, vooral wanneer men berg op moest. Dikmaals waren zij verplicht twee of drie keeren heen en weder te gaan, om de zware stukken, die in de slede waren, over te brengen. Zeer gaarne zouden onze twee Engelschen achter het Eskimosche dorp, dat op den weg naar de *Victoria* lag heen geslopen zijn, omdat de afwezendheid der gidsen al ligt nieuwen argwaan konde wekken, maar dit was niet mogelijk. De doortogt had bij geluk geene kwade gevolgen. Op het laatst kreeg men nog een ongeluk aan de slede, en

de geheele lading moest in het ijs achtergelaten worden; waarop men eindelijk half dood van vermoeidheid, den 4^{den} Mei des morgens vroeg, aan de *Victoria* kwam. Reeds ging de zon bijna niet meer onder.

Al de genomene moeite werd op den 23sten Mei vergoed, door het genoeg van bij het vieren van den verjaardag der afreize, zich rijkelijk te kunnen vergasten op het gezoden en gebraden vleesch der ossen. Dewijl het weder zich nu eenigzins bedaarder liet aanzien, ging de Kommandeur op den 30sten Mei nog eens aan het zoeken naar de noordelijke doorvaart, dewijl bij het vroegere storm- en sneeuwachtige weder zeer gemakkelijk een belangrijk punt over het hoofd gezien had kunnen worden. Hij nam voor vijf dagen levensmiddelen mede, en bewaarplaatsen van dergelijken voorraad, werden door de zorg van den anderen Heer Ross hier en daar onder ijsklompen aangelegd, dewijl laatstgenoemde, op den dag na het vertrek van zijnen neef (31 Mei) zelf op eene groote onderneming uitging. Het land werd bevonden zeer schilderachtig te wezen en met zonderling gevormde blokken steen als overdekt. Hier en daar kwamen rendieren te voorschijn; en een geruimen tijd volgde men het spoor der slede van den Kommandeur, want de Eskimo's hadden de hunne sinds lang opgebruikt, in de hoop van weldra visschen genoeg te zullen vangen, om nieuwe te bouwen. Van tijd tot tijd zag men kleine troepen Eskimo's naar de vloed en meren trekken, waar zij zalmen meenden te vinden, en ook de geleiders van den Kapitein vischten er somtijds naar. Gesmolten sneeuw droop van de bergen af, en verschafte goed drinkwater, zonder dat men noodig had zich zulks met behulp

der lamp te verschaffen. Van een' Eskimo kocht men een stuk rendierenvleesch, een ander daarentegen klaagde met tranen in de oogen, dat hij niets vangen kon, en verzocht, dat men hem toch zeggen wilde waar zeehonden waren. Ook ojevaars en kievieten bedekten de oevers, en reeds was de nacht de beste tijd tot reizen geworden, dewijl over dag, door het schijnen der zon, de sneeuw te weck werd, om er over te komen. Het was derhalve zaak den tijd van waken en slapen geheel om te keeren. Na negen dagen kwam de Kapitein behouden weder terug, en had zijne manschap overgehaald, om voortaan geheel van het gebruiken van rum af te zien. Hij alleen had er geen gedronken en was vrijgebleven van de oogontsteking, door welke, ten gevolge van de verblindende sneeuw, al de anderen aangeast waren. Hij alleen had er geen gedronken en evenwel de meeste kracht getoond, wanneer de sleden over sneeuw en ijsschollen of berg op getrokken moesten worden. Zoo zagen zijne matrozen duidelijk, dat brandewijn geene krachten geeft, dat hij slechts voor eene korte wijle eenigzins opwekt doch daarna des te meer smatting veroorzaakt. Ach mogten toch zoo vele verdwaasden ook onder ons dat inzien, en liever een glas koud water of bier, dan dien verpestenden drank gebruiken! Hoe veel armoede, roof, moord, doodslag, honger, wanhoop zou dan vermeden worden! In de vrije Staten van *Noord-Amerika* heeft men het eerst met een gewenscht gevolg te dien opzichte behoedende maatregelen genomen. Vele duizenden aldaar hebben zich verbonden, om geen brandewijn meer te drinken. Er zeilen menigte schepen van uit, welker matrozen geen dropje rum

proeven, en echter bij storm en noodweder, bij hitte en koude, veel werkzamer, vlijtiger en steeds betamelijker van gedrag zijn, dan de massa van aan sterken drank verslaafden.

 XXVI.

Allengs vertoonde zich de zomer, door verschillende uitwerkselen en eenen hooger grad van warmte, gedurende de maand Junij. Hazen en patrijzen veranderden van haar en vederen, er kwamen eenden en rotganzen te voorschijn, en den 12^{den} Junij kreeg men een' aangenamen regen. Evenwel, gelijk bij ons in den zomer dikwijls gure koude dagen komen, zoo mengden zich hier dezulke menigvuldig tusschen de warme, en dan was het fel koud, dan vroor en sneeuwde het. Den 13^{den} Junij, kwam op zulk een' sneeuwdag de Kommandeur ross te huis, na vele gevaren doorgestaan te hebben, en tot zijn leedwezen de overtuiging verkregen, dat al het zoeken naar eene doorvaart vergeefs was, om uit den zeeboezem waarin de *Victoria* lag, in de *Stille Zee* te komen. Ook hij had gestadig des nachts moeten reizen en was gelukkig tot aan de kust van de *Stille Zee* gekomen. Op het gezicht van dezelve, hadden zoo hij zelf als zijne mannen, een levendig hurra aangeheven. De gewenschte zee lag voor hunne voeten, en schoon zij niet langs eene waterbaan (het groote doel der geheele onderneming) tot haar genaakt waren, zoo was toch de zekerheid verkregen, dat zulk eene baan niet bestond. In sommige gevallen is het

toch reeds veel waard, te weten, dat iets wat men verlangde *niet* aanwezig is, ten einde geene verdere moeite en tijd aan het zoeken door anderen verspild worde; om die reden dan, was het een plegtig onvergetelijk oogenblik, toen in den stillen nacht, in de treurige woestijn van ijs en sneeuw op eene plek groonds, van waar nog nooit het geluid eener menschen stem was opgegaan, het driemaal herhaald hoezee! door bergen en rotsen weergalmde.

Doch de zee bromde hier niet toornig klotsende tegen het rotsige strand; zij lag door ijs bevangen stil en onbewegelijk daar. De reizigers hadden dus op hare oppervlakte kunnen voorttrekken, tot dat zij een rustpunt gevonden hadden in een' kuil, dien men in de sneeuw groef. Voor dak bediende men zich van de medegenomene kano uit vellen vervaardigd, en een groot blok sneeuw weerde de sneeuw, en op de sneeuw werden de bonten zakken als bedden en dekens gebruikt. Te vier uren na den middag was men opgestaan, om acht uren des avonds, had men den togt voortgezet en tien uren lang gereisd. Langs de kust rijdende, had men zeegras, kreeften en schelpen gevonden, zoodat indien er twijfel ware opgekomen, omtrent het daar zijn der zee, deze voorwerpen de zaak onbetwistbaar gemaakt zouden hebben.

„Nu ja, de zee kan men toch gemakkelijk van alle ander water onderscheiden?”

Ja in onze streken; doch daar ginds gelijkt de zee zooveel naar het vaste land en het vaste land naar de zee, dat men ze slechts zeer moeilijk kan onderscheiden. Wanneer op het water allerwege hobbels, door het bevrozen der golven veroorzaakt, en bergen van ijs, zoo hoog, dat men hunne kruin

naauwelijks bespeuren kan, zich verheffen, en het overige dik met sneeuw overdekt is, waardoor onderscheidt het zich dan van het land zelf, vooral wanneer dit vlak en effen, en van gelijke eene oneindig groote sneeuwvallei is? Deze ongewisheid kwelde de reizigers meermalen, en wel inzonderheid op het uitstapje waarvan wij nu gewagen; want dewijl de jonge ross niet wist, of hij over het ijs van een op een ander eiland overging of steeds op het vaste land bleef, zoo was hij genoodzaakt zijne geheele pakkaadje mede te nemen, daar hij anders een groot gedeelte daarvan tot aan zijne terugkomst zou hebben kunnen achterlaten. Was het dat hij een zecarm overtrok en later op een eiland kwam, en brak het ijs, zoo dat hem de terugkeer belet wierd, zoo zou hij in gevaar geweest zijn van honger te sterven, indien hij zijne levensmiddelen niet bij zich gehad had. Doch het is ligt te begrijpen, hoe bezwaarlijk al dat medeslepen viel, vooral daar de arme honden op het laatst hunne krachten verloren. Met iederen dag vermeerderden de moeilijkheden der reis. Het water ging aan den oever open, de sneeuw berstte en werd zoo week, dat men eindelijk noch degelijk land, noch gewoon water had. Het verlangen om niet altijd zoo veel proviand mede te zeulen te hebben, en toch weinig te durven eten, daar men zoo gaarne de geheele noordkust van *Amerika* zou omgewandeld hebben, kwam als een nieuw bezwaar bij het gezelschap op. Om een paar dagen langer te strekken, beperkte men zich inderdaad in het gebruik van spijs; dan toen men zich eindelijk op den weg bevond, die naar kaap *Turn-again* leidt, welke kaap reeds vroeger door zekeren Kapi-

tein FRANKLIN, van de *Hudsons*-baai af, was bezocht geworden, vond men toch geraden, den terugtogt aan te nemen. Het zou juist nog eens zoo veel tijd gekost hebben, om op het punt te belanden, waar FRANKLIN opgehouden had; doch de levensmiddelen waren voor 21 dagen berekend, en 13 waren er reeds van om. De kortste weg, dwars door het land naar de *Victoria*, bedroeg 40 Duitsche mijlen, en eenige uit het gezelschap, waren geheel uitgeput van vermoëjenis. Zoo werd dan met een gevoel van bitter leedwezen, afscheid genomen van de plek, waar men omkeeren moest. Er werd een zes voet hoogen steenhoop opgeworpen en daarin eene bus gesloten, waarin een berigt van de geheele reis van *Engeland* af, gelegd was. Wanneer en of dit ooit een Europeër onder de oogen zal komen, is eene vrage, die niet te beantwoorden is. Hier had men eene ware kaap *Turn-again* gevonden, want de Engelsche uitdrukking beteekent kaap *Keer-weer!*

Maar Kapitein Ross zelf, had immers eenen togt gedaan, om hier en daar levensvoorraad gered te leggen? zijn neef kon dus, dunkt mij, gerustelijk voortgereisd zijn, tot dat al zijn proviand op was?"

Het is waar; welligt heeft hij er niet aan gedacht, of het niet geweten. Trouwens, lieve kinderen! hij kon op de voorzorg van zijnen oom niet zeker staat maken. In een land waar zij vreemd waren, waar niets dan eene groote ijs- en sneeuwwoestijn zich rondom uitstreckte, konden zij niet zoo juist afspreken, waar de een den voorraad zou plaatsen en de andere denzelfden zoeken. Een steenhoop die hem moest aanduiden, was bij mistig weder licht niet te bemerken, en wie was, alles ten beste genomen, borg, dat die

steenhoop niet door een' of anderen Eskimo gezien, omvergeworpen, en van de eetbare waar tot eigen gebruik beroofd zou worden, iets dergelijks toch, had weldra eens plaats. De jonge ross was dus even als degenen die hem vergezelden, zeer verblijd toen zij eindelijk op het pad kwamen, dat hun uit vroegere togten bekend was. Eenen dag later ontmoetten zij een troepje Eskimo's van kennis, en werden door dezelve vriendschappelijk verwelkomd. Die goede menschen bragten terstond honden aan, welke de afgematten te hulp moesten komen. Hier werden ook een paar regels schrifts van den Kapitein ontvangen, met de aanwijzing van eenen steenhoop, waaronder levensmiddelen lagen. Bij nader onderzoek bleek het echter, dat noch die hoop zelf, noch eenige voorraad daaronder te vinden was. De honden hadden er de lucht van gekregen, en de Eskimo's den buit met hen gedeeld, tot op een weinig brood en acht pond vleesch na. Ook eene flesch met rum en eene andere met limoensap, waren in haar geheel gebleven, doch alleen uit reden dat de wilden, die dranken *vuil water* noemden, „maar ginder is klaar helder water!” voegden zij zegevierend daarbij, terwijl zij een nabijzind beekje wezen.

Ter vergoeding evenwel gaven zij visschen ten geschenke, en boden zich aan, om op de vangst te gaan; zij hielpen ook aan het bouwen van eene steenen hut, want sneeuw ontbrak nu, en door de versche honden, waren de reizigers genoegzaam zeker van hunne gemakkelijker te huiskomst. Van de acht honden welke ross medegenomen had, bragt hij er slechts twee terug, de andere waren gestorven, of aan hun lot overgelaten geworden. Wel hebben de

Eskimo's de gewoonte niet de hunne te verschoonen, doch zoo veel vergen zij niet van hen als nu van die van ross govergd was geworden. Na vier dagen arbeids hebben de honden bij de inboorlingen een' of wel twee dagen rust; bij den nu omschrevenen togt daarentegen waren zij bij den slechtsten weg 23 dagen lang achter elkander voortgezweept geworden, tot eindelijk de een voor de andere na dood nederviel. De gastvrijheid der Eskimo's was inderdaad grenzenloos. Toen men den volgenden dag, na zoo vele vermoeijenissen voor het eerst vrolijk ontwaakte, bragt eene vrouw eene groote hoeveelheid robbe- of zeehondentraan, (want een rob en een zeehond is hetzelfde) en eene andere volgde haar weldra met een soortgelijk geschenk.

„Waartoe? Ik hoop toch niet om in plaats van koffij bij het ontbijt gebruikt te worden?”

„Neen. De vreemdelingen moesten voedsel hebben voor hunne lamp, om, gelijk gij weet, de hut te verlichten en te verwarmen, en om er den kookketel over te hangen. Ten einde zij nu toch ook iets zouden hebben om te koken, bragt eene derde vrouw wel 30 visschen.

„In alle geval zullen zij er wel op gerekend hebben een aanzienlijk tegengeschenk te ontvangen!”

„Juist dit dacht ook de Heer ross; doch hij wilde eens de proef nemen of niet misschien belangelooze gastvrijheid de drijfveer was, hij gaf derhalve niets, en had het genoeg te zien, dat hem evenwel van uur tot uur nieuwe traan, versche visch en voeder voor een paar uitgehongerde honden gebragt werd, zonder dat eene der geofsters in het minste te kennen gaf, dat zij er iets voor begeerde. Ieder

huisgezin had een' ketel visch gekookt, en in iedere hut noodigde men de vreemdelingen te komen aanzitten, en bedankte ze daarna, voor de eer den gastheeren aangedaan. Om kort te gaan, deze rustdag was een dag van genot geworden, zoo als men er sedert drie weken geen gekend had. Des avonds te tien uren van den 10^{den} Junij zette men met nieuwe krachten den terugtocht voort, terwijl al wat men missen kon den Eskimo's werd geschonken, om hen voor al hunne vriendelijkheden te bedanken. Van hunnen kant gaven zij nog eene groote hoeveelheid traan tot brand, en eene menigte visschen mede, op dat toch de Engelschen op hunne verdere reize den honger niet te vreezen hebben mogten. De weg was nu gemakkelijk te vinden, indien men slechts het spoor volgde van eene kleine bende inboorlingen, die in dezelfde rigting voortgetogen was, en bij het afscheidnemen werd dit den heengaan den ten sterkste aanbevolen. Dan de Engelschen glimlachten op het hooren dezer vermaningen van de goedhartige wilden, en dachten wijzer te zijn dan dezen, daar zij op hun kompas vertrouwend, den regten weg naar het schip meenden te volgen. Hunne laatdunkendheid werd gestraft. Dikke sneeuw en water wisselden elkander zoo gestadig af, dat men regt verheugd was, toen men het bewuste spoor weder had gevonden; en een alles onkenbaarmakende nevel die vervolgens opkwam, bewees, dat het kompas geen' moed zou gegeven hebben om voort te trekken, daar men nu op den grond eene aanwijzing vond, die niet falen kon. Gij ziet hoe dikwijls de vernuftigste en geleerdste mensch, van den ongeleerdste en eenvoudigste iets leeren kan, verhef u dus nooit met te veel zelfver-

trouwen boven anderen, die u toeschijnen minder te weten, of minder in de gelegenheid geweest te zijn hunne kennis uit te breiden, dan gij; want er kunnen toch wel eens dingen voorkomen, waarin zij boven u uitblinken zouden. — NAPOLEON eens in de nabijheid van zijn lusthuis *Malmaison* met zijn vriend BERTHIER wandelende, zag een landman ploegen. »Kom, BERTHIER!» sprak de in eene vrolijke luim zijnde Keizer, die op het land zich gaarne van allen dwang ontdeed: »laat ons zien of wij niet ook de ploeg besturen kunnen.» Hierop nam hij het ploegijzer in de hand, en dreef de paarden voort — dan wat de ter zijde staande landman, de schouders ophalende gedacht en gezegd had, gebeurde. Welke moeite zich ook de Keizer gaf, de ploeg maakte geene rechte voren; dan gleed zij uit den grond, dan ging zij regts, dan links, en van zweet overdekt, en nogtans welgemoed, bekende de Keizer, dat de landman de zaak beter dan hij verstond. — Eindelijk den 18ten Junij, kwamen de reizigers zeer afgemat aan boord; over het algemeen welvarende, doch door de uitgestane vermoeijenissen zeer vermagerd!

XXVII.

Wij leven met onze vrienden in het hartje van den zomer, niet waar? Doch waar zij zich ophielden, wijst de Almanak de zomerdagen aan, doch in de natuur blijven zij weg. Wel komen er enkele zeer heete dagen, doch ook gevoelig koude waarin het vriest.

Toen de maand Junij ten einde liep, was de arme *Victoria* nog altijd in ijs beklemd, en kon noch voor- noch achteruit; trouwens aan eene vaart regt door, naar de gevondene *Stille Zee*, werd geheel niet meer gedacht; en de wenschen bepaalden zich voor het oogenblik tot het weder bereiken van de *Baffins*-baai. Niets beter te doen hebbende, ging Kapitein Ross naar eenige Eskimo's toe, die bezig waren uit een groot meer zalmen te vangen; hij hoopte dat het hem gelukken mogt, eenigen voorraad van visschen voor zijne manschap op te doen, en dit gelukte hem boven verwachting. Wel aten de Eskimo's zelve er eene ongeloofelijke menigte van op, terwijl zij met verbazing toekeken, hoe de Engelschen de kunst verstonden van ze spoedig te koken in een' ketel, die door voorloop heet gemaakt werd, wel moesten zij ook nog hunnen voorraad voor den winter opzamelen, doch de natuur is hier zoo mild in het geven, dat ook de onverzadelijkste genoeg kan vangen, ja overhouden. Ross ruilde dan tegen een mes 220 zalmen in, elk van welke vischen vijf pond woog, Zoo kon het scheepsvolk nu versche, gemarineerde en gerookte zalm eten! Zoo overgroot was de menigte dezer dieren aan den oever van het meer, dat de Eskimo's met hunne spiesen bij iedere stoot er een troffen. Wat men te veel kreeg om op eens te gebruiken, werd onder ijs tot eene volgende gelegenheid te bewaren gelegd. — Dan, het ijs wilde maar niet wijken, zoo ver men van den mast af zien kon, het zat overal vast. De moskito's kwamen de menschen plagen, alsof het warm in de lucht geweest ware, en evenwel zat men erger dan in den winter gevangen, want door het

as de arme
 kon noch
 e vaart regt
 verd geheel
 aalden zich
 ken van de
 ende, ging
 , die bezig
 angen; hij
 nigen voor-
 pp te doen,
 Wel aten
 ke menigte
 en, hoe de
 spoedig te
 p heet ge-
 nnen voor-
 e natuur is
 e onverza-
 aden. Ross
 , elk van
 et scheeps-
 zalm eten!
 n aan den
 net hunne
 at men te
 d onder ijs
 gelegd. —
 o ver men
 vast. De
 alsof het
 el zat men
 door het

ijs werd het varen belet, en door het smelten van de bevrorene sneeuw, het reizen te land meer en meer bezwaarlijk. De 1ste Augustus kwam, en nog geen open water! Gelukkig waren al de menschen op de *Victoria* gezond, wel vertoonde zich een weinig scheurbuik, dan deze verdween zoo ras de lekkere versche zalm ter tafel kwam. Deze kost kon als eene bron van gezondheid, kracht en verblijding, hoe vreemd dit ook schijnen moge, aangemerkt worden; want menschen in onze omstandigheden kunnen een' maaltijd die hun heden niet gevalt, morgen door een' smakelijkeren doen vervangen, doch zulks kan geene plaats hebben in betrekkingen als die van onze zee-lieden. De eerste zalm was voor velen hunner eene verkwikkende artsenij, terwijl wij dien visch voor niets meer dan een lekker eten aanzien.

De maand Augustus verliep, en nog was er weinig hoop om voort — dat is nu te zeggen — om huiswaarts te komen. Elf maanden lang, had de *Victoria* onbewegelijk gelegen. Waarlijk in het vervolg zullen niet vele ontdekkingsreizen ondernomen worden, naar een gewest, waar men, indien alles goed gaat, in een jaar tijds eigenlijk slechts eene maand tot handelen heeft. Statig en zeilree lag het schip, ruimer en gemakkelijker dan te voren, sinds de stoommachine opgeruimd was; doch of en hoe ver men zou kunnen zeilen — hieromtrent was nog geene bepaling te maken. Op den 3^{den} September kon men eindelijk beproeven met behulp van een werp-anker een eind wegs voort te komen, men arbeide dan zus dan zoo, schoon met zoo weinig gevolg, dat er in verscheidene dagen, slechts eenige honderd ellen afgelegd werden, waarbij zagen en bijlen om het

oude ijs te breken en boomen om het nieuwe af te houden, in beweging kwamen. Eens werd de hoop levendig; het ijs scheen in het algemeen los te gaan en de zee geheel vrij te worden, zoodat men zich vleide, dat de *Victoria* met volle zeilen zou kunnen voortkomen. Een nieuwe geest scheen het schoone schip te bezielen, het gehoorzaamde weder aan des stuurmans hand. Dan ook dit verblijdende oogenblik ging voorbij. Koude winden dreven nieuwe ijsschollen tegen elkander, en eer de maand September ten einde was, was de zee op nogmaals bedekt. Nu moesten er weder pogingen aangewend worden, om een' nieuwen winterkerker te bereiken, waar men om zoo te zeggen, met den eenen voet op het land, met den anderen op het ijs, kon blijven wachten.

Hier uit, lieve kinderen! kunt gij afnemen hoe veel geduld en zelfbeheersching de mensch in vele omstandigheden des levens noodig heeft! De uitzigten waren nu inderdaad bedroevend. Wat bleef er te hopen over? Sinds lang reeds had men het hoofddoel der reize, eene doorvaart te vinden, en de eer in te oogsten, welke met iets van zoo veel gewigt verbonden zou zijn geweest, moeten opgeven. Aan te huis komen, was in tien maanden niet te denken en of het verlangen daarnaar, dan niet, even als nu zou verijdeld worden, was geheel onzeker. Men scheen in het vorige jaar slechts verder vooruit en meer zuidwaarts gekomen te zijn, om zoo veel te langer op de mogelijkheid van den terugkeer te moeten wachten.

Toen men op nieuw de sombere winterkwartieren betrokken had, werd voor eerst een onderzoek aangaande de voorhanden zijnde levensmiddelen, bewerkstel-

ligd en dit viel vrij wel naar genoegen uit, om ten minste het jaar 1832 te bereiken. Daarenboven bleef nog de toevlugt tot den voorraad van de *Furie* open, welke niet ver af, en op den weg lag, dien men tot de terugreize zou moeten nemen. Voor hongersnood was derhalve niet te vreezen, iedereen was gezond, en al had men het in het verleden jaar op het land reizende of werkende, bitter koud gehad, niemand was toch dood gevoren; naauwelijks was een enkel keer de punt van den neus van den eenen of anderen in gevaar geweest, en het was derhalve bewezen, dat de Europeanen ook in deze streken zouden kunnen leven, zoo goed als de aan de snerpemde koude gewone Eskimo's. Er werd dan welgemoed, schoon niet met blijdschap, weder een aanvang gemaakt, met het inrigten van het schip tot een warm huis, gelijk in het begin van den vorigen winter gedaan was, en men verkortte zich voorts den — reeds inderdaad zoo korten tijd — zoo goed men kon, op verschillende wijzen. Daarna werd een bezoek gegeven aan de haven, die men verlaten had, en die nog veel dikker dan te voren, met ijs bezet was. Welligt zou men dus in een ander jaar nog langer hebben moeten blijven liggen, dan ditmaal geschied was, en men was toch nu reeds enige honderd ellen vooruit! eene zaak met reden als een belangrijk gewin aangemerkt, in eene zee, waar een schip langzamer vordert, dan een voetganger op het land. Geene Eskimo's vertoonden zich tot nog toe; ten einde hun evenwel den weg naar het schip te doen vinden, rigtte men hier en daar hooge stangen op. — Van groote afwisselende gebeurtenissen, kon even weinig de reden zijn, als van nieuwe opmerkingen.

Een heerlijk noorderlicht, een bijzondere kring om zon of maan, het vangen van een' vos vooral, was een merkwaardig voorval, waarvan een ieder sprak, te meer, dewijl de somtijds van den honger lijdende honden, met het vleesch van dergelijk wild gevoed moesten worden. Te vergeefs verlangde men naar de Eskimo's; het jaar 1831 liep ten einde, zonder dat zij te voorschijn kwamen, en dit maakte de eentoonigheid nog grooter, want hoezeer genoemde inboorlingen bij de beschaafde Europeanen achterstaan, hoe gering hunne kennis, hoe beperkt hunne geestvermogens, hoe kinderachtig hunne gevolgtrekkingen en beschouwingen ook wezen mogten, altijd gaven zij toch stof tot onderhoud en opmerkingen. De matrozen wandelden naar hunne hutten en namen wel eens deel aan hunne dansen, voor het minst lachten en vermaakten zij zich daarmede. Hoe weinig het ook ware, toch werd de ontbering sterk gevoeld, waar men reeds zoo veel miste; — en den geheelen winter, liet zich niet een cenige Eskimo zien!

XXVIII.

Deels om de verveling aan welke men thars blootgesteld was te verminderen, deels om den tijd op eene nuttige wijze door te brengen en sommige belangrijke punten naauwkeuriger te onderzoeken, dan in het verledene voorjaar mogelijk geweest was, werden er nogmaals kleine togten op het vaste land

ondernomen. Op den 20sten werd een dergelijke door den jongen ross aangevangen met vijf der zijnen, en zij hadden het geluk weldra drie Eskimo's aan te treffen, van welken zij tegen messen eene menigte zalmen inruilden. Ten einde de Kapitein van dit voorval onderrigt zou worden, gaf de Kommandeur hun een briefje, om aan zijnen oom te brengen; hij vernam bij deze gelegenheid, dat de ons wel bekende TIAGACHU overleden was. Op het schip betreurde men hem, alsof hij een vriend geweest ware. De visschen werden afgehaald en nu eindelijk weder een begin gemaakt aan den omgang met de inboorlingen. Voor veertien dagen had men nu aan boord weder versche eetwaar, die men in *Engeland* voor eene regte lekkernij zou gehouden hebben. Eene bijzonderheid in de zeden der Eskimo's, leerde men nu ook kennen. De weduw van TIAGACHU was reeds weder getrouwd, want dewijl zij vijf kinderen had, dong een ieder naar hare hand. Bij ons zou dit juist het geval niet geweest zijn, dewijl de vader met vele kosten zijne kinderen opvoeden moet; daarginds echter, waar zij niet ter schole gaan, geen onderrigt genieten, en geene andere uitgaven noodzakelijk maken, daar zij hun brood of liever hunnen visch zelve winnen, en bij de robbenvangst de behulpzame hand leenen, bevorderen zij de welvaart der ouderen, meer dan zij die schaden. Daar zij nu bovendien verplicht zijn, den vader in zijnen ouderdom te onderhouden, zoo is het den Eskimo bijzonder aangenaam, wanneer hij door het trouwen eener weduw, zijn troepje kinderen vergrootten kan.

Na tien dagen afzijns en wel den eersten Mei,

kwam de jonge ross op de *Victoria* terug, doch alleen; zijne reisgezellen waren nog vijf mijlen achterwaarts. Hij had vele tegenspoeden ondervonden. Een' van zijn volk bevroor de voet, zoodat die door de anderen op eene slede moest voortgetrokken worden, schoon zij alle zeer vermoeid waren, en veel te lijden hadden van oogontsteking en die soort van blindheid, welke een gevolg is van het schitteren der sneeuw. Onder weg was de Heer ross dien Eskimo tegengekomen, welke in het vorige jaar zich zoo vijandig gedragen had, toen zijn aangenomen kind door een' steen gedood was.

Van nu aan, werd het verkeer met de inboorlingen weder levendiger, en den 17^{den} Mei werd, onder hun geleide, een tweede togt ondernomen, naar de westkust van het grote land, waar men zich nu bevond. De Kapitein en zijn neef besloten gezamenlijk derwaarts te trekken. Op het beoogde punt gekomen zijnde, wilde eerstgenoemde terugkeeren en dan van levensmiddelen voorzien, de kust langs reizende, weder bij zijnen neef komen. Er was ditmaal iets schilderachtigs in den optogt. Eene Eskimo-sche vrouw, met eenen staf in de hand, trad voorop, zij was de moeder van de twee aangenomene gidsen. Achter haar aan kwam de slede van den Heer ross, waarin een kind van de genoemde vrouw en eenige pakkaadje. Daarop volgde de slede der gidsen, en die van den Kommandeur, voorts kwam een Eskimo, die twee vaten met traan of olie voortsleepte, ten einde licht en vuur te kunnen onderhouden; eindelijk werd de trein gesloten, door eenige matrozen van de *Victoria*. Sneeuw en ijs maakten den togt zeer bezwaarlijk, en buiten dat, ging men

langzaam voort, dewijl de Eskimo's dikwijls ophiel-
 den, om een gedeelte van hunnen voorraad onder de
 sneeuw te bergen, of visch te vangen, wanneer zich
 daartoe de gelegenheid opdeed, of om sleden van ijs
 te bouwen. Te dien einde holden zij eene schol uit
 in den vorm van een bekken, paktten daarop een en
 ander over en plaatsten er zich zelve somtijds bij,
 daar de gladheid van den bodem van dit vaarttuig,
 deszelfs voortkomen sterk bevorderde. Doorschijnend
 als kristal, helder als spiegelglas, scheen het even
 broos te wezen, en was echter sterk. Somtijds trok
 in de verte eene kudde rendieren voorbij, en loerend
 kwamen een paar wolven daar achter na. Ook zag
 men dikwijls eene vlugt sneeuwmosschen, eenig leven
 aan de woeste vlakke bijzetten; zij kondigden het
 naderende voorjaar aan, schoon het niet te begrijpen
 was, wat zij hier zochten. Hun alleen was het be-
 kend, dat de Heer van hemel en aarde voor hen een
 voedsel bereid had, waarvan de menschen niets ver-
 moedden. In het laatst van Mei had men juist de
 plek bereikt, waar men een jaar geleden, omtrent den
 zelfden tijd geweest was, doch het aanzien der na-
 tuur was geheel anders dan toen. Toen was het
 land reeds gansch van sneeuw bevrijd, en thans ge-
 heel daarmede bedekt. Toen waren er reeds geheel
 opene meren, en nu zag men geen droppel onbe-
 vrozen water. Toen waren de rotsen met broedende
 vogels bedekt, thans was nog alles dood. De man-
 schap zelf scheen niet meer zoo veel kracht te heb-
 ben als voorheen, want een ieder klaagde over
 vermoeijenis, en toen de Kapitein weder aan boord
 terug was, scheen het alsof zijne begeleiders ingeene
 veertien dagen weder op hun verhaal zouden zijn.

Hij vertoefde tot den 6^{den} Junij en trok toen weder op, om volgens afspraak zijnen neef te gemoet te gaan, of liever, om op den weg langs welken deze terug zou reizen, een' voorraad levensmiddelen neder te leggen, welk punt door een' steenhoop met eene vlag daarop, kennelijk gemaakt werd. De Kommandeur had eene belangrijke ontdekking gedaan. Gelijk bekend is, wijst de magneetnaald altijd naar het noorden, en dat daar, in het binnenste der aarde, de oorzaak der aantrekking wezen moest, werd reeds in de grijze oudheid, nog ras de eigenschap van den magneet bekend was, vermeld. Eene fabelachtige onderstelling plaatste daar een' berg van zeilsteen, die voor een met ijzer belegd of beslagen schip zeer gevaarlijk wezen moest, omdat (zeide men) de berg het schip noodwendig aan zou trekken, en beletten weder los te komen — en dergelijke dwaasheden meer. Dan, de opmerkingen betreffende den magneet, hadden hier niet alleen vele zonderbare verschijnselen te weeg gebracht, maar ook den jongen Ross op het denkbeeld doen komen, dat de magneet-pool, wel niet ver van het standpunt der *Victoria* kon verwijderd wezen, en dit vermoeden tot zekerheid te brengen, was hem bij uitstek gewichtig toegeschenen. Den 30sten Mei liet hij bijna zijne geheele pakkaasje achterwege, om niet door dezelve belemmerd te worden, en spoedde zich naar het verlangde punt, dat hij den 1sten Junij 'smorgens te acht uren gelukkig bereikte. Hierover ondervond hij eene vreugde zoo als gij kinderen en ik, ons dezelve niet juist voorstellen kunnen, dewijl wij geene zeevaartkundigen zijn, dewijl het kompas ons niet zoo na aan het hart ligt, dewijl wij niet in staat zijn, naar eisch te bewonde-

ok toen weder
emoet te gaan,
en deze terug
elen neder te
met eene vlag
Kommandeur
n. Gelijk be-
aar het noer-
aarde, de oor-
d reeds in de
n den magneet
ige onderstel-
een, die voor
eer gevaarlijk
berg het schip
ten weder los
meer. Dan,
neet, hadden
schijnselen te
ross op het
eet-pool, wel
ria kon ver-
zekerheid te
g toegesche-
geheele pak-
belemmerd te
gde punt, dat
en gelukkig-
e vreugde zoo
uist voorstel-
andigen zijn,
aet hart ligt,
te bewonde-

De Engelsche vlag wordt geplaatst op het punt,
waar de Maquetische pool ligt.

ren, dat het de eigenschap van de ijzeren tegen den zeilsteen gestrekene naald is, zich altijd naar het noorden te keeren, en daardoor den weg op den woesten *Oceaan* naar alle punten aan te wijzen. Ware er nu ook al geene doorvaart naar de *Stille Zee* ontdekt, zoo had men evenwel de oplossing van dit raadsel gevonden, en was ten minste in één opzigt tot het doel der reize gekomen, want op de thans verkregene kunde was lang vergeefs gewacht, en vele geleerde berekeningen waren zonder gevolg daar over gebleven. Hier was dan het geheimzinnige punt, naar hetwelk zich onwillekeurig iedere zeilsteen op de gansche aarde rigt! Eene reeks van heuvelen verhief zich 50 of 60 voet hoog, doch niet zeer in het oog vallend; de natuur heeft hier aan hare geheime werkplaats niets uitstekends gegeven. Toen de Heer Ross het punt bereikt had, waar zijne inclinatie-naald zich bijna regt op en neer plaatste, wenschten Ross en de zijnen zich wederzijds geluk, plantten de Engelsche vlag, en namen de geheele noordelijke magneet-pool, in naam des Konings in bezit. Wie ooit daar komt, zal eenen grooten steenhoop vinden, en daar onder eene blikken bus met het verslag der ontdekking, indien ten minste de Eskimo's alles staan en blijven laten. Voor hen was dit alles eene gansch onverschillige zaak, zij hadden er niet het minste begrip van; doch ook voor hen had iets verblijdends plaats. Terwijl namelijk de jonge Ross bezig was de ligging van de belangrijke plaats, naar den stand des hemels nauwkeurig te berekenen, ten cinde andere zeevaarders na hem, dezelve mogten kunnen wedervinden, en tot slotsom vond, 70 graden 5 minuten 17 seconden breedte en 96 graden

De Engelsche vlag wordt geplaatst op het punt,
waar de Magnetische pool ligt.

46 minuten 45 seconden wester lengte van *Greenwich* (zijnde dit de plaats van waar de Engelschen de lengte tellen) en terwijl de matrozen over den goeden uitslag der zaak juichten en met hunne hoeden wuifden, dansten en jubelden hunne reisgezellen en gidsen ook, want zij hadden een' armen zeehond in een ijsgat gevangen. Ziet op het prentje hiernevens, hoe vrolijk alle menschen zijn.

„Doch, niet waar vader! Ross was nog niet juist op het punt van de magneet-pool?”

Neen, want anders zou de naald ten volle 90° aangewezen hebben. Met zijnen voet stond hij er dus nog niet op. Waarschijnlijk zou ook dit punt wel te vinden geweest zijn, indien eene landstreek als deze, een lang stilstaan en ronddolen veroorloofd hadde. Nu trok de ontdekker welgemoed nog langs de ten noorden strekkende kust heen, en maakte ook daar de verste plek welke hij bereikte, door eenen steenhoop kennelijk.

Doch nu was het ook zeer noodig, dat hij den terugweg insloeg, want wij weten dat er bijna geene teerkost was medegenomen. Met hongerige magen kwam het reisgezelschap bij de voorraadschuur terug, en vond gelukkig alle nog in orde. Geen beer, ja zelfs geen vraatzieke Eskimo was er aan geweest. Terstond werd de togt naar het schip voortgezet, en ging zoo snel als vreesselijke storm, sneeuw en dergelijke het toelieten. De zon scheen bij tusschenpoozen en gaf zoo veel hitte, dat het water van de rotsen afdroop, doch in het algemeen was er nog niets dan vastzittend ijs te zien. In de helft van Junij was het nog zoo koud, als in *Engeland* niet altijd in de helft van Januarij. Eindelijk den 13^{den}

Junij 's morgens te vijf uren, bereikte men vermoed en mager geworden van de 28 dagen lange reize, de reeds geheel opgetuigde *Victoria*, die ongeduldig op een vrij vaarwater wachtte.

 XXIX.

Wanneer wij een klein plezierreisje willen doen, hoe groot is dan niet ons ongeduld, ingeval de koetsier eenige minuten boven den bepaalden tijd uitblijft! Denkt dan hoe lang de tijd moet geschenen hebben, aan de lieden die op het schip door ijs en sneeuw tegen gehouden, zoo vele maanden vruchteloos op hun loskomen wachteden. Toen op den 21sten Junij de zon haar hoogste standpunt bereikt had, regende het voor het eerst in het loopende jaar! Waren de Engelschen Eskimo's geweest, zoo zouden zij naar de mogelijkheid van te vertrekken, niet zeer verlangd hebben, want dezen is het onverschillig of de winter lang of kort, streng of zacht zij, indien zij slechts zehonden, visschen en dergelijke vangen kunnen. Daarentegen hadden onze reizigers altijd slechts ééne gedachte. Wanneer zal het eindelijk eens zomer worden!! De dag die in den Almanak dat gewenschte tijdstip aanduidt, was daar, doch de warmte bleef ontoereikend om de kluisters van de *Victoria* te verbreken!

Uit tijdverdrijf ging de Kommandeur Ross van tijd tot tijd op de jacht, en daarmede bezig zijnde, trof

hij op den 1sten Julij vijf Eskimo's familiën aan, die nog nooit te dier plaatse geweest, doch nu gekomen waren, om het wonder, waarvan ook zij hadden hooren spreken (het schip namelijk) te zien. Dergelijke tooneelen als in Januarij 1830 hadden nu weder plaats, en de ledige blikken trommels, waarin men vleesch uit *Engeland* medegebragt had, als ook stukken ijzer, naalden en wat dies meer zij, bragten herhaalde vreugde-blijken voort. Een ander genoeg en een wezentlijk genot, vond het scheepsvolk in het aankopen of vangen van zalm. Voor een paar messen bekwam men twee, drie, ja nog meer honderden visschen, of werd door de Eskimo's geholpen, om die te vangen. Meer dan 5000 zalmen werd men op deze wijze meester, en alle handen waren bezig met schoonmaken, zouten, inleggen en voor de toekomst bereiden van dezelve. De inboorlingen hadden nu het nut van netten leeren kennen, ja zelfs had men hun geleerd die te breiden.

„Ja maar dan moesten zij toch eerst hennip of vlas, en daaruit vervaardigd touw hebben, of zelven kunnen spinnen!”

Ik zie niet wel in, hoe zij ooit daartoe komen zullen; doch er zal wel iets anders wezen, dat de plaats van genoemde benoedigheden kan vervangen.

„En wat dan?”

Darmen van visschen, van robben, beeren of andere dieren kunnen tot dunne of dikke draden gedraaid worden, zoo als bij ons de darmen van lammeren, schapen en bokken, tot viool, harp en andere snaren. Het zou vreemd zijn, indien de Eskimo's nooit op dit denkbeeld gekomen waren. Hunne kunstig gemaakte kleederen, schuiten en wapenen, getui-

gen van hun nadenken en van hunne arbeidzaamheid. De Engelschen hebben hun dus zeker eene hoogst-schatbare dienst bewezen, door hun het gebruik van netten te toonen, en de wijze van die te maken te leeren. Op de *Victoria* verschafte het toch eenig genoeg, de zoo eenzelvige leefwijze afgewisseld te zien, door den omgang met deze van vet en traan druipende menschen, hoe weinig van belang er ook met hen te spreken viel. Een ieder vergat dan voor eene wijle de koude, het vaderland, de groote verwijdering van hetzelfde, en de verveling van heden als gisteren, te moeten doorbrengen, en van den volgenden dag niets anders dan van den loopenden dag te wachten te hebben. In het midden van Augustus, was er nog geene beweging in het ijs, en het altijd vruchteloos hopen op verlossing, was nu veel pijniger dan het vastvriezen in den winter. Van dat seizoen kon men niets beters verwachten; nu brandde de zon, zonder het ijs te kunnen doen smelten, en plaagden de muggen, zonder dat enig groen loof te vinden was. De geheele natuur bijkans scheen te slapen, terwijl de Engelschen onophoudelijk naar haar ontwaken uitzagen. Er gebeurde niets, dat tot eenige bespiegeling of tot eenig nadenken aanleiding kon gegeven hebben, dus was de beuzelachtigste kleinigheid, als afwisseling van waarde. Dat op zekeren dag de Eskimo's hunne honden kastijdden, omdat zij visschen gestolen hadden, wordt door den Kapitein Ross zeer omslagtig verhaald. Voorzeker zou hij zoo iets niet in zijn dagboek opgeteekend hebben, indien hij eenige zaak van belang hadde te vermelden gehad. Ons treft daarbij slechts de treurige opmerking, dat de over het algemeen zoo zacht-

aardige Eskimo's, met hunne honden, die hun toch op de jagt van beeren, muskusossen, wolven en veelvraten van zoo veel nut zijn, die hun in plaats van paarden dienen, en de zeehonden opsporen moeten, even onbarmhartig te werk gaan, alsook, helaas! onder ons vele menschen derzelve paarden, honden en andere beesten behandelen! Ondankbaarheid jegens onze medeschepselen, is een zwaar misdrijf tegen den Heer, die ons dezelve tot dienaren gaf, doch tevens verlangde, dat wij hunne diensten niet met kwellingen van allerlei aard betalen zouden! Ongelukkig vergeet dikwijls de mensch dit maar al te ligt!

In het vorige jaar was het onzen zeevarenden toch eenmaal gelukt van plaats te veranderen; zij hadden uit de *Felix*-haven in de *Victoria*-haven, die ons kaartje aanduidt, kunnen komen; in den loopenden zomer, was ook tot iets dergelijks geene mogelijkheid. Sneeuw en ijs bedekten wederom alles, eer die teekenen van den vroegeren winter nog verdwenen waren. Gij verheugt u, lieve kinderen! wanneer gij sneeuwballen maken of elkander daarmede om de ooren gooijen kunt, of er eene groote pop van maakt, die met eenen bezemsteel gewapend, de musschen verschrikt doet wegvliegen, — doch wat zoudt gij in die noordelijke streken wel zeggen, van de eeuwigdurende sneeuw; van storm die een sneeuwstorm; van nevel, die een sneeuwnevel is, van zonneschijn, die de sneeuw slechts des te glinsterender maakt, zoodat zij de oogen verblindt! Wat zoudt gij zeggen in een gewest, waar de adem sneeuw wordt, waar sneeuw de haren poedert, de kleederen overdekt, aan de ooghaartjes zich vastzet, in de woningen indringt, wanneer de deur slechts even open staat, ja waar

mien zich van sneeuw eene hut bouwt, waar sofa, tafel en stoelen uit sneeuw bestaan, waar de mensch het vooruitzicht heeft, van na zijn' dood in eene kist van sneeuw gelegd te worden? De zaken stonden zoo, dat men zich gemeenzaam moest trachten te maken, met het denkbeeld van zonder schip, uit de verschrikkelijke ijswoestijn te raken, en de boot over land mede te slepen tot aan de *Baffins*-baai, waar men dan in dezelve zou gaan, er mede voortvaren en waarschijnlijk wel een' walvischvanger aantreffen; in het allerergste geval, kwam men in *Groenland* op eene Deensche kolonie. Wie in twijfelachtige omstandigheden verkeert, doet best zich het ergste voor te stellen en zijne maatregelen dien ten gevolge te nemen; dan is hij niet troosteloos, wanneer dat ergste plaats grijpt, en vindt zich gelukkig, wanneer een min' ongelukkig lot hem te beurt valt.

Het jaar ging ditmaal niet alleen in vorveling voort, maar bij velen ook in lichamelijk lijden, want deze en gene werd door scheurbuik gekweld. Tot nog toe was men die met limoensap, zuring en met azijn toebeide spijzen tegengegaan; thans wilde zij niet wijken, waaraan welligt de altijd durende koude, of liever de klimmende vrees en bekommering schuld was. Wat anders nog eenige opwekking had gegeven, als het vieren van het kersfeest, of den nieuwjaarsdag, had geenen regten invloed meer, dewijl de toekomst zich zoo allersomberst voordeed. Men veroorloofde zich echter voor kortswijl, eene blikken bus met vleesch, zoo als die in 1823 met de *Furie* was medegenomen geworden, in een' hoop ijs aan den oever te begraven. Daar zal die misschien na ettelijke honderd jaren door Eskimo's ge-

vonden en dan nog als eene lekkernij gebruikt worden, want in dezen, door de natuur gebouwden ijskelder, bederft niets!

Nadat reeds twee maanden van het nieuwe jaar voorbij waren, liet Ross het ijs rondom het schip onderzoeken, en bevond het nog zoo dik, dat er aan geen voortkomen te denken viel. Wanneer kon men zich vleijen, dat deze massa wegsmelten en een open vaarwater zich vertoonen zou? Zou men op het schip blijven, tot eens weder een zachte zomer geboren wierd, zoo als die geweest was welke de baan voor de *Victoria* gelegd en veroorloofd had, tot het bereikte punt voort te stevenen? Eer dat zulks gebeurde, konden wel al de reizigers door de scheurbuik weggemaaid zijn, want zelfs de Kapitein hoe gezond hij oock steeds geweest was, gevoelde thans pijn aan zijne oude wonden, die weder open waren gegaan; en zoo iets, is een gewis teeken van genoemde bedenkelijke kwaal. Wat het ergste was, dus plaats hebbende, werd de timmerman aan het werk gezet, om eene stevige slede te vervaardigen, waarop de boten geplaatst konden worden, om die naar eene bevaarbare zee te trekken. Men maakte ook andere sleden, om allerlei noodwendigheden te vervoeren. Een iegelijk had het drok met inpakken en opladen van levensmiddelen, wapenen, kruid, lood, werktuigen, kleederen, brandstoffen enz. Daar men een' der matrozen het been, dat bevroren geweest was, had moeten afzetten, een ander man blind was geworden, niemand meer zoo veel kracht en opruimdheid van geest meer had, als in het vorige jaar om dezen tijd, zoo bood de ondernomene poging om voort te komen, geene verblijdende uit-

zigten. Dan er was geene keuze meer, en het ongeduld werd hoe langer hoe grooter, toen de koude in April bijkans even hoog klom als in Januarij. »Voorwaarts! naar de kust waar de voorraad van de *Furie* ligt!» dacht of riep een ieder, en schepte daarbij nieuwen moed. Op den 23sten April werden de boten beladen, eerst werd de eene, voorts de andere, naar eene zekere plek gesleept, want beide te gelijk, zou eene te zware vracht geweest zijn, voor de helft der manschap, tot iedere. Slechts korte dagreizen konden zodoende gemaakt worden, en eene mijle scheen wel de lengte van vijf mijlen te hebben. Des avonds werd eene hut van sneeuw gebouwd, waarvan men den Eskimo's de kunst had afgezien; zij werd van buiten met zeildoek overdekt, van binnen met robbevellen bekleed en dewijl men er in koken en braden kon, zoo waren de nachten dragelijk, schoon de koude zoo erg was, dat het vleesch doorgezaagd moest worden, dewijl het stijf bevroren was. Ook was er juist geen overvloed van levensmiddelen voorhanden, want eensdeels moest men spaarzaam zijn, omdat de weg naar de *Furie* vrij lang was, en de grond somtijds het voortkomen naauwelijks mogelijk maakte, anderdeels omdat, in aanmerking genomen het gering getal matrozen, niet alles uit het schip had kunnen medegenomen worden. Den 27sten April kwam men in drie uren slechts 300 ellen vooruit. Meestal moesten de baaijen en inhammen omgetrokken worden, want dwars over het ijs van den eenen oever tot den anderen te gaan, lieten de meestal steile kusten niet toe. Bij het nederwaarts glijden zou alles het onderste boven geraakt wezen, en aan de overzijde de

vracht op te trekken, daartoe waren geene menschen krachten toereikende geweest. Op het land zelf had men genoeg met hooge bergen te kampen. Tot nog toe was van den eigentlichen terugkeer naar huis niet gesproken, men had slechts tot aan het eind van April eenen voorraad levensmiddelen naar een, eenige mijlen verwijderd oord gezonden, en daar eene bewaarplaats aangelegd. Toen dit gedaan was, verbergde men den voorraad die niet medegenomen kon worden of dien men achterlaten wilde, in den *Krusenstern*, opdat hij bewaard bleve, indien het allerschrikkelijkste plaats greep, indien men zich namelijk niet redden konde, doch verplicht was hier terug te komen. In het laatst van Mei, was alles tot de laatste afreize gereed. Het buskruid was in de hut onder den grond gestopt, ten einde de Eskimo's daardoor geen ongeluk kregen; masten, zeilen en touwwerk was in den *Krusenstern* gepakt. Nu dronk men een vaarwel aan de arme *Victoria* toe, welke eenzaam en verlaten terug bleef, als een buit voor de Eskimo's, die jaren lang hout en ijzer van haar zullen kunnen afhalen en zich niet weinig verwonderd zullen hebben, wanneer zij bij hunne terugkomst al de vreemdelingen verdwenen vonden; want van hen had men geen afscheid kunnen nemen, dewijl zich niet één vertoond had. Kapitein Ross scheidde ten laatste van de oude vriendin, op welke hij zoo veel staat gemaakt had. Hij had op 36 schepen gediend en nog nooit een aan deszelfs lot behoeven over te laten. Dikwijls, zijne reisgenooten volgende, keerde hij zich nog eens om, en op den laatsten heuvel bleef hij eene wijle stilstaan, om het vaartuig nog eens te zien. Want had de nood ge-

gedwongen tot hetzelfde weder te keeren, zoo zou het den hulpeloozen wel tot begraafplaats gestrekt hebben.

 XXX.

Zoo vangen wij nu de te huis reize met onze vrienden op eene geheel nieuwe wijze aan. Te water, met hooggespannene verwachting zijn zij gekomen, als lastdieren sleden voorttrekkende, pogen zij uit het ongestvrije land, den weg huiswaarts te vinden.

De maand Junij begon en de zee bleef, waar men het oog ook wendde, eene massa ijs; het scheen, alsof er nooit weder een druppel water te zien zou komen. De werkzaamheden waren zoo vermoeijend, dat de manschap liever alles achtergelaten zou hebben, om terstond regtdoor naar de plaats te ijlen waar de *Furie* lag; doch de Kapitein bevestigde niet in dit plan. Iedereen moest mede arbeiden, zelfs de blinde en de lamme konden niet verschoond blijven. Op den 11^{den} Junij scheidde zich de jonge ross met nog een' man, van het overige gezelschap om naar de *Furie*-spits (die men nu wel liever de spits der hoop, had mogen betitelen) te spoeden. Waar zij halt zouden houden beloofden zij eenig narigt achter te zullen laten, want met de zwaar beladene sleden kon men ze niet zoo spoedig achterhalen. De weg was 80. Duitsehe mijlen lang, en meer dan twee ten hoogste, konden in een' dag niet afgelegd worden. Den 23sten kwam de Kommandeur weder bij de vorigen, dewijl hij omgekeerd was om te berigten dat

de zee drie boten, nevens eenige andere dingen eenigermate noordelijk opgevoerd had; overigens was alles nog in den vorigen toestand. Tegen het eind der maand, vertoonde zich ten langen laatste water, men moest er dikwijls tot aan de kniën doorheen waden. Soms verkwikte het nuttigen van een' eendvogel, dien men geschoten en gebraden had, degenen wie er een stukje van ten deel viel. Den 1sten Julij te tien uren, was men tot aan de *Furie*-spits genaderd, en de tent werd in het nieuwe verblijf opgeslagen, want daarvoor werd het wrak gehouden, sinds de *Victoria* aan haar lot prijs gegeven was. Eene algemeene vreugde vervulde de harten. Nu begon men een houten huis te bouwen, van 30 el hoog en 16 breed, en overdekte het met zeildoek, al de boten werden versted en met nieuwe houten versterkt. Voor den kok werd eene tent opgeslagen, om daarin het eten te bereiden. Welke drokte hier plaats had, kunt gij uit het nevensstaande plaatje zien. Dagelijks bragt men levensmiddelen, die berekend waren tot den 1sten October te kunnen strekken, in de boten. In elke boot was zeven man met een' officier. Tegen het laatst van Julij vertoonde zich open water, den 1sten Augustus te vier uren na den middag, stak men van land, vol hoop en God biddende, dat men hier of daar in de *Baffins*-baai, een' walvischvanger vinden mogt.

De reis ging echter niets minder dan gemakkelijk en voorspoedig voort. Dan eens waren er eene menigte stukken drijfs in den weg, dan dreigde de rots, tegen welke acht jaren geleden, de *Furie* gestooten had, en reeds te middernacht was men genoodzaakt weder te lossen en de boten op den oever te trekken.

re dingen
overigens
Tegen het
gen laatste
niën door-
ttigen van
raden had,
viel. Den
de *Furie*-
euwe ver-
wrak ge-
s gegeven
de harten.
van 30 el
zeildoek,
we houten
geslagen,
rokte hier
de plaatje
, die be-
nen strek-
man met
vertoonde
vier uren
pp en God
fins-baai,
kkelijk en
e menigte
de rots,
gestooten
oodzaakt
trekken.

De Furie Spits.

J. Steyn del.

Nauwelijks was dit gedaan, of het ijs kwam met zulk een geweld uit het noorden afzakken, dat het eene lange rij van heuvelen vormde en twee ijsvel- den tegen elkander stieten, dat het kraakte. Den volgenden dag was het onmogelijk voort te komen, en van eene rots onder welke men meende in veilig- heid te wezen, vielen door het dooi weder, zulke groote brokken af, dat de mast van eene der boten er door beschadigd werd. Het was daar zoo gevaar- lijk, dat de lust verging om jagt te maken op de vele vogels, die op den oever nestelden, want het losbranden van een geweer, kon zulk eene dreuning veroorzaken, dat er nog meer ijs- of steenblokken naar beneden zouden komen. Eerst den 10^{den} was de gelegenheid zoodanig, dat men eene betere lig- plaats voor de boten kon gaan opzoeken, en de ge- loste waren, benevens nog het een en ander van het strand nabij de *Furie*, derwaarts overbrengen. Op deze wijze ging de geheele maand Augustus verloren, met welken angst moeten niet alle gelet hebben, op de minste verandering van weder, wind en ijs, in eenen toestand als deze, waar elken dag de hoop op ontkoming flauwer werd! Alles had zich weder in eene onafzienbare ijsvlakte vervormd, geen water was meer te zien! Nog den 16^{den} September was men door hoop en vrees geslingerd, in de luch- tige tent gelegerd, en het vroom zoo vreesselijk hard, dat men het geraden vond, rondom dezelve een' muur van sneeuw op te trekken, om het binnen in een weinig warmer te maken. Den 20sten gingen de ijsschotsen los, en spoedig werd de inscheping be- werkstelligd, dan even spoedig en met groote moeite was men genoodzaakt aan wal terug te keeren. Bij

velen zank de moed nu geheel en al, en zij verlangden naar het *Furie*-strand terug te keeren; doch daar kwam een smal vaarwater open, zoodat eene boot te gelijk er door kon, doch nu was het volk verplicht een' geheelen nacht in de opene lucht door te brengen. Zoo schrikkelijk langzaam kon men slechts vooruitkomen, dat de Kapitein, omtrent het midden der loopende maand, genoodzaakt werd het dagelijksch voedsel tot op de helft te verminderen, en bijkans had men de zekerheid van weder een geheel jaar aan het *Furie*-strand te zullen moeten doorbrengen; gesteld de koude liet toe zoo lang het leven te behouden. In zoo langen tijd had men zich slechts 16 Duitsche mijlen van genoemde strand verwijderd; er bleef naauwelijks voor tien dagen aan mondbehoefte meer over en zoo weinig brandstof, dat er niet eens genoeg sneeuw, tot drinkwater kon gesmolten worden. De koude was pijnigender dan ooit, eendeels doordien uit gebrek aan ruimte geenen genoegzamen voorraad van zeildoek en ander bekleedsel had kunnen medegenomen worden; anderdeels dewijl men gebrek had aan bezigheid, die doorstraling geeft en de gedachten van sombere beelden afleidt. De jagt op vossen en meeuwhoenders alleen, gaf somtijds eenige afwisseling en leverde versch voedsel op. Om kort te gaan, er bleef niets meer over, dan de verlatene kust weder op te zoeken, waar de voorraad der *Furie* ten minste tegen den hongerdood en het bevrozen waarborgde. De timmerman ging aan het houwen van sleden uit ledige broodvaten en de spaanders die daar afvielen, werden gebruikt om te branden en bij dat vuur eenige gedoode vossen te koken.

„Kan men ook vossen eten ?”

Zoo vraagt hij alleen, die den honger niet kent! Wij zouden zeker zulken kost niet lusten, dewijl de vos eene zeer onaangename lucht bij zich heeft, doch het verlangen naar versch vleesch, maakte dit eetbaar, waar men niets beters had. De boten liet men nu in het ijs liggen en op de sleden, werd de treurige terugtocht aangevangen. Oneindig vele moeilijkheden stonden ook nu te overwinnen, doordien zeer diepe weeke sneeuw den weg onbegaanbaar maakte. Niet voor den 1sten October bereikte men het daar opgeslagene huis, waarin een vos reeds zijnen intrek had genomen, dan hij liep spoedig voor de menschen weg. Een goede maaltijd, gaf hier eene wezentlijke verkwikking, daar het laatste van den op reis medegenomenen voorraad, verbruikt was. Er waren er onder het volk, die meer aten dan hun na zulken schralen teerkost dienstig was; want wie een' geruimen tijd weinig eet moet zeer langzaam zich weder aan meer gewennen, anders lijdt de maag er doot.

Schrikkelijke stormen verhieven zich te gelijk met geweldige sneeuwbuijen, kort na de vermelde aankomst, zoodat van het planken gebouw (dat *Sommerhouse* genaamd werd) het zeildoek, waarmee het dak bekleed was, werd weggeslingerd, en de sneeuw tot op de bedden der bewoners doordrong. Over dag schaarden zich allen rondom den oever, om het gevoel der onlijdelijke koude een weinig te verminderen; totdat ten laatste het weder eenigzins zachter werd, en men uit de eenzaamheid der hut, in de woestijn, die de natuur vertoonde, zich kon begeven. In het gebouw werd nog een' oven gemaakt, om er meer warmte in te kunnen opsluiten, en daar het nu toch

beslist was, dat men hier 9 of 10 maanden zou moeten blijven; rigtte men een' sneeuwmuur op rondom en over hetzelfde heen. Aan levensmiddelen was er nog voor een geheel jaar genoeg; meel, suiker, vleeschnat - koekjes, erwten, granen, vruchten in azijn, waren alle dagen te krijgen; in blikken bossen bewaard vleesch, was er niet meer in grooten overvloed, doch doorgaans kon de man daarvan wekelijks tweemaal een half pond bekomen. Zoo goed brood te bakken als op de *Victoria* geschied was, kon men niet, doch men behielp zich met meelkoeken, zoo goed men kon.

Hoe treurig ook in het algemeen de toestand van onze zeelieden was, onmiskenbaar was tevens voor hen de hooge hand die hen beschermde. Ook hier werd bewaarheid, dat het ongeluk des eenen, het welzijn des anderen bevordert. Toen Kapitein PARRY in 1824 zijne *Furie* zag stranden, hield hij dit zeker voor eene overgrootte ramp. Dan, hoe moesten niet alle omstandigheden zoo zamenloopen, dat de voorraad van dit schip op de terugreize, en hoe veel meer nu, tot onderhoud en verkwikking dezer, van het vaderland zoo ver afgescheidene zeelieden, dienstig wezen kon! Zonder dien voorraad zou welligt de halve manschap der *Victoria* reeds omgekomen zijn, dewijl men geen middel gehad zou hebben, om te vergoeden wat op de reize van *Engeland* herwaarts, opgebruikt was. Het ongeluk van de Engelschen; toen de *Furie* strandde, was dragelijk; doch de daaruit ontsprotene zegen, des te onschatbaarder, daar de boten van dat schip een ontkomen te water mogelijk maakten, want die van de *Victoria* alleen, konden al het volk niet bevatten.

Dan, nog andere bijzaken, die ten uiterste ongevallig geschieden hadden, werden nu tot een waar geluk, en bewezen, dat de mensch dikwijls ten verderve zou loopen, wanneer alles zich voegde naar zijnen wil! Dat de manschap van den *Johannes* zich weigerachtig toonde, werd als een ongeluk aangemerkt, ware die echter medegegaan, zoo zou men den voorraad van de *Furie* niet opgezocht hebben, en wat zou dan het lot van het volk der *Victoria* geweest zijn? Honderdmaal was de slechte stoommachine door allen verwenscht, en nu, indien zij door betere diensten te doen, het schip noordelijker had opgevoerd, hoe zou dan het terugkeeren ooit zijn mogelijk geweest, daar de tot varen gunstige tijd, dikwijls in jaar en dag niet wederkomt, en op zijn best genomen, slechts 4 of 6 weken, tusschen bergen en velden van ijs, aanhoudt. Trooste zich een ieder wien eenig ongeval hoegenaamd overkomt, met de gedachte, dat het vroeg of laat toch wel eene bron van tevredenheid en geluk kan worden, zoo niet voor hem zelve, dan toch voor andere menschen. Trooste zich een ieder wiens wenschen on vervuld blijven, wiens verwachtingen teleur gesteld worden, met het denkbeeld, dat geluk en ongeluk zoo dikwijls hun masker ruilen, en dat wat heden zich als hoogst wenschenswaardig voordoet, binnen kort van al deszelfs aanlokkelijkheid beroofd zal daar staan; terwijl ook meermalen het tegendeel plaats heeft, en een donker lot allengs zoo helder wordt, als de lucht, wanneer de onweërswolken uit een drijven en de schoonste regenboog zich vertoont. De mensch ziet slechts weinig schreden voor zich uit, en wandelt als in een' nevel; boven hem echter

heeft een hooger Wezen het bestuur in handen; dit Wezen doorschouwt de Eeuwigheid en woont in het midden des lichts! Daarom

Berisp zoo zwak en zoo onwijs gij zijt,
't Bestuur der wereld niet!
Hoe zoudt gij toch met aardworms oogen
Ontdekken wat daar boven schuilt!
Wien ge in de stormen hoort en over
Uw hoofd omhuld met wolk en weerlicht ziet,
Die zorgt voor u!

XXXI.

Door zulke gedachten opgemonterd en bemoedigd, zagen de schepelingen de laatste maanden van het jaar 1832 verlopen en met meer welgemoedheid dan anders mogelijk geweest zou zijn, traden zij het nieuwe jaar 1833 in. Een gebraden vos, maakte het traktement op den kersavond uit, doch ook niets anders; geen wijn, of punch of grog kon meer geschonken worden, hoe spaarzaam men ook met zulke verkwikkingen ware omgegaan. De koude was in het nieuwe jaar strenger dan ooit; aan de eene zijde bevroor men in de hut, aan de andere kon men nauwelijks aan den oever eenige warmte opdoen. Er was slechts één zieke, namelijk de timmerman, doch deze was in eenen hoopeloozen toestand en stierf den 18^{den} Januarij. Niet dan met groote moeite, kon men een graf voor hem maken, en daar hij de eerste was, wiens dood op rekening van het klimaat gesteld kon worden, maakte zijn verscheiden meer indruk

dan dat van den smid, die reeds in het eerste jaar aan de tering die hij uit *Engeland* had medegebragt, overleden was. „Hoe ligt, hoe spoedig kunnen wij alle een dergelijk lot ondergaan,” dachten welligt vele, ja, alle dergenen die het lijk in het altijddurende ijs nederlieten! De diensten van den overledene als timmerman, waren dikwijls van zeer groot nut geweest, en thans daarvan verstoken te zijn, was een nieuw toevoegsel aan de vele moeilijke offers, welke men aan de onstandigheden brengen moest. Zoo langwijlig en eenzaam, had men nog geenen winter, geene maand, in deze gewesten doorgebragt.

„Kwamen er dan geene Eskimo's dezen kant uit?”

Ware het hunne gewoonte geweest, deze streken te bezoeken, zoo zou van den voorraad der *Furie*, zoo niet alles, ten minste een groot gedeelte zijn verdwenen geweest. Bij hun verlangen naar hout en ijzer, zouden zij niet eene boot in haar geheel gelaten hebben. Ook hier vertoonde zich dus de albestierende hand! Hoe zou het er uitgezien hebben, indien de *Furie* in de *Felix*-haven ware te gronde gegaan, of maar verlaten hadde moeten worden? Waarschijnlijk is hier op de kust geene bekwame gelegenheid voor visch-, robbe- of walvischvangst. Degenen die een geruim gedeelte van den dag konden doorslapen, waren er best aan, want al die buiten gingen, zagen niets dan ijs, sneeuw en nevel. Menig vervelend uur werd verkort door kaart- of schaakspelen. Men had kaarten gemaakt van op elkander geplakt papier, waarop zoo goed als kwaad de figuren geteekend waren. De stukken van het schaakbord, waren nog door den timmerman gebeiteld.

worden. Voorts hield men zich bezig met kousen breiden, waartoe de uitgeplukte draden van oude zeilen, het garen leverden. Eindelijk was de maand April daar, en men kon een begin maken met het vooruitzenden van levensmiddelen naar de achtergelatene boten, een' arbeid die veel tijd wegnam, daar de weg (volgens uitrekening) achtmaal met sleden moest afgelegd worden, en daardoor de lengte van 22 Duitse mijlen verkreeg. Op den 22sten Mei kwam de eerste lading aan waar de boten liggen moesten, dan, het kostte veel moeite die te vinden. De sneeuw had ze, even als de daargelatene waren, ellen hoog overdekt, en te midden van wind en sneeuwbuijen moesten ze opgezocht en uitgegraven worden. — Het scheelde weinig of Kapitein Ross ware, bij deze gelegenheid, door een' beer verscheurd geworden. In eene, daar ter plaatse opgeslagene hut, was hij achter gebleven en in slaap gevallen, een beer, op het niet zeer stevige dak geklommen zijnde, viel er door tot midden in de tent. Wie het meest van beide levende wezens schrikte, is twijfelachtig. „Werdal?” riep ontwakende Ross, dan de beer antwoordde niet, maar nam de vlugt naar eene andere hut, waar de koksketel stond. Nu brandde de Kapitein zijn geweer los, en de beer ontvlood. Zelden betoonen dieren van deze soort, zoo weinig moed, en ik zou bijna denken dat dit geheele voorval een klein verdichtsel is, omdat een gewonde beer — zoo als deze na zijnen val waarschijnlijk zal geweest zijn, doorgaans woedender is dan te voren. — Eindelijk was het geheele transport levensmiddelen overgebracht, men had ze berekend tot den 1sten October te kunnen duren, mits twee derden van eene portie

dagelijks uitdeelende. De manschap evenwel moest nog in *Sommerset-house* verwijlen, totdat het water zou open zijn en verkortte den vervelenden tijd door op eenden of ander gevogelte jagt te maken. Ook somtijds werd een beer nedergelegd en zijn vet gebruikt tot het heet maken der kookmachine. Tot voorzorg, tegen de mogelijke noodzakelijkheid van terugkomen in hetzelfde, werden aan het huis eenige verbeteringen gemaakt; doch indien zulks moest gebeuren, had men niet veel meer dan den hongerdood voor oogen, want nu reeds was er geen ander vleesch te krijgen, dan hetgeen men met de jagt opdeed.

Een groot natuurverschijnsel bragt dezer dagen, ontzetting in alle gemoederen te weeg. Eene ijslawine namelijk, kwam van de bergen afvallen in de zee, welke krakend (want alles was nog ijs) dit rotsbrok in haren boezem verzwolg. Eer men kon roepen: „Pas op!” eer men eenige beweging in de bevrorene massa bemerkte, was die in het bevrorene water nedergeploft en had het als eenen brozen spiegel aan splinters geslagen, met een geweld dat den hardsten donderslag te boven ging; rondom weergalmde de slag en alles keerde tot de gewone doodsche stilte terug.

Den 8sten Julij was het mogelijk den nieuwen togt aan te vangen, en met verrukking zou men daarmee een begin gemaakt hebben, indien men met overtuiging een levenslang vaarwel, aan het te verlatene verblijf hadde kunnen toeroepen. Des namiddags te drie uren ging het gezelschap op reis; de weg was slecht, de zieken, want er waren er nu verscheidene, bemoeijelijkten den arbeid voor de gezon-

den en deze werden er zoo warm bij, dat zij in hun hemd werkten. Niet voor den 13^{den} bereikte men de vaartuigen, doch tot elks leedwezen bespeurde men, dat de beeren en vossen hier een bezoek afgelegd hadden. Een vat met brood was ledig gegeten; ook zekere hoeveelheid traan en suiker, vele laarzen en schoenen waren verslonden. Nog was het water niet genoegzaam open, maar er vertoonde zich een overgroot aantal watervogels, van welke men er wel honderd schoot, en met dankbaarheid jegens den Gever van alles goeds, nuttigde. De 16de Augustus was de lang gewenschte dag, dat men van land kon steken, nadat in den tusschentijd gedurig de een of de ander de nabij zijnde heuvelen beklommen had, om gewaar te worden hoe de stand des waters in de verte was. Men was dan nu onder weg! de hoop gaf vleugelen aan iederen riemslag! alle waanden zich reeds in de *Baffins*-baai en op de zee die hen naar *Engeland* moest voeren. Een zuiden wind maakte al de ijsbanden los; zoo ver men zien kon scheen het water bevaarbaar te wezen; — een schouwspel dat zich in zoo lang niet vertoond had, dat men bijkans vergeten had, hoe open water er uit ziet! Weldra werden de kleine zeilen met wind gevuld, en spoedig snelden de boten langs de kust. Verflaauwde de wind, zoo nam men weder de riemen te baat, en 20 uren lang arbeidde men met dezen, eer de wal aangedaan werd, zoo zeer vergoedde het ongeduld het gebrek aan krachten. Den 20sten Augustus verzwakte de hoogopgevoerde blijde stemming, want de wind stak zoo zeer op, dat men genoodzaakt werd te blijven liggen, en de wind werd een storm! doch

» Een eenig oogenblik, kan alles doen verkeeren! »

de ijsbergen verdwenen; den 25sten ging de kleine vloot weder onder zeil. Nog slechts eenen nacht zou men behoeven aan wal te gaan doorbrengen. Het oogenblik der redding en ontkoming was nader bij, dan iemand gewaagd had te vermoeden!

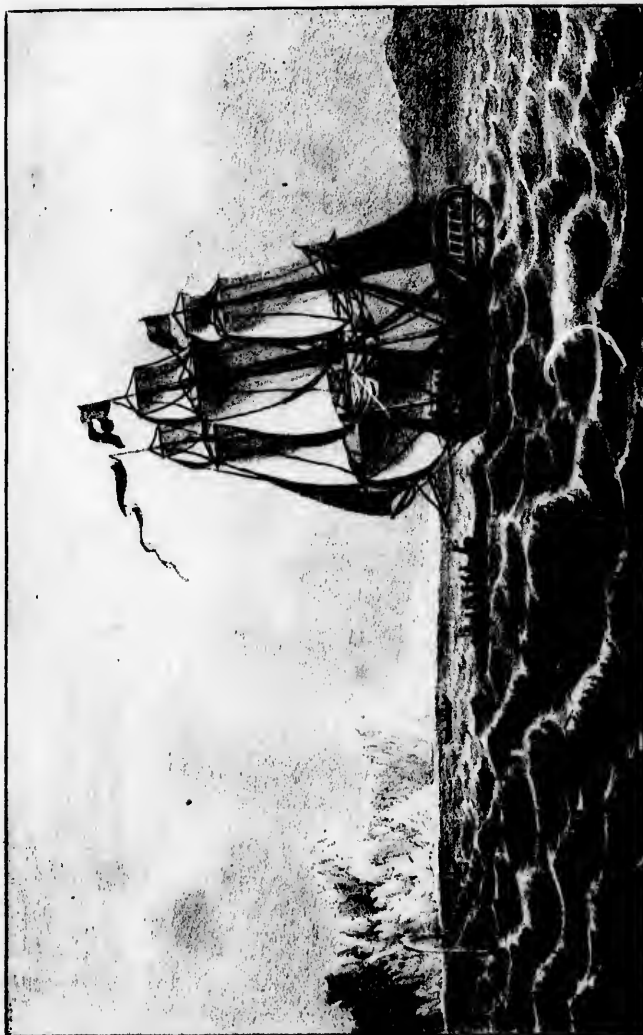
Den 26sten Augustus 's morgens vroeg te vier uren, terwijl nog alles sliep, wat niet wacht houden moest, meende DAVID WOOD, die met dezelve belast was, een schip in zee te zien. IJlings en met een kloppend hart, ging hij den Kommandeur ROSS wekken, en van de zaak kennis geven. Opspringen, den verrekijker grijpen, met gespannen aandacht op zee turen, was de zaak van een oogenblik. Waarlijk! er was een schip. Nu kwam een ieder voor den dag! een ieder liep naar de kust! Maar was het wel een schip, of slechts een ijsberg? vraagden sommigen. Welke soort van schip? — waarheen zou het willen? vraagde anderen twijfelmoedig. Zoo spoedig mogelijk werden de boten in zee gelaten, en op den oever stak men buskruid aan, om een teeken te geven, dat daar hulpbehoevenden waren. Te 6 uren was alles te water, maar er was weinig wind. Hoe langzaam ging men voort! Nu wakkerde de wind, dan hij was tegen en dus den togt vertragende! Ach! nu begon het eene frissche koelte te waaijen, de zeilen van het schip zwollen en — het draaide van de boten af! Alle pogingen werden in het werk gesteld, om het eenigzins nader te komen.

„Konden zij dan van het schip af de menschen met de boten niet zien en stil gaan liggen, of hen te gemoet zeilen?”

„Welligt zag men ze inderdaad een geruimen tijd niet. Wat is eene boot als die van onze arme rei-

zigers op de groote vlakke des *Oceans!* Een naauwelijs merkbaar punt, zelfs op een' kleinen afstand. Van de boten af, kon men wel in de verte het schip gewaar worden, doch van het vaartuig af, de boten niet. Trouwens, al hadde men er eene bespeurd, die eenigzins dicht bij gekomen ware, zoo zou nog niemand op het schip gedacht hebben, aan eene omstandigheid zoo als die, welke werkelijk plaats had, men zou in dat geval, de Engelschen aangezien hebben, voor de matrozen van een' walvischvanger, die in eenen of anderen bogt voor anker lag, en zijne boten uitgezonden had, om jagt te maken. In een woord, onze tusschen vrees en hoop zwevende vrienden, werkten reeds vier uren lang, dat het zweet langs hun aangezicht liep, toen zij tot hunne onbeschrijfelijke vreugde en verbazing, te tien uren nog een schip gewaar werden, dat geheel stil scheen te liggen en op eene boot te wachten. „Wie weet of het niet op ons wacht!“ fluisterde de hoop, der afgematte manschap van de *Victoria* in. Dan, op eens kwamen de zeilen in beweging en het schip snelde voort! Dit was welligt het schrikkelijkste oogenblik, dat de bootslieden nog doorgebracht hadden. Twee redders konden de behulpzame hand bieden, men zag ze, en zij schenen niets te bespeuren, of niets te willen zien! Daar werd het bij geluk blad stil; de schepen beweevden zich bijna niet, de voortgeroeide boten integendeel sterk; zij kwamen nabij het eene schip, het volk gaf teekens met hoeden, mutsen, vlaggen, en schreeuwde luid. Aan boord van het schip, zag en hoorde men dit alles flauw en draaide bij: dat is te zeggen, de zeilen werden zoodanig gesteld, dat het eene de werking

Een naau-
wen afstand.
te het schip
af, de boten
e bespeurd,
oo zou nog
n eene om-
plaats had,
gezien heb-
vanger, die
g, en zijne
n. In een
ende vrien-
het zweet
unne onbe-
uren nog
l scheen te
Wie weet of
hoop, der
Dan, op
het schip
ikkelijkste
gt hadden.
d bieden,
euren, of
eluk blad
de voort-
men nabij
hoeden,
an boord
es flauw
ilen wer-
werking

J. Steyn del.
Kapitein Ross ontmoet de Isabella van Hull.

van het andere belette, en het vaartuig daardoor zoo goed als stil liggen bleef. Er werd eene boot in zee afgelaten, zij kwam de lieden van de *Victoria* te gemoet, en was in korten tijd nabij hen!

De stuurman van die boot, nam het woord en vraagde deelnemend of de anderen hun schip verloren hadden?

„Ja waarlijk!” antwoordden dezen, er bijvoegende het verzoek om opgenomen te worden, en de vraag hoe het schip heette, aan hetwelk zij hunne redding hoopten te danken te zullen hebben.

„Het is de *Isabella* van *Hull*; het schip, dat in vroegeren tijd door Kapitein Ross gevoerd werd,” kreeg men tot antwoord.

„Ik ben Kapitein Ross! deze mannen zijn de matrozen van de *Victoria!*” riep de genoemde uit.

De stuurman van de vreemde boot stond versteld, doch denkende, dat hij hier met snoevende gelukzoekers te doen had, hernam hij op een' norschen toon: „Kapitein Ross is sinds twee jaren dood!” Dan toen Ross hem de kleeding van beerenhuiden had aangewezen, waarin gewikkeld men de koude had moeten trotseren, toen hij hem de lange ongeschorene baarden en de vermagering van zich zelve en de zijnen had doen opmerken, zag de bootsman wel, dat hij geene walvischvangers voor zich had, en zijne onheuschheid veranderde in hartelijke ronde zee-manstaal. Hierop wendde hij zijne boot en snelde vooruit, om den Kapitein van de *Isabella* van het voorgevallene berigt te geven. Met opgeruimde harten volgden de lieden in de andere boten hem langzaam achterna, en in weinig uren waren onze vrienden aan boord der *Isabella*, waar men vreugdekreten

aanheffende en met de hoeden wuivend, hen afge-
wacht had. De Kapitein van de *Isabella* ontving ha-
ren vorigen bevelhebber en zijne manschap, met de
deelneming, welke het gewone medelijden zou inge-
boezemd hebben, en dat merklijk verhoogd werd
door het denkbeeld van den nood die geleden, de
lange afwezigheid, die verduurd, en de grootheid
van het waagstuk, dat ondernomen geworden was. —
Het niterlijk aanzien der geredden was niets minder
dan aanlokkelijk. Hunne ongeschorene baarden,
hunne kleederen van beestenhuiden, hun door zwa-
ren arbeid, door nachtwaken, angst en kommer ver-
magerd en verbleekt gelaat, deed hen naar spoken
veeleer dan naar menschen gelijken. Maar weldra
deed de blijdschap over de welgeslaagde redding de
toon der vreugde luider worden, dan de klaagtoon-
nen over het doorgestane leed. Allen waren honge-
rig en gingen regt te gast aan de spijsen, die hun
voorgezet werden. Allen veranderden van kleeding.
Voor allen was zich ter dege te reinigen, en van
den lastigen baard verlost te worden, eene drin-
gende behoefte. Allen verlangden van hetgeen hun
gebeurd was te verhalen, zoo zeer als het volk der
Isabella daarvan verlangde te hooren. Eten, drin-
ken, kleeden, wasschen, vertellen en ondervragen
aangaande vrienden en gebeurtenissen in *Engeland*,
wisselden zich dus langen tijd gestadig af. Eindelijk
kwam men eenigzins tot bedaren, en werd de goede
orde hersteld. Aan de matrozen werd een behoorlijk
verblijf aangewezen; de zieken werden te bed ge-
bragt, en toen de nacht daar was en de rust zich in
de gemoederen herstelde, werd te gelijk de gedachte
geboren, dat men al aanstonds den Hemelschen Va-

der moest danken, die, na zoo veel zorg en ellende nog vroeger dan iemand had durven hopen, uitkomst gegeven had. Na aan den rand des grafs gewankeld te hebben, scheen een ieder het Vaderland, zijnen vrienden, der beschaafde maatschappij weder gegeven! Aan weinige slechts was het mogelijk te slapen. Reeds gewoon de koude sneeuw tot peluw te hebben, scheen hun de hangmat te warm, te zacht, te aangenaam; en wie, gelijk de heeren Ross en enkele meer, in eene bedstede lagen, konden het er den eersten nacht niet in uithouden. Zoo ziet men hoe de gewoonte het ongemakkelijkste vaak aangenaamer maakt, dan het uitgezochteste genot!

 XXXII.

Wij zullen heden uit de IJszee naar *Engeland* zeilen. — Lang genoeg hielden wij ons met vorst en sneeuw en Eskimo's bezig. — De *Isabella* had eene uitstekend goede vangst gehad, en wilde niet lang meer vertoeven in de *Prins-Regents* invaart, waar wij haar aangetroffen hebben. Zeven en twintig walvisschen had zij buit gemaakt, zoo kleine als groote, terwijl men anders wel tevreden is, wanneer een schip er zeven te huis brengt. Dan, de walvisschen in *Prins-Regents* invaart zijn nog zoo schuw niet, als die in de *Davis*-straat en *Baffins*-baai, en daardoor minder moeilijk te vangen. Het andere schip, dat aan de arme manschap van de *Victoria* eerst zoo veel hoop, en later zoo veel angst inboezemde, doordien geen van de twee scheepen, die men in het

oog had, scheen te willen wachten, had de *Isabella* vergezeld en heette de *William-Lee*. Behalve de vischvangst, had de Kapitein van de *Isabella* nog het plan, om eenige narigten van het lot van ross en diens volk op te doen, of eenig spoor van hen te vinden; want in *Engeland* had men met veel deelneming aan hen gedacht, doch hen verloren gerekend; dewijl er in zoo zeer lang niets van hen werd gehoord. Hij had de boten van de *Victoria* reeds sedert lang gezien, doch ze voor die van de *William-Lee* gehouden. Binnen weinig tijd kwam laatstgenoemde schip bij het andere, en de daarop bevelvoerende officier willigde gereedelijk in het verzoek, dat hem gedaan werd, om een deel der geredde manschappen aan zijn boord over te nemen, ten einde zij te beter mogten kunnen geherbergd worden. Het ijs vertraagde de vaart, welke buiten dien niet haastig voortgezet werd, dewijl men nog eene of andere vangst hoopte te doen; allengskens evenwel kwam men in de *Baffins*-baai, op de breedte, waar gewoonlijk de walvischvangers plegen stil te liggen. Al wie zich daar bevond, vernam wie de *Isabella* en de *William* aan boord hadden, en van elk vaartuig kwam de Kapitein, om de mannen te zien, die het zoo lang uitgehouden hadden, in eene luchtstreek, waar anderen in September reeds van daan vlugten. Den 30ten September waren de schepen de *Davis*-straat uit, terwijl reeds het ijs in de rondte een' ondoordringbaren dam dreigde op te werpen, en den 18^{den} October bereikten zij, na eenig oponthoud, de *Orkney*-eilanden, en zeilden voorts de *Humber* op naar *Hull*. Met een onbeschrijfelijk gejubel, aangeheven door zulk eene menigte menschen,

had de *Isabella*. Behalve *Isabella* nog lot van Ross voor van hen et veel deel- verloren gere- an hen werd *Victoria* reeds an de *Willi-* kwam laatst- daarop bevel het verzoek, der geredde n, ten einde worden. Het n niet haas- of andere n wel kwam , waar ge- te liggen. de *Isabella* n elk vaar- e zien, die ene lucht- s van daan schepen de de rondte e werpen, nig opont- voorts de jfelijk ge- menschen,

dat er bijna geene plaats meer in de herberg te krijgen was, werden onze reizigers daar ontvaagen. Officiëren, geleerden, kooplieden, regeringsleden — alles drong zich rondom Kapitein Ross, om hem te zien, te verwelkomen en hunne achting te betuigen. Twee dagen later, werd een dergelijk schouwspel te *Londen* herhaald, toen hij met de stoomboot daar aanlandde. Kort na zijne komst vervoegde hij zich bij den Koning en stelde dien eene vlag ter hand, gelijk aan die, welke op de magneetpool was geplant geworden. Ik moet evenwel niet onaangeroerd laten, dat de geestdrift voor Ross spoedig verflaauwd is, en dat hij, even gelijk na zijne eerste reis, met veel tegenspraak, ja met vele berispingen heeft te kampen gehad. Men legt hem opentlijk te last, dat hij zich aan afschuwelijke gierigheid, onvergeeflijke hardheid jegens de inboorlingen, en zijne onderhoo- rigen, en aan eene dikwijls belagchelike hoofdigheid heeft schuldig gemaakt. De Proviandmeester LICHT, welke de reis mede gedaan had, heeft van dezelve eene beschrijving uitgegeven, die omtrent 800 eng gedrukte bladzijden beslaat, en waarin gemelde verwijten tegen den Kapitein, door honderd kleine aan- halingen gestaafd worden. Zelfs zijn neef heeft tegen hem getuigd. Trouwens men zou, om een billijk oordeel te kunnen vellen, ook hem op al deze grie- ven moeten hooren antwoorden. Deels had hij al aanstonds daar over te lijden, dat het hoofddoel der onderneming, gelijk bij alle vroegere gelegenheden, ten eenenmale gemist was. Hij had, even als zijne voorgangeren, geene vaart, die tot in de stille zee voerde, gevonden. Wat voorts het ontdekken van de kust dezer zee, het onderzoek derzelve, het

naauwkeuriger opnemen van het groote land tus-
 schen die kust en de *Prins-Regents*-baai gelegen
 (*Felia Boothia* genaamd), het bepalen van de magne-
 tische noordpool zelve aangaat, is men niet aan JOHN
 ROSS, maar aan zijnen neef verschuldigd; en zoo
 doende schijnt het niet van allen grond ontbloot,
 wanneer men den Kapitein verwijt, dat hij zich lie-
 ver in de warme kajuit te goed gedaan, dan in de
 ijswoestijn van al het merkwaardige hebbe getracht
 te onderrigten. Voor ons is eigenlijk dit geschil van
 weinig belang; en wij doen beter uit de geheele ge-
 geschiedenis te leeren, hoe veel de mensch verdragen
 kan, wanneer hij geduld, volharding en een behoor-
 lijk zelfvertrouwen heeft. Wat zou er wel van de
 manschappen der *Victoria* geworden zijn, indien hun
 deze drie dingen ontbroken hadden? Hoe dikwijls
 worden wij niet ongeduldig, wanneer de winter
 eenszins langer dan gewoonlijk duurt? en zij weêr-
 stonden hem vier volle jaren; want de weinige
 warme dagen, welke de, des zomers bijna niet onder-
 gaande zon, deed geboren worden, werden of te
 spoedig door koude stormwinden vervangen, of ach-
 tervolgd door nieuwe moeilijkheden, daar zij de
 sneeuw ten halve deden smelten, en de wegen bijna
 onbegaanbaar maakten, voor degenen die kleine rei-
 zen in het binnenland ondernomen hadden. En hoe
 verschrikkelijk koud was niet de winter meermalen!
 Hoe dikwijls bevroor niet het kwik in de buizen van
 de weerglazen, waardoor men den graad van koude
 wilde leeren kennen? Onze hardste winterdagen zijn
 zoete lentedagen, in vergelijking van die welke zij
 doorleefden! Wat zou in zulke omstandigheden zonder
 zelfvertrouwen van hen geworden zijn! Moedeloos

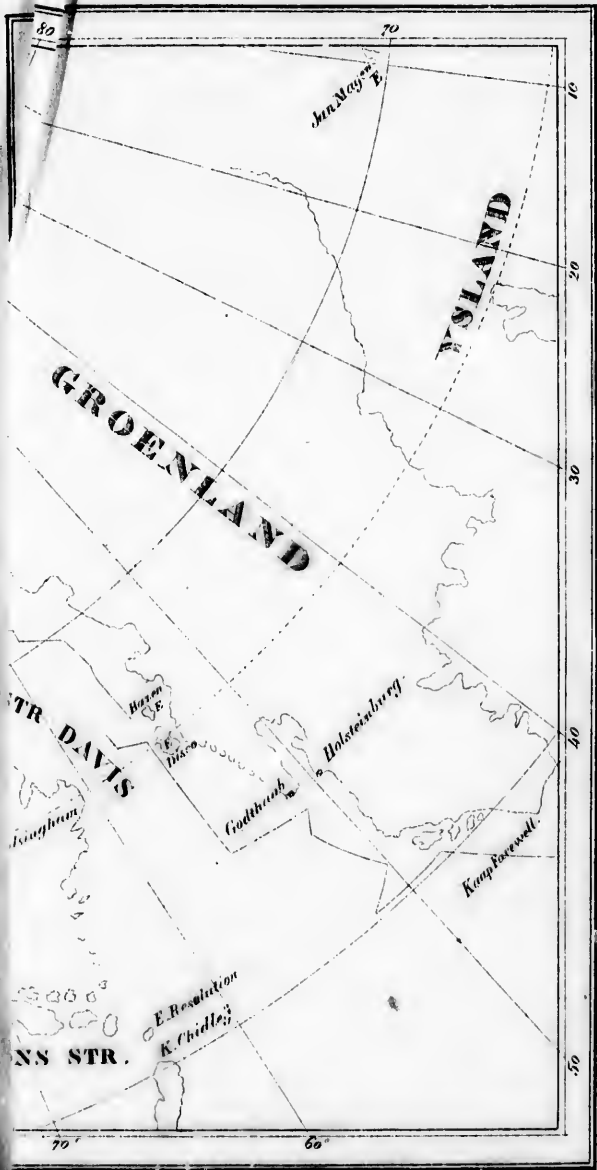
waren zij genoodzaakt geweest, zich aan hun lot over te geven, en van honger te sterven of dood te vriezen. Dan ziet, in plaats daarvan, maakten zij met elken dag, dat de lange nacht zich verkortte, nieuwe plannen, arbeidden met nieuwen ijver, om den weg huiswaarts te vinden, en zagen eindelijk hunne zoodikwijls vergeefsche pogingen, door het gelukken beloond; zoodat ook door hetgeen hun wedervoer, bevestigd wordt, wat de voortreffelijke SHAKESPEAR zegt:

Verwachting faalt, en dan wel 't meest,
 Wanneer ze ons streelt en opwekt tot vertrouwen;
 En wordt vervuld, als hoop verdween,
 Geloof verging, en wij op niets meer bouwen!

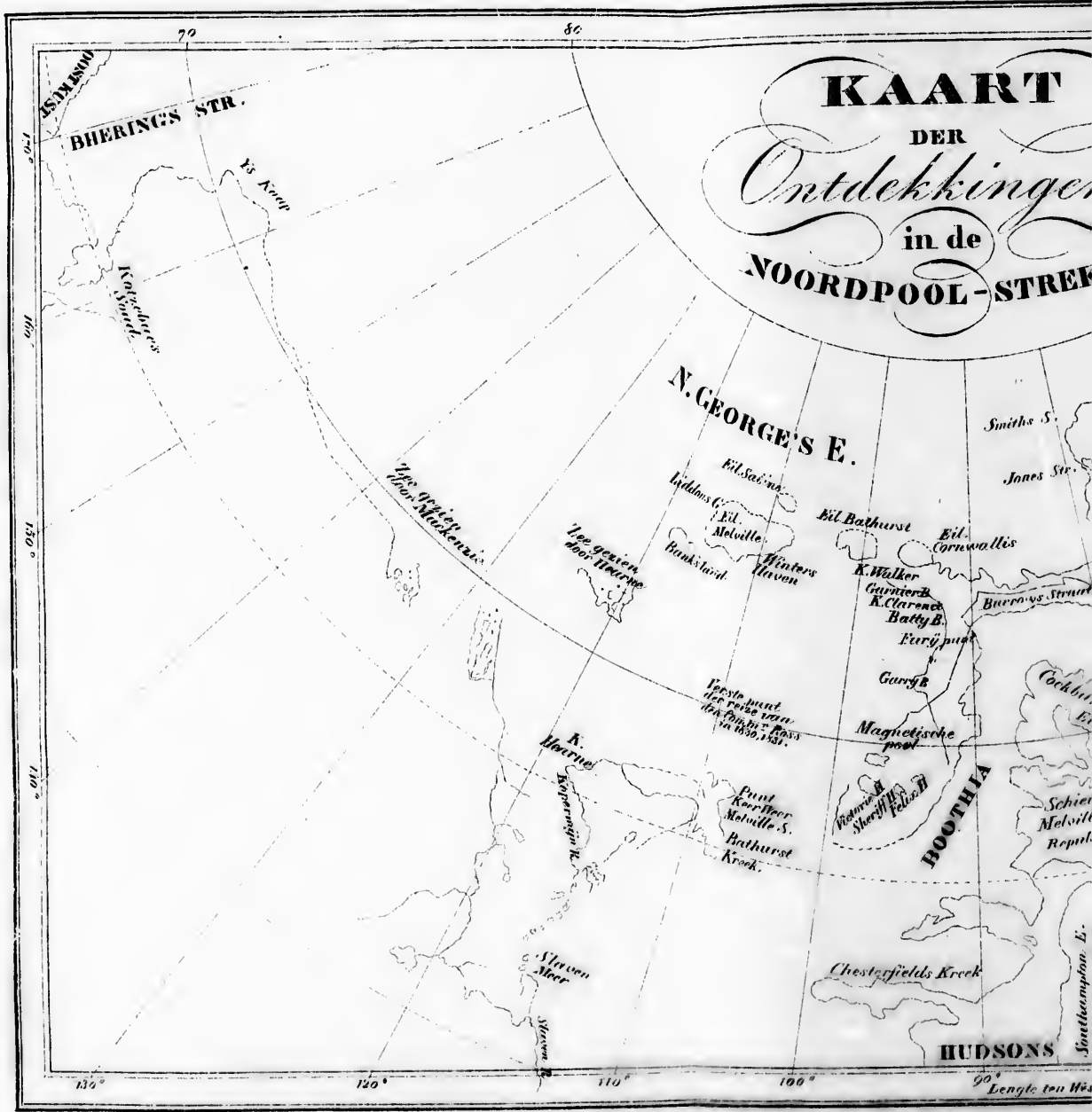
Voorzeker verkeerden vele der reisgenooten in dit geval, toen op eens de *Isabella* en de *William Lee* daar lagen, op eene plek waar niemand ze verwacht zou hebben; want reeds aan boord dezer schepen zijnde, en wel den 13^{den} September, kwam men eerst op de breedte, waar gewoonlijk de walvischvangers kruisen. Laat ons dan ook nooit in welke omstandigheden des levens wij ons bevinden, den moed opgeven, maar ons zelve trachten te helpen, zoo ver ieder geoorloofd middel daartoe strekken kan, en vasthouden aan de gedachte:

„Want in één oogenblik, kan ieder kans verkeerem.”

Toen onze arme verlatene reizigers, zich op den avond van den 25sten Augustus 1833, op het barre koude ijs nedervleiden, dachten zij zeker niet, dat zij den volgenden middag aan boord van de *Isabella* spijzigen en weder met landslieden en vrienden vereenigd, eene warme slaapstede beklimmen zouden! —

Lith. de Desjardins en C^e

KAART
 DER
Ontdekkingen
 in de
NOORDPOOL-STREK

170°
 160°
 150°
 140°

BHERINGS STR.

*North
 Star*

St. Kump

*The Straits
 of Mackenzie*

*The geyser
 near Hovring*

N. GEORGE'S E.

*Eil. Sabine
 Eil. Melville
 Hanksland
 Hinters
 Hovring*

*Eil. Bathurst
 Eil. Cornwallis*

*K. Walker
 K. Clarence
 Batty B.
 Furry punt*

*Locatie punt
 der eerste reis
 der Pommer' Russen
 in 1825*

*Magnetische
 pool*

K. Hovring

*Punt
 Koor-Door
 Melville S.
 Bathurst
 Kreek.*

HOOTIA

*Cochran
 Eil.
 Schier
 Melville
 Repub.*

*Stroom
 Meer*

Chesterfields Kreek

HUDSONS

Southampton E.

130° 120° 110° 100° 90°
 Lengte ten Weste

KAART
DER
dekkingen
in de
POOL-STREKEN.

